

MINCE & BANKOVKY

ČASOPIS O MINCÍCH, PAPÍROVÝCH PLATIDLECH, MEDAILÍCH A ŘÁDECH

Ročník 2, číslo 4/2008, Cena 99,- Kč/129,- Sk (Cena pro předplatitele 85,- Kč)

Rozhovor s Otakarem Duškem

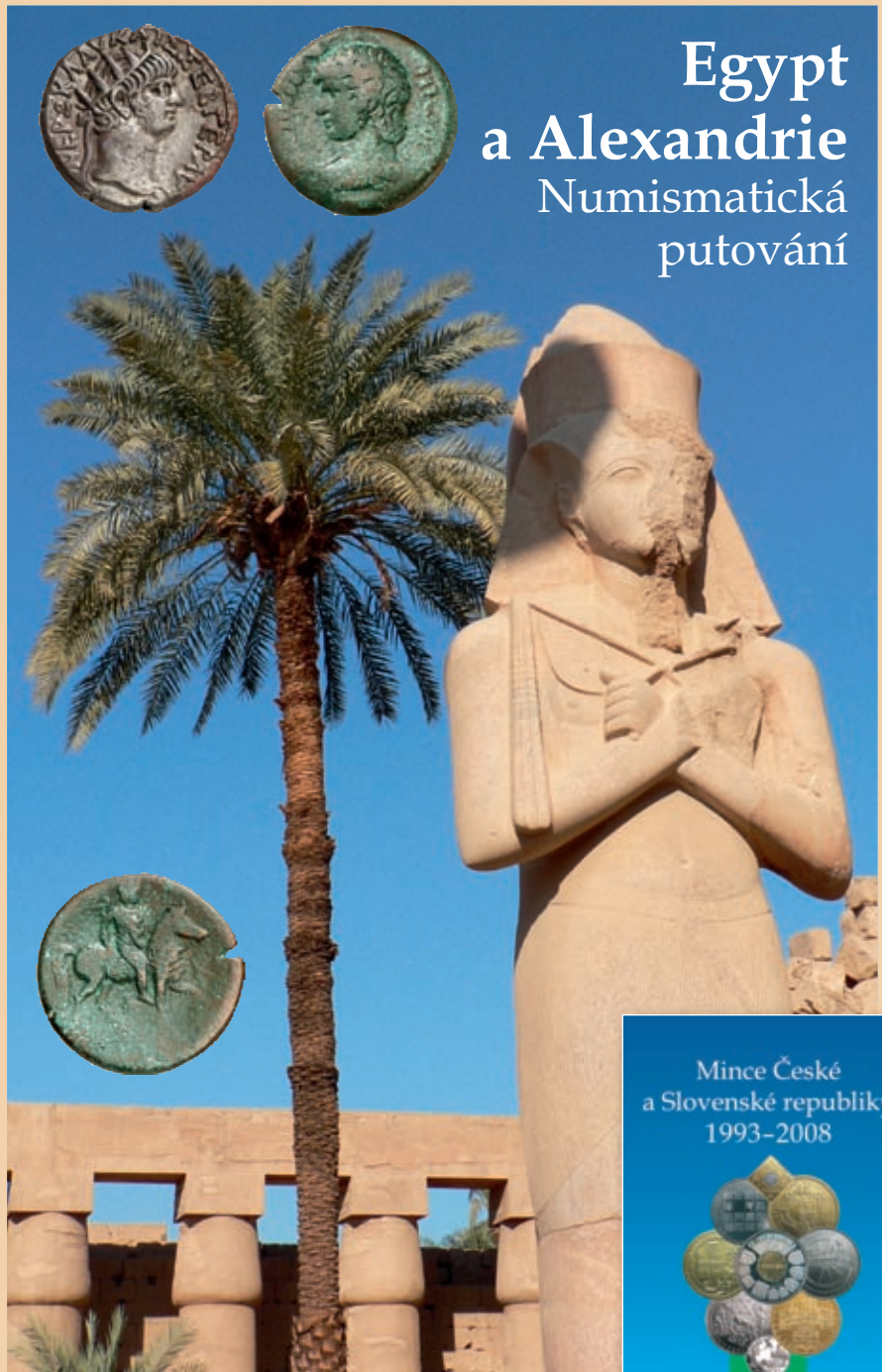
Kristián I., kurfiřt saský

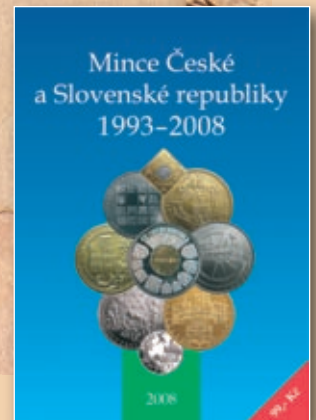
Padělky východoněmecké měny

**VSTUPENKA NA VÝSTAVU
PRAGA 2008 A VELETRH
SBĚRATEL ZDARMA!**

**Egypt
a Alexandrie**
Numismatická
putování

4 198700 204906

Kufr na mince „Alu“

www.mince-bankovky.cz

Na veškeré zde inzerované zboží obdrží předplatitelé časopisu Mince&Bankovky prázdninovou slevu 15%. Při objednávce nad 800,- Kč poštovné a balné ZDARMA. Zboží si můžete objednat skrze objednáací kupón na adrese redakce nebo na tel.: 261 214 379.

Hliníkový kufr pro bezpečné a přehledné uložení vašich mincí

- Hliníkový kufr s kovovými rohy a zámek
- Zámek se dvěma zámečky a elegantním držadlem
- Modré velurové vyložení
- Patentované uspořádání k vložení tabel
- Nyní nový s kovovým designem
- Kufr dodáváme komplet se šesti královsky modrými mincovními tably

Cena: 557,- Kč

č. 178 – KUFR PRO ČESKÉ PAMĚTNÍCH MINCE.

č. 176 Kufr pro 200 mincí různých průměrů (také pro mince v dózách)

č. 177 Kufr pro 30 kompletních Eurosad 1 Cent – 2 Euro a pro mince ostatních států (Andorra = Kypr)

č. 179 Kufr pro 30 kompletních Eurosad v dózách

č. 174 Kufr pro 210 kusů 2euromincí
č. 172 Kufr pro 144 kusů 2euromincí v dózách

č. 175 Kufr pro 180 kusů 10euromincí
č. 173 Kufr pro 120kusů 10euromincí v dózách

Z obsahu

Otakar Dušek
Zprava dobrý,
zleva tanky!

4

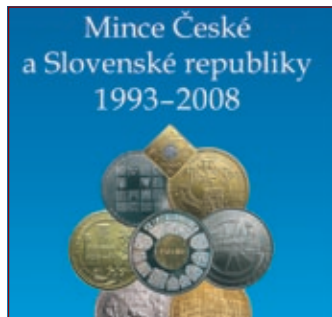
**Mince řecko-
baktrijského
království**
Eukratides I.
(171–135 př. Kr.)

28

Mincování Mexika
Mexická platidla
v Náprstkově muzeu
v Praze

10

Nový katalog
Mince České
a Slovenské republiky
1993–2008

32

**Egypt
a Alexandrie**
Numismatická
putování

20

**Po stopách
nositele jednoho
řádu**
Záhada výjimečně
udělovaného řádu

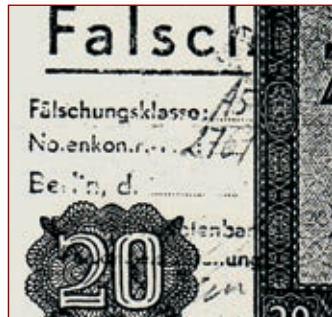
86

Mince & Bankovky
www.mince-bankovky.cz

Periodicita: Dvoutměsíčník
Místo vydání: Praha
Evidenční číslo: MK ČR E 17777
ISSN: 1214-6757
Vydavatel: Jiří Doležal, Na dolinách 44,
147 00 Praha 4,
IČO: 47040335

Distribuci na Slovensku zajišťuje Ing. Štefan Mihalik
Astrová 1, 01008 Žilina
tel.: +41 5653 752, 0905 931 739
e-mail: mihalikstefan@zoznam.sk
IČO: 33742286

Sazba: Milan Svatoš
Tisk: Tiskárna PRATR a. s., Sokolovská 87/95
186 00 Praha 8
Překlad: Ing. Irida Vozková

Peníze NDR
Padělky
východoněmecké
měny

96

**Budovy
Hongkong &
Shanghai Bank**
na bankovkách

98

Otakar Dušek

Zprava dobrý, zleva tanky!

Říct o Otakaru Duškovi, že je medailér, by bylo sice pravdivé, nicméně poměrně zavádějící. (Krásné) medaile jsou částí jeho práce a to poměrně oblíbenou. Řekněme tedy, že Otakar Dušek je umělec – designér. Ovšem zatím poslední počín tohoto umělce nenechal časopis **MINCE A BANKOVKY** na pochybách, že je nutné tohoto sympatického člověka představit i vám – čtenářům.

Jak jste se dostal k mincím a medailím?

Ve druhém ročníku na UMPRUM, kde jsem studoval v ateliéru Písma a typografie u profesora Jana Solpery akad. mal., jsem se dostal k soutěžním podmínkám na návrh mince. Jednalo se o soutěž určenou pro sochaře do třiceti let. Přestože nejsem sochař a mé zkušenosti s tvorbou mincí byly v té době nulové, měl jsem nutkání se této soutěže zúčastnit. Naprosto jasně si vzpomínám, jak lopotně vznikala model mé první mince. Nebylo kde brát zkušenosti. Můj návrh nakonec nečekaně získal tři ze čtyř vypsaných cen, což bylo pro mě velkým překvapením. Následně jsem byl osloven, zda bych nechtěl pracovat na návrzích oficiálních pamětních mincí. Tuhle nabídku České národní banky jsem přijal.

Ve vašem portfoliu skutečně najdeme i dvě realizované pamětní mince – jak byste porovnal práci na mincích a na medailích?

Jedná se o dva naprosto jiné způsoby

práce a myšlení. Pracujete-li na mincích, je zadavatelem zakázky Česká národní banka. Ta se pasuje do role znalce a vrchního arbitra vypisovaných soutěží, kterých se účastní sochaři a medailéři. Následně vybere návrh určený k realizaci. Ten prohlašuje za nejlepší možný v dané chvíli. Všechno je to jakási hra, kde vůbec nejde o to přinést nový a zásadní pohled na mincovní tvorbu. Naopak, pokud jste bez invence a nenarušujete zaběhané stereotypy, jste vítán. Nových prvků a přístupů se lidé v této instituci děsí. Chápu to. Mají strach o své pozice. Proto je vždy mnohem pohodlnější realizovat věc, která nepřináší nic nového a ani zajímavého, ale je tu naprostá jistota, že realizace proběhne bez problémů. Z mého pohledu je to naprosté mrhání časem, energií i daným materiálem. Po zhruba dvou letech, kdy jsem se pokoušel pracovat na návrzích pro ČNB jsem pochopil, že moje snaha přinášet nová řešení je zde naprosto nepřijatelná. Můj odchod byl

nevyhnutelný.

Následně jsem se dostal do velice nezáviděníhodné situace. Jediné, co jsem měl, byla moje touha pracovat v tomto oboru. Rozhodl jsem se tedy, že pokud nemohu pracovat pro ČNB, budu jí konkurovat. Nešlo mi o konkurenci kvantitativní nýbrž kvalitativní. Během šesti let se mi podařilo sestavit tým velice schopných spolupracovníků a naše společné úsilí dává vzniknout medailím, které jsou ve svém pojetí zcela nové. Základem mé práce je zde naprostá tvůrčí svoboda. Nikdo nemá právo zasahovat do mých návrhů. Nikdy se nenechám limitovat technologií nebo leností lidí ve výrobě. Jsem to já, kdo celý projekt financuje, proto platím pouze za kvalitně odvedenou práci. Někdy ze mě moji spolupracovníci sílí, ale na druhou stranu nakonec vždy chápou, že jedním v zájmu dané věci. Mé projekty jsou totiž nesrovnatelně náročnější, jak časově tak technologicky, než ražby běžných mincí a medailí.

Pracuji zkrátka diametrálně odlišně než ČNB a to přináší kýžené výsledky. Tvůrčí svoboda v mé práci je však zároveň vyvážena permanentní snahou o získání dostatečného množství finančních prostředků potřebných pro danou realizaci. A to mi neustále komplikuje život. Přesto jsem se svou situací spokojen, protože tvůrčí svobodu nelze ničím nahradit. Je to naprosto nedotknutelná veličina, bez níž nemá smysl přistupovat k této umělecké disciplíně.

Při návrhu mince musíte dodržovat víc „povinných“ parametrů – neomezuje vás to?

U mince musíte dodržovat několik i zcela nesmyslných parametrů. Které mnohdy lidé, vyžadující jejich striktní dodržení, nedokáží vysvětlit. Ale v zásadě je to jedno. Profesionál by se měl umět s takovým omezením vypořádat.

Kde vznikl nápad vytvořit minci s hologramem? Ražba je velice složitá (v ČR byli na tuto minci poměrně hrdí).

Já toto nadšení nesdílím. Mincovna sice odvedla dobrou práci, hologram však v této minci má smysl pouze potud, že v určitém úhlu ukazuje správnou barevnost symbolů státního znaku. Aby jeho použití mělo jasný důvod, navrhoval jsem využití určitého flop effectu. Šlo o to, že by se ve zlatě při čelním pohledu objevil český královský lev, při otočení doleva moravská orlice a při otočení doprava slezská. Určitým lidem se ale nechtělo komplikovat si život, tak je hologram zcela statický a v zásadě samoučelný. Tak to bylo i v případě mé druhé realizované mince, kde rytec zcela nepřipustně a svévolně změnil výšku reliéfu, aby eliminoval rizika ražby, přestože mnou navrhovaná výška reliéfu byla odzkoušena a ukázalo se, že by mince razit šla. Já na své realizace pro ČNB opravdu nerad vzpomínám. Mou první medailéřskou realizací byl původní návrh pamětní mince k 200. výročí ražby pražských grošů. Tento návrh byl však Českou národní bankou shledán jako nerealizovatelný. Půjčil jsem si tedy peníze a zrealizoval jsem ho. Co dodat?!

Byly mince a medaile někdy váš koníček nebo dokonce stále jsou?

Tahle práce je pouze můj koníček. Má-li mít smysl, nemůžete na ní být existenčně závislý. Přesto je to práce, které se plně věnuji.

Pamětní stříbrná medaile vydaná u příležitosti 700. výročí zahájení ražby pražských grošů.

Původní návrh pamětní dvousetkorunové mince k 700. výročí zahájení ražby pražských grošů byl v anonymní soutěži České národní banky oceněn 2. cenou s odůvodněním, že se jedná o technicky nerealizovatelnou záležitost.

Vzhledem k tomuto faktu a předchozím zásadním sporům s Komisí pro posuzování uměleckých návrhů ČNB, se autor rozhodl změnit návrh mince na návrh medaile. Vypustil text ČESKÁ REPUBLIKA a nominální hodnotu a zrealizoval tuto ražbu jako soukromý projekt. Na aversní straně je kompozice heraldických zvířat ve státním znaku. Reliéf zvířat byl sejmut z fragmentu původní gotické dlažby v jednom ze sálů Pražského hradu. V rozšířeném excentrickém ražebním okraji je v opisu zahrouben text, který je v provedení proof leštěn! Reversní strana je citací pražského groše. Ve střední části je symbol krále Václava II. V rozšířeném excentrickém ražebním okraji je, stejně tak jako u aversu, v opisu zahrouben text. Ražba této medaile byla realizována ve dvou variantách. Jednak v kvalitě proof a jednak v patinovaném provedení.

Nalezená pamětní stříbrná medaile československého sokolstva Český vlastenecký spolek Sokol vydal v roce 1932 stříbrnou medaili ke stému výročí narození svého zakladatele Dr. Miroslava Tyrše. Osud této medaile byl bezprostředně ovlivňován politickou situací v Československu. V průběhu druhé světové války byla medaile ukryta před německými okupanty a objevila se až v roce 1945, bohužel jen nakrátko. S nástupem komunistického režimu bylo třeba medaili opět ukrýt. Jeden z představitelů spolku tedy několik medailí zakopal v roce 1948 do země. Tyto medaile byly náhodně objeveny až po 50-ti letech v roce 1998! Na tuto skutečnost upozorňují texty 1948 na aversu a 1998 na reversu medaile. Jedná se tedy o unikátní numismatickou relikvii. Design etuje evokuje hlavici vrtné soupravy, v níž je vzorek hlíny z místa nálezů. A tak jsou i nadále medaile a země v neustálém kontaktu.

Pamětní stříbrná medaile vydaná k 60. výročí bitvy u Stalingradu

Tato medaile prezentuje myšlenku, že z lidského hlediska není v žádné bitvě vítězů. Tento fakt je vyjádřen silou destrukce, průstřelem plochy medaile, která se nedá technicky ovlivnit a dělá z každého kusu originál. Velmi silný moment zde představuje i vize vojáka přivázejícího si z dovolené poslední drobné mince, které už nikdy nebude mít možnost utratit...

Hlavním motivem aversní strany je prostřelená replika německého 50feniku z roku 1942, jehož letopočet je připomínkou začátku ofenzivy na východní frontě. V leštěném mezikruží je po obvodu medaile anglický opis: + 60TH ANNIVERSARY OF THE BATTLE OF STALINGRAD.

Hlavním motivem reversní strany je prostřelená replika sovětské 10kopějky z roku 1943, připomínající svým letopočtem odrazení německých vojsk Rudou armádou u Stalingradu. V leštěném mezikruží je po obvodu medaile český opis: + 60. VÝROČÍ BITVY U STALINGRADU.

Nedílnou součástí medaile je etuje, která tvarem i barvou evokuje krabičku vojenského leštiidla na boty. Na jejím horním víčku, uvozeném symbolem kříže, jsou ve třech opisových pruzích anglicko-česky uvedeny název a technické parametry ražby.

Jste sběratel?

Ne, nejsem. Kolem sebe jsem nenašel medaile nebo mince, které by mě nadschly. Vlastně jsem neustále konfrontován s tím, že většině „sběratelů“ je prakticky jedno, jak daná mince nebo medaile vypadá. Je to pro ně zpravidla způsob ukládání peněz. Vůbec tomu nerozumím. Moje medaile většinou kupují lidé, kteří obdivují současné umění. Numismatiků je mezi nimi minimum. Ti zpravidla poukazují na to, že stejnou gramáž stříbra mohou v mincích České národní banky získat levněji a navíc se jim moje věci dost často nevejdou do předem připravené zásuvky, což je pro ně naprosto neřešitelný problém. Pravdou ale je, že i British Museum v Londýně si pro moje věci muselo vyčlenit zvláštní prostor.

Plánujete se zúčastnit nějaké další soutěže?

Ne, s Českou národní bankou už nechci nadále být spojován. Práce pro tuto instituci byla přehlídkou ztraceného času. Medaile, které dnes vydávám a které vzbuzují na mezinárodních kláních pozornost, by neměly sebelepší naději na přijetí v bankovních

Otakar Dušek

Narozen: 1974

Studium:

Střední uměleckoprůmyslová škola v Praze | 1988—1992
Výtvarná škola Václava Hollara v Praze | 1992—1996
Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze | 1997—2003
(ateliér Písma a typografie – profesor Jan Solpera akad. mal.)

Ceny:

1998 Cena Asociace umělců medailérů
Cena České mincovny
1. cena České národní banky
1999 1. cena České národní banky
2. cena České národní banky
3. cena České národní banky
2000 1. cena České národní banky
2001 1. cena „Future Designer“ – The International Coin Design Competition – Japonsko
2003 Cena Katedry grafiky Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze
2004 Prize for creative struck medal and / or technically innovative medal – International medal congress F.I.D.E.M. 2004 – Portugalsko
2006 2. cena za architektonické řešení veřejného prostoru – Praha

Zastoupení ve veřejných sbírkách:

British Museum, Londýn, Velká Británie
The Royal Coin Cabinet, Stockholm, Švédsko
University museum of Bergen, Norsko
Národní muzeum v Praze, Česká republika

Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Česká republika

Zastoupení v soukromých sbírkách:

Václav Havel, prezident České republiky v letech 1989-2003
Bill Clinton, prezident Spojených států amerických v letech 1993-2001

Jeho Svatost dalajlama

Jeho výsost Norodom Sihamoni král Kambodžský

Množství dalších soukromých sbírek doma i v zahraničí

Přednášková a pedagogická činnost:

od 1994 Pedagog na Střední umělecké škole Václava Hollara – výuka Písma, Typografie a Počítačové grafiky
2002 22. 9. 2002 Přednáška pro Českou numismatickou společnost spojená s prezentací vlastní tvorby - Teplice
2004-5 Central European Advertising Art Institute v Praze – přednášky o grafickém designu
od 2005 Pedagog na Vyšší odborné škole umění a reklamy – výuka Grafického designu
od 2006 Vysoké učení technické v Praze – přednášky o písmu, typografii a grafickém designu
2007 Pecha Kucha Night – prezentace vlastní tvorby
2007 International medal congress F.I.D.E.M. 2007, Colorado Springs, USA – přednáška na téma „Reflections: Artistic freedom in the Czech Republic“ spojená s prezentací vlastní tvorby
2008 13. 1. 2008 Přednáška pro Českou numismatickou společnost spojená s prezentací vlastní tvorby - Teplice

Kontakt:

E-mail: o.dusek@seznam.cz

Web: www.dusek-design.net

soutěžích. Většina z nich by byla vyřazena hned v prvním kole. Velmi dobře si vzpomínám na výrok tehdejšího šéfa Oddělení platidel, který pronesl směrem k mé práci památnou větu: „Uvědomte si, že tohle tu nikdy nebylo a nebude!“ Jeho slova jsem zkrátka musel vzít na vědomí.

Jak vybíráte témata pro svou práci?

Témata přicházejí sama. Reaguji v zásadě na věci kolem sebe. Nevytvářím si emisní plány.

Z vaší práce by se mohlo zdát, že nejste příznivcem klasické medaile.

To je omyl. Já jsem příznivcem dobré medaile, ať už je pojata jakkoliv.

Kde je podle vás hranice toho, čemu se ještě dá říkat medaile?

Narážím na vaši medaili s vodovádou nebo „Poctu politickým vězňům“, kde je jako materiál použit i chléb...

Tohle je otázka spíše pro kunsthistoriky. Ti se zabývají škatulkováním různých přístupů k tvorbě. Mě to celkem nezajímá. Považuji za nemožné hledat v dnešní době hranice. Ty jsou pouze v nás, nikoliv v umění. Jen autor rozhoduje o tom, co medaile je či není. Můj přístup je zcela konceptuální. Pro mou tvorbu je vždy důležitý příběh. Někdy však umělci balancují na prazvláštní hraně, k níž se já nechci přiblížit. Nedávno jsem na světovém medailéřském kongresu viděl zkroucenou kávovou lžičku, která nesla název Objekt 1. Ano, je zřejmě diskutabilní, jedná-li se ještě o medaili. Pro mě osobně je však tato věc natolik nudná a samoúčelná, že se jí ani nesnažím nikam dále zařazovat.

Jakou svou medaili považujete za nejzdařilejší?

Které ze svých dětí máte nejraději?

Jakým způsobem se dostáváte od návrhu k realizaci? Jdete klasickou cestou (tužka, model...) nebo třeba v něčem používáte počítač?

Na začátku mé práce nemá tužka ani počítač co dělat. Nejdřív musím mít jasno v tématu a jeho zpracování.

Jakmile je celý projekt dopodrobna promyšlen, přichází na řadu skica provedená tužkou, která je následně zpracována v počítači. Bez něj si svoji práci vůbec neumím představit. Tady se medaile a další části projektu navrhuji do všech detailů, vytváří se technické výkresy sloužící jako podklady pro

Pamětní stříbrná medaile „Pocta politickým vězňům“

Tato medaile je věnována všem, kteří byli pronásledováni, mučeni a popraveni komunistickým režimem za své politické a morální postoje. Jedním z vězňů svědomí byl i Miroslav Kácha odsouzený v roce 1949 k doživotnímu žaláři. Symbolem svobody se mu v cele pankrácké věznice, kde čekal na rozsudek, stala plastika holubičky v hnízdě vlastnoručně vyrobená z kousku chleba. Ta je také ústředním motivem této pamětní medaile. Replika původní holubičky spočívá na stříbrném hrano-lu nesoucím v horní části text K POCTĚ VĚZŇŮ SVĚDOMÍ A VĚČNĚ HANBĚ NÁRODA. Na čelní hraně medaile jsou pak umístěny letopočty 1948-1989. Etuje ve tvaru krychle je vyrobena z betonu a díky zamřížovaným otvorům evokuje vězení-klec. Ráz autenticity dodává projektu i fakt, že každá z plastik holubičky prošla rukou Miroslava Káchy.

Pamětní stříbrná medaile „Václav Havel“

Medaile svým obvodem symbolizuje desetileté funkční období prezidenta České republiky mezi lety 1993-2003.

Hlavním motivem aversní strany, nesoucí v opisu text DISIDENT VÁCLAV HAVEL, je autentický otisk palce Václava Havla v leštěném středovém poli. Papiální linie narozdíl od portrétu zůstávají po celý život stejné a to i ve chvíli, kdy se z disidenta stává prezident. Otisk lze také přeneseně chápat jako symbol stopy, kterou význačná osoba zanechá ve své době...

Reversní strana s textem VÁCLAV HAVEL PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY 1993-2003 nese autentický podpis Václava Havla.

Vzhledem k autentičnosti otisku palce a podpisu je každá medaile jedinečným artefaktem.

výrobu a modeluje se výsledný vzhled v trojrozměrném zobrazení. Počítač je pro mne nenahraditelný. Na druhou stranu je třeba mít neustále na paměti, že za mě nic nevymyslí.

Z některých prací je vidět, že máte rád „akci“. Jak vznikala medaile „Stalingrad“, která na sobě nese

znaky z dobových mincí stran zúčastněných v konfliktu?

Šlo o příběh dvou vojáků vracejících se z dovolené zpět na frontu s posledními drobnými mincemi v kapse, které však už nikdy nebudou mít šanci utratit. Ty mince nesou atributy obou válčících velmocí. Hlavní myšlenkou celé reali-

zace je zobrazit vražedný kontaktní boj o každý dům i každou místnost v něm. Tak já vnímám bitvu u Stalingradu. Ústředním motivem této medaile je proto skutečný průstřel, který dělá z každé medaile originál. Navíc vás nutí uvažovat o tom, co vlastně dokáže udělat kulka s kovem a co by zřejmě udělala s lidským tělem. Vytvořit tento průstřel nebylo vůbec jednoduché a jeho realizace trvala déle než čtyři měsíce. Jinak celý projekt byl realizován déle jak rok a půl.

Tato práce se zúročila o dva roky později, kdy byla medaile v roce 2004 oceněna na Světovém medailérském kongresu F.I.D.E.M. v Portugalsku Cenou za přínos k medailérské tvorbě.

K 2. světové válce jste se vrátil poměrně nedávno – připomenutím bitvy u Kursku. Popište, jak jste dospěl k výtvarnému návrhu a rozhodnutí, jak se bude razit.

Posledním pokusem německé armády o převzetí iniciativy na východní frontě byla ofenzíva v prostoru frontového výběžku u města Kursk, která vešla do dějin jako největší střetnutí tankových vojsk v historii. Klíčovou zbraní v rukou Rudé armády, která měla zásadní vliv na její vítězství v této bitvě byl bezpochyby tank T34. Právě proto jsem se rozhodl svou pamětní stříbrnou medaili vydanou k 65. výročí této bitvy vyrazit právě tímto tankem!

Jak jste spokojen s průběhem akce a výsledkem?

Šlo o hodně. Musel jsem se velice zadlužit, abych mohl nakoupit dostatek ryzího stříbra, neboť každá medaile váží cca 373 gramy. Věděl jsem, že jestli se ražba nepovede, bude to na několik let můj poslední projekt. Takže nervy skutečně pracovaly. Po prvních dvou zkouškách se sice ukázalo, že tank je schopen požadovaným způsobem medaili vyrazit, přesto byla obrovská zmetkovitost. Ten poměr byl neakceptovatelný – třináct zmetků na jeden dobrý kus. Veškeré chyby se však podařilo eliminovat a nakonec byla ražba provedena bez jediného zmetku. Bylo to neuvěřitelné. Přirovnal bych to k zázraku.

V současnosti se běžně razí silou 360 t – nebyl 31tunový tank na tuto práci přece jen trochu lehký?

Bylo to ještě horší. Váha celého tanku je navíc ještě rozložena pásy, takže tlak v jediném místě pásu není nic

*Pamětní stříbrná medaile „Kursk-1943“
Jednou z klíčových bitev druhé světové války byla bitva u Kurska, která vešla do historie jako největší střet tankových vojsk v dějinách. Jejím symbolem se stal sovětský tank T34, díky němuž Rudá armáda nakonec dosáhla rozhodujícího vítězství. Proto byla pamětní medaile „Kursk-1943“ vyražena právě tímto tankem.
Přejetím tankového pásu přes masivní stříbrný hranol došlo k destrukci reversní strany a k vyražení textu „KURSK 1943 КУРСК“ na straně aversní.
Design dřevěné etuje vychází z autentických vojenských beden, které používala německá armáda během druhé světové války. Uvnitř každé etuje je fotodokumentace z realizace projektu.*

moc. Ale dá se najít řešení i v takové situaci. To je vlastně to, co mě zajímá. Nalézat nová řešení, přestože všichni kolem mne tvrdí, že daná realizace je v podstatě nemožná. V této zemi jsou vůbec populární dvě slova – NEJDE a PROBLÉM.

Vedle výtvarného umění bylo vyražení této medaile velkým kusem produkční práce...

Ano, zajišťoval jsem naprosto vše. Od tanku až po poslední lžici, která byla hostům k dispozici v rámci občerstvení. Neustále jsem si celou akci v duchu procházel a pokaždé jsem si uvědomil, že jsem na něco zapomněl. Navíc jsem si zajistil natáčení celého projektu pro vlastní prezentaci a ani to nebylo jednoduché. Na tuto realizaci jsem poprvé mohl pozvat své sběratele a přátele. Dokonce se dostavili i novináři. To mě opravdu překvapilo. Moje práce jsou totiž v této zemi narozdíl od zahraničí bez jakékoliv mediální odezvy a vlastně nikoho nezajímají. Například v únoru tohoto roku, kdy jsem vydal pamětní medaili „Pocta politickým vězňům“ k 60. výročí komunistického puče, nikdo z oslovených novinářů na tento projekt nerefletoval. Tato medaile tak byla publikována pouze ve Spojených státech, Velké Británii a Švýcarsku.

Na co se můžeme těšit v budoucnosti? Doufám, že s vaším smyslem pro realistické a autentické medaile nepřemýšlíte o připomínání takových událostí, jako byl Černobyl...

To by byla publicita!!! Jenže mně nejde o to diváka pouze šokovat. To rozhodně není můj styl. Přesto o tomhle tématu jsem už také přemýšlel. Já řeším neustále spíše finanční problém. Mám připraveno několik dalších projektů, které by znamenaly určitý mezník v medailéřské tvorbě, ale nenalézám způsob, jak zajistit jejich financování. Pořád naivně čekám na nějaký zásadní zvrat v této oblasti. Už celých deset let...

Doufám, že tyhle problémy se podaří v brzké době vyřešit. Držím palce a děkuji za rozhovor. Na závěr vás můžu ještě ujistit, že je v současné době na trhu médium, které na informace o nových medailích reflektovat bude.

Jakub Tureček

Mincování Mexika

Mexická platidla v Náprstkově muzeu v Praze

U příležitosti pětisetletého kolumbovského výročí byla stálá expozice Náprstkova muzea v Praze nazvaná Indiánské kultury Severní a Jižní Ameriky obohacena o materiál ze sbírek Oddělení mimoevropské numismatiky téže instituce s cílem přiblížit mincovní produkci na obou amerických kontinentech v koloniální éře („Španělské koloniální mince a kolumbovské medaile“ 1994). Vzhledem k faktu, že muzeum nemá stálou numismatickou expozici, navázala na zmíněnou výstavu další prezentace náprstkovských fondů, která veřejnosti představila historii mincování na území Spojených států amerických („Mincovníctví USA“ 1996). V takto založené tradici pak pokračuje i stávající přehlídka platidel Mexika, jež dokládají monetární vývoj v této severoamerické zemi a ukazují celou řadu vzácných numismatických exemplářů právem patřících do pokladnice českého národního kulturního dědictví.

Dříve než byla Montezumova aztécká říše podrobena španělským conquistadorem Hernandem Cortesem v letech 1519-1521, představovalo území dnešního Mexika prostor, na kterém se objevila řada vysoce rozvinutých indiánských civilizací. Mimo značnou úroveň ideovou i materiálně technickou vykazovaly tyto kultury také poměrně vyspělou nezbožní směnu představovanou předmincovními prostředky. Známy jsou například bronzová platidla sekerkovitého a lopatkovitého tvaru, jež byla původně funkčními předměty, které ovšem pro potřeby ryze obchodní doznaly objemového zmenšení i kvalitativních změn. Tato platidla byla v oběhu u lokálního obyvatelstva ještě dlouhou dobu poté, co koloniální správa zavedla směnné prostředky mincovní.

Po roce 1535 bylo ustaveno nové vicekrálovství Nové Španělsko, které sahalo od dnešního Charlestonu, St. Louis, Taosu a San Francisca na straně jedné po Panamu a Venezuelu na straně druhé; od Santa Dominga po Filipíny. Tato španělská kolonie se v průběhu svého třísetletého trvání stala, přes primitivní metody dobývání a neodolnou místní pracovní sílu, producentem téměř poloviny světové těžby stříbra. Bylo to rovněž v Mexiku roku 1536, kde byla založena první mincovna na západní polokouli, a to v Mexico City výbojným vicekrálem Mendozou. Později přibyla řada mincoven jak v oblastech těžby, tak ve správních centrech země. Zajímavou monetární skutečností byla ražba tzv. lodních peněz (*moneda cortada*), které v podstatě sloužily jako puncovaný kov, z něhož se na místě určené razilo regulérní oběživo.

Dne 16. září 1810 byla otcem Migualem Hidalgem vyhlášena nezávislost Mexika na Španělsku a začala tak vleklá válka s koloniální mocí, která

Koloniální období

Filip II. (1556-1598) – stříbrný osmireál, mincovna Mexico, letopočet mimo střížek

Ferdinand VI. (1746-1759) – stříbrný osmireál, mincovna Mexico, 1751, dálněvýchodní kontramarky

skončila ustavením tzv. prvního císařství v čele s Augustinem I. Iturbidem (1822-1823). V roce 1823 vznikla republika a ta nejprve musela čelit neúspěšnému pokusu Španělů o znovuzískání země a posléze též vedla válku se Spojenými státy americkými (1846-1848), v níž ztratila část svého původního území (Kalifornii a Texas). V letech 1854-1861 v Mexiku proběhla úspěšná federalistická revoluce vedená Benitem Juárezem. Následná společná španělská, francouzská a britská intervence vedla k nastolení krátce trvajících tzv. druhého císařství reprezentovaného rakouským arcivévodou Maxmiliánem I. (1864-1867). Občanská válka, v níž americká vláda podporovala lidové hnutí odporu, se císařství zhroutilo a Juárez zůstal u moci až do své smrti roku 1872. Za pomoci zahraničního kapitálu v době diktatury Porfiria Díaze (1876-1911) se Mexiko otevřelo novým moderním vlivům. Období mezi rokem 1911 a 1920 zemi opět uvrhlo do chaosu občanské války. Až teprve dvacátá léta tohoto století přinesla Mexiku stabilitu a ekonomický i kulturní pokrok. Od roku 1905 se stát oficiálně nazývá Spojenými státy mexickými.

Koloniální období vtisklo mexické mincovní produkci tradiční španělský bimetalický charakter (monetární systém založený na určitém hodnotovém poměru zlata a stříbra) a výrazné ikonografické rysy typické pro běžné ražby mateřské země. Do začátku 18. století byly raženy zejména neportrétní stříbrné mince s korunovaným znakem úředních zemí na aversu (Kastilie, Leon, Granada, Aragon, Sicílie, Rakousko, Burgundsko, Brabantsko, Flandry, Tyrolsko a Bourbonsko) a opisem označujícím jméno panovníka, vročení, mincovnu a nominál. Revers pak nesl dělený znak Kastílie a Leonu s opisem panovníkových titulů. Pozdější typy nesly na aversu většinou portrét panovníka s opisem zahrnujícím jeho jméno a vročení; na reversu pak byl zobrazen korunovaný znak Kastílie a Leonu mezi dvěma sloupy do Nového světa (u zlatých nominálů s korunovaným znakem všech úředních zemí s řetězem Zlatého rouna bez sloupů) a s opisem obsahujícím titulaturu, mincovnu, nominál a iniciály mincmistra. Nejslavnějším typem je

Karel III. (1759-1788) - stříbrný čtyřreál, mincovna Mexico, 1778, dálněovýchodní kontramarky

Ferdinand VII. (1808-1833) - stříbrný osmireál, mincovna Zacatecas, 1820

První císařství

Augustin I. Iturbide (1822-1823) - stříbrný dvoureál, mincovna Mexico, 1822

však podobná mince s korunovanými hemisférami mezi sloupy do Nového světa s nápisem *Utraque Unum*, monogramem mincovny a vročením. V rámci monetárního systému po větší část koloniální éry platil poměr 16 stříbrných *realů* za 1 zlaté *escudo* (3,38 g). Stříbro se razilo v nominálech 1/4, 1/2, 1, 4, 8, zlato pak v nominálech 1, 2, 4, 8. Později systém doplnily i měděné mince zvané *tlacos* a *pilones* (16 *pilones* = 8 *tlacos* = 1 *real*). Mexický *real de a ocho* (*osmireal*), zvaný též *peso* nebo *španělský dolar*, poprvé ražený v roce 1572, se stal po celém světě uznávaným platidlem. Zejména populární byl na Dálném východě,

o čemž svědčí časté kontramarkování této mince. Mexický *real* (3,38 g) se stal předlohou pro americký *dollar* a jeho značka (\$) byla odvozena od slavných sloupů do Nového světa se stuhami. Většinu koloniálních mexických ražeb produkovala mincovna Mexico City (M^o). Teprve až za Ferdinanda VII. (v Mexiku 1808-1821) přibýly další mincovny – Chihuahua, Durango, Guadalajara, Guanajuato a Zacatecas. V koloniálním období se razilo též v mincovnách Guatemala Antigua a Guatemala Nueva.

V době **války za nezávislost** oba zneprátené tabory vydávaly své mince nebo kontramarkovaly stávající

Republika - reálový systém
Republica Mexicana - stříbrný osmireál, mincovna Culiacán, 1895

Druhé císařství
Maximilián (1864-1867) - zlaté 20 peso, mincovna Mexico, 1866

Republika - decimální systém
Republica Mexicana - stříbrné peso, mincovna Culiacán, 1870

oběživo. Rojalisté si podrželi tradiční ikonografickou linii (portrét/znak) i monetární systém (*real, escudo*). Značně se však zhoršila kvalita ražeb. Kromě výše zmíněných mincoven razily též Nueva Viscaya, Oaxaca, Catorce, San Luís Potosí, Sombrierete, San Fernando a Valladolid Michoacan. Mezi nejběžnější kontramarky patřily LCM (*La Comandancia Militar*), LCV (*Las Cajas de Veracruz*) nebo MVA (*Monclova*). Povstalecké ražby byly produkovány ve jménu *Národního kongresu* v mincovnách Nueva Galicia, Oaxaca, Puebla, Veracruz a jiných.

Na jejich mincích byly rovněž hojně používány kotramarky (Liceaga, Linares). Další změnou také byly nové symboly (luk a šíp, orel na kaktusu). Monetárně se povstanci drželi stříbrného *realového* systému, i když se občas nouzově objevovaly mince měděné jako nositelé *realového* nominálu (mincovna Oaxaca 1811-1814).

První císařství se neslo svou mincovní produkcí v ikonografické rovině v duchu kompromisu – na aversu koloniální busta a na reversu povstalecký orel na kaktusu (nyní korunovaný). Monetární systém rovněž

zcela kopíroval svého koloniálního předchůdce.

Republika (od 1823) přinesla další nové obrazy na mincích, mnohdy se zjevným odkazem na doby minulé (orel byl zbaven koruny a do zobáku dostal hada) či vypůjčené z mezinárodního revolučního arzenálu (postava Svobody, frýgická čapka). Bimetalický systém španělský zůstal nominálově, slovním označením i váhově zachován s tím, že zlomkové hodnoty byly raženy z mědi nebo mosazi.

Krátké intermezzo Maxmiliánova **druháho císařství** (1864-1867) se odehrálo ve znamení návratu k tradičnímu koloniálnímu formálnímu výrazu. Byl však zaveden decimální systém (100 *centavos* = 1 *peso*), který posléze převzala i vítězná **republika**. Nominály do 10 *centavos* byly raženy z méně ušlechtilých kovů (měď/nikl), přičemž 1 *peso* bylo rozhraním pro mince stříbrné a zlaté. Mincovní technikou i váhovým vymezením jednotlivých kategorií se Mexiko očividně nechalo inspirovat situací v sousedních Spojených státech amerických. Symbol orla na kaktusu s hadem v zobáku se stal též oficiálním symbolem na mincích **Spojených států mexických** v roce 1905. Kromě výše uvedených mincoven razily rovněž republikánské mince lokality jako Alamos, Culiacán, Estado de México, Guadalupe y Calvo či Hermosillo.

Z hlediska mincovní produkce je bezpochyby velmi zajímavou **revoluční perioda 1910-1917**, která uzavřela dlouhotrvající nestabilitu v zemi. Revoluce sama měla agrární charakter, chtěla svrhnout Díazův režim a učinit Mexiko ekonomicky i diplomaticky nezávislým. Její vedoucí postavy však ve svém postoji nebyly jednotné (Villa, Carranza, Obregon, Zapata, Calles) a často bojovaly proti sobě. Nejsilnějším se ukázal být Carranza, který jako faktický prezident země prosadil novou ústavu v roce 1916, která zahrnovala základní ideje revolucionářů. Další schopný revoluční generál a politik – Obregon – byl zvolen mexickým prezidentem v roce 1920, čímž skončila nejdestruktivnější dekáda mexické novodobé historie. Značná emisní rozrůzněnost mincovní výroby ve zmíněném období byla dána mocenskou decentralizací a celkovou chaotickou situací v zemi. Z těchto důvodů je rovněž převážná část ražeb špatně

kvality, což je zejména patrné u nižších nominálů. V řadě případů došlo v různých mincovnách ke změnám ikonografickým nebo vznikly nouzově různé tvary střížků (Juarezův portrét na aversu a konstituční symboly na reversu či čtyřhranné mince ražené v mincovně Oaxaca). Mince sloužily i jako nositel ideových či propagandistických sdělení – mincovna Chihuahua razila v roce 1913 mince s reversním opisem *Fuerzas Constitucionalistas* („Síly konstitučních sil“) nebo mincovna v Durangu produkovala v roce 1914 ražby se slavným nápisem *Muera Huerta* („Smrt Huertovi“, tj. jednomu z rivalitních vůdců).

Od první dekády dvacátého století do současnosti je líc mexických mincí vyhrazen oficiálnímu státnímu znaku (symbol orla na kaktusu s hadem v zobáku) s opisem *Estados Unidos Mexicanos* a rub – podobně jako v jiných moderních zemích – zaplňují portréty významných osobností mexických dějin či příležitostné symboly spolu s označením nominálu.

Vlastimil Novák
vedoucí Oddělení mimoevropské numismatiky Náprstkova muzea

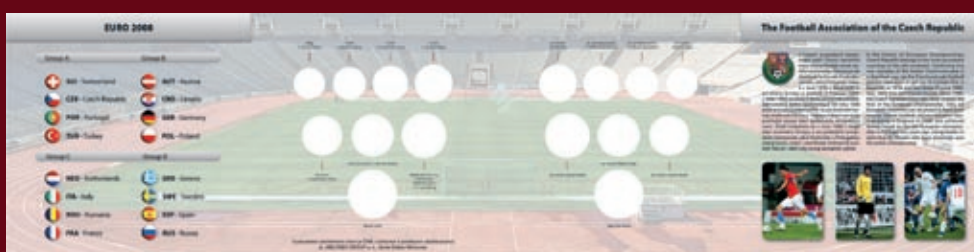
Spojené státy mexické
Estados Unidos Mexicanos – zlaté 50 peso, bez udání mincovny, 1925

Revoluce 1910-1917
Estados Unidos Mexicanos – stříbrné peso, mincovna Durango, 1914 (avers s nápisem „Smrt Huertovi“ – Muera Huerta)

Novinky z České Mincovny

Ani v uplynulém období Česká Mincovna nezahálela. Na trh přicházejí dvě významné novinky z její produkce. Tou první je sada stříbrných medailí – Karel IV. a jeho manželky. Medaile (Ag 999, 34 mm/16 g) vychází v nákladu 500 ks. Autorkou je akademická sochařka M. Wichnerová. Prodejní cena je 2800 Kč. Druhá novinka připomíná velký fotbalový svátek – Euro 2008. Česká Mincovna k této příležitosti vytvořila sadu oběžných mincí s ročníkem 2008. Sada dále obsahuje pamětní žeton k ME. Desky s Tomášem Rosickým na obale vycházejí v nákladu 6000 ks a k pořízení budou za 350 Kč.

Panovníkovo varování před nekvalitními penězi

Jak se anglický král Jiří II. snažil v Hannoveruském knížectví zabránit dovozu cizích mincí

Jiří II. jako král Velké Británie a kurfiřt z Hannoveru na říšském tolaru, který se v roce 1729, ještě v době klidu, razil v Zellerfeldu.

Staré dobré stříbrné peníze jako hamburský tolar z roku 1694 byly hromadně skupovány a po roztavení se z nich razily mince o nízké ryzosti.

V Drážďanech a Lipsku se v pruské režii dodatečně razily mince s Friedrichem Augustem II. von Sachsen (polský král August III.), zde tolar z roku 1757 s pruským královským monogramem FR (Fridericus Rex) pod sasko-polským znakem.

Před 250 lety zuřila Sedmiletá válka (1756–1763). Vzápětí po nástupu na trůn přepadl v roce 1740 teprve osmadvacetiletý pruský král Friedrich II. Slezsko a přivlastnil si jej. K udržení Slezska se musely uskutečnit tři války, jichž se kromě napadeného Rakouska zúčastnily také Francie, Rusko a po přechodnou dobu Velká Británie. K financování vojenských výdajů se na mnoha místech vybíraly daně a razily se mince s nízkým obsahem drahých kovů. Německá knížata se snažila vlastní země před vnikáním cizích méně kvalitních mincí chránit záplavou nařízení a hrozbou citelných pokut, což dokazuje nařízení Jiřího II., anglického krále a kurfiřta z Hannoveru, vydané dne 30. listopadu 1759.

Nařízení mělo zamezit vnikání a oběhu cizích, nekvalitních mincí s nízkou ryzostí. Je třeba k tomu poznamenat, že

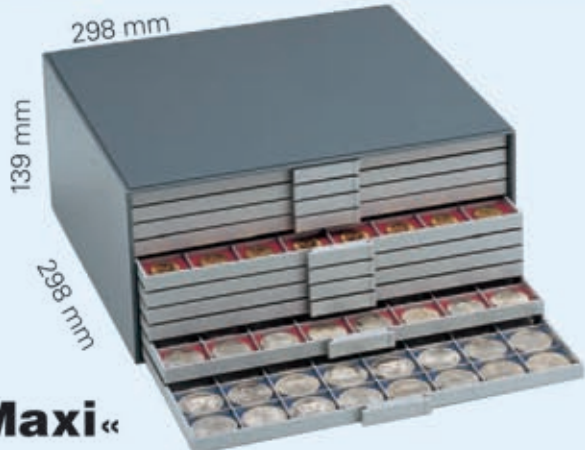
dříve docházelo kvůli financování státních nákladů k pravidelnému snižování obsahu ryzích kovů u oběhových mincí. Na mincích s nižším obsahem drahých kovů, které se hned nepoznaly, se dalo tradičně vydělat. Např. Friedrich II. Pruský financoval část svých válečných nákladů výrobou méně kvalitních mincí v mincovnách obsazeného Saského knížectví v Drážďanech a Lipsku, mince ale zobrazovaly jeho neúprosného válečného protivníka Friedricha Augusta II., saského kurfiřta a polského krále. Lidé podvod poznali a tradovalo se: „z venku pěkné, zevnitř špatné/zvenčí Friedrich, uvnitř Ephraim“ a měli tím na mysli mince nominálu osm grošů, které vyrobil berlínský podnikatel Veitel Heine Ephraim se saskými raznicemi a kterým se také říkalo „efraimity“. Na nebezpečí způsobenou takovými méněhodnotnými mincemi se myslelo při

sepisování hanoverského mincovního mandátu v roce 1759. Na jeho začátku se upozorňuje na to, že převládají cizí mince s nízkým obsahem ryzích kovů. Staré dobré peníze byly zcela vytlačeny. Poddaní jsou tak zmatení a shánějí řádné, tedy zákonné peníze, aby tak mohli vyřídit své odvody.

Vlastních peněz se nedostávalo, a tak panovník svolil, aby poddaní mohli odvádět daně a dávky i v jiné měně. Od 1. února 1760 bylo ostatně zemským pokladnám a jiným výběřím místům zakázáno přijímat mince s nízkým obsahem ryzího kovu. Kdo vlastnil cizí peníze, mohl je vyměnit v přepočtu aktuálním kurzem.

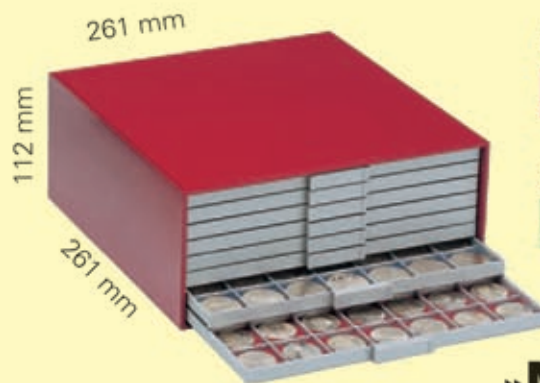
V dekretu panovník poddaným připomíná učinit vše proto, aby špatné peníze byly vyměněny za kvalitní. Vrchnost se za to zavazuje dohlédnout na to, aby se do země dostaly pouze dobré peníze. Provádět obchody pomocí méněcenných mincí se každému zakazuje. Kromě toho je třeba se předem dohodnout na tom, v jaké měně se má obchod uskutečnit. Obchodník, který do země přiveze špatné peníze a to ve větším množství, musí počítat s jejich konfiskací, vysokou peněžní pokutou i s horšími tresty. Stálé opakování sankcí v těchto mandátech vypovídá něco o jejich malé účinnosti a připouští kvetoucí obchody se špatnými mincemi. Dokument podepsaný „George Rex“ byl, jak je uvedeno v posledním odstavci, rozšířen všude v německých zemích anglického krále a vystaven na soudech, úřadech, poštách a hostincích. Podle tehdejšího zvyku byl mincovní dekret veřejně předčítán v kostelech a na hřbitovech, a kromě toho obdržely exempláře nařízení židovské obce, z nichž pocházel velký počet bankéřů. Nemáme za to, že panovníkovo napomenutí mělo velký vliv. Na to byly všeobecná nouze a pokušení nařízení obejít příliš velké.

Helmut Caspar

»Maxi«

Maxi-mincovní skříňka (šedá) pro 10 zásuvek bez obsahu č. 6100 694,- Kč
Zásuvky č. 6101, 6103 až 6112 (289 x 289 x 12 mm) 206,- Kč
Zásuvka č. 6102 (289 x 289 x 24 mm) 222,- Kč
Zásuvka č. 6190 (289 x 289 x 36 mm) 238,- Kč
Plexisklo 2mm kryt na zásuvky č. 6169 166,- Kč
Filcové vložky do zásuvek různé barvy – cena za balení: 115,- Kč
Kartonové popisky do zásuvek – cena za balení: 83,- Kč

»Mini«

Mini-mincovní skříňka pro 8 zásuvek bez obsahu
Červená č. 6200 530,- Kč
Zelená č. 6201 530,- Kč
Zásuvky (hloubka 12 mm, rozměry 253 x 253 mm) 157,- Kč
Plexisklo 2mm kryt na zásuvky č. 6269 138,- Kč
Filcové vložky do zásuvek modré barvy – cena za balení: 115,- Kč
Kartonové popisky do zásuvek – cena za balení: 83,- Kč

Maxi	Zásuvka	Filc. vl. modré	Filc. vl. červené	Filc. vl. zelené	Kartonové popisky
	č. 6112	č. 6171	č. 6172	č. 6173	č. 6174
	č. 6110	č. 6120	č. 6130	č. 6140	č. 6150
	č. 6109	č. 6119	č. 6129	č. 6139	č. 6149
	č. 6108	č. 6118	č. 6128	č. 6138	č. 6148
	č. 6107	č. 6117	č. 6127	č. 6137	č. 6147
	č. 6106	č. 6116	č. 6126	č. 6136	č. 6146
	č. 6105	č. 6115	č. 6125	č. 6135	č. 6145
	č. 6104	č. 6114	č. 6124	č. 6134	č. 6144
	č. 6103	č. 6113	č. 6123	č. 6133	č. 6143
bez rozdílů	č. 6101	č. 6111	č. 6121	č. 6131	č. 6141
bez rozdílů	hloubka 24 mm č. 6102	č. 6111	č. 6121	č. 6131	č. 6141
bez rozdílů	hloubka 36 mm č. 6190	č. 6111	č. 6121	č. 6131	č. 6141

Mini	Zásuvka	Filcové vložky Modré	Kartonové popisky
	č. 6209	č. 6219	č. 6249
	č. 6207	č. 6217	č. 6247
	č. 6205	č. 6215	č. 6245
	č. 6203	č. 6213	č. 6243

Nový e-shop
www.safe-album.cz

www.mince-bankovky.cz
 Na veškeré zde inzerované zboží obdrží předplatitelé časopisu Mince&Bankovky prázdninovou slevu 15%. Při objednávce nad 800,- Kč poštovné a balné ZDARMA. Zboží si můžete objednat skrze objednávací kupón na adrese redakce nebo na tel.: 261 214 379.

Kristián I.

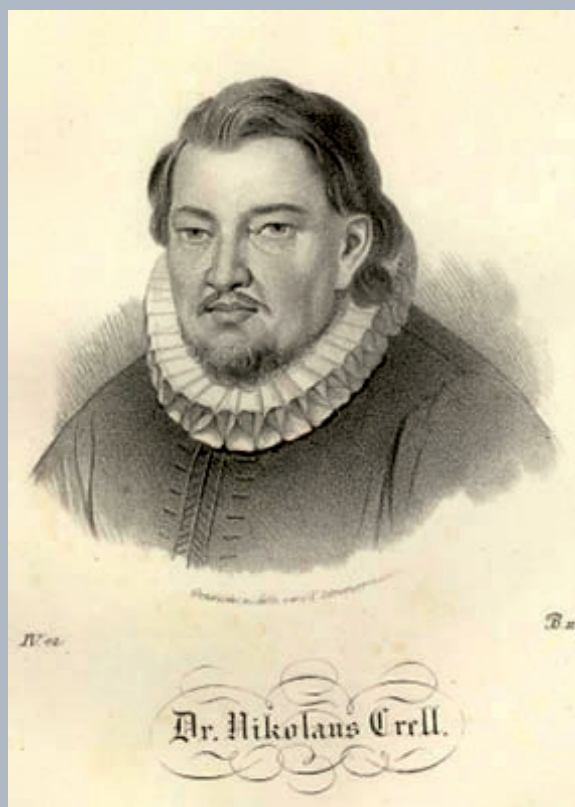
Kurfiršt saský a jeho poradce kancléř Krell (1586–1591)

Pět překotných let v Saském kurfiřtství

Kristián I. se ujal vlády v Kurfiřtství saském v roce 1586 po smrti svého otce kurfiřta Augusta I. Převzal zemi respektovanou a především hospodářsky vzkvétající zemi.

Náboženská politika v době vlády Augusta I. (1553–1586), hlavně od osmdesátých let, se naproti tomu vyznačovala netolerancí k jiným vyznáním. Ve své náboženské politice vyznával výhradně ortodoxní luteránství a jiné směry, např. kalvinisty, filipisty (příznivce Melanchtona) a katolíky utlačoval – zatýkáním, výslechy a mučením se vší tvrdostí. Zvláště příznivci Melanchtona byli tvrdě stíháni, neboť byli podezírání, že tajně vyznávají kalvinismus. Při nástupu Kristiána I. filipismus skoro neexistoval. Vyjádřením tohoto přísného kurzu na „čisté Luterovo učení“ byla dogmatická protikalvinistická Formula Concordiae, kterou August I. vyhlásil v roce 1577, a jež stanovila za státní vyznání ortodoxní luteránství. Při převzetí úřadu panovníka rozhodovala pouze správná náboženská příslušnost. Bez podpisu „Formuly Concordiae“ nebylo možné zastávat úřední funkci, např. jako vědec, učitel nebo duchovní.

Kristiánem I. tento brutální postup jeho otce proti domnělým protivníkům ve víře otrásl a způsobil jeho výrazný odklon od náboženské horlivosti. V době jeho pětileté vlády mu stál po boku kancléř Dr. Nikolaus Krell, který byl již v roce 1580 dvorním radou v Drážďanech a sekretářem knížecího prince. Krell se vyznačoval vysokou inteligencí a liberálními postoji. Ve spolupráci s kurfiřtem prosazovali reformní snahy o potlačení ortodoxního luteránství. Kromě toho usiloval o odvrácení

Kancléř Krell. Mědirytina ze 17. století

habsburského vlivu a sblížení s protestantskými velmocemi Evropy, hlavně s Jindřichem IV. z Francie a anglickou královnou Alžbětou I. Tyto snahy se však o několik let později Krellovi hořce vymstily.

Na základě těchto událostí se dá pochopit, že přísloví kurfiřta Kristiána I. bylo „FIDE SED VIDE“, v překladu „Důvěřuj, hled' ovšem komu“ a nalezneme jej i na medailích z tehdejší doby.

August I., říšský tolar, 1576, Drážďany. Portrét Augusta I. v brnění napravo s mečem kurfiřta mezi rozděleným letopočtem, nahoře říšské jablko. Rs. Znak tvořený třinácti poli, opatřený třemi helmami, nahoře mincovní značka HB (mincmistr Hans Biener). 27,9 g/39,9 mm. Merseburger nezná, podobný 682/683. Daßdorf 451. Sbíрка Engelhardt 353. Tentzel neuvádí!

Kristián I. se narodil 29. října 1560, jako jeden z deseti synů a celkem patnácti dětí kurfiřta Augusta I. a jeho první ženy Anny Dánské v Drážďanech. Byl to jediný syn, který svého otce přežil. Po smrti jeho prvního bratra Alexandra v roce 1565 se stal princem v Saském kurfiřtství. V roce 1581 přenechal August svému synovi Kristiánovi předsednictví v tajné radě, jinými slovy učinil jej prezidentem zemské vlády a vybavil jej zvláštním dvorem a vlastními rádci. V roce 1584 byl pak jako vychovatel prince povolán doktor Nikolaus Krell, který byl v roce 1586 jmenován tajným radou. Krell studoval v kalvinistické Ženevě. Charakterizovala jej velká pracovitost s cílevědomostí a obratností. Nábožensky jej ovlivnil Melanchtonův humanismus a nebyl ortodoxní luterán.

Kristián I. převzal moc v Saském kurfiřtství po smrti svého otce (11.

února 1586). Zprvu projevoval zájem o výtvarné umění, divadlo a stavebnictví. Nechal Drážďany vyzdobit mnoha stavbami a rozšířil pevnost Königstein.

Velký vliv ortodoxního luteránství na politiku země se pomalu, ale nepřetržitě vytrácel. Centrální úřady byly posíleny a moc knížete vůči stavům posílena. Mnoho novinek, které zavedl kurfiřt August, postupně mizelo, stejně tak i ve vši tichosti nátlak přísahat na formuli svornosti. Tím se zostřily politické fronty, což se zvláště dramaticky projevilo na Zemském sněmu v Torgau na přelomu let 1587 a 1588. Šlechta rázně odmítla zrušit vyjadřování souhlasu s formulí svornosti. Podpory se Kristiánovi dostalo nanejvýše od městských univerzit a klášterů.

Na pozadí těchto událostí byly s motivem setkání vydány medaile vysoké kvality a pochopitelné vzácnosti (jako dárek malému počtu loajálních?). Tyto medaile mimo jiné popsal Tentzel v díle „Saxonia Numismatica“ v roce 1714 na stranách 271 až 273. V roce 1590 založil tzv. „Guldene Gesellschaft“, řád který, měl podle hesla „Fide Sed Vide“ (důvěřuj a hled) podporovat věrnost a důvěru. Po roce 1588 už nebyl za vlády Kristiána I. svolán žádný další zemský sněm!

Po roce 1589 přenechal kurfiřt zahraniční, vnitřní i církevní politiku převážně svému schopnému rádcí Krellovi. Ten byl v témže roce jmenován kancléřem. Krell předsedal sdružení tajné rady s dvorními rady,

Kristián I. v brnění. Dobové vyobrazení.

Kristián I., říšský tolar, 1588. Drážďany. Portrét Kristiána I. v brnění s kurfiřtským mečem napravo, u hlavy rozdělený letopočet, nad hlavou říšské jablko. Rs. Znak tvořený třinácti poli, nad ním tři přilbice. Nahoře mincovní značka HB (mincmistr Hans Biener). 29,0 g/40,3 mm. Merseburger nezná, podobný 735/744. Daßdorf 485. Sbíрка Engelhardt 390. Tentzel neuvádí!

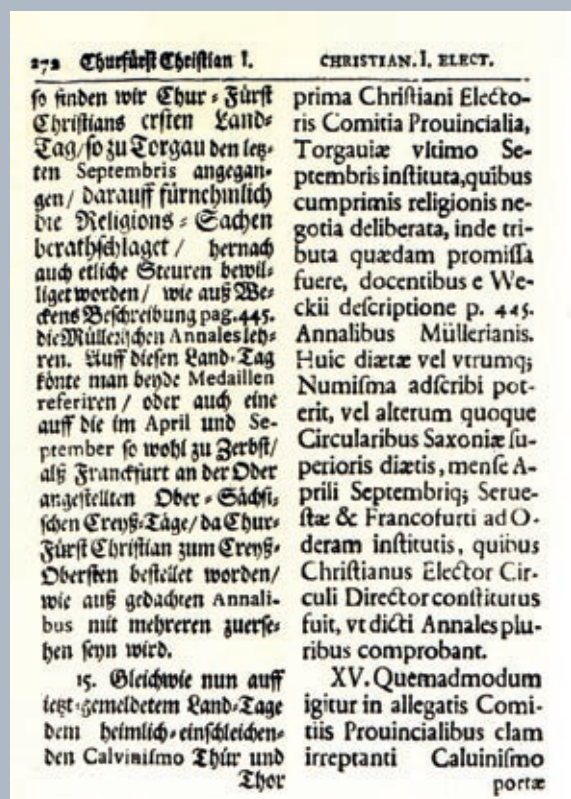
ke kterému došlo ve stejném roce. Kristián nesvolával další zemské sněmy, vládl bez stavů, jejichž vliv byl tímto omezen, takže kurfiřt vládl skoro absolutní mocí.

Sasko se otevřelo kalvinistickému směru díky Krellově působení. V utajení se připravovala kalvinistické bible, tzv. Krellovy bible.

V zahraniční politice kancléř usiloval o spojení všech protestantských stavů včetně kalvinistů. Měla se tak ukončit izolace Saského kurfiřtství, kterou způsobilo jednání ortodoxního luterána kurfiřta Augusta. Krell chtěl kromě toho zrušit spojení s Habsburky vytvořené za vlády Augusta. Místo toho byly krátce před Kristiánovou smrtí navázány kontakty s francouzskými kalvinisty a jejich králem Jindřichem IV. Navarským. Připravovala se i jednání s anglickou královnou Alžbětou I., ale všechno mělo být jinak...

Tenzelův „Saský kabinet mincí“ z roku 1714, strana 271-273.

Kurfürst Kristián I. zemřel 25. září 1591 ve věku nedožitých 31 let. O příčině jeho smrti se spekovalo. Skutečným důvodem jeho předčasné smrti mohla být jeho záliba v jídle. Historicky je doloženo, že na konci roku 1590 byl Kristián nemocný. Příčinou byly pravděpodobně žaludeční i střevní vředy rakovinového charakteru. K tomu se přidalo ještě blíže nepopsané onemocnění, jež si způsobil na honu u Kolditz.

Jeho legitimnímu nástupci synovi Kristiánu II. bylo teprve osm let. Byl tedy neplnoletý a byl v opatrovnictví vévody Fridricha Viléma Sasko-Altenburského, který obnovil staré pořádky! Veškerá zlost šlechty a ortodoxních luteránů v čele s luteránskou vdovou Sofií Brandenburskou se obrátila proti kancléři Krellovi. Vždycky toho zbohatlíka Krella nesnášela! Krell byl bezprostředně po Kristiánově smrti v říjnu 1591 na pokyn vdovy po kurfiřtovi a za souhlasu šlechty zatčen a uvězněn na pevnosti Königstein. V soudním řízení v roce 1595, které bylo z velké části nespravedlivé, byl odsouzen k smrti. Nejdříve byl dalších šest let vězněn, v říjnu 1601 pak popraven mečem.

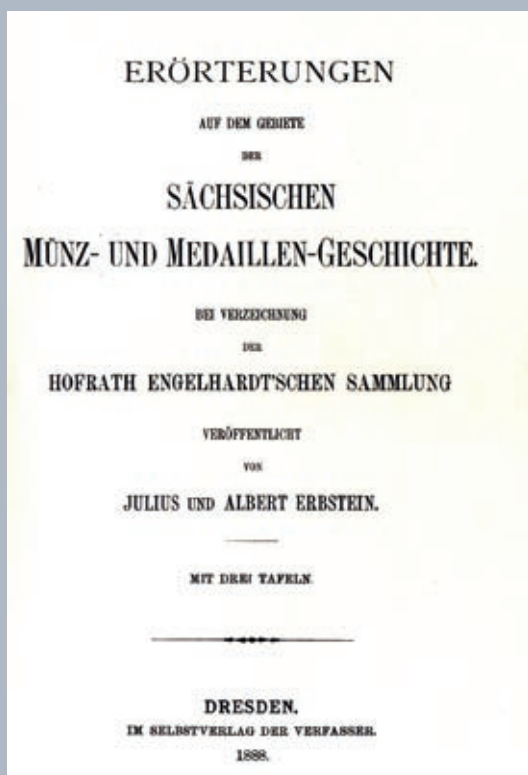
Popravením kancléře Krella byl usmrcen muž, který byl na dvoře Kristiána I. výraznou osobností. Významnou měrou a převážně s benevolencí spoluurčoval osudy kurfiřtství. Jeho poprava v roce 1601 představuje jeden z nechvalných mezníků v saské historii, vyvolaný mstou šlechty a luteránským duchovenstvem v Kurfiřtství saském. Stavby se tímto způsobem domohly svého dřívějšího vlivu, který díky kurfiřtovým opatřením ne zcela bezdůvodně ztratily.

Kristián I. Medaile z roku 1588 na motivy Zemského sněmu v Torgau. Litá medaile od Tobiase Wolfa, Drážďany, jednoho z nejlepších medailérů 16. století. Poprsí Christiana I. v brnění s okružím a vojenskou šerpou napravo. Rs. Bohatě zdobený znak, nahoře FIDE SED VIDE, dole AN:S(alutis) (= ve šťastném roce 1588). 11,6 g/32 mm. Merseburger 740. Daßdorf neuvádí. Sbírká Engelhardt 399 s odkazem na „exemplář ražený ve zlatě v král. mincovním kabinetu Drážďany.“ Tenzel tabulka 19/8.

Kristián II., říšský tolar, 1595, Drážďany, s motivem opatrovnictví vévody Fridricha Viléma Sasko-Altenburského (1591–1601), tzv. tolar tři bratří. Portrét Kristiána II. (uprostřed), Jana Jiřího (s kordem) a Augusta v pořadí dle jejich věku. Nahoře říšské jablko mezi rozděleným letopočtem ve tvaru oblouku. Rs. Znak o třinácti polích, nad ním tři přilbice, nahoře mincovní značka HB (mincmistr Hans Biener). 28,8 g, 40,8 mm. Merseburger 776. Daßdorf 520. Sbíрка Engelhardt 427. Tentzel neuvádí!

399. Schaustück von 1588.
Vs. CHRISTIAN : D : G : — DVX SAX : ET ELEC : —
Brustbild des Kurfürsten v. r. S., im goldäten Harnisch, mit
Feldbinde und Halskränze.
Rs. Oben herum der Wahlspruch: FIDE SED VIDE Ovale,
reich mit durchbrochenem Schützwerk umrahmter Schild mit
den Kerschwertern und dem herz. sächs. Balkenschild. Unten
AN : S(alutis) : — 1588.
Tentzel 13. VIII. Durchmesser: 28 Mm. Gewicht: 11,6 Gr.
Kräftige Arbeit und guter Hülfsgang, wenig getragen. — Ein in Gold geprägtes
Exemplar im Kg. Münzkabinett zu Dresden.

Také v Engelhardtově sbírce „Saské dějiny mincí a medailí“, zveřejněné v Drážďanech v roce 1888, se odkazuje na výstavený exemplář.

Kristián II. Fenik jako projev přízně od Heinricha von Rehen 1606, Drážďany. Poprsí Kristiána II. a jeho manželky Hedviky Dánské. Rs. Dvě ruce drží zkřížené meče v opisu NIL CHARITATE DVLCIVS FIDEQVE NIL CELEBRIVS v překladu „Nic sladšího nežli láska a nic čestnějšího nežli věrnost“. Pod kurfiřtskou čepicí iniciály CH jako Christián a Hedvika. 13,5 g, 35 mm x 27 mm. Merseburger 801. Daßdorf neuvádí. Sbíрка Engelhardt 485. Tentzel tabulka 20/335!

Pamětní žetony (medaile) jako projev přízně byly udělovány v polovině 16. století knížetem za speciální zásluhy nebo jako vyznamenání a sloužily k tomu, aby je odměněné osoby nosily na viditelném místě. Byly ze zlata nebo stříbra, často oválné, někdy s drahokamy a řetízky nebo jinou ozdobou a byl na nich skoro pokaždé portrét darujícího. Okolo roku 1700 móda udělování pamětních žetonů za přízeň nebo zásluhy vymizela. Dá se říct, že to byly hodnotní předchůdci pozdějších čestných vyznamenání!

Když kurfiřt Kristián II. v roce 1601 sám převzal vládu v Saském kurfiřtství ovládaném jeho matkou a opatrovníkem, byly zpět staré luteránské pořádky a závislost na politice Habsburků.

Nástup jeho vlastní vlády byl poskvrněn popravou kancléře Krella, znovuzavedením přísahy státních služebníků na formuli svornosti a jinými reakčními nařízeními. Vše bylo zase při starém!

Bohužel... Kurfiřtství saské stálo možná za vlády Kristiána I. a kancléře Krella na prahu zahraničněpolitického vzestupu. Třeba by se Sasko bývalo stalo spoluurčující veličinou v evropské politice?

Jedno je v každém případě nesporné, vedoucí role v německém protestantismu 16. století se za následujících kurfiřtů postupně vytrácela!

Andreas Herrmann

Hlava kancléře Nikolause Krella, popraveného v roce 1601. Dobová mědirytina.

Egypt a Alexandrie

Numismatická putování

Egypt byl již za doby faraónů jednou ze zemí s nejintenzivněji organizovanou správou na světě. Regulováno bylo vše. Jaké kdo odváděl daně, co sázal ten který rolník na kterém poli a později za Ptolemaiovců, jakými penězi se platilo na bazaru nebo trhu.

Egypt byl také zemí, ve které bylo možné snadno kontrolovat příjezd a odjezd cizích obchodníků. V bažinách delty Nilu existovalo jen několik přístavů, ve kterých by mohla kotvit obchodní loď. Na západě a východě odrazovala obchodní karavany poušť. Obchodníci, kteří se chtěli dostat do Egypta, aby zde nakoupili obilí nebo hodnotné výrobky řemeslníků, museli vstupovat do země přes oficiální hranici. V době antiky dost nezvyklá situace, jež egyptskému panovníkovi umožňovala kontrolovat nejen příjezdy do země, ale i oběh peněz. Ptolemaios I. jako první rozpoznal neuvěřitelnou šanci v nenápadné dani, která se

Obr. 1: Egypt. Ptolemaios I., 306–283. tetradrachma, z let 295/4–293/2 př. n. l., Alexandrie. 14,16 g. Svoronos 255. Z aukce Gorny & Mosch, Mnichov 165 (2008), 1435.

Obr. 4: Aspendos (Pamfylie), tetradrachma podle Alexandrova typu, z let 201–200 př. n. l. 16,30 g. Price 2891. Z aukce Gorny & Mosch, Mnichov 165 (2008), 1209

Obr. 2: Sýrie. Seleukos I., 312–285. tetradrachma, kolem roku 300 př. n. l., Seleukia. 17,09 g. Newell, ESM 4. Z aukce Gorny & Mosch, Mnichov 165 (2008), 1370.

Obr. 3: Athény, Tetradrachna, z let 337–294 př. n. l. 17,09 g. Slg. Dewing 1634. Z aukce Gorny & Mosch, Mnichov 165 (2008), 1260.

Obr. 5: Syrakusy, Agathokles, 317–289, tetradrachma, z let 305–295 př. n. l. 16,73 g. SNG ANS 671ff. Z aukce Gorny & Mosch, Mnichov 165 (2008), 1093.

Skvostné tetradrachmy, které dnes sběratelé tak obdivují, patřily v antice k nejpoužívanějším obchodním mincím. Bylo proto důležité, aby měly relativně jednotný obsah stříbra a stálou váhu. Egypt hrál přitom zvláštní roli. Egyptské tetradrachmy byly asi o 2 g lehčí než ražby sousedních panovníků, přesto se v Egyptě směňovaly těžké za lehčí tetradrachmy v poměru 1:1.

V Egyptě neexistovala nucená výměna. Ovšem kdo chtěl ve vývozní zemi Egyptě nakupovat zboží, musel kousnout do kyselého jablka a vyměnit si a používat lehčí tetradrachmy.

Obr. 7: „Kleopatra zkouší různé jedy na odsouzených k smrti“ od Alexandra Cabanela. Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Antverpy, Holandsko. Zdroj: Wikipedie

mu mimořádnou situaci v Egyptě nabízela. V jedné mincovně nechal razit tetradrachmy (obr. 1), jejichž váha byla menší než váha ostatních tetradrachem vyráběných pro obchodování (obr. 2–5). Každý kdo přišel do jeho říše, musel vlastní mince vyměnit za egyptské mince v poměru 1:1. Pro panovníka to byl pěkný výdělek, druh daně z obratu, kterou panovníci země po staletí bohatli, protože Egypt byl nejdůležitější vývozce v antickém světě.

Augustus dobývá Egypt

Kdo vládl v Egyptě, byl tedy bohatý. Byl dokonce tak bohatý, že nikdo z ctěných otců v římském Senátu nevěřil žádnému svému kolegovi, že by dokázal s takovým bohatstvím odpovědně naložit. To měl být důvod, proč Římané váhali, zda slabé království na Nilu zabrat.

Teprve Oktavián Augustus si po bitvě u Actia v roce 31 př. n. l. podmanil Egypt. Po vítězství nad egyptskou flotilou a vojskem Marca Antonia vpochoďoval včele svého vojska do Alexandrie. Rok poté dne 1. srpna zničil poslední zbytky oz-

brojené moci Marca Antonia. Zbytek je znám. Egypt byl dobyt. Marcus Antonius a Kleopatra ukončili své životy sebevraždou (obr. 6–7). Caesarion, syn Caesara, byl zavražděn. Pouze tři děti egyptské královny a Marca Antonia přežily. Byly odvečeny do Říma, aby zdobily triumfální vjezd (obr. 8).

Oktavián stál nyní před problémem jak využít bohatství Egypta ve svůj prospěch, aniž by se musel dělit při kontrole tak nezměrných zdrojů.

Veškerá egyptská půda teoreticky patřila faraónovi a Augustus se pasoval do jeho role. Zemi sice převzal jako součást římské říše, ale zároveň i jako své osobní vlastnictví (obr. 9–11), které spravoval nejen jeden senátor, ale i rytíř, kterého osobě jmenoval. Příslušníku senátorské vrstvy bylo zároveň zakázáno vstupovat do provincie Egypt bez zvláštního povolení. Egypt měl císařům do budoucna zajistit veškeré obilí, které potřebovali, aby z římských plebejců učinili své zákazníky a v hlavním městě na Tiberu udrželi klid.

K tomu bylo ale zapotřebí ochránit správní centrum Alexandrii, což Ok-

Obr. 6: Kypr. Kleopatra VII., 50–31. př. n. l., z let 36/5, Orthosie. RPS 4501. Z aukce Künker, Osnabrück 133 (2007), 8276. Tato nádherná bronzová mince z Kypru zachycuje relativně realistický portrét velké královny v pozdějším věku

Obr. 8: Numidie, Juba II., 25 př. n. l.–23 n. l. a Kleopatra Selena. Denár. Mazard 365. Ze seznamu MMAG 427 (1980), 25. Kleopatra Selena je jediné ze tří dětí Kleopatry, o kterém máme zprávy po vítězství Octaviana nad Egyptem. Po skončení triumfálního průvodu svěřena do výchovy Octavii, sestře Octaviana a v roce 20 př. n. l. za odměnu předána loajálnímu knížeti Jubovi II. z Numidie. Ve funkci manželky krále je zmíněna v popisu na rubové straně této mince.

Obr. 9: Augustus, vládce Egypta 30 př. n. l.–14 n. l. AE, bez letopočtu. Rs. Džbán na víno. Kampmann – Ganschow 2.2.

Obr. 10: Augustus, vládce Egypta 30 př. Kr.–14 po Kr. AE, bez letopočtu. Rs. Půlměsíc a hvězda. Kampmann – Ganschow 2.16. Augustus zachoval egyptský mincovní systém. V oběhu byl dostatek tetradrachem vydaných jeho předchůdci, takže nemusel razit ze stříbra. Z tohoto důvodu neexistují stříbrné mince z Alexandrie z doby jeho panování a jen několik bronzových mincí s jeho portrétem.

Obr. 11: Livie, Augustova manželka. AE, z let 11/2 n. l. Rs. Athény. Kampmann–Ganschow 3.16. Egyptská sociální struktura se vyznačovala tím, že manželce císaře se věnovala skoro stejná pozornost jako císaři samotnému. Zatímco z Říma se nezachovaly žádné dobové mince s portrétem Livie, z Egypta známe 19 různých typů, zatímco s Augustem jich je „pouze“ 57. Ražby z Alexandrie nabízí často možnost, za rozumné peníze získat portréty ženských příslušnic císařského domu.

Obr. 12: Tiberius, 14–37. Tetrachmon, 20/1. Rv. Kopf des Augustus mit Strahlenkrone n.r. Kampmann – Ganschow 5.10.

Obr. 13: Claudius, 41–54. Tetradrachmon, 45/6. RV. Messalina frontal stehed. Kampmann – Ganschow 12.55.

taviána stálo velké množství peněz. Každému vojákovi měl nechat vyplatit částku 1000 sestercií jako odškodnění za neuskutečnění plenění. Dále bylo důležité udržet Alexandrii pod římskou kontrolou. Obyvatelům města, na rozdíl od většiny jiných měst, bylo zakázáno mít vlastní samosprávu. Octavianus obyvatelům Alexandrie zrušil ústřední instituci, městskou radu, takže občané ztratili legální možnost, jak upozorňovat na své záležitosti.

Je samozřejmé, že Octavianus zároveň odčerpal nahromaděné poklady země prostřednictvím konfiskací a zvláštních daní. Budoucí Augustus to činil tak důkladně, že dokázal zaplatit své vojáky, vyrovnat všechny dluhy vzniklé v Itálii a přesto ušetřit značnou částku. Úroková sazba v Římě měla kvůli velkému přílivu kapitálu klesnout z 12 % na 4 %.

Germanicus v Egyptě

Egypt zůstal ve vlastnictví císaře, který mu poskytoval ochranu. A nařízení zakazující senátorům vstup do země, bylo míněno opravdu vážně. Do jaké míry ukazuje případ

Nera Claudia Germanica, adoptivního syna Tiberia (obr. 12), který v roce 19 po Kr. z hlouposti nebo z hladu po moci císařský zákon porušil. Jako i jindy musel se Germanicus okamžitě vrátit. Tiberius svému možnému nástupci vyčínil tak ostře, že ten sepsal dekret, ve kterém vyzval své egyptské příznivce, aby od dalších shromáždění konaných ze sympatie k němu upustili. Ať už zamýšlel Germanicus svou cestou do Egypta cokoli, provést se mu to nepovedlo. Půl roku poté byl totiž mrtvý. Hovořilo se o tom, že jej měl údajně otrávit místodržící v Sýrii.

Řekové, Židé a Řím

Alexandrie byla světovým městem, v antické metropoli žili lidé ze všech koutů světa. Ovšem Egyptanů bylo ve městě málo. Žili spíše na venkově, pěstovali obilí, zdroj pravého bohatství země. Obchod a správa byly od dobytí Egypta Alexandrem v rukou řecké vyšší vrstvy. V životě města dále hrála roli velmi bohatá židovská obec, které se sice dostávalo podpory od císaře, ale která přesto nemohla konkurovat v sociál-

ním ohledu řeckému obyvatelstvu. Důvodem jejich rozdílného sociálního postavení bylo občanské právo, zatímco řečtí obyvatelé Alexandrie měli občanská práva, která jim umožňovala nejen úlevy na daních, ale také ochranu před zásahy římské justice. Postavení Židů bylo přes jejich veškeré bohatství z právního hlediska stejné s postavením původních obyvatel Egypta.

Mezi oběma skupinami obyvatel proto stále docházelo k těžkým střetům. V létě 38 například navštívil židovskou obec židovský král Agrippa I. Byl přivítán se vsí slávou, kterou bohatí židé zaplatili. Mezi řeckými obyvateli to ale vzbudilo nelibost. Nesouhlas s takto prohřevnými penězi se odrazil v divokých průvodech, které karikovaly příjezd židovského krále. Bohužel římský místodržící místo toho, aby se snažil o zklidnění, toto antisemitské hnutí podpořil a přilil olej do ohně. Třicet osm členů židovské rady starších nechal potrestat bičováním, aby ukázal, že členové židovské obce jsou si rovni s Egyptany. Řek by

Obr. 14: Nero, 54–68, tetradrachma, 67/8. Rs „Sebastophoros – loď plující doprava. Kampmann-Ganschow 14.116

Obr. 15: Nero, 54–68, tetradrachma, 67/8. Rs. Zeus Olympský. Kampmann-Ganschow 14.107

Obr. 16: Nero, 54–68. tetradrachma, 67/8. Rs Héra z Argosu. Kampmann-Ganschow 14.109

Obr.: 17: Nero, 54–68. tetradrachma, 67/8. Poseidón z Istmosu, Kampmann-Ganschow
Na mincích z Alexandrie ražených za vlády Nera najdeme jen málo egyptského. Převládala řecká a římská kultura. Dobrým příkladem toho je série mincí, které byly vydány u příležitosti cesty císaře do Řecka. Nero podnikl výlet k Helénům, aby se zúčastnil nejdůležitějších závodů řeckých svatostánek. Událost byla tak důležitá, že o tom měli být informováni i Řekové v Alexandrii. Na rubových stranách tetradrachem najdeme nejen loď Sebastofor, která Nera převezla přes Středozemní moře, ale i Dia Olympského, Poseidóna z Istmosu, Hěru z Argosu nebo Apolóna z Actia, bohy, kterým byly hry, v nichž Nero zvítězil, zasvěceny.

Obr. 18: Pohled na přístav v Alexandrii na konci 18. století. Napoleon našel již jen zbytky Alexandrie, bývalého světového města, když se svým vojskem a několika učenci začal dobývat Egypt

za trest mohl „pouze“ dostat holí. Situace se vyhrotila, když 31. srpna roku 38 skupina Židů byla pod hrozbou trestu smrti a v nepřítomnosti místodržícího donucena ke sněžení vepřového masa. Tím ale zástupce Říma přecenil svou moc. Byl zatčen a musel se v Římě ospravedlnit před císařem.

Toto samozřejmě nepřispělo ke zklidnění napjaté situace. Na obou stranách docházelo stále k výpadům. Císař musel najít řešení, jak v Alexandrii situaci vyřešit, aby obě skupiny mohly žít vedle sebe v míru. Židé a řečtí obyvatelé Alexandrie poslali do Říma posly, přičemž Řekové se lépe trefili do toho, co chtěl slyšet Caligula. Poukázali na to, že jejich protivníci „neprokázali císaři náležitou úctu“. Zatímco Claudiovi se v celé římské říši stavěly chrámy a oltáře a byl uctíván jako ostatní bohové, tvořit na počest Caliguly sochy nebo při jeho jménu přísahat považovali za nepatřičné. Židé byli v těžké situaci, ale vražda Caliguly dne 24. ledna v roce 41 jejich nepříznivou situaci vyřešila. Claudius (obr. 13), nástupce Caliguly, ve svém reskriptu z 10. listopadu 41 nechťel černého Petra přidělit ani jedné straně. Nařídil zachování míru a ukončení snah o privilegia, která jedné straně nepřísluší (to se vztahovalo na Židy,

Obr. 19: Galba, 68–69. tetradrachma, 68 n. l. Rs vpředu Kratesis s Niké a trofej. Kampmann-Ganschow 17.5
Kratesis má jméno z řeckého „krateo“ (vládnout). Jednalo se božstvo, které obdrželo moc Římanů nad Egyptem. Jeho atributy jsou proto malá Niké a trofej. Právě za vlády Galba, tedy krátce po porážce prvního židovského povstání v Egyptě, se tato personifikace často objevovala na mincích.

kteří občanské právo v Alexandrii napadali). Mír mezi oběma soupeřícími stranami nebyl ještě dlouho v dohledu.

Obr. 20: Traianus, 98–117. AE, 98. Agathodaimon v podobě zmije.

Obr. 21: Traianus, 98–117. AE, 113/4. Démétér s dlouhou pochodní a klasy nalevo a Euthenie s klasy a žezlem napravo Kampmann-Ganschow

Obr. 22: Traianus, 98–117. AE, 114/5. Biga s kalathos naplněným klasy tažená dvěma hady. Kampmann -Ganschow 27.607

Obr. 23: Hadrianus, 117–138. AE, 125/6. Kerykéion mezi dvěma klasy. Kampmann-Ganschow 32.371

Obr. 24: Hadrianus, 117–138. AE, 129/30. nalevo stojící s klasy, mákem a Kerykéion. Kampmann-Ganschow 32.488

Obr. 25: Hadrianus, 117–138. AE, 132/3. Stojící Athéna nalevo s klasy a kopím. Kampmann-Ganschow 32.538.

Obr. 26: Antonius Pius, 138–161. AE, 144/5. Stojící Isis Faria v šatech plápolajících ve větru, v pozadí maják v Alexandrii. Kampmann -Ganschow 35.243.

Obr. 27: Faustina II., manželka Marca Aurelia. AE, 150/1. Triptolemos v bize tažené dvěma hady jedoucí doprava. Kampmann-Ganschow 38.63

Jak významnou roli hrálo egyptské obilí pro Řím, se odráží i v ražbách mincí v Alexandrii. Na rubových stranách mincí jsou ztvárněna božstva spojovaná s plodností země. Především samozřejmě Démétér, řecká bohyně růstu a bůh řeky Nil jako dárce plodného bahna (viz také obr. 29–31). Také řecký bůh Agathodaimon – „dobrého ducha“ v podobě hada ochraňoval rostoucí obilí. Triptolemos, Héros z Eleusis, který svým hadím spřežením po celém světě šířil umění pěstování obilí, je častým motivem stejně jako narážky na mystéria z Eleusis, zde na obrázku 22, kde Triptolemosovo spřežení dvou hadů táhne kalathos plný klasů.

Zajímavá je také skutečnost, že božstva, jež jinak charakterizují zcela jiné atributy, drží v Egyptě obilné klasy. Např. Eiréné, řecká obdoba římské bohyně míru Pax, která namísto

olivové ratolesti a žezla, drží klasy, mák a hůl s hadem. Nebo bohyně Athéna, obvykle zobrazena s kopím a štítem, zde se svazkem obilných klasů.

Zvláštním svědectvím egyptského vývozu obilí jsou obrázky s Isis Faria popř. s majákem v Alexandrii. Isis Faria byla uctívána také v Římě. Její oslava začínala 5. března. U příležitosti „Isidis Navigium“ dopravilo slavnostní procesí vybranou loď, naloženou všemožným kořením, kadidlem a jinými poklady, z chrámu Isis na moře. Byla tak zahájena plavba a hlavně transport egyptského obilí ze strany státu do Říma. Aspekt zásobování Říma obilím námořní cestou se odrazil i na motivech říšsko-římských mincí. Zatímco řecká obdoba římské Annonny nese jen žezlo a klasy, římská bohyně dostatku obilí má jako dodatečný atribut lodní příď.

Obr. 28: Nil. Satelitní snímek z NASA.

Obr. 29: Antonius Pius, 138–161. AE, 145/6. Rs. Nil s rohem hojnosti ležící nalevo, v ruce roh hojnosti, ve kterém je malý genius zdobící roh věncem, pod ním krokodýl, v poli nahoře číslo IS (=16). Kampmann-Ganschow 35.317

Obr. 30: Marcus Aurelius, 161–180. AE, 162/3. Rs Nil s rohem hojnosti nalevo natočený, naproti Alexandrie předávající mu klasy. Kampmann-Ganschow 37.168.

Obr. 32: Nilometr. Byzantská mozaika z kostela Rozdělení chleba. Tabgha /Jordánsko

První povstání Židů

Za vlády Nera (obr. 14–17) došlo poprvé ke skutečně velkému povstání Židů v Alexandrii. Příčina byla docela nevinná: Řečtí obyvatelé Alexandrie chtěli k císaři vyslat poselstvo a pozvali občany města do amfiteátru, aby se rozhodlo, kdo za císařem půjde. Někteří členové židovské obce chtěli vědět, o čem se bude jednat, a vmísili se mezi řecké obyvatele, i když jejich statut jim účast na lidových shromážděních nedovoloval. Byli objeveni, zajati a rádicím davem odsouzeni

k trestu smrti upálením.

Není divu, že tento krutý rozsudek vyvolal hněv židovské obce. Došlo k ozbrojenému povstání, které ukončily až dvě římské legie, jež vpochovaly do židovské čtvrti (obr. 19). Obr. 30 zvláště názorně vyjadřuje souvislost mezi plodností Nilu a přístavem v Alexandrii. Naproti Nilu je městská bohyně s klasy, jež se z přístavu v Alexandrii vozí do Říma.

Láska, peníze a císařský trůn

Bohaté židovské vrstvě v Alexandrii

se podařilo držet se stranou rozepří. Samozřejmě si ale i tato vrstva uvědomovala, že je třeba chovat se velice opatrně. V roce 68 dorazilo do Jeruzaléma římské vojsko a vůbec nebylo zřejmé, jak bude vypadat budoucnost exilových Židů. V té době představila Berenika, sestra Heroda Agrippy II. a vdova jednoho z nejbohatších obyvatel Alexandrie, Žida Marca Julia Alexandra, svému bývalému švagrovi Tiberiovi Juliovi Alexandrovi, toho času prefektovi v Egyptě navrhla nečekané řešení: v Římě jsou

Obr. 33: Nil, obklopený malými stvořeními, které představují 16 loktů.
Foto: F. Bucher, wikipedia

Obr. 31: Julia Maesa, babička Elegabala, tetradrachma, 221/2. Rs. Nil odpočívající nalevo s rákosem a rohem hojnosti, obklopen malými stvořeními, v pozadí nilometr. Kampmann-Ganschow
Jak moc byl Nil spojován s plodností země, nám dokazují mnohé mince. Bůh řeky vždy drží v ruce roh hojnosti, ve kterém je vždy malé stvoření, jež jej zdobí věncem. Spojuje se s tím číslo IS (=16), nejde o datum, ale o míru. Když nilometr, kterým se měřila hladina v řece Nil, ukazoval 16 jednotek, bylo to považováno za optimální výšku přelivu, jež zaručovala nejlepší úrody. Těchto 16 loktů se někdy používalo i v personifikaci, např. na minci na obr. 30, kde Boha řeky zástupně obklopují čtyři lokty.

od zavraždění Galby neuspořádané poměry, proč by tedy nemohl být na trůnu v Římě muž, který je Židům v Alexandrii nakloněn?
A v zásobě měla již jednoho kandidáta, otce jejího milovaného Tita, starého Haudegena Tita Flavia Vespasiana, který se mohl spoléhat na podporu syrského místodržícího a tak na tři syrské legie. Navíc také na své vlastní legie, které byly před Jeruzalémem, a kdyby se připočetly ještě dvě egyptské...

Tiberius Julius Alexander sdílel názor své bývalé švagrové a 1. července roku 69 prohlásil Vespasiana za císaře a nařídil zastavit veškeré dodávky obilí do Říma. Nakonec římský plebs byl egyptským obilím uklidněn (obr. 20–27). Proč by se situace aktuálnímu panovníkovi v Římě neměla ještě trochu zkomplikovat?

V listopadu 69 přijel Vespasian do Egypta. Egypt pro něj dobyli jiní mezeitím, co se v Alexandrii „proměnil v boha“. K tomu bylo ale nejdříve nutné zvolit vhodnou dobu. Vespasian proto stanovil dobu svého příjezdu na dobu začátku záplav Nilu. Budoucí císař se tak mohl nechat oslavovat jako ten, kdo přináší plodnost. Vespasian měl skutečně způsobit stoupnutí Nilu o šířku ruky, dosud nevidaná událost, již Lobrednerové přičítali zvláštní božskou přízeň (obr. 28–33).

Poté byly na program věštba a zázrak. Držme se zde ale Suetona (Vesp. 7): „Zde vstoupil zcela sám kvůli věštbě o svém panství, bez doprovodu do Serapisova chrámu. Když se po dlouhé vnitřní modlitbě konečně obrátil na Boha, myslil si, že vidí svého propuštěného Basílida, který mu nesl, jak bylo tamním zvykem, božské byliny s věncem

a obětním koláčem. Bylo přítom jasné, že jej do chrámu nikdo nepustil, a Basilides kvůli nervové nemoci již dlouho nemohl chodit a kromě toho se nacházel na vzdáleném místě.“

Věštby se mu dostalo a nyní chyběl ještě ten zázrak: „Vespasianovi ještě chyběl respekt a majestát od Boha. Dostalo se mu i tohoto. Dva lidé, jeden slepý a jeden chromý, předstoupili před jeho tribunál a žádali jej o uzdravení, které jim ve snu zjevil Serapis. Bůh jim měl prorokovat, že Vespasian vrátí slepému zrak, když ten si oči potře jeho slinami a uzdraví chromému nohu, pokud se odhodlá dotknout se nemocné nohy svou

patou. Vespasian moc nevěřil, že se věc podaří. Z toho důvodu se nemohl rozhodnout, aby se o to pokusil. Nakonec se po přímluvě svých přátel odhodlal provést oboje uprostřed veřejného shromáždění, a hle, dostavil se úspěch.“ Můžeme si být jisti, že egyptští kněží dobře věděli, jak se takový zázrak připravuje. Nyní se nový císař měl představit na hipodromu veřejnosti, kde jej jako nového císaře oslavovaly recitační chóry.

V polovině srpna odjel Vespasian z Egypta do Říma. Oblibu mas mu tam zajistily po dobytí znovu včasné příjízdní flotily s obilím. Jeho syn

Titus dorazil ještě dříve než otec. Nejen, že dobyl dříve Jeruzalém, ale bylo třeba se představit obyvatelstvu Alexandrie (a především finančníkům) jako oficiální nástupce. Teprve poté odcestoval Titus do Říma, aby tam společně s otcem oslavil vítězství. Noc předtím strávili oba v římském chrámu Isis. Asi nebude chybovat, když to budeme chápat jako gesto vděčnosti vůči Egyptu.

Velké židovské povstání v Alexandrii

Po skončení první židovské války muselo mnoho extrémistů odejít do exilu. Museli si najít novou vlast, která by jim poskytla určitou anonymitu, ale i možnost pokračovat v boji. Alexandrie samozřejmě byla více než vhodnou náplastí. Nejstarší z tamní židovské obce se potýkali s tím, že spoluobčané znovu vyzývali k válce. To skutečně právě nebylo to, o co by bohatí Židé s podporou císařského domu Flaviovců usilovali. Měli zájem udržovat s Římem mír. Židovská rada starších se aktivně postavila proti povstání tím, že nejhorší provokatéry nechala zavřít. Mnoho extrémistů uteklo do Horního Egypta, kde připravovali válku proti Římu. Mysleli si, že přišla jejich šance, když Traianus odtáhl s jednou ze dvou egyptských legií do války s Parthy. Zpočátku šlo o malé lokální nepokoje, brzy se ve výjimečném stavu ocitl celý Egypt. Alexandrie zažila občanskou válku v dosud nepoznaném rozsahu. Židé byli zprvu pány situace, plundrovali a ničili řecké a egyptské chrámy, ale jejich triumf trval jenom krátce. Římské vojsko situaci zakrátko dostalo pod kontrolu. Nejvíce ale netrpěli účastníci odboje, kteří zde nebyli doma, ale civilní židovské obyvatelstvo, kterému byl zabaven majetek a děti potrestány zbitím. Ti, kdo přežili, museli Alexandrii opustit a usídlit se na druhé straně hranice města v nové čtvrti. Hospodářská a politická moc židovské obce tak byla zničena, přestala být jedním z důležitých faktorů v egyptské historii.

Ursula Kampmann

Obr. 34: Traianus, 98–117. AE, 109/110. Rs. Níké s palmovou ratolestí, věnčící trofej.

Obr. 35: Traianus, 98–117. AE, 109/110. Rs. Vítězný oblouk.

Obr. 36: Traianus, 98–117. AE, 110/1. Rs. Traianus jako vítěz ve quadrigě. Kampmann – Ganschow 27.316
I na rubových stranách mincí z Alexandrie najdeme motivy vítězného poselství Traiana.

Mince řecko - baktrijského království

Eukratides I.
(171–135 př. Kr.)

Po přehledu jednotlivých panovníků z rodu krále Euthydema, který přinesla předchozí vydání našeho časopisu, nastoupila na pomyslný baktrijský trůn nová královská dynastie. Její zakladatel, král Eukratides I. se stal zároveň jejím nejvýznamnějším a nejmocnějším představitelem. Vzhled jeho mincí ovlivnil ražby dalších řecko-baktrijských a indo-řeckých králů, jeho ražby byly napodobovány kočovnými kmeny a staly se i vzorem pro neúspěšného vzbouřence proti seleukovské vládě – Timarcha.

Eukratidův nástup k moci datuje Justinův záznam, ve kterém se zmiňuje o shodné době počátku vlády Eukratida a Mitridata I. Jakkoliv Justin zdůrazňuje Eukratidovy zásluhy a schopnosti, připomíná neschopnost Řeků vytvořit v oblasti stabilní státní útvar, což předznamenalo jejich konec. Eukratides zahájil svou kariéru zřejmě jako vyšší úředník či spíše velitel některé řecké posádky na periferii království. Je možné, že byl podobně jako euthydemovci vzdálený příbuzný seleukovského rodu. Tato skutečnost legitimizovala jeho vládní aspirace. S největší pravděpodobností byl po matce spřízněn se seleukovským královským dvorem. Tuto skutečnost dokládají obrazy na jeho genealogických tetradrachmách (obr. 6 a 7), které zobrazují Eukratidovy rodiče, Heliokla

a Laodiku. Zatímco Eukratidův otec Heliokles je prostovlasý, matka Laodika má hlavu ozdobenou diadémem, tedy královskou čelenkou. Diadém byla čelenka, která v době antiky symbolizovala královskou hodnost. Tato čelenka a jméno Laodika, často užívané v seleukovském rodě vypovídá o zmiňované příbuznosti s královským rodem a tudíž relativní oprávněnosti nároku na trůn. Zjednodušeně lze říci, že mocenské převraty a změny vlády v řecké Baktrii probíhaly stále v rámci dvou vzdálených odnoží seleukovské dynastie, euthydemovců a eukratidovců.

Eukratidova vzpoura nezačala příliš úspěšně. Po prvních bojích ho oblehla a uzavřela šedesátitísíková armáda krále Demetria. Eukratides však prokázal své válečné schopnosti a po neustálých výpadech se se stále zmenšující posádkou dokázal ze sevření uvolnit a po pěti měsících z obklíčeného města uprchl. Zkonsolidoval své síly a dobyl nejprve Baktrii a Sogdinu. V následujících letech postoupil do oblastí ležících na jih od pohoří Hindukúš, do údolí říčky Kábul a dále na východ.

Podle mincovních značek, které byly používány na mincích krále Eukratida a jeho protivníků (králů Antimacha, Antimacha II., Euthydema II., Agathokla a Pantaleona) docházelo k rozšiřování Eukratidovy moci směrem na jihovýchod postupně. Po několika letech přestaly být mince euthyde-

movských králů emitovány a všechny mincovny razily oběživo pouze pro krále Eukratida. Z tohoto faktu lze vyvodit pouze jediný závěr – euthydemovci byli poraženi. Tato dynastie však zřejmě nebyla zcela zničena a její potomci (přesněji motivy z jejich ražeb, ochranná božstva a přídomky) se objevili v dalších generacích i během Eukratidovy vlády jako spolukrálové. Právě spolupráce s poraženým rodem mohla být jednou z příčin Eukratidovy násilné smrti rukou vlastního syna. Eukratidova vláda trvala téměř tři desetiletí a představovala zřejmě poslední relativně klidné období v této části helenistického světa. Prosperity a klidu si byl vědom i sám panovník, který na svých pozdějších ražbách uvádí tvar přídomku MEGAS – veliký. Rozšíření titulatury souviselo nejspíš s podmaněním všech území, které spadaly pod pravomoc jeho protivníků. To se stalo zřejmě před rokem 162 př. Kr., neboť v tuto dobu převzal jeho titulaturu i mincovní obrazy vzbouřený seleukovský satrapa Timarchos. O významu Eukratidovy vlády přeneseně svědčí i množství a variabilita jeho ražeb a jejich zastoupení v nálezech. Jedna z jeho tetradrachem je popsána i v evropském nález, v depotu v Bataglia, ve střední Itálii. Rozptýl jeho ražeb v depotech či drobných nálezech zahrnuje celou oblast Asie, spadající pod vliv středomořské kultury. Detaily Eukratidovy dlouhé vlády jsou zahaleny tajemstvím, analista zaznamenal pouze tragické okolnosti královny smrti. Nejsou však známy ani důvody, které ke královraždě vedly. Justin jed-

Obr. 1: Eukratides I., AV dvacetistatér, SG 7565, Mitchiner 175

Obr. 2: Eukratides I., Ag tetradrachma (heroická), SG 7571, Mitchiner 179

nou větou popisuje Eukratidův návrat z války a bezohlednou otcovraždu. Kromě výše uvedeného motivu (spolupráce s potomky poražené dynastie) je možné, že mezi otcem a synem panovaly rozpory v otázce dalšího postupu v situaci, kdy království ohrožovaly nájezdy kočovníků. Mohlo se také jednat o akt soukromé msty, neboť vrah po činu přejel otcovu krev svým vozem a ponechal jeho mrtvolu ležet bez pohřbu na místě činu. Není jisté, který ze synů zavrženého činu spáchal. Literatura, která se tohoto tématu dotýká, usuzuje na jméno pachatele pouze na základě spekulací.

Popis mincí krále Eukratida I.

Eukratidova vláda zanechala pro antickou numismatiku nejvyšší známý nominál – zlatý dvacetistátér, vážící 168 g (obr. 1). Jednalo se zřejmě o účelovou reprezentativní ražbu, symbolizující královo moc a bohatství. Kromě této unikátní mince jsou známe i jeho vzácné zlaté statéry. Eukratides I. je možná také poslední řecko-baktrijský vládce, který vydával zlaté mince. (Statéry, připisované králi Menandrovi se od baktrijských ražeb významně liší a jejich přiřazení konkrétnímu králi lze považovat za sporné.) Jeho stříbrné mince (podobně jako ražby jeho předchůdců), zejména tetradrachmy a drachmy, jsou stavěny na pomyslný vrchol helenistického mincovního umění. Nelze opominout nádhernou tetradrachmu, znázorňující panovníka v do té doby nevídaném pohledu (obr. 2). Lícni obraz této mince zachycuje královo poprsí zleva a zezadu. Král se do obrazu otáčí pohledem přes rameno, v pravé ruce třímá kopí, připravené k boji. Celý výjev působí nesmírně dynamicky a živě právě díky neobvyklé kompozici. Pohled přes rameno je jedním ze základních výtvarných postupů, jimiž sochař či malíř dodává obrazu pohyb, akčnost.

Obr. 5: Eukratides II., Ag tetradrachma, SG 7567, Mitchiner 164

Obr. 3: Eukratides I., Ag tetradrachma, SG 7570, Mitchiner 177

Obr. 4: Eukratides I., Ag tetradrachma, SG 7568, Mitchiner 168

Odhalené královo poprsí doplňuje přilba a královský diadém. Ačkoliv byl podobný výjev několikrát napodobován pozdějšími baktrijskými (dokonce i římskými) rezači ražebních želez, žádný z nich už nedokázal vtisknout obrazu tolik síly a vitality. Lícni obraz běžných stříbrných nominálů byl vydáván ve dvou typech. S portrétem zprava v přilbě (obr. 3) nebo s portrétem zprava s královským diádemem ve vlasech (obr. 4). Někteří autoři přiřazují všechny ražby nesoucí Eukratidovo jméno jednomu panovníkovi (Mitchiner) přičemž nerozlišují dva různé rubní motivy. Čelně stojícího Apolóna se šípem v pravé a s lukem v levé ruce řadí na samý počátek Eukratidovy vlády, kdy ještě neovládal celou svou budoucí říši. Opačný názor, pracující s postulátem, že jeden král připomíná na svých ražbách pouze jednoho patrona, přisuzuje Eukratidovi ražby s rubním obrazem Dioskuriů nebo u nižších nominálů jejich atributů – čepců. Malý rozptyl ražeb s Apolónem lze velmi

dobře vysvětlit existencí stejnojmenného spoluvládce, zřejmě jednoho z Eukratidových synů Eukratida II. Některé mince s Apolónem se navíc odlišují i přídomkem Soteris – Spasitel (obr. 5).

Základní motivy Eukratidových zlatých a stříbrných nominálů byly popsány v předchozím textu, následující soupis přináší jejich shrnutí. Také v Eukratidově mincovnictví platily ražby dvou váhových řad, atické a bilingvální.

Zlatý dvacetistátér a zlaté statéry atické váhy nesou shodné obrazy. Na líci je to Eukratidův portrét v přilbě s chocholem a ozdobenou rohy zprava. Obraz je uzavřen v perlovci. Rubní straně dominuje obraz Dioskuriů s palmovými ratolestmi na koních, s opisem po obvodě nad jezdci a pod nimi. Stejný obraz nesou i tetradrachmy a drachmy. Rubní strana obolů připomíná královské patrony jejich atributy – čapkami Dioskuriů.

Dioskuriové respektive jejich atributy se objevují i na rubních stranách druhého typu atických stříbrných ražeb s portrétem s diádemem. I v tomto případě je nabídka nominálů shodná – tetradrachmy a drachmy s Dioskury a oboly s jejich atributy.

Stejným rubem, pádicími Dioskury, jsou označeny i heroické tetradrachmy s Eukratidovým poprsím s oštěpem a pohledem přes rameno zleva. Na rozdíl od pozdějších nástupců, neumístil tento motiv na nižší nominály, pouze je kombinoval s obrazem obou rodičů na jednom typu genealogických tetradrachem.

Obr. 6: Eukratides I., Ag genealogická tetradrachma, SG 7572, Mitchiner 182

Obr. 7: Eukratides I., Ag genealogická tetradrachma, SG neuvádí, Mitchiner 184

Obr. 8:
*Eukratides I.,
AE trichalkon,
SG 7580,
Mitchiner 185*

Genealogickými ražbami Eukratides připomínal svůj nárok na královský trůn. Jedna strana obsahuje obraz výše popsaných Eukratidových rodičů se jmény v nápisu opisu. Z toho důvodu umístil své jméno do opisu okolo portrétu. I v genealogických ražbách existují dva typy Eukratidových obrazů. Častější typ je portrét v přilbě zprava (obr. 6), vzácnější je heroický mincovní obraz s opisem (obr. 7). Dochovaly se také genealogické drachmy, v této propagační

řadě jediný známý nižší nominál. Bronzové mince atického váhového standardu vycházejí z mincovního typu hlava v přilbě na líci a pádící Dioskuriové na rubu s opisem a s nápisem. Jsou dochovány tetrachalkony (o váze přibližně 17 g – obr. 8), trihemichalkony a hemichalkony. Rubní obraz hemichalkonu je zvláštní variantou výjevu – je na něm pouze jeden jezdec. K atickému váhovému standardu patří díky řeckému nápisu na rubu i klipa, vážící 2,12 gramů. Nese na líci portrét s diadémem a na rubu čapky Dioskuriů

dávána ve formě pravoúhlých klip ve váze 8,5 g (hemiobol), sekaných z roztepaných bronzových pásků. Nejčastější obrazová kombinace je opět typ hlava v přilbě a řecký nápis na líci a pádící Dioskuriové a karosthi nápisy na rubu (obr. 10). Eukratidovi I. jsou přiřazeny i bilingvální bronzové klipy se shodnou lící stranou, ale se stojící Niké či personifikací města Kapisa na rubní straně s nápisy v písmu karosthi. Existuje i vzácná varianta tohoto rubního námětu v kombinaci s lícím obrazem ve formě heroického poprsí s řeckými nápisy. Tyto klipy, dichalkony, byly emitovány v 80ratovém váhovém poměru a vážily okolo 4,25 gramů. Nižší bronzový nominál, chalkon o váze přibližně 2,12 gramů je zastoupen klipou s portrétem s diadémem a řeckým nápisem. Rubní strana opakuje obraz známý ze stříbrných obolů – čapky Dioskuriů mezi Karosthi nápisy.

Mince Eukratida I. završují řadu umělecky dokonalých stříbrných baktrijských ražeb. Při bližším ohledání mincí králů Euthydemata I., Demetria I., Antimacha I. a Eukratida I. dospěje pozorovatel k přesvědčení, že na ražebních kolcích pracovali minimálně dva umělci. První z nich připravoval královské portréty. Zachytil na nich živé obličej se sarkastickým úsměvem v koutcích úst i vrásky okolo očí. Nápis na mincích zase svědčí o přesnosti jejich tvůrce a zcela zřetelně je na nich vidět snaha o čitelnost. Jednotlivá písmena jsou puncována, zatímco portréty i postavy na rubních stranách jsou dorývány. Pozdější vládcí od této praxe upustili a výtvarná úroveň mincí začala pozvolna upadat.

Životními osudy a smrtí Eukratida I. dospívá historie samostatného řecko-baktrijského helenistického království ke svému vrcholu a také k závěru. Jeho následníci se dostali pod silný tlak kočovných kmenů Jue-č (Yuezhi) a vyklidili Baktrii i Sogdianu. Tento nápor dokumentují archeologické zánikové horizonty, objevené a popsané archeology například v lokalitě Ai-Khanoum. Po vládě Eukratidových synů Platona a Heliokla I. se těžiště helenistické kultury přesunuje na jih od pohoří Hindúkúš.

BERNARD, Paul: *Ai Khanum on the Oxus: a Hellenistic City in Central Asia*, London 1967

Epitoma Historiarum Philippicarum, ed. John Selby WATSON, London, 1853

MAŠEK, Michal, *Odras vzniku samostatného řecko-baktrijského království v mincovnictví, Peníze v proměnách času VI*, Ostrava 2008, s. 9-36

MITCHINER, Michael: *Indo-Greek and Indo-Scythian Coinage*, London 1975 (MIG)

NARAIN A. K., *The Indo-Greeks*, Delhi 1957, reprint 2003, s.

SEAR, David: *Greek Coins and their Values, Volume II.*, London, 1979 (SG)

TARN, William Woodthorpe: *The Greeks in Bactria nad India*, Cambridge 1951

WILSON, L. M., ASSAR, G. R. F., *Re-Dating Eukratides I. Relative to Mithradates II.*, in *Journal of the Oriental Numismatic Society*, No. 191, 2007, ss. 24-25

WILSON, L. M., *The Earliest Issues of Eukratides I. of Bactria*, in *Journal of the Oriental Numismatic Society*, No. 188, 2006, ss. 12-15

WILSON, L. M., *The End of Eukratides I. of Bactria.*, in *Journal of the Oriental Numismatic Society*, No. 185, 2005, s. 32

WILSON, L. M., *King Demetrios I. of India and Eukratides I. of Bactria.*, in *Journal of the Oriental Numismatic Society*, No. 174, 2005, ss. 19-24

Bilingvální řada Eukratidových ražeb zahrnuje jeden stříbrný nominál, bilingvální drachmu (obr. 9). Řecký text se na líci klene v opise nad hlavou v přilbě zprava a v nápisu pod opisem. Rubní strana používá opět motiv Dioskuriů. V tomto případě oba bratři stojí a drží v rukou oštěpy. Nápis v písmu karosthi je pod obrazem a v opise. Bronzová bilingvální řada zahrnuje mnoho variant a patří k nejběžnějším baktrijským nominálům. Byla vy-

Obr. 9: *Eukratides I., Ag bilingvální drachma, SG 7575, Mitchiner 188*

Obr. 10: *Eukratides I., AE bilingvální hemiobol, SG 7582, Mitchiner 190*

Michal Mašek

ARTline – Album na mince

www.mince-bankovky.cz
Na veškeré zde inzerované zboží obdrží předplatitelé časopisu Mince&Bankovky prázdninovou slevu 15%. Při objednávce nad 800,- Kč poštovné a balné ZDARMA. Zboží si můžete objednat skrze objednávací kupón na adrese redakce nebo na tel.: 261 214 379.

ARTline mincovní album EURO se 4 listy č. 7395
pro 20 kompletních Euro sad. Rozměr: 240 x 275 x 45 mm

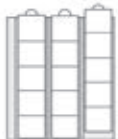
č. 7384 Artline mincovní album EURO 490,- Kč
č. 7373 Kazeta černá 362,- Kč

ARTline mincovní album se 4 listy (1x č. 7391 – 7394)
pro 134 mincí. Rozměr: 240 x 275 x 45 mm

č. 7383 Artline album 490,- Kč
č. 7373 Kazeta černá 362,- Kč

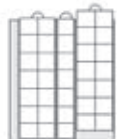
Listy pro album Artline Cena listu: 42,- Kč

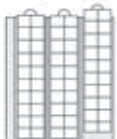
č. 7391
do Ø 44 mm

č. 7392
do Ø 32 mm

č. 7393
do Ø 25 mm

č. 7394
do Ø 17 mm

č. 7395
List pro
Euro sady

Čistidla na mince

Čistidla na mince

Pro všechny kovy a mince. Čistidlo vyčistí mince do vysokého lesku. Vložte mince, nechte roztok působit, minci opláchnete a poté suchým hadříkem vyleštíte.

Obsah: 250 ml

č. 1873 – 1877 Cena za balení 250ml 210,- Kč

Mincovní koupel

Perfektní rychločistidlo pro všechny mince a mincovní kovy ❶ vložte minci ❷ protřepejte ❸ nechte náplň protéct – pro snadné čištění i zašlých mincí

č. 1870
mincovní koupel s 200 ml speciálního čistidla 322,- Kč

č. 1871
1 l náhradní náplně speciálního čistidla 361,- Kč

Zlato
č. 1873

Euro/Bicolor
č. 1874

Měď/Nikl
č. 1875

Stříbro
č. 1876

Měď/Mosaz
č. 1877

Ochrana na mince

Obsah: 30 ml

č. 1879 322,- Kč

Dózy na mince

Pro různé průměry mincí
V praktickém balení 5 ks
Cena balení 5 ks: 49,- Kč

Dózy na eura (1 cent až 2 eura,
10 eur) Balení XL – Sparpack
(Obj. č. + XL)

Cena za balení 25 ks: 168,- Kč

Průměr mm	Průměr mm	Průměr mm			
6714	14	6725	25	6738	38
6715	15	6726	26	6739	39
6716-5	16,5 1 C	6727	27	6740	40
6717	17	6728	28	6741	41
6718	18	6729	29	6742	42
6719	19 2 C	6729-5	29,5	6743	43
6720	20 10 C	6730	30	6744	44
6721	21	6731	31	6745	45
6721-5	21,5 5 C	6732	32	6746	46
6722	22	6732-5	32,5 10 €	6747	47
6722-5	22,5 20 C	6733	33	6748	48
6723	23	6734	34	6749	49
6723-5	23,5 1 €	6735	35	6750	50
6724	24	6736	36		
6724-5	24,5 50 C	6737	37		

Nový e-shop
www.safe-album.cz

Nový katalog Mince České a Slovenské republiky 1993–2008

Mince České
a Slovenské republiky
1993–2008

2008

99,- Kč

Uběhlo už víc než patnáct let od doby, kdy jsme začali platit českými korunami. V atmosféře vzájemného neporozumění politiků v roce 1993 vznikly dva nové státy, které kromě dlouholeté historie spojovala i koruna československá. Společná měna České a Slovenské republiky však vydržela po rozpadu Československa jen několik týdnů.

Rozdělení Československa na Silvestra roku 1992 k zániku společné měny hned nevedlo. Představy politiků o měnové unii České a Slovenské republiky však vzaly rychle za své, protože obyvatelstvo v obou zemích začalo rychle měnit své úspory za devizy. Hrozil tak kolaps ekonomiky. Banky proto začaly urychleně připravovat měnovou odluku. K rozdělení měny došlo 8. února 1993. Společné československé bankovky byly krátce předtím okolkovány. Během několika dní tak musely být označeny bankovky v celkové hodnotě zhruba 50 miliard korun, což byla více než polovina všech peněz v oběhu.

Česká koruna si od prvního okamžiku získala velkou důvěru. Bylo to mimo jiné díky hladkému a velmi úspěšnému provedení měnové odluky. Bohužel stejný osud nepotkal slovenskou korunu. Slovenská koruna velmi záhy zdevalvovala vůči české koruně a ztratila hodnotu.

Kolkované bankovky byly postupně nahrazeny novými českými bankovkami, jejichž autorem je známý grafik Oldřich Kulhánek.

Společné československé bankovky skončily po roce 1993 doslova pod kotlem. Zčásti z nich byly vyrobeny brikety, zbytek, téměř pět set tun papíru, byl spálen přímo. Přes 3200 tun mincí bylo roztaveno.

Mince nás ovšem zajímají především. Mladé státy stály před stejným úkolem. Musely v co nejkratší době nahradit československé oběživo novou měnou. Avšak Kremnická mincovna nemohla novou českou měnu razit už z kapacitních důvodů. Ještě před rozpadem bylo tedy jasné, že je nutné zřídit samostatnou českou mincovnu. Zkušenosti, finanční stabilita, nezávislost rozhodly, že se české peníze budou razit v Jablonci. Od dohody s ČNB do začátku výroby uběhlo jen něco málo přes šest měsíců. 1. 7. 1993 byla spuštěna ražba. Razil se

padesátník, pak dvacetník a desetník. V té době samozřejmě ještě nemohla nová mincovna stíhat pokrýt potřebu nového státu, takže část ražby byla zadána do Winnipegu a část do Hamburku. V roce 1994 začala jablonecká mincovna razit ostatní nominály. Od roku 1995 už se pro Českou republiku nic v zahraničí nerazilo. Varianty z různých mincoven se od sebe nepatrně liší. Jak běžné které jsou, zjistíte z našeho katalogu... Na návrzích českých mincí pracovalo hned několik umělců. Akademická

sochařka Jarmila Truhlíková-Spěváková na svém návrhu korunové mince (v prvním roce ražené v Kanadě) odkazuje na numismatickou památku, na níž jsme právem hrdí. Pražský groš byl celá staletí považován za jednu z nejtvrděších měn. (Vždyť také koruna česká neustále posiluje.) Naproti tomu „její“ dvoukoruna autora připomíná památku Velké Moravy – gombík. Umělecké zpracování všech českých mincí (další nominály 5 Kč – Karlův most, 10 Kč – Brno, 20 Kč – Svatý Václav a 50 Kč – Praha) bylo

650. výročí zal. praž. arcibiskupství a položení zákl. kamene ke Katedrále sv. Víta		650. výročí zal. praž. arcibiskupství a položení zákl. kamene ke Katedrále sv. Víta	
650. výročí založení praž. arcibiskupství a položení zákl. kamene ke Katedrále sv. Víta			
Datum vydání:	20.04.1994	Aukce:	
Číslo mince:	PC 02.	V internetové aukci aukro.cz byla tato mince proof prodána za tuto nejvyšší cenu.	
Nominální hodnota:	200 Kč	V roce 2005 za 8.500,- Kč.	
Složení:	900 Ag, 100 Cu	V roce 2008 za 63.000,- Kč.	
Průměr:	31mm	Datum prodeje neznáme, ale jsou to zatím nejvyšší známé dosažené ceny k datu vydání tohoto katalogu. Zde uvádíme pár známých vybraných aukcí.	
Hmotnost:	13g	Katedrála Sv. Víta - vydraženo na aukro.cz 4.3.2007 za 32655,- Kč, vyvolávací cena 31555,- Kč.	
Běžná kvalita náklad:	23.888 ks	Katedrála Sv. Víta - vydraženo na aukro.cz 16.3.2007 za 45755,- Kč, vyvolávací cena 10000,- Kč.	
Běžná kvalita hrana:	vroubkovaná	Katedrála Sv. Víta - vydraženo na aukro.cz 18.8.2007 za 58100,- Kč, vyvolávací cena 43000,- Kč.	
Špičková kvalita náklad:	2.500 ks	Katedrála Sv. Víta - vydraženo na aukro.cz 20.9.2007 za 63000,- Kč, vyvolávací cena 50000,- Kč.	
Špičková kvalita hrana:	hladká	Katedrála Sv. Víta - vydraženo na aukro.cz 25.11.2007 za 46100,- Kč, vyvolávací cena 35000,- Kč.	
Autor:	akad. sochařka Jarmila Truhlíková-Spěváková Münze Österreich AG Wien		
Mincovna:			
Cena běžná kvalita:	□ 500,- Kč		
Cena špičková kvalita (Proof):	□ 48.000,- Kč		
Menší množství vyskytující se na našem trhu „údajně“ vzniklo zakoupením části nákladu kvalité Proof pražským arcibiskupstvím a používané jako dary pro návštěvy.			

Třídukát slezských stavů z r. 1621		Třídukát slezských stavů z r. 1621	
Třídukát slezských stavů z r. 1621			
Datum vydání:	04.10.1995	Datum vydání:	27.03.1996
Číslo mince:	ZC 1.	Číslo mince:	ZC 2.
Nominální hodnota:	1 000 Kč	Nominální hodnota:	1 000 Kč
Složení:	Zlato	Složení:	Zlato
Ryzost:	999,9	Ryzost:	999,9
Průměr:	16 mm	Průměr:	16 mm
Síla:	1,1 mm	Síla:	1,1 mm
Hmotnost ryzí:	1/10 oz	Hmotnost ryzí:	1/10 oz
Hmotnost hrubá:	3,111 g	Hmotnost hrubá:	3,111 g
Limit. náklad:	2000	Limit. náklad:	4000
Běžná kvalita skut. náklad:	2000	Běžná kvalita skut. náklad:	3256
Běžná kvalita hrana:	vroubkovaná	Běžná kvalita hrana:	vroubkovaná
Proof kvalita skut. náklad:	v kvalitě Proof nebyla mince vydána	Proof kvalita skut. náklad:	744
Proof kvalita hrana:	v kvalitě Proof nebyla mince vydána	Proof kvalita hrana:	hladká
Autor:	ak. sochař Vladimír Oppl	Autor:	ak. sochař Vladimír Oppl
Mincovna:	BCM	Mincovna:	BCM
Cena běžná kvalita:	□ 3.800,- Kč	Cena běžná kvalita:	□ 3.500,- Kč
		Cena špičková kvalita (Proof):	□ 5.000,- Kč
Aukce:			
1000 Kč 1995, bublina, etue, certifikát stav 0/0 byla vydražena dne 08.12.2007 v aukci AUREA Numismatika s.r.o. za 3200,- Kč + poplatky			
1000 Kč 1996, bublina, etue, stav 0/0 byla vydražena dne 08.12.2007 v aukci AUREA Numismatika s.r.o. za 3000,- Kč + poplatky			

zvládnuto na jedničku. Svědčí o tom také cena, kterou si vysloužila bimetalová padesátikoruna vzor 1993 akademického sochaře Ladislava Kozáka. Odbornými kruhy byla označena za nejkrásnější oběžnou minci daného roku. V oběžných mincích s výjimkou roku 2000, kdy byly vydány speciální deseti a dvacetikoruny, nedochází k žádným motivovým změnám.

V závěru roku 1993 zahájila Česká národní banka vydávání pamětních stříbrných mincí a navázala tak na dlouholetou tradici pamětních mincí československých. Pamětní stříbrné mince se vydávají v nominální hodnotě 200 Kč. Všechny mince jsou vydávány v dvojím provedení, běžné a špičkové kvalitě. Od roku 1995 jsou současně vydávány zlaté mince uncového standardu z téměř ryziho zlata (tzv. čtyřdevítikového - 999,9/1000) v hmotnosti trojské unce (oz) a jejích dílů. V letech 1995–1999 byly u emisí „Koruna česká“ a „Karel IV.“ využívány nominální hodnoty 1000, 2500, 5000 a 10 000 Kč

Slovenská strana se jako první zbavila společné desetikoruny. Nová slovenská byla uvedena do oběhu 8. února 1993. V průběhu roku 1993 byly vydávány do oběhu další mince (1 Sk, 2 Sk, 5 Sk, 20 h a 50 h), jako poslední pak 29. října 1993 mince v nejnižší nominální hodnotě 10 haléřů. V roce 1996 byl vydán padesátihaléř vzoru 1996, který je v oběhu současně s předchozím hliníkovým vzorem. Mince nižších nominálních hodnot jsou raženy z hliníku legovaného 2 resp. 4 % hořčíku. Mince vyšších nominálních hodnot mají ocelové jádro, které je galvanicky pokoveno (nikl, cínový bronz resp. měď), desetikoruna je ražena z hliníkového bronzu. Autorem výtvarného návrhu všech mincí je Drahomír Zobek (značka „Z“), rubové strany mincí dokumentují život na území dnešní Slovenské republiky v různých historických obdobích. Líc všech mincí je shodný, v horní polovině mincovního pole je státní znak a pod ním ve dvou řádcích uvedený název státu. Pod názvem pak rok ražby, značka mincovny a pod ní signatura autora. Všechny mince byly raženy v Kremnici (Mincovňa Kremnica, štátny podnik) a nesou její značku „MK“. Také Národní banka Slovenská už od roku 1993 emituje pamětní mince. Tou první byla stokoruna ke vzniku Slovenské republiky. Mezi slovenskými pamětními mincemi se najde spousta

Vznik Slovenské republiky		150 let spisovné slovenštiny	
Rok vydání:	1993	Rok vydání:	1993
Číslo mince:	PS 01.	Číslo mince:	PS 02.
Nominální hodnota:	100 Sk	Nominální hodnota:	200 Sk
Složení:	Ag 750, Cu 250	Složení:	Ag 750, Cu 250
Průměr:	29 mm	Průměr:	34 mm
Hmotnost:	13 g	Hmotnost:	20 g
Limit. náklad:	70 000 ks	Limit. náklad:	37 000 ks
Běžná kvalita hrana:	vroubkovaná	Běžná kvalita hrana:	vlys
Špičková kvalita hrana:	5 000 ks	Špičková kvalita hrana:	2 000 ks
Roztaveno:	7 450 ks v běžné kvalitě (rok 2002)	Roztaveno:	5 682 ks v běžné kvalitě (rok 2002)
Autor:	Štefan Novotný	Autor:	Miroslav Ronai
Mincovna:	Mincovňa Kremnica (Slovenská republika)	Mincovna:	Mincovňa Kremnica (Slovenská republika)
Cena běžná kvalita:	☐ 250,- Kč	Cena běžná kvalita:	☐ 300,- Kč
Cena špičková kvalita (Proof):	☐ 550,- Kč	Cena špičková kvalita (Proof):	☐ 700,- Kč

1 100. výročí úmrtí Velkomoravského panovníka Svatopluka		Světové dědictví UNESCO - Banská Štiavnica	
Rok vydání:	1994	Rok vydání:	1997
Číslo mince:	ZS 01.	Číslo mince:	ZS 02.
Nominální hodnota:	5 000 Sk	Nominální hodnota:	5 000 Sk
Složení:	900/1000	Složení:	Au 900, Cu 100
Průměr:	24 mm	Průměr:	26 mm
Hmotnost:	7 g	Hmotnost:	9,5 g
Špičková kvalita náklad:	5 000 ks	Špičková kvalita náklad:	8 000 ks
Špičková kvalita hrana:	jemně vroubkovaná	Špičková kvalita hrana:	jemně vroubkovaná
Autor:	akademický sochař Vojtěch Pohanek	Autor:	Ing. Milan Virčík
Mincovna:	Mincovňa Kremnica (Slovenská republika)	Mincovna:	Mincovňa Kremnica (Slovenská republika)
Cena špičková kvalita (Proof):	☐ 15.000 Kč	Cena špičková kvalita (Proof):	☐ 8.500,- Kč

zajímavostí a zvláštností. Jmenovat bychom měli alespoň desetitisícokorunu – pětiúhelníkovou prolamovanou bimetalovou minci (Ag/Au). Kremnická mincovna se ale pouští i do trimetalových kousků všech myslitelných tvarů. Slovenská koruna si ale na světě příliš dlouho neuzila. V tuto chvíli je více než jisté, že od prvního dne příštího roku ji vystřídá euro. Slovenské motivy euro-mincí jsou již známé. Na nejdrobnějších

nominálech by se měla objevit hora Kriváň (autor Drahomír Zobek), 10–50 eurocentů ponese motiv Bratislavského hradu a konečně euro a dvoueuro bude zdobit slovenský dvojí kříž. Kdy bude osud slovenské koruny sdílet i ta česká, je zatím ve hvězdách. Ještě nějakou dobu si tedy můžeme užívat (numismatickou) suverenitu.

Jakub Tureček

V těchto dnech vychází v nakladatelství časopisu Mince&Bankovky nový katalog Mince České a Slovenské republiky 1993 - 2008, je vyhotoven v kapesním formátu stejně jako oblíbený PRVNÍ ČESKÝ KATALOG EUROMINCÍ 2008.

V katalogu jsou vyobrazeny veškeré mince, aktuální ceny s přihlédnutím na internetové aukce, možnost zapisování a jako doplňkové informace jsou v katalogu vepsány aukční výsledky největších českých aukčních firem včetně internetových. Katalog má více než 250 stran a koupíte jej za pouhých 99,- Kč. Katalog najdete u vašich obchodníků, nebo si jej můžete objednat skrze objednávací kupon na adrese redakce nebo na tel.: 261 214 379. Poštovné a balné je pouze 40,- Kč

Etue na mince

Kvalitní dřevěné zpracování
Modré vyložení
Vložte mince, vtlačte je do hmoty a je hotovo.
Bezpečné uložení pro 5 x 2euro nebo 5 x 10eurominci

Rozměr: 250 x 75 x 35 mm

Holz – Etue na mince

č. 7911 418,- Kč

Holz – Etue na mince

č. 7910 274,- Kč

Etue na mince
Kvalitní dřevěné zpracování
Modré vyložení
Vložte mince, vtlačte je do hmoty a je hotovo. Bezpečné uložení.
Po všechny mince do průměru 60 mm.
Rozměr: 78 x 78 x 37 mm

Etue na mince

č. 7915 98,- Kč

Tmavěmodrá etue se stříbrnou linkou s pevným vyložení
Vložte mince, vtlačte je do hmoty a je hotovo. Bezpečné uložení.
Po všechny mince do průměru 55 mm.
Rozměr: 75 x 75 x 25 mm

Etue na mince

č. 7916 126,- Kč

Tmavěmodrá etue se stříbrnou linkou s pevným vyložení
Vložte mince, vtlačte je do hmoty a je hotovo. Bezpečné uložení.
Po všechny mince do průměru 80 mm nebo také pro Euro sadu 1cent - 2 Euro
Rozměr: 90 x 90 x 30 mm

č. 7902

Etue na Eromince
Sametové královsky modré vyložení
Rozměr: 170 x 115 x 10 mm

č. 7901

č. 7902
Etue pro 5 kusů 2eurominci

č. 7901
Etue pro Eurosadu mincí

č. 7900

č. 7900
Etue pro 6 kusů 10euro mincí

Cena 1 Etue: 98,- Kč

Mincovní lupa

Skleněná lupa průměr 45 mm, zvětšení 7x, stativ průměr 75 mm

č. 9841 274,- Kč

Světelná lupa

zvětšení 2,5 x /5 x
průměr 90 mm
čočka bez rámu
2 LED žárovky
s bateriemi a leštícím pouzdrům

č. 4645 418,- Kč

Stolní lupa LED

Průměr čočky 90 mm, zvětšení 2x, s čočkou zvětšení 4x, 2 LED světla, k připevnění na hranu stolu

č. 4665 698,- Kč

Precizní příruční lupa

Zvětšení 8x, na čočce měřítko 30 mm, včetně baterií a pouzdra.

č. 4655 546,- Kč

Přesná váha 1/10g

- přesnost 1/10 g
 - kapacita do 120 g
 - funkce TARA
 - digitální displej
 - automatické zapnutí
 - včetně baterií
- Rozměr: 150 x 75 x 17 mm
č. 9857 952,- Kč

Váha 1/100 g

- Váha 1/100 g
 - Kapacita: 100 g
 - Elegantní design
 - **Dotykový displej**
 - funkce TARA
 - Automat
 - Zaklapování, automatické spuštění.
 - Včetně baterií
- Rozměr: 118 x 70 x 20 mm
č. 9873 1624,- Kč

Precizní váha 1/100 g

- přesnost 1/100 g
 - kapacita do 50g
 - funkce TARA
 - automatické zapnutí
 - LCD displej
 - zaklapovací
 - vysoce kvalitní zpracování
 - včetně baterií
- Rozměr: 115 x 80 x 20 mm
č. 9871 1176,- Kč

MINI váha

- Váha 1/10 g
 - Kapacita 150 g
 - V etue, včetně baterií
- Rozměr: 72 x 35 x 12 mm
č. 9874 974,- Kč

Super precizní váha 2/1000g

- profi přesnost 2/1000 g
 - kapacita do 20 g
 - funkce TARA
 - LCD displej
 - autom. zapnutí
 - s příslušenstvím
 - včetně baterií, zaklapovací
- Rozměr: 150 x 75 x 40 mm
č. 9862 5460,- Kč

Digitální tloušťkoměr

- precizní měřič k měření mincí, medailí apod..
 - přesnost 0,01 mm
 - 1/100 mm
 - Včetně baterií.
- Rozměr: 235 x 75mm
č. 9872 826,- Kč

Příslušenství pro sběratele mincí

Album Pocket Coin

- Praktické kapesní album na mince,
pro 32 mincí
Rozměr: 198 x 118 mm
č. 764 194,- Kč

Dózy na mince

- 8 kusů pro jednu Eurosadu.
(1cent až 2euro)
č. 6790 98,- Kč

Kapsa na mince

- Kvalitní, bezpečné uzavření mince
Balení 50 ks.
č.1297 40 x 40 mm 165,- Kč
č.1298 50 x 50 mm 193,- Kč
č.1299 65 x 65 mm 218,- Kč

Čistidla na mince (Obsah 375 ml)

- Pro všechny kovy a mince. Čistidlo vyčistí mince do vysokého lesku. Vložte mince, nechte roztok působit, minci opláchněte a poté suchým hadříkem vyleštěte.

- č.1820 Stříbro 250,- Kč
č.1821 Zlato 250,- Kč
č.1822 Měď, mosaz a nikl 250,- Kč

Kapsa na mince

- Kvalitním bezpečné uzavření mince
Balení 50ks. Jiný druh uzavření.
č.1302 65 x 65 mm 166,- Kč

Rukavice

- Bavlněné, pro bezpečné a čisté uchopení mincí.

- č. 1810 82,- Kč

Aktuality pro sběratele mincí a medailí

Belgie

Série Evropa 2008 zahájena

Belgie je prvním státem, který v roce 2008 vydal svůj příspěvek k novému evropskému programu. Do série Evropa 2008 patří mince, které mají charakteristickou značku – „zkosenou“ evropskou hvězdu a značku eura.

Evropský program zahájený v roce 2004 probíhá každým rokem na jiné téma. V roce 2008 je tématem evropské kulturní dědictví. Takové téma je možné pojmout široce do té míry, aby s ním žádný evropský stát neměl potíže. Programu se ostatně mohou zúčastnit nejen státy, ve kterých bylo zavedeno euro, ale obecně všechny státy Evropské unie.

Obr.: Belgie, 10 euro 2008, Maurice Maeterlinck (Série Evropa)

Belgie si v rámci tohoto evropského programu vybrala na desetieurovou minci belgického nositele Nobelovy ceny Maurice Maeterlincka (narodil se v roce 1862 v Gentu, zemřel v roce 1949 v Orlamonde u Nice). Francouzsky píšící Maeterlinck obdržel v roce 1911 Nobelovu cenu za literaturu. Navzdory tomu je dnes Maeterlinck známý pouze poměrně malému okruhu čtenářů. Encyklopedie Brockhaus o autorovi uvádí toto:

„... především jeho lyrika a dřívější dramata jej zařadila mezi nejvýznamnější zástupce literárního symbolismu. V jeho meditativních divadelních hrách, chudých na děj, dochází při rozsáhlém opuštění časoprostoru, k obratu do nitra vědomí, kde dominuje pesimistický a časově omezený postoj... Maeterlinckova dramata se tak stala předchůdcem absurdního divadla.“ Aha.

Motiv na minci a opis odkazují na sté výročí vydání jeho nejznámějšího díla „L'oiseau bleu“ (Modrý pták). *K. Rüdiger*

Francie

150 let diplomatického jednání mezi Francií a Japonskem

K této události se vztahuje hned celá série mincí, tři stříbrné v hodnotě 1½ euro a tři zlaté o hodnotě 10 euro. Na téma diplomatických výročí již vyšly v mnoha zemích mince, které měly doložit dobré vztahy s partnerským státem. Co se týče Japonska, jen stěží si dokážeme představit, že tato země, jejíž zboží a turisté jsou dnes i v nejoblehlejších koutech zeměkoule, se až do 19. století okolnímu světu zcela uzavírala.

Tato izolace byla podmíněna ostrovní polohou, ale také výslovnou vůlí panovníků doby Edo. Jedinými tehdejšími obchodními partnery byla Čína a Nizozemská východoindická společnost, což se samozřejmě nelíbilo USA. Spojené státy hledaly nová území a odbytiště a Japonsko leželo na dosah. Do Japonska byly vypraveny pod námořním kapitánem Matthew Calbraith Perryem „černé lodě“, které 8. července 1853 dorazily do přístavu Uruga v blízkosti Edo, dnešního Tokia. Požadavek na otevření země vůči západu posílily válečné lodě. Krátce nato byla podepsána smlouva, která zaručovala americkým lodím možnost přistávat v Japonsku, dobré zacházení s obyvateli USA a zvýhodňovala americkou flotilu. Tato diplomacie brzy přinesla obrát v zemi, otevření Japonska se podařilo. V roce 1858 pak byl navázán diplomatický styk s Francií. Dne 9. 10. 1958 byla podepsána Smlouva o míru, přátelství a obchodu. V roce 1907 uzavřelo Japonsko ještě další smlouvu o spolupráci s Francií.

Obr.: Francie, dvakrát 10 euro 2008, 150 let diplomatického styku mezi Francií a Japonskem

Lícové strany obou mincí mají stejný motiv. Je na nich logo 150. Výročí vzniku smlouvy mezi Francií a Japonskem „France-Japon 150° Anniversaire“. Na prvním mincovním páru je na rubu portrét Ichikawy Ebizo IV., namalovaný na konci 17. století. Druhý pár mincí obsahuje na rubu známý obraz „La Liberté guidant le peuple“ od Eugena Delacroix zobrazující dámu s odhaleným poprsím a trikolorou na barikádě. Nejzajímavějším exemplářem pro sběratele je bezpochyby č. 3 v sérii s klasickou japonskou mincí s otvorem. Je to mince z doby Kanei-Tsuho.

W. J. Mehlhausen

Nizozemí

Vyšla nová série mincí 2008

Nizozemská mincovna v Utrechtu informuje o vydání „Nationale Proofset“ a „Nationale BU-Set“. Sada proof je v praktické a atraktivní dřevěné krabičce. Jedná se o druhou sadu, která je součástí „Nationale Collectie“. Náklad je 10 000 kusů. Ve velmi dobré kvalitě (brillant uncirculated) vyšla normální sada oběhových mincí, v nákladu 40 000 sérií.

W. J. Mehlhausen

Rakousko

Nové niobové mince se zeleným odstínem

Také v roce 2008 vychází opět dvoukovová mince se stříbrným okružím a středem z niobu, který se pomocí elektrické oxidace nádherně zabarvuje, tentokrát niobový střed mince svítí výraznou zelenou barvou. Téma mince v roce 2008 je Fascinace světlem. Na minci je zobrazen lampář před vídeňskou radnicí, který provádí výměnu žárovky punčošky plynové lampy.

Obr.: Rakousko, 25 euro 2008, Fascinace světlem

Takové plynové lampy byly například ještě v sedmdesátých letech k vidění na mnoha místech v Berlíně. V roce 2006 to mělo být stále 44 tisíc pouličních lamp, které svítily díky plynu a které byly postupně převáděny na el. proud. V ulici 17. Juni (17. června) a v ulici Parkweg ve čtvrti Tiergarten jsou plynové lampy v novém lesku dodnes.

Na rubové straně mince jsou okolo symbolicky zářícího slunce ztvárněny lidský portrét a několik žárovek. Sbírkou žárovek doplňují úsporné žárovky, žárovky s halogenovým, ale i neony světlem, LED-chip a světelná dioda. Pán na levé straně mince je Dr. Carl Auer svobodný pán von Welsbach. Rakouský chemik a podnikatel byl mimo jiné vynálezce žárové punčošky plynových lamp. Spalovaný plyn nesvítí příliš silně, teprve když se žárová punčoška - síťka s jemnou mřížkou ve tvaru polokoule nebo hrušky s kovovými oxidy - zahřeje, vzniká dostatečné množství světla.

Auer von Welsbach nejprve používal oxidy hořčíku a zinku, potom s nepřilíš velkým úspěchem sloučeniny lantan - ytterbia a praseodymu.

Teprve oxid ceričitý s oxidem thoria na žárové punčošce znamenal průlom. Kromě toho vynalezl von Welsbach křesací kamínek do zapalovače a objevil ytterbium a lutecium. V roce 1906 si v Berlíně u Císařského patentového úřadu přihlásil obchodní značku Osram. Rakousko mu vzdalo čest nejen na dopisní známce, ale také na zvláštní minci 25 šilinků a bankovce 20 šilinků.

Mince s evropskou hvězdou - Herbert von Karajan

Rakousko se programu evropských mincoven s malou zkosenou hvězdou a značkou eura účastní s pětieurovou mincí k 100. výročí narození dirigenta Herberta Ritter Karajana, který se narodil

5. dubna 1908 v Salcburku. Karajan zkomponoval také hymnu Evropské unie. Zemřel 16. července 1989 v Anif v Salcbursku.

Obr.: Rakousko, 5 euro 2008, Herbert von Karajan

Z počtu 150 000 exemplářů jich je 100 000 ve kvalitě vybíráno ručně. Mince nepadají do záchytného zařízení, ale ze spodní raznice jsou vybírány ručně a následně odkládány. 75 000 mincí je zabaleno do blistrové fólie a 25 000 kusů bude zabaleno speciálně pro mezinárodní mincovní série.

Mincovní pár k Mistrovství Evropy ve fotbale 2008

Mistrovství Evropy začíná 7. června a uskuteční se v Rakousku a ve Švýcarsku. Této sportovní události si numismaticky cení jen Rakousko, a sice ve dvojitém balení. Již 27. 2. byly vydány tematické mince „útočník“ a „driblování“. Pozorní sběratelé jistě hned zjistili, že příležitost pro vydání není

popsána slovně. Na jedné straně najdeme názvy měst Bern, Basel, Innsbruck a Klagenfurt a druhé straně mince Wien, Salzburg, Genf a Zürich, dále nápis fotbal 2008.

Snad neexistují pro chybějící popis ME 2008 žádné pádné důvody, snad to souvisí s poplatky, které by se jinak musely odvést? Fanoušci vědí, že těchto osm měst jsou místa konání ME. Každopádně se jedná o první mincovní pár z Rakouska vztahující se k jedné příležitosti.

Portugalsko

Série mincí 2008

Portugalská mincovna má od února 2008 v nabídce opět nejrůznější oběhové série. Počty vydání se oproti roku 2007 opět zvýšily. Všechny série obsahují pouze osm oběhových mincí z roku 2008, neexistují přídatky. Takzvaná sada BU s mincemi ve kvalitě unc, jak jej ostatně sběratelé očekávají, existuje ve vydání 15 tisíc kusů. Sada FDC obsahuje 7500 exemplářů mincí vynikající kvality. V roce 2008 je jen 4000 kusů sad Baby, z nichž vloni bylo vyhotoveno 12 500 kusů. U sady proof bylo uvedeno náklad opět 3500 kusů. Náklad 2500 kusů vydaných v roce 2007 byl asi příliš malý. V roce 2006 byl náklad 3000 kusů.

San Marino

Mince 2 euro 2008

San Marino pro rok 2008 oznámilo speciální minci 2 euro s názvem 2008 Evropský rok interkulturního dialogu, která má být vydána v dubnu. Na minci, kterou navrhl Ettore Lorenzo Frapiccini je na lícové straně pět lidských postav stojících na zeměkouli, které představují pět kontinentů. Pod nimi je pět knih, které mají symbolizovat svatá písma velkých náboženských skupin. Náklad mince nabízené pouze v obalu má činit 130 000 kusů.

Obr.: Rakousko, 2 x 5 euro 2008 k Mistrovství Evropy ve fotbale

První zlatá mince 100 euro 2008

Dne 12. června 2008 má totiž vyjít první zlatá mince Vatikánu v hodnotě sto euro. Motivem na minci je stropní freska Stvoření Adama v Sixtinské kapli v Římě, kterou před 500 lety vytvořil Michelangelo.

První sada oběhových mincí proof 2008

San Marino v tomto roce vydá poprvé od zavedení eura sadu oběhových mincí proof. Maximální počet kusů se uvádí 13 000. Sada obsahuje osm oběhových mincí, a je vydávána ve formě knihy. Prodejní cena 100 euro (včetně poštovného) je pro odběratele v San Marinu relativně vysoká.

Vatikán

Plán emise mincí v roce 2008

Metody vydávání „Ufficio Filatelico e Numismatico“ jsou i v roce 2008 v zajetých kolejích. Obě verze sady oběhových mincí unc a proof budou obsahovat po osmi mincích. Sada proof bude opět obsahovat stříbrnou medaili z řady evangeliků. Konkrétně bude medaile 2008 připomínat evangelika Lukáše.

Pamětní mince v nominální hodnotě 2 eura a s parametry oběhové mince bude věnována Roku Pavla. Rok Pavla zahájí u příležitosti 2000. výročí narození apoštola Pavla papež Benedikt XVI. dne 28. června 2008.

Obligátní pětieurová mince ve stříbře se tématiky věnuje Světovému dni mládeže 2008 v australském Sydney. Rovněž stříbrná mince 10 euro se razí k 41. světovému dni míru. Tradičním dyptychonem ze zlata v hodnotě 20 a 50 euro v roce 2008 startuje nová série. Téma zní Mistrovská díla uměleckého sochařství ve Vatikánu (není jich nedostatek). Na zlaté mince 2008 byla vybráno Torso Belvederu antického sochaře Apollonia z 1. století n.l. a Pieta od Michelangela.

V porovnání s předešlými ražbami dojde ke snížení počtu ražeb na 2930 exemplářů v každém nominálu ve zlatě. Má to zvláštní důvod...

Numismatický dopis k 80. narozeninám papeže Nákladem 15 000 exemplářů vychází numismatický dopis, v němž je mix mince 2 euro k 80. narozeninám papeže Benedikta XVI. a tři různé dopisní známky se speciálním razítkem ke stejné příležitosti. Prodejní cena tohoto dopisu je 45 euro pro přímé odběratele u Ufficio Filatelico e Numismatico.

Obr.: Vatikán, numismatický dopis s mincí 2 eura a třemi dopisními známkami se speciálním razítkem k 80. narozeninám papeže Benedikta XVI.

Albánie

Zpožděné vydání

Albánská banka nedávno vydala dvě mince opatřené letopočtem 2005. Proč došlo k takovému zpoždění, nikdo vysvětlovat nechce. Numismatické kontakty s touto zemí, jež viditelně sama nemá zájem nabízet pamětní mince do zahraničí, jsou pouze sporadické.

Tématy obou mincí 10 lek jsou hlavní město Tirana a folklór.

W. J. Mehlhausen

Obr.: Albánie, 10 lek 2005, Hlavní město Tirana

Dánsko

Sírius – série k Mezinárodnímu polárnímu roku

Druhé dánské vydání k této příležitosti zahrnuje tři mince (10, 100 a 1000 korun), které obíhají pod označením Sírius. S jasnou hvězdou Sírius v souhvězdí Velkého psa nemá toto označení nic společného. Jedná se o odkaz na „Sirius-Patroul“, jednotku psího spřežení dánských ozbrojených sil v Severním Grónsku, k níž patří 12 vojáků. Jednotka má demonstrovat státní suverenitu Dánska a zároveň plní úlohu policie. Jednotka vznikla na základě zkušeností z 2. světové války. Německý wehrmacht v srpnu 1942 sesadil dvě skupiny náhodně objevených meteorologů ve Východním Grónsku.

Obr.: Dánsko, 1000 dánských korun 2008 z grónského zlata k Mezinárodnímu polárnímu roku

Množství ražeb oproti loňskému roku výrazně kleslo, u stříbrné mince dokonce z 50 000 na 35 000 kusů. Na zahájení ražby dne 28. ledna 2008 byl přítomen dánský korunní princ, který viděl první ražené mince z grónského zlata. V tomto ohledu lze minci 1000 korun označit za ekonomicky užitečnou.

W. J. Mehlhausen

Izrael

Nová série nositelů Nobelovy ceny

První mincovní vzdání je zároveň začátek nové série s názvem Izraelští nositelé Nobelovy ceny. Schumel Josef Agnon je prvním z oceněných iz-

raelskou bankou. Byl to první hebrejský písničkář, jenž dostal Nobelovu cenu. S. J. Agnon se narodil dne 17. července 1888 jako Schumel Josef Czaczkes v Baczac v Haliči. Své první básně napsal již jako chlapec. Když mu bylo patnáct, byly některé zveřejněny. V roce 1907 odešel do Palestiny a v roce 1914 odjel do Berlína, kde strávil deset let. Později odešel do Talpiot u Jeruzaléma.

Obr.: Izrael, 10 nových šekel 2008 „Nositel Nobelovy ceny za literaturu Schmuel Josef Agnon“

Již v letech 1954 a 1958 obdržel ceny v Izraeli, město Jeruzalém jej v roce 1962 jmenovalo čestným občanem. V odůvodnění pro udělení Nobelovy ceny za literaturu v roce 1966 bylo uvedeno: „za jeho charakteristické mistrné vypravěčské umění ze života židovského národa“. Dne 17. února 1970 zemřel v Rehovot u Tel Avivu. Na těchto mincích je ostatně zajímavé, že jsou popsány pouze v angličtině a hebrejštině, a ne jakou většinou i v arabštině.

W. J. Mehlhausen

Kanada

První mince se znaky provincií

V tomto roce začíná Kanada s heraldickou sérií, která představí erby jednotlivých provincií.

Obr.: Kanada, 300 dolarů 2008, Erby New Foundlandu, zmenšený obrázek

Na první minci jsou erby New Foundlandu a Labradoru.

W. J. Mehlhausen

Litva

Státní banka zvyšuje ceny mincí

Národní banka Litvy jistě není potěšena tím, že stříbrné mince se ihned rozprodaly, ačkoliv náklad opět činí 5000 kusů. Zájemci stojí před pobočkami banky ve frontě, a i na internetu je

nabízený kontingent zakrátko rozprodán. Zatím se další zvýšení nákladu zvažuje, ale prozatím se má v roce 2008 zůstat u plánovaných 5000 kusů stříbrných mincí. Ovšem ceny jdou nahoru. Jedna mince zabalená pouze do malé lepenkové krabičky stojí právě 130 litas. Mince v atraktivní krabičce se sametovou výstelkou stojí 150 litas. Takto se zohledňují zvýšené materiálové náklady. To ale nezabrání spekulantům dále nakupovat vše, co mohou sehnat.

Ostrov Man

Mince čtyř barev s titanem

Mince ostrova Man jsou představovány jen zřídka, protože při výkladu pojmu mince s ohledem na sběratele nemají s penězi příliš společného. Sama skutečnost, že dvě nové mince s tématem Planeta Země jsou opatřeny údaji v korunách, ne v librách, mince jako takové diskvalifikuje. Koruny byly pětišilinkové mince staré predecimální měny. Co se týče obou nových mincí, výrobce zdůrazňuje, že se jedná o světové novinky. Byly vyraženy dvoukovové kusy se dvěma okružími a s jedním středem.

Obr.: Ostrov Man, 1 koruna 2008 „Planeta Země – čtyřbarevná ražba“ zlato/titan

Střední část mince a vnější okruží jsou ze zlata nebo stříbra, naproti tomu mezikruží je z titanu, který je tentokrát ve čtyřech různých barvách. Částečná oxidace povrchu v této formě je skutečně jedinečné dílo techniky a zdůrazňuje umění mincovních mistrů, mincovny Pobjoy. Zcela jistě najde své příznivce. Konzervativní sběratelé si budou trhat vlasy, neboť tyto kousky nemají s mincemi jako platebními prostředky vůbec nic společného.

Polsko

Zapomenuté osudy

Když Rudá armáda 17. září 1939 vpochovala do Polska bez vyhlášení války, jak bylo stanovené v paktu mezi Hitlerem a Stalinem, začaly pro mnoho Poláků zlé časy. Mnoho lidí bylo bezdůvodně nebo jen proto, že jako občané Polska plnili své povinnosti, zatčeno a odvečeno na Sibiř. NKVD naložila lidi, staré i mladé, ženy a děti, stejně jako muže do vagonů na dobytek a odvezla je někam na Sibiř, kde nezřídka skončili na širém poli. Poté byli rozděleni na práci v kolchozech nebo dolech, cihelnách nebo továrnách nebo museli do lesa porážet stromy a odstraňovat jejich kořeny. Tito nešťastníci byli označeni jako „Sibiřané“ většina z nich nebyla ani odsouzena, nýbrž byli vyhnáni bezdůvodně.

Když dne 22. června 1941 skončilo přátelství s hitlerovským Německem kvůli vpádu německých jednotek a Rusové navázali diplomatická jednání s exilovou polskou vládou, pro mnohé se časy zlepšily. Štěstí ale netrvalo dlouho. Když se přišlo na zločiny z Katyně, Stalin tato jednání přerušil a mnozí Poláci zase skončili v lágru. Po válce bylo těm, kteří přežili život v sibiřských lesích a nechtěli být Sovětskými občany repatriováni, umožněno vrátit se do Polska. Sovětské státní občanství bylo násilně vnučeno mnoha Polákům. Většina se ale nemohla vrátit zpět do vlasti, neboť nejen Litva ale i část Ukrajiny a Běloruska, které před válkou patřily k Polsku, byly nyní součástí Sovětského svazu. Většina z nich tak skončila na Západě a útočiště jí poskytl Němci, kteří byli vyhnáni ze své vlasti. Stromy a lesy Sibíře jsou motivem obrázku na mincích 2 a 10 zlotých. Do stříbrné mince je opět zapracován zirkon. Třídílná série mincí vzpomíná na vyhnané, jejichž osud byl v Evropě již zapomenut.

Švédsko

Speciální mince o vztazích mezi Švédskem a Finskem 2009

Riksbank ve Stockholmu oznámila, že by v roce 2009 ráda vydala speciální jednokorunovou minci, která připomene specifické vztahy mezi Švédskem a jeho finským sousedem. V roce 1809, tedy před 200 lety, postoupili Švédové Finsko Rusku. Byla to cena za to, že Švédové bojovali na straně Napoleona a patřili k poraženým. Již dříve vydala Riksbank podobné mince, k přelomu tisíciletí (1 koruna) a k 50. výročí Organizace spojených národů (1995). Mince vyjde ve velkém nákladu,

který ale ještě asi nebyl stanoven, ani zveřejněn.

Švédský program 2008

V tomto roce by měl v březnu vyjít další pár mincí ve zlatě a stříbře se Selmou Lagerlöf.

Sběratelé si stále stěžují na to, že švédské pamětní mince se v zahraničí špatně shání. Mnozí sbírají vydání s přírodovědci, ale mince s přírodovědcem Linné z roku 2007 nebyly k dostání skoro u žádného německého velkoobchodníka.

Maďarsko

Tivadar Puskás a telefon

Také v roce 2008 vyjde v Maďarsku čtyřhranná mince, která se věnuje technickému tématu. Zobrazuje maďarského inženýra Tivadara Puskáse při telefonování. Puskás se narodil v roce 1844 v Pešti a po studiu na TU Budapešť odešel do Londýna. Od roku 1873 pracoval v USA, kde byl spolupracovníkem Thomase Edisona. Jeho vášní byl telefon. Podle jeho plánů vznikly v Bostonu v roce 1878 a o rok později v Paříži telefonní ústředny. V roce 1879 se vrátil zpět do Maďarska, kde spolu s bratrem zřizovali telefonní ústředny. Vynalezl také kabelový přenos zvuku, který může být označen za předchůdce rádia. Byl patentován v roce 1892. Existuje také historka, která se týká pojmu „hallo“ v němčině a angličtině. Puskás měl v roce 1877 rozrušeně v telefonu říct „halom“, což v maďarštině znamená „slyším“. Jeho partner se zeptal, „hallod“, tedy slyšíš. Z „halom“ a „halod“ mělo vzniknout „hallo“. Tivadar Puskás zemřel 16. března 1893 v Budapešti. Těto zajímavé mince mělo být původně vyhotoveno 10 000 exemplářů v normální kvalitě a kvalitě proof, ale mincovna v Budapešti nedávno oznámila, že se ve kvalitě proof vyhotoví 15 000 kusů. Je zájem, aby si mince mohlo opatřit více sběratelů. Dodání je omezeno na 5 mincí z každé verze pro jednu domácnost. Mince se mají prodávat také v poštovním muzeu.

Ražba dalších zlatých mincí

Mincovna v Budapešti dále uvedla, že dvě zlaté mince se budou razit v dalším kole, protože počet ražeb uvedený ve věstníku nebyl dosažen. Jde o mince 20 000 forintů 1998 150. výročí boje za svobodu 1848–1849, 20 000 forintů 2001 1000 let maďarské mincovní ražby. Pro tyto ražby Mincovna Budapešť ještě přijímá objednávky. Stanovená množství udávaná jako limit nebo rámec ražby ve výši 5000 popř. 3000 kusů samozřejmě nesmí být překročena.

Toto oznámení bezesporu přispívá k transparentnosti. *W. J. Mehlhausen*

USA

Proof sada s prezidenty 2008

Prezidentská sada 2008 se čtyřmi jednodolarovými mincemi proof se obchoduje již od začátku roku, přesně řečeno od 29. 1. 2008 od 12.00 hodin východního času. Jedná se o druhou sadu stejného druhu. Sada obsahuje mince s portréty následujících prezidentů: James Monroe, John Quincy Adams, Andrew Jackson a Martin van Buren.

Obr.: Prezidentské mince 2008

Je zajímavé, že čtyři mince proof ze sady se objevily v předstihu před normálním vydáním.

První mince s Jamesem Monroem byla vydána dne 14. února 2008 a bylo možné ji objednat v ohromném množství, v rolích nebo dokonce v pytlích.

Data vydání ostatních mincí jsou:

John Quincy Adams – 15. května

Andrew Jackson – 14. srpna

Martin van Buren – 13. listopadu

Tato série nás bude doprovázet několik let, neboť má představit všechny prezidenty.

W. J. Mehlhausen

Bělorusko

Pamětní mince – Vincent Dunin-Marcinkevič

Další mince 10 rublů spolu s mincí hodnoty 1 rubl vyšla ke 200. výročí narození spisovatele Vincenta Dunin-Marcikeviče (1808–1884). Byl to spisovatel, který běloruskou literaturu posunul dále a v Bělorusku je zmiňován spolu s autory jako Janka Kupala, Jakub Kolas.

Obr.: Bělorusko, 10 rublů 2006, Vincent Dunin-Marcinkevič

Zdá se, že desetirublové mince jsou vyhrazeny pro významné osobnosti. Problematické je, že náklad mincovního páru je 3000 kusů, takže nebudou k dostání v dostatečném množství. Již u mincí s nákladem 5000 je skoro nemožné po několika měsících si novinky zakoupit.

W. J. Mehlhausen

Zvláštnosti Saského kurfiřtství

Rytec raznic v nouzi

Na 46. aukci WAG v únoru 2008 byl v nabídce pod číslem 1202 saský trojník (Keilitz 143) ze společné ražby kurfiřta Jana Fridricha a vévody Georga (1534–1539), v podstatě nic speciálního. Zajímavé to začne být, pokud si prohlédneme letopočet na minci, který tvořily pouze tři číslice, jednoznačně rozeznatelné byly „1“ na začátku a „4“ na konci. Druhá číslice byla viditelně změněna – pokažena

v raznici z „5“ na „3“. Rytce raznice si viditelně správně nerozvrhl místo pro popis a pro letopočet vymezil málo místa, protože mincmistrova značka lilie nahoře se nedala odstranit. Proto se snažil „5“ z letopočtu 1534 změnit na „3“, aby vytvořil letopočet „134“.

Obr.: Kurfiřt Jan Fridrich a vévoda Georg (1534-1539), trojník 1534

Mincovna Freiberg (Keilitz 143) s nepovedeným letopočtem

Chybné pořadí erbů také v roce 1614

Ve vydání 1/2008 v Německém vydání vyjádřil v příspěvku Zajímavé mince Saského kurfiřtství na straně 68 autor domněnku, že po nalezení tolaru 1613 s nesprávným pořadím erbů Henneberg před Falc Duryňskem by se mohl vyskytnout také tolar 1614 (Clauß/Kahnt 13) se stejným nesprávným pořadím erbů. A hle, na World Money Fair 2008 v Berlíně představil hrdě jeden sběratel takový exemplář z roku 1614 na stánku nakladatelství Gietl-Verlag. Objevil jej rovněž u jednoho obchodníka a koupil za výhodnou cenu. Obchodník zřejmě neznal katalog a tak ani tuto specialitu.

Obr.: Sasko, August (1553-1586), Silná ražba z raznic na půltolary z roku 1580 o váze 1 1/2 tolaru (43,11 g)
Na 120. speciální aukci Ulrich Felzmann, Düsseldorf, z 8. února 2008, č. 6285

Neznámý nominál od otce Augusta!

Skutečné překvapení na 120. aukci Ulricha Felzmann, Düsseldorf se skrývalo pod číslem 6285. Šlo o silnou ražbu z raznice na půltolary 1580 o váze 1 1/2 tolaru! Ražba takové síly nebyla dosud známa. Je podivuhodné, co vše dřímá ve sbírkách, než se to jednoho dne objeví v obchodě.

Mince větší síly s dalším ročníkem

Na 105. Berlínské aukci mincí (15.-16. března 2008) byla v nabídce pod číslem 1057 dosud neznámá mince z raznice na čtvrttolary ze Saského kurfiřtství z roku 1616 o váze jednoho půltolaru. V katalogu Clauß/Kahnt, Sasko-albertinské mince 1611-1694 jsou takové půltolarové mince větší tloušťky z doby společné vlády Jana Georga I. a jeho bratra Augusta (1611-1615) pod číslem 17. Dosud byly ovšem známy pouze ročníky 1611 až 1615. Jako čtvrttolár je ročník 1616 uveden ve zmíněném katalogu ale pod číslem 18, takže by se dalo očekávat, že to bude tato mince s větší tloušťkou.

Obr.: Sasko, Jan Georg I. a August (1611-1615), mince s větší tloušťkou z raznic na čtvrttolary z roku 1616 o váze jednoho půltolaru
Na 105. Berlínské aukci mincí ve dnech 15.-16. března 2008, č. 1057

Květiny na stonku na dvougroši 1690

Dvougroš Saského kurfiřtství Jana Georga III. má novou variantu v ročníku 1690, která má na lícové straně nahoře místo růže v opisu květinu se stonkem.

Obr.: Sasko, Jan Georg III. (1680-1691), Dvougroš (1/12 tolaru) 1690
S květinou na stonku místo růže v opisu nahoře na lícové straně.
Varianta ke groši Clauß/Kahnt 612

Halěz 1789 se šrafováním erbů

Ve vydání 1/2008 se psalo o šrafování v erbech Saského knížectví. Nyní nás jeden sběratel informoval o tom, že vlastní saský měděný halěz z ro-

ku 1789, na kterém je horní pole knížecího štítu vyšrafované.

Obr.: Sasko, Fridrich August III./I. (1763-1827), měděný halěz 1789 s vyšrafovaným polem ve štítu kurfiřta

V tehdejší době byla tvorba jednobarevného heraldického šrafování již plně rozvinuta, takže šrafování na halěři správně ztvárňuje heraldickou čerň.

Dosud neznámá chyba raznice

Nadpis k následující minci, jejíž obrázek nám zaslal pan Jürgen Weise, za což jsme mu velmi vděční, není přesný, protože v době ražby kuriózního halěře už Saské kurfiřtství neexistovalo. Sasko bylo v roce 1806 po konci Svaté říše římské národa německého povýšeno na království (s pozhánáním Napoleona a také Bavorska a Württemberska).

Obr.: Království saské, Fridrich August I./III. (1763/1806-1827), měděný halěz s chybně ořazeným letopočtem 1313 H namísto 1813 H.

Rytce raznice sáhl po chybné puncovní číslici a místo „8“ vyrazil na druhé místo letopočtu „3“. Jak dokládá stav mince, tehdy si toho v platebním styku nikdo nevšiml. Halěz musel být v oběhu hodně let, aby vykazoval takový viditelný stupeň opotřebování.

Česko

Rekordní sumy za české mince

O tom, že megalomanské sumy za mince nejsou pouze záležitostí západní Evropy a USA jste se mohli přesvědčit v sobotu 24. května. Konala totiž tradiční jarní 21. aukce numismatické firmy AUREA Numismatika s.r.o. Již před aukcí bylo jasné, že zájem sběratelů, obchodníků i investorů bude velký, přesto výsledek překonal očekávání. V nabídce byly tradičně kvalitní mince z oblastí antiky, středověku i novověku. Tahákem však tentokrát byla téměř kompletní sbírka zlatých československých mincí od roku 1919 až do současnosti. Chyběly pouze dvě mince, 5 dukát 1937 (razeny pouhých 4 kusy!) a 10 dukát 1937. V nabídce byly takové vzácnosti jako 2 dukát 1937 (razeno

pouhých 8 ks) – prodán za 1 380 000 Kč (všechny ceny včetně aukční provize 15 %), 5 dukát 1938 – prodán za 977 500 Kč, 10 dukát 1938 – prodán za 920 000 Kč nebo 50 dukátová medaile sochaře Josefa Šejnosta z roku 1929 k dostavbě svatovítského chrámu – prodána za 506 000 Kč. V takové sestavě ještě v žádné aukci nebyla takováto kvalitní sbírka čs. mincí nabízena. Bez zajímavosti nezůstává ani výsledek 25 haléřů 1932 – prodáno za 132 000 Kč.

Z klasických mincí se můžeme zmínit o zlaté Egyptské oktodrachmě (8 drachma) Ptolemaia II.

ze 3. století před Kristem – prodána za 264 500 Kč, tradičně dobře se prodávaly přemyslovské české denáry Boleslava II. z 10. století, v cenách 100 – 230 000 Kč za kus.

Nejdražší prodané položky

(Vše vč. dražební přírážky 15 %)

2 dukát 1937 (raženo 8 ks!)	1 320 000 Kč
5 dukát 1938	977 500 Kč
10 dukát 1938	920 000 Kč
Dukát 1938 (raženo pouze 56 ks)	690 000 Kč
10 dukát 1951 (raženo pouze 100 ks)	690 000 Kč

Dukát 1939	575 000 Kč
50 dukátová medaile k dostavbě svatovítského chrámu 1929	506 000 Kč
25 haléř 1932, zkušební ražba, raženo omezené množství kusů	132 000 Kč

Egypt, Ptolemaios II., oktodrachma	264 500 Kč
Boleslav II., denár Cach 134	230 000 Kč
Boleslav II., denár Cach 135	218 500 Kč
Boleslav II., denár Cach 130	199 500 Kč
Boleslav II., denár Cach 137	149 000 Kč

SMS SOUTĚŽ

Československá medaile roku 2007

Hlasujte formou SMS na tel. č. **9000909** ve tvaru **MEDAILE**
(mezera) **číslo medaile.**

Medaile pro Senát ČR - Ag 999, 50 mm, 42 g
standard - patina, náklad 200 ks
autor: ak. soch. Michal Vítanovský
Vydavatel: Česká Mincovna, JABLONEX GROUP a.s.

40dukát Jana Lucemburského, Au 999,9, 50 mm
139,5 g, standard, náklad 100 ks
autor: ak. mal. Karel Zeman
Vydavatel: Česká Mincovna, JABLONEX GROUP a.s.

0,5 kg 50 let Římských dohod - Ag 999, 85 mm
500 g, standard, náklad 300 ks
autor: Vladislav Mašata
Vydavatel: Česká Mincovna, JABLONEX GROUP a.s.

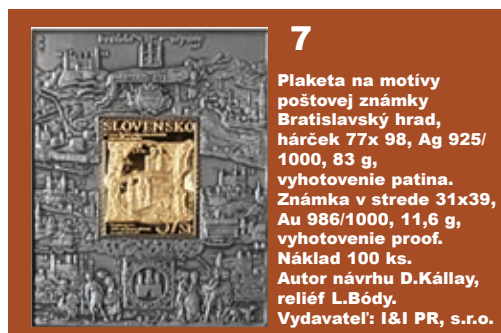
Karlův Most, Pt 999, 38 mm
31,1 g, proof, náklad 300 kusů
autor: ak. soch. Michal Vítanovský
Vydavatel: Česká Mincovna, JABLONEX GROUP a.s.

5 dukát ČR 2008 - Au 999,9, 28 mm
15,56 g, proof, náklad 300 ks
autor: Jaroslav Bejvl
Vydavatel: Česká Mincovna, JABLONEX GROUP a.s.

100 let automobilů v Ml. Boleslavi, Ag 999
(inlej Au 999,9 1 g), 50 mm, 50 g, proof, 50 ks
autor: František Skrbek
Vydavatel: Česká Mincovna, JABLONEX GROUP a.s.

Plaketa na motivy
poštovní známky
Bratislavský hrad,
hářček 77x 98, Ag 925/
1000, 83 g,
vyhotovenie patina.
Známka v strede 31x39,
Au 986/1000, 11,6 g,
vyhotovenie proof.
Náklad 100 ks.
Autor návrhu D.Kállay,
relief L.Bódy.
Vydavatel: I&I PR, s.r.o.

T. G. M. Nebát se a nekrást, Ag 999, Au 999,
hmotnost Ag 7 g, hmotnost Au 7,3,
průměr 25 mm, autor Luboš Charvát,
náklad Au 500 ks, náklad Ag 1000 ks
Vydavatel LUCID spol. s r. o.

www.medaile-roku.cz

SMS SOUTĚŽ

Československá medaile roku 2007

Hlasujte formou SMS na tel. č. **9000909** ve tvaru **MEDAILE** (mezera) **číslo medaile.**

SMS musí být do 160 znaků bez diakritiky.
Cena SMS je 9 Kč (vč. DPH), technicky zabezpečuje MobilBonus s.r.o.,
infolinka: 777 717 535 (po-pá 9.00-17.00), help@mobilbonus.cz.

MEDAILE ROKU 2008

www.medaile-roku.cz

Aktuální stav hlasování plus hlasování v průběhu soutěže:

01/2008

Medaile č.2 - 2 Hlasy

Součet:

Medaile č.2 - 2 Hlasy

Po hlasování v tomto měsíci a sečtení všech hlasů zatím vede medaile č.2 40dukát Jana Lucemburského

02/2008

Medaile č.2 - 2 Hlasy

Medaile č.8 - 8 Hlasů

Součet:

Medaile č.2 - 4 Hlasy

Medaile č.8 - 8 Hlasů

Po hlasování v tomto měsíci a sečtení všech hlasů zatím vede medaile č.8 T.G.M. Nebát se a nekrást

03/2008

Medaile č.2 - 3 Hlasy

Medaile č.8 - 8 Hlasů

Medaile č.5 - 3 Hlasů

Součet:

Medaile č.2 - 7 Hlasů

Medaile č.8 - 16 Hlasů

Medaile č.5 - 3 Hlasy

Po hlasování v tomto měsíci a sečtení všech hlasů zatím vede medaile č.8 T.G.M. Nebát se a nekrást

04/2008

Medaile č.2 - 3 Hlasy

Součet:

Medaile č.2 - 10 Hlasů

Medaile č.8 - 16 Hlasů

Medaile č.5 - 3 Hlasy

Po hlasování v tomto měsíci a sečtení všech hlasů zatím vede medaile č.8 T.G.M. Nebát se a nekrást

05/2008

Medaile č.2 - 6 Hlasů

Medaile č.8 - 1 Hlasů

Medaile č.1 - 1 Hlas

Součet:

Medaile č.2 - 16 Hlasů

Medaile č.8 - 17 Hlasů

Medaile č.1 - 1 Hlas

Medaile č.5 - 3 Hlasy

Po hlasování v tomto měsíci a sečtení všech hlasů zatím vede medaile č.8 T.G.M. Nebát se a nekrást

06/2008

Medaile č.8 - 22 Hlasů

Medaile č.5 - 1 Hlas

Medaile č.6 - 1 Hlas

Medaile č.2 - 3 Hlasy

Součet:

Medaile č.8 - 39 Hlasů

Medaile č.2 - 19 Hlasů

Medaile č.5 - 4 Hlasy

Medaile č.1 - 1 Hlas

Medaile č.6 - 1 Hlas

Po hlasování v tomto měsíci a sečtení všech hlasů zatím vede medaile č.8 T.G.M. Nebát se a nekrást

POZOR hlasovat můžete nyní i na stránkách www.medaile-roku.cz

Stačí jednou kliknout a dát hlas právě té vaší medaili roku.

Haima – Unie pro pomoc dětem s poruchou krve tvorby

Veškerý výtěžek z vašeho hlasování půjde na konto občanského sdružení Haima

Občanské sdružení Haima založili v roce 1991 lékaři společně s rodiči a příbuznými dětí s poruchou krve tvorby. Nemoci krve tvorby patří k diagnózám ohrožujícím život. Rodinu, které je sděleno, že její dítě onemocnělo leukémií, zasáhne pocit beznaděje. Podpora přichází v podobě intenzivní lékařské péče. Každý dílčí úspěch přináší naději. Oprávněnou naději, protože dnešní úroveň léčby zaručí téměř osmdesáti dětem ze sta překonání základního onemocnění.

Vyléčení je cíl, kterému se podřizuje vše. Dítě podstupuje tvrdou léčbu trvající minimálně osm měsíců. Je frustrováno chemoterapií a ozařováním. V těchto chvílích očekává pomoc nás dospělých – rodičů i lékařů.

Právě proto je tu Haima, jejímž cílem je přispívat ke zlepšení situace nemocných dětí a jejich rodin. Děje se tak především zlepšováním nemocničního prostředí, přímým pořizováním přístrojů, pomůcek a zařízení, vedením dětských pacientů a jejich rodin celým průběhem nemoci až do plného zapojení do normálního života. V uplynulých měsících byly například zakoupeny speciální inhalátory, profesionální digitální teploměr, odsávací pumpa, barevné ložní prádlo, nábytek atd.

Haima se podílí na zlepšení psychosociálních podmínek pacientů i jejich rodičů financováním pracovního místa klinického psychologa, zajištěním provozu ubytovny pro matky s dětmi, které jsou ambulantně léčeny na Klinice dětské hematologie a onkologie FN Motol i organizováním návštěv známých osobností na oddělení – často na přání malých pacientů. Haima se také zapojila do e-learningového projektu Škola za školou, v rámci vyplnění volného času dětí nakoupila nové knížky do knihovny v herně

a DVD s pohádkami a filmy do videotéky. Díky dotaci Ministerstva zdravotnictví ČR pořádá Haima tradičně zimní a letní rekondiční pobyty pro děti, které po náročné léčbě procházejí dlouhodobou rekonvalescencí. Rekondičních pobytů se každoročně účastní až 60 dětí z celé České republiky.

K informovanosti rodičů nemocných dětí i dětí samotných přispěla Haima vydáním publikací „Dětská leukémie – Průvodce pro rodiče“ a „Knižka pro Tebe 2“. Na stránkách těchto knížek se mohou rodiče i děti přijatelnou formou dozvědět více o onemocnění i o průběhu léčby.

Haima trvale spravuje webové stránky www.haima.cz, kde jsou kromě aktuálního dění na oddělení také odborné informace a kontakty na instituce, včetně diskusního fóra pro veřejnost.

Díky podpoře řady dárců a sponzorů, bez kterých by činnost Haimy nebyla možná, bylo pro nemocné děti za uplynulých 16 let existence vykonáno mnoho dobrého. Zda tomu tak bude i nadále, záleží také na vaší pomoci. Všem kteří nám pomáhají, patří naše poděkování.

MUDr. Dita Tichá
předsedkyně občanského sdružení Haima

I MY CHCEME POMÁHAT

Stali jsme se partnerem projektu **Československá mince roku 2007**, který podporuje občanské sdružení **Haima** - Unie pro pomoc dětem s poruchou krve tvorby. Cílem této unie je přispívat ke zlepšení situace nemocných dětí a jejich rodin.

www.mobilbonus.cz

HRA ZDARMA!

... Chceš hru zadarmo??? ↪ Pošli **NEWSGAME** na číslo: **90009**

Odesláním klíč. slova **NEWSGAME** se přihlásíte do newsletteru, který chodí 3x měsíčně a obsahuje jak hry zdarma, tak i nabídky dalšího zpoplatněného obsahu. Jedno zaslání stojí 1,50 Kč DPH. S newsletterem máte jistotu, že budete mít novinky jako první, a že dostanete lepší ceny než jinde!

Objednací lístek „Akce Mince & Bankovky“

Počet	Název	Obj. číslo

Poštovné a balné 70,- Kč. Při objednávce nad 1500,- Kč poštovné a balné zdarma.

Datum:

Podpis:

Předplatné časopisu Mince & Bankovky

Ano, závazně objednáвам časopis „Mince & Bankovky“ v počtu _____ ks.

Předplatné:

- roční (6 čísel) 510,- Kč – ušetříte 84,- Kč
 půlroční (3 čísla) 255,- Kč – ušetříte 42,- Kč

Poštovné a balné zdarma.

Předplatné objednáвам od čísla: _____

K předplatnému, s prvním objednaným číslem, požadují zaslat dobírkou tuto přemii:

A: Günter Schön / Gerhard Schön

Weltmünzkatalog 20. Jahrhundert 1900 – 2006

35. vydání 2007

Doplatek: 990,- Kč

B: Günter Schön / Jean-Francois Cartier

Weltmünzkatalog 19. Jahrhundert 1800 – 1900

15. vydání 2004

Doplatek: 890,- Kč

C: Jörg Nimmergut

Orden Europas

Auflage 2007

Doplatek: 680,- Kč

D: Přemii nepožadují

Tyto ceny jsou pouze pro předplatitele časopisu „Mince & Bankovky“.

Darují předplatné časopisu Mince & Bankovky

Ano, závazně objednáвам časopis „Mince & Bankovky“

v počtu _____ ks.

Předplatné:

- roční (6 čísel) 510,- Kč – ušetříte 84,- Kč
 půlroční (3 čísla) 255,- Kč – ušetříte 42,- Kč

Poštovné a balné zdarma.

Předplatné objednáвам od čísla: _____

K předplatnému, s prvním objednaným číslem,

požadují zaslat dobírkou tuto přemii:

A: Günter Schön / Gerhard Schön

Weltmünzkatalog 20. Jahrhundert 1900 – 2006

35. vydání 2007

Doplatek: 990,- Kč

B: Günter Schön / Jean-Francois Cartier

Weltmünzkatalog 19. Jahrhundert 1800 – 1900

15. vydání 2004

Doplatek: 890,- Kč

C: Jörg Nimmergut

Orden Europas

Auflage 2007

Doplatek: 680,- Kč

D: Přemii nepožadují

Tyto ceny jsou pouze pro předplatitele časopisu „Mince & Bankovky“.

Přemii prosím zaslat na adresu:

obdarovaného darujícího nepožadují

Adresa příjemce (obdarovaných):

Jméno a příjmení:

Ulice, č.p.:

PSČ, město

Telefon:

Karta pro vložení řádkové inzerce Mince & Bankovky

Požadovaný text inzertátu:

_____ ZDARMA

_____ ZDARMA

_____ ZDARMA

_____ Předplatitelé zdarma

_____ 100,- Kč

_____ 150,- Kč

_____ 200,- Kč

Můj inzerát, prosím, zveřejnit v rubrice: Mince Bankovky Ostatní

Inzerát zvýraznit: Tučně – 100,- Kč Rámeček – 100,- Kč Rastr – 100,- Kč

Jméno a příjmení: _____ Město: _____

Ulice, č.p. _____ PSČ: _____

Jsem předplatitelem

Datum: _____ Podpis: _____

Daruji předplatné časopisu Mince & Bankovky

Adresa pro zaslání faktury a složenky:

Jméno a příjmení:

Ulice, č.p.:

PSC, město

Telefon:

e-mail:

SEND Předplatné, spol. s r.o.

P. O. Box 141

140 21 Praha 4

Karta pro vložení řádkové inzerce Mince & Bankovky

Odesílatel:

Jméno a příjmení:

Ulice, č.p.:

PSC, město

Telefon:

Mince & Bankovky

Na Dolinách 44

147 00 Praha 4

Objednací lístek „Akce Mince & Bankovky“

**Tento objednáací lístek je platný pouze pro
nákup zboží v inzerátu označeném logem
„Akce Mince & Bankovky“**

Jméno a příjmení:

Ulice, č.p.:

PSC, město

Telefon:

Mince & Bankovky

Na Dolinách 44

147 00 Praha 4

Předplatné časopisu Mince & Bankovky

Jméno a příjmení:

Ulice, č.p.:

PSC, město

Telefon:

SEND Předplatné, spol. s r.o.

P. O. Box 141

140 21 Praha 4

Stupně zachovalosti mincí

Všechny cenové údaje jsou v Euroch.

PP = Proof:

mince z leštěných razidel - tyto mince jsou raženy pouze ke sběratelským a reprezentacním účelům ze speciálně upravených razidel. V hladké ploše mají zrcadlový lesk, vystoupilý reliéf je matový. Tyto mince lze poškodit již pouhým dotykem, který zanechává na minci skvrny, proto jsou zpravidla uloženy v pouzdech a při manipulaci je zapotřebí mince brát za hrany.

ST = RL (ražební lesk):

mince v této zachovalosti mají plně zachovalý neporušený lesk nové ražby a i při prohlídce lupou nenesou žádné stopy po poškozeních (drobné úhozy v ploše apod.), která vznikají manipulací s mincemi, případně oxidací apod. Mince v tomto stavu jsou velmi vzácné, prakticky je takový stav dosažitelný jen u mincí, s nimiž je již od ražby nakládáno zvláštním způsobem (ruční odebrání z razicího stroje).

Unik. = 0 je bezvadná zachovalost (rovněž bankovní jakost):

mince v bezvadném stavu, která neprošla oběhem, ale vykazuje drobné stopy

manipulace (v ploše drobné, jednotlivé úhozy). U starších mincí již nemusí být zcela zachován lesk nové ražby na velkých plochách apod. Všechny detaily mince musí být dokonale ostré.

VZ = 1 je výtečná kvalita:

mince prošla krátce oběhem. Všechny detaily jsou na ní patrné, ale nejsou již dokonale ostré. Při zkoumání lupou je v ploše vidět již větší množství drobných úhozů.

SS = 2 je velmi dobrá kvalita:

mince je při pohledu pouhým okem stále dobře čitelná, obraz vcelku zachovalý, drobné detaily, jako např. vlasové linie, ornamenty apod. jsou již setřelé.

S = 3 je dobrá kvalita:

mince dlouho obíhala, lze jít však bez problémů určit, stopy oběhu jsou však již velmi výrazné. Detaily nejsou již obvykle vůbec zachovány, otřelé bývají např. i portréty, znaky, některá písmena v opisu.

Jahr	Mio.	s	ss	vz	vz-st	st	Jahr	Mio.	s	ss	vz	vz-st	st	Jahr	Mio.	s	ss	vz	vz-st	st	Jahr	Mio.	s	ss	vz	vz-st	st	
Deutsches Kaiserreich 1871 – 1918																												
1 Pfennig 1873 – 1889, kleiner Adler Kupfer, Gewicht 2,0 g, Durchmesser 17,5 mm glatter Rand Jaeger 1																												
1873 A	0,18	150	280	500	740	900	1874 G	6,1	4	14	30	65	140	1887 A	15,9	1,50	4	7,50	20	45	1877 A	0,5	100	220	380	550	750	
B	95T	320	550	920	1350	2000	H	2,7	14	35	85	140	210	E	0,4	35	65	120	200	400	B	88T	330	640	1100	1600	2500	
D	52T	300	580	950	1250	2000	B	15,8	1,50	6	16	40	80	J	1,7	10	22	55	100	200	C	11,0	3	8	20	30	50	
1874 A	26,8	3	12	20	35	50	C	35,5	1	5	18	30	50	D	12,2	2,50	7	20	45	80	D	12,7	3	8	20	33	55	
B	8,73	3,50	12	30	45	90	E	7,9	4	8	38	55	120	E	6,5	3	8	30	45	90	E	11,4	3	8	18	32	75	
C	15,7	3,50	14	30	40	75	F	9,8	2,50	8	38	50	110	F	11,4	3	8	18	32	75	F	3,3	12	30	60	130	220	
D	7,1	6	15	38	45	110	G	11,9	2,50	8	26	48	100	G	11,4	3	8	18	32	75	G	3,0	25	65	120	180	320	
E	4,5	14	28	60	90	180	H	3,3	12	28	65	110	190	H	1,2	50	120	250	400	600	H	1,2	50	120	250	400	600	
F	4,0	5	14	38	50	100	J	14,2	1,50	4	20	35	60	I	1,7	10	22	55	100	200	I	1,7	10	22	55	100	200	
G	4,8	14	35	80	130	300	B	18,9	1	3,50	12	28	55	J	1,7	10	22	55	100	200	J	1,7	10	22	55	100	200	
H	2,0	32	85	150	250	500	C	7,1	1,50	6	15	30	70	A	22,3	1	2,50	12	25	70	A	22,3	1	2,50	12	25	70	
1875 A	64,7	2	5	18	28	40	D	10,3	1,50	5	14	30	70	B	8,9	1,50	4	14	27	75	B	8,9	1,50	4	14	27	75	
B	27,6	2	5	20	38	70	E	5,0	2,50	7	22	50	100	C	8,7	1,50	4	18	38	90	C	8,7	1,50	4	18	38	90	
C	22,7	3	6	22	35	65	F	7,2	1,50	5	15	40	70	D	14,5	1,50	4	18	38	90	D	14,5	1,50	4	18	38	90	
D	13,3	3	6	18	35	70	G	3,5	3	9	30	55	100	E	6,9	2	6	28	45	110	E	6,9	2	6	28	45	110	
E	7,8	5	16	40	70	120	H	3,6	6	15	50	90	150	F	6,8	2	6	18	40	90	F	6,8	2	6	18	40	90	
F	15,3	3	10	22	38	70	J	2,0	4	10	35	85	130	G	6,9	2	7,50	23	42	120	G	6,9	2	7,50	23	42	120	
G	12,0	4	12	25	60	100	A	9,8	1,50	5	16	28	70	H	3,0	5	18	50	80	220	H	3,0	5	18	50	80	220	
H	3,5	30	70	140	250	400	B	60T	230	420	800	1200	LP	J	11,9	1,50	5	16	35	85	J	11,9	1,50	5	16	35	85	
J	7,2	5	12	28	45	90	B var. tiefer stehende 7								1888 A	7,4	2	4	16	30	65	1888 A	7,4	2	4	16	30	65
1876 A	34,5	1	3	10	25	45									D	2,0	2,50	7	20	45	100	D	2,0	2,50	7	20	45	100
B	6,0	5	14	28	40	100									E	1,0	5	12	35	40	110	E	1,0	5	12	35	40	110
C	11,0	3	8	20	30	50									F	1,4	4	9	30	40	110	F	1,4	4	9	30	40	110
D	12,7	3	8	20	33	55									G	0,9	7	15	38	55	130	G	0,9	7	15	38	55	130
E	6,5	3	8	30	45	90									H	1,1	4	10	25	50	110	H	1,1	4	10	25	50	110
F	11,4	3	8	18	32	75									I	10,8	1	3	10	17	45	I	10,8	1	3	10	17	45
G	3,3	12	30	60	130	220									J	2,8	1,50	4	12	25	60	J	2,8	1,50	4	12	25	60
H	3,0	25	65	120	180	320									A	10,0	1	5	20	30	85	A	10,0	1	5	20	30	85
I	1,2	50	120	250	400	600									B	5,1	2	7	22	42	120	B	5,1	2	7	22	42	120
1877 A	0,5	100	220	380	550	750									C	3,7	2	7	25	45	120	C	3,7	2	7	25	45	120
B	88T	330	640	1100	1600	2500									D	2,4	5	10	30	65	140	D	2,4	5	10	30	65	140
1885 A	5,4	3	7	18	35	75									E	5,5	3	12	38	70	170	E	5,5	3	12	38	70	170
E	0,4	35	65	120	200	400									F	3,6	5	12	38	50	130	F	3,6	5	12	38	50	130
G	1,1	20	45	95	130	230									G	2,7	7,50	20	55	85	190	G	2,7	7,50	20	55	85	190
J	1,7	10	22	55	100	200									1875 A	30,8	1,50	4	16	25	50	1875 A	30,8	1,50	4	16	25	50
1886 A	14,1	2	6	12	20	45									B	11,7	1,50	5,50	28	65	120	B	11,7	1,50	5,50	28	65	120
D	2,9	4	10	28	50	90									C	18,1	1,50	4	12	30	90	C	18,1	1,50	4	12	30	90
E	2,1	5	15	35	70	120									D	12,4	1,50	4	20	45	115	D	12,4	1,50	4	20	45	115
F	1,7	8	18	45	80	170									E	6,7	4	8	25	60	160	E	6,7	4	8	25	60	160
G	0,8	50	90	180	260	400									F	9,8	3	7	23	40	95	F	9,8	3	7	23	40	95
J	1,6	8	18	45	85	150									G	10,2	2,50	6	20	38	95	G	10,2	2,50	6	20	38	95
1887 A	15,9	1,50	4	7,50	20	45									H	0,7	25	50	100	180	360	H	0,7	25	50	100	180	360
D	5,2	2	5	12	25	70									J	9,8	2	5,50	20	60	110	J	9,8	2	5,50	20	60	110
E	2,3	3,50	10	20	60	100									1876 A	22,3	1	2,50	12	25	70	1876 A	22,3	1	2,50	12	25	70
E mit dickem Punkt nach Pfennig, 25 Ex.		LP												B	8,9	1,50	4	14	27	75	B	8,9	1,50	4	14	27	75	
F	6,3	3	6	12	25	55									C	8,7	1,50	4	18	38	90	C	8,7	1,50	4	18	38	90
G	1,9	8	15	35	65	130									D	14,5	1,50	4	18	38	90	D	14,5	1,50	4	18	38	90
J	2,1	3	9	25	50	100									E	6,9	2	6	28	45	110	E	6,9	2	6	28	45	110
1888 A	20,0	1,50	4	10	20	45									F	6,8	2	6	18	40	90	F	6,8	2	6	18	40	90
D	3,3	4	9	18	40	95									G	6,9	2	7,50	23	42	120	G	6,9	2	7,50	23	42	120
E	1,3	4	9	18	40	95									H	3,0	5	18	50	80	220	H	3,0	5	18	50	80	220
F	0,6	20	40	80	130	200									J	11,9	1,50	5	16	35	85	J	11,9	1,50	5	16	35	85
G	1,4	8	18	40	125	165									1888 A	7,4	2	4	16	30	65	1888 A	7,4	2	4	16	30	65
J	2,8	2,50	4,50	12	25	45									D	2,0	2,50	7	20	45	100	D	2,0	2,50	7	20	45	100
1889 A	20,7	1,50	3	10	20	40									E	1,0	5	12	35	40	110	E	1,0	5	12	35	40	110
D	8,5	2	3,50	12	40	55									F	1,4	4	9	30	40	110	F	1,4	4	9	30	40	110
E	4,3	3	7	16	38	70									G	0,9	7	15	38	55	130	G	0,9	7	15	38	55	130
F</																												

Jahr	Mio.	s	ss	vz	vz-st	st
1875 A	30,3	2	5	33	45	90
B	7,7	3	9	55	120	330
C	6,2	2,50	8	33	60	120
D	7,5	2,50	8	33	60	120
E	4,6	3,50	10	50	140	220
F	7,1	3	8	43	100	160
G	6,1	3	8	48	100	180
H	2,3	8	18	75	200	450
J	2,7	5	15	70	150	380
K	17,4	2	5	27	85	120
L	4,8	2,50	7	32	85	140
M	3,0	4	12	75	200	380
N	4,2	3	10	45	95	200
O	2,3	5	16	75	200	900
P	2,5	5	17	90	360	950
Q	1,1	5	16	90	400	950
R	0,7	8	30	190	800	2500
S	48T	55	120	380	2000	LP
T	1,5	5	18	100	225	1400
U	0,6	10	35	250	1000	3500
V	0,6	15	35	240	1000	3500
W	0,3	22	50	370	1400	3800
X	1,0	5	17	90	270	1400
Y	0,5	12	27	110	380	1000
Z	0,9	8	23	110	300	1400
aa	0,2	60	120	650	3500	LP
ab	1,1	5	20	100	250	1200
ac	0,3	12	28	170	450	1400
ad	0,2	30	45	280	1800	3500
ae	0,2	15	32	300	1400	3000
af	0,1	50	130	430	2800	7200
ag	0,2	45	100	400	1500	3000
ah	0,2	28	55	200	900	3000
ai	6,4	2,50	7,50	35	80	150
aj	2,0	3	8	37	90	160
ak	1,1	6	15	70	160	450
al	1,5	4,50	14	50	120	320
am	0,4	15	38	230	900	3700
an	0,4	15	38	250	700	1800
ao	0,8	7,50	18	60	130	350
ap	1,5	5	14	45	120	220
aq	0,5	11	26	170	500	1200
ar	0,1	75	160	900	4000	LP
as	0,4	15	35	160	500	1100
at	0,8	7	15	90	220	900
au	0,2	18	40	190	480	1300
av	0,1	80	170	600	3000	7000
aw	0,1	45	100	420	1600	3800
ax	91T	85	175	450	2300	4200
ay	01	55	115	350	1500	3900
az	1,5	4	13	40	110	230
ba	0,5	10	23	55	170	380
bb	0,4	10	20	55	150	370
bc	1,1	3,50	8	28	65	140
bd	1,4	3,50	8	25	70	120
be	0,8	8	18	65	160	380
bf	1,0	4,50	15	45	130	350
bg	0,2	25	55	110	350	1300
bh	0,4	10	20	50	160	480
bi	3,0	2,50	5	32	60	120

1 Pfennig 1890 – 1916, großer Adler
Kupfer, Gewicht 2,0 g, Durchmesser 17,5 mm
glatter Rand Jaeger 10

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
1889 F	Zwitterprägung, nur 1 Ex. bekannt				LP
1890 A	17,3	1	5	16	28
D	7,0	1,50	10	20	32
E	3,7	2,50	10	20	35
F	4,2	2,50	8	20	32
G	3,1	3,50	12	45	100
J	2,2	3,50	13	50	110
K	12,0	1,50	5	15	35
L	0,9	28	55	100	200
M	0,5	42	70	110	220
N	1,3	12	25	75	160
O	0,4	80	140	280	470
P	1,8	25	50	100	140
Q	22,3	1,50	7	15	28
R	6,1	2,50	10	38	75
S	3,2	4	18	43	90
T	5,0	4	20	45	115
U	2,7	12	35	90	175
V	4,0	4	18	90	165
W	19,0	1,50	5	14	35
X	7,0	2,50	8	25	60
Y	1,2	20	45	60	120
Z	1,5	15	38	90	165
aa	0,7	30	70	150	340
ab	1,8	10	35	120	260
ac	17,6	1,50	5	10	33
ad	5,5	2	6	23	60
ae	5,0	2	7	22	50
af	4,2	2,50	8	35	50
ag	2,4	10	27	67	150
ah	2,6	9	30	70	160
ai	20,22	1,50	6	12	30
aj	1,5	22	50	150	300
ak	1,2	20	45	55	80
al	4,4	4	18	40	90
am	3,1	7	25	70	130
an	3,8	4	18	38	100
ao	27,1	1,50	4	10	23
ap	7,0	2	5	22	42
aq	3,7	3,50	10	23	48
ar	3,5	8	22	50	50
as	3,0	5	18	70	120
at	8,5	1,50	5	10	28
au	2,6	4	20	35	80

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	
1897 E	1,3	7,50	24	50	135	
F	2,4	18	38	85	160	
G	1,1	30	75	150	300	
J	4,9	3	12	30	65	
K	18,6	1	4	10	28	
L	4,4	3	12	25	60	
M	2,4	7	14	28	70	
N	4,2	3	12	28	65	
O	2,0	10	32	65	170	
P	3,2	3	10	30	85	
Q	22,0	1,50	5	10	38	
R	4,6	3	9	23	60	
S	3,7	5	12	30	80	
T	4,3	3,50	10	25	70	
U	2,6	6	17	40	120	
V	2,4	5	14	36	90	
W	51,8	1	3,50	10	40	
X	14,6	2	7	17	38	
Y	7,9	2,50	8	18	45	
Z	10,3	2	5	15	35	
aa	6,1	5	12	32	55	
ab	9,9	3	8	25	50	
ac	21,0	1	3,50	10	20	
ad	5,3	2	9	20	40	
ae	1,4	5	18	40	90	
af	2,9	3,50	12	30	70	
ag	2,0	7	25	65	150	
ah	2,0	8	35	80	200	
ai	7,5	1	4	10	25	
aj	2,8	2,50	6	22	40	
ak	1,2	7	25	45	100	
al	1,3	7	23	40	90	
am	0,9	18	55	100	200	
an	150 Ex.	1200	1800	4000	LP	
ao	12,7	1	3,50	10	20	
ap	3,1	2	6,50	20	38	
aq	2,0	2,50	7,50	25	55	
ar	2,9	2	7,50	25	55	
as	1,4	7	20	55	90	
at	G mit unvollständiger Jahreszahl	95			LP	
au	J	2,8	4	15	40	75
av	A	28,6	1	3,50	10	26
aw	D	4,1	2	7	20	40
ax	E	2,8	3	8	18	40
ay	F	4,5	2	7,50	16	40
az	G	3,2	3,50	13	35	70
ba	J	4,5	2	7,50	20	37
bb	A	19,6	1	3	9	20
bc	D	6,1	1,50	6	18	30
bd	E	3,6	2	7	18	33
be	F mit Kreuz unter Wertzahl					LP
bf	A	4,1	1,50	6	18	33
bg	G	3,1	4	15	40	60
bh	J	4,1	4,50	15	32	58
bi	A	46,9	1	3	7	15
bj	D	5,6	1	3,50	12	25
bk	E	7,3	1	4	11	25
bl	F	7,2	1	4	12	25
bm	G	5,2	1,50	7	18	40
bn	J	3,6	2	6	16	35
bo	A	33,7	1	2,50	5	18
bp	D	14,7	1	3	7	18
bq	E	3,7	2	5	12	25
br	F	7,0	1	3,50	8	22
bs	G	3,1	2	5	13	30
bt	J	6,7	1,50	3,50	12	22
bu	A	21,9	1	2,50	6	15
bv	D	10,6	1	3	7	18
bv	E	3,4	1,50	4	12	22
bw	F	6,1	1	3,50	11	20
bx	G	3,7	1,50	4	15	40
by	J	5,6	1,50	4	12	20
bz	A	21,4	1	3	9	15
ca	D	2,8	2,50	7	20	45
cb	E	2,6	3	7	22	45
cc	F	2,4	3	7,50	24	45
cd	G	1,2	5	14	40	70
ce	J	2,6	7,50	20	38	75
cf	A	10,8	1	2,50	5	15
cg	D	4,2	1	3,50	9	18
ch	E	1,6	3,50	9	18	40
ci	F	3,0	2	5	15	30
cj	G	1,8	3	15	35	70
ck	J	2,5	2,50	13	26	48
cl	A	38,2	1	2,50	5	15
cm	D	8,7	1	3	6	20
cn	E	5,2	1	3	8	20
co	F	5,8	1	3	7	20
cp	G	2,1	2	6	15	45
cq	J	5,6	1	3,50	7	15
cr	A	42,7	1	2	4	12
cs	D	10,2	1	3	5	16
ct	E	5,7	1,50	3	5,50	16
cu	F	7,4	1,50	3	5,50	16
cv	G	5,5	1,50	4	15	23
cw	J	5,6	1,50	4	8	16
cx	A	32,7	1	2	4	10
cy	D	8,2	1	3,50	6	16
cz	E	2,3	2	5	9	25
da	F	6,6	1	3	5	16
db	G	3,2	2	5	12	25
dc	J	1,5	5	12	22	40
dd	A	10,0	1	2	4	12
de	D	1,8	2	4	6	16
df	E	2,9	2	4	6	15
dg	F	3,3	1,50	3,50	5	15
dh	G	2,1	1,50	3,50	6	17
di	J	4,4	1,50	3	5	15
dj	A	14,7	1	2	4	10
dk	D	1,8	1	3	7	15
dl	E	2,8	1	3	7	15
dm	F	1,4	1,50	4	8	22
dn	G	2,0	1,50	4	8	22
do	J	3,0	1,50	4	8	20
dp	A	6,0	1	2,50	7	12
dq	D	5,4	1	3	10	18
dr	E	0,8	4	8	17	38
ds	F	1,1	2,50	7	15	30
dt	G	0,7	7	16	32	65
du	J	0,9	5	14	20	42

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
1893 G	0,4	22	68	150	440
J	1,5	3	12	60	120
K	10,8	3	10	30	60
L	2,8	4	14	37	85
M	0,8	8	23	80	230
N	F in 1895	15	50	150	

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Contains data for years 1914-1915 and 1890-1916 (10 Pfennig).

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Contains data for years 1910-1915 and 1890-1916 (20 Pfennig, 25 Pfennig, 50 Pfennig).

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Contains data for years 1907-1915 and 1890-1916 (1 Mark).

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Contains data for years 1899-1916 (1 Pfennig).

Das fehlende Mzz. bei manchen Exemplaren resultiert aus der schlechten Ausprägung.

10 Pfennig 1890 - 1916, großer Adler

Kupfer/Nickel, Gewicht 4.0 g, Durchmesser 21 mm glatter Rand

20 Pfennig 1890 - 1892, großer Adler

Kupfer/Nickel, Gewicht 6.25 g, Durchmesser 23 mm glatter Rand

25 Pfennig 1909 - 1912

Nickel, Gewicht 4.0 g, Durchmesser 23 mm glatter Rand

50 Pfennig 1896 - 1903, großer Adler

Silber 0.900, Gewicht 2.77 g (2.5 g fein), Durchmesser 20 mm, gekerbter Rand

1 Mark 1891 - 1916, großer Adler

Silber 0.900, Gewicht 5.55 g (5 g fein), Durchmesser 24 mm, gekerbter Rand

1/2 Mark 1905 - 1919

Silber 0.900, Gewicht 2.77 g (2.5 g fein), Durchmesser 20 mm, gekerbter Rand

20 Pfennig 1890 - 1892, großer Adler

Kupfer/Nickel, Gewicht 6.25 g, Durchmesser 23 mm glatter Rand

25 Pfennig 1909 - 1912

Nickel, Gewicht 4.0 g, Durchmesser 23 mm glatter Rand

50 Pfennig 1896 - 1903, großer Adler

Silber 0.900, Gewicht 2.77 g (2.5 g fein), Durchmesser 20 mm, gekerbter Rand

1 Mark 1891 - 1916, großer Adler

Silber 0.900, Gewicht 5.55 g (5 g fein), Durchmesser 24 mm, gekerbter Rand

1/2 Mark 1905 - 1919

Silber 0.900, Gewicht 2.77 g (2.5 g fein), Durchmesser 20 mm, gekerbter Rand

Seit 1917 auch geschwärzt (= umgebeizt) ausgegeben.

Ersatzmünzen des Ersten Weltkriegs

1 Pfennig 1916 - 1918

Aluminium, Gewicht 0.8 g, Durchmesser 16 mm glatter Rand

Kleiner Adler, unten zweimal Mzz. Jaeger 300

1916 A und 1916 F sind Proben

1916 G R 300 460 600 900

PP 1 Ex.

1917 A 27,2 1 2,50 4 7

D 7,0 1 4 6 12

E 3,9 2 5 11 14

PP 5 Ex.

F 5,1 1,50 4 6 12

G 3,1 2 5 8 14

J 4,2 2 5 12 14

ohne Mzz. (nur scheinbar, da schlecht geprägt)

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
1918 A	RR	2500	4000	LP	LP
D	0,3	20	33	60	90
F	RR	3000	5000	LP	LP

aus Brandschutt
1918 A und F wurden nicht mehr ausgegeben.

5 Pfennig 1915 – 1922
Eisen (sherardisiert), Gewicht 2,5 g, Durchmesser 18 mm, gekerbter Rand, Adler in feinem Kordelkreis, zweimal Münzzeichen **Jaeger 297**

1915 A	34,6	1,50	5	9	18
D	2,0	12	20	32	75
E	4,7	5	14	24	45
F	3,5	3,50	10	20	40
G	3,7	2,50	8	18	40
J	2,1	6	14	30	55
1916 A	51,0	1	3	6	18
D	19,6	1,50	5	14	25
E	7,3	6	12	30	55
F	10,5	1,50	7	12	25
G	5,6	3,50	10	20	35
J	10,3	1	4	16	30
1917 A	87,3	0,50	2	7	14
D	19,6	1	3	8	15
E	11,1	2	5	10	25
F	10,9	1,50	4,50	12	25
G	6,7	3	6	12	25
J	11,7	2	5	12	25
1918 A	223,5	0,50	2	5	15
D	29,1	1,50	3,50	3,50	15
E	23,6	1,50	3,50	6	15
F	24,6	1	3	6	15
G	12,7	1	3	6	15
J	20,2	1	3	6	15
1919 A	112,1	0,50	2	4	15
D	41,2	0,50	2	6	15
E	20,6	0,50	2	6	15
F	32,7	0,50	2	6	15
G	13,9	2	5	12	23
J	16,2	1	3,50	12	23
1920 A	80,3	0,50	2	4	10
D	25,5	0,50	2	4	12
E	11,6	2	5	14	25
F	24,3	0,50	2	5	12
G	10,2	2	4	9	20
J	16,9	1	3	6	15
1921 A	143,4	0,50	2	5	10
D	38,1	0,50	2	5	12
E	21,1	1,50	4	10	23
F	24,8	0,50	2	6	12
G	21,3	0,50	2	6	12
J	28,9	0,50	2	6	12
1922 A	89,1	0,50	2	6	12
D	31,2	0,50	2	6	15
E	19,2	2	5	12	35
F	16,4	0,50	3	6	17
G	19,7	0,50	2,50	6	17
J	16,8	1,50	4	8	22

Jahrgang 1922 nur noch teilweise ausgegeben

10 Pfennig 1916 – 1922
Eisen (sherardisiert), Gewicht 3,57 g, Durchmesser 21 mm, glatter Rand, Adler in großen Randperlen **Jaeger 298**

1915 A	PROBE		LP		
1916 A	69,2	1	3	6	10
D	11,6	1,50	5	9	15
E	8,3	1,50	6	10	17
F	7,5	1,50	5	9	17
G	5,9	2	6	12	20
J	11,7	1,50	5	9	14
ohne Mzz.*		150	200	LP	LP
1917 A	53,2	1	3	6	10
D	16,4	1	2	5	12
E	9,2	1,50	3	8	15
F	11,3	1,50	3	8	15
G	7,1	2	6	13	25
J	9,2	1,50	6	13	25
1918 D	42T	1600	2200	LP	LP
1921 A	16,3	5	10	19	35
1922 D	E	8	14	25	40
E	2,2	33	55	95	150
PP 26 Ex.					
F	1,9	7	15	22	40
G	1,4	35	60	100	180
J	2,4	10	15	30	55
ohne Mzz.*		120	180	350	LP

* andere Jahrgänge (außer 1916 und 1922) ohne Mzz. sind „Krüppelprägungen“, also nur schwach ausgeprägt.

10 Pfennig 1917
wie Jaeger 298, aber Material (Zink) wie Jaeger 299 **Jaeger 298Z**

1917 A	ist eine Fälschung				
1917	ohne Mzz.	150	330	750	LP

10 Pfennig 1916 – 1922
Zink, Gewicht (Soll) 3,226 g, meist leichter, Durchmesser 21 mm, glatter Rand
Adler in feinem Kordelkreis, ohne Mzz. **Jaeger 299**

1917	75,1	0,50	2	4	10
1918	202,0	0,50	1	3	8
PP 28 Ex.					
1919	147,8	0,50	1	3	8
PP 50 Ex.					
1920	223,0	0,50	1	3	8
PP 40 Ex.					
1921	319,3	0,50	1	2,50	7
PP 24 Ex.					
1922	247,5	0,50	1	3	8
PP 12 Ex.					

Die offiziellen PP-Zahlen sind nur von E (Muldenhütten) bekannt.

Die Münzen von 2 Mark bis 5 Mark

Die technischen Parameter der 2-, 3-, 5-Mark-Stücke des Kaiserreichs:

2 Mark
Silber 0.900 fein, Gewicht 11.111 g, Durchmesser 28 mm, gekerbter Rand (Riffelrand)

3 Mark
Silber 0.900 fein, Gewicht 16.667 g, Durchmesser 33 mm, Randschrift: GOTT MIT UNS

5 Mark
Silber 0.900 fein, Gewicht 27.778 g, Durchmesser 38 mm, Randschrift: GOTT MIT UNS

Anhalt, Herzogtum

2 Mark, Friedrich I. 1871 – 1904 **Jaeger 19**

1876 A	0,2	130	260	900	1650	1800
--------	-----	-----	-----	-----	------	------

2 Mark, Friedrich I. 1871 – 1904 **Jaeger 20**
Zum 25jährigen Regierungsjubiläum

1896 A	50T	370	550	680	1000
PP	in größerer Anzahl				

5 Mark, Friedrich I. 1871 – 1904 **Jaeger 21**
Zum 25jährigen Regierungsjubiläum

1896 A	10T	1200	1650	2200	3200
PP	in größerer Anzahl				

2 Mark, Friedrich II. 1904 – 1918 **Jaeger 22**
Zum Regierungsantritt

1904 A	50T	350	530	750	900
PP	150 Ex.				

3 Mark, Friedrich II. 1904 – 1918 **Jaeger 23**

1909 A	0,1	60	100	150	240
1911 A	0,1	70	110	160	260

3 Mark, Friedrich II. 1904 – 1918 **Jaeger 24**
Mit Ehefrau Marie von Baden, zur Silbernen Hochzeit

1914 A	0,2	50	80	90	120
PP	1000 Ex.				

5 Mark, Friedrich II. 1904 – 1918 **Jaeger 25**
Mit Ehefrau Marie von Baden, zur Silbernen Hochzeit

1914 A	30T	150	230	320	420
PP	1000 Ex.				

Baden, Großherzogtum

2 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907 **Jaeger 26**

1876 G	1,74	40	80	750	1000	2300
1877 G	0,76	45	100	950	1400	2500
1880 G	74T	100	220	1300	2950	9500
1883 G	45T	110	250	1400	3250	12000
1888 G	75T	70	140	1200	1600	3200

5 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907 **Jaeger 27, 27 F**

1874 G	2 Ex.					LP
1875 G	0,31	45	85	1300	2950	8000
G A=Λ		40	80	1250	2950	6800
1876 G	0,47	35	85	1250	2500	6000
G A=Λ		40	80	1250	2900	6800
1888 G	30T	350	1100	4200	8500	23000
G A=Λ		60	130	1400	3000	7200

bedeutet, der Buchstabe A in

BADEN hat keinen Querstrich

2 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907 **Jaeger 28**

1892 G	0,11	80	300	600	1200
1894 G	0,11	80	300	630	1200
1896 G	0,21	80	330	650	1250
1898 G	87T	110	350	850	1700
1899 G	0,33	75	300	600	1100
1900 G	0,22	75	300	600	1100
1901 G	0,45	60	220	500	800
1902 G	5T	950	1750	2200	5000

5 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907 **Jaeger 29, 29 F**

1891 G	43T	100	550	1500	5000
G A=Λ		550	3200	8800	21000
1893 G	43T	100	550		550
1900 3800					
1894 G	61T	90	450	1300	3000
1895 G	73T	80	500	1500	3500
1898 G	0,13	65	420	1200	2600
1899 G	61T	75	450	1300	3100
1900 G	0,13	65	380	1100	2500
1901 G	0,13	65	310	950	2000
1902 G	43T	85	330	1100	2200

2 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907
Zum 50jährigen Regierungsjubiläum; unter Lorbeerzweig Regierungsdaten; ohne G (aber Karlsruhe) **Jaeger 30**

1902	0,38	20	30	42	50
------	------	----	----	----	----

5 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907
Zum 50jährigen Regierungsjubiläum; unter Lorbeerzweig Regierungsdaten; ohne G (aber Karlsruhe) **Jaeger 31**

1902	50T	100	150	210	260
------	-----	-----	-----	-----	-----

2 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907 **Jaeger 32**

1902 G	0,20	45	80	130	270
1903 G	0,49	40	70	110	250
1904 G	1,12	35	60	100	190
1905 G	0,61	40	70	110	200
1906 G	0,11	100	350	750	1900
1907 G	0,91	40	60	90	150

5 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907 **Jaeger 33**

1902 G	0,13	60	140	300	900
1903 G	0,44	45	120	250	650
1904 G	0,24	45	120	250	650
1907 G	0,24	45	120	230	600

2 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907
Mit Ehefrau Luise von Preußen, zur Goldenen Hochzeit; ohne G (aber Karlsruhe) **Jaeger 34**

1906	0,35	20	30	42	60
------	------	----	----	----	----

5 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907
Mit Ehefrau Luise von Preußen, zur Goldenen Hochzeit; ohne G (aber Karlsruhe) **Jaeger 35**

1906	60T	90	150	200	230
------	-----	----	-----	-----	-----

2 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907
Auf den Tod des Großherzogs, unten Lebensdaten; ohne G (aber Karlsruhe) **Jaeger 36**

1907	0,35	35	50	75	100
------	------	----	----	----	-----

5 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907
Auf den Tod des Großherzogs, unten Lebensdaten; ohne G (aber Karlsruhe) **Jaeger 37**

1907	60T	100	170	210	260
------	-----	-----	-----	-----	-----

2 Mark, Friedrich II. 1907 – 1918
Ab 1908 geänderte Schreibweise: Grossherzog **Jaeger 38**

1911 G	77T	240	350	440	750
1913 G	0,29	220	310	400	670

3 Mark, Friedrich II. 1907 – 1918
Ab 1908 geänderte Schreibweise: Grossherzog **Jaeger 39**

1908 G	0,30	22	35	55	120
1909 G	0,76	18	30	50	85
1910 G	0,67	18	30	50	85
1911 G	0,38	20	30	50	85
1912 G	0,87	18	30	50	85
1914 G	0,41	20	30	50	85
1915 G	62T	40	65	90	140

5 Mark, Friedrich II. 1907 – 1918
Ab 1908 geänderte Schreibweise: Grossherzog **Jaeger 40**

1908 G	0,28	50	120	250	600
1913 G	0,24	50	90	170	400

3 Mark, Ludwig III. 1913 – 1918
Prinzregent, König ab 5. November 1913
Jaeger 52
1914 D 0,72 27 45 60 80

5 Mark, Ludwig III. 1913 – 1918
Prinzregent, König ab 5. November 1913
Jaeger 53
1914 D 0,14 100 150 180 270

3 Mark, Ludwig III. 1913 – 1918
Prinzregent, König ab 5. November 1913
Mit Ehefrau Marie Therese von Este, zur Goldenen Hochzeit
Jaeger 54
1918 D 22000 25000 32000
130 Ex. mattiert
PP 5 Ex. für den König

Braunschweig-Lüneburg, Herzogtum

3 Mark, Ernst August 1913 – 1918
Mit Ehefrau Victoria Luise von Preußen, zum Regierungsantritt am 1.XI.1913; Titel unvollständig: Braunschweig ohne Lüneburg
Jaeger 55
1915 A 1,7T 1200 1700 2200 2900

5 Mark, Ernst August 1913 – 1918
Mit Ehefrau Victoria Luise von Preußen, zum Regierungsantritt am 1.XI.1913; Titel unvollständig: Braunschweig ohne Lüneburg
Jaeger 56
1915 A 1,4T 1600 2500 3000 3800

3 Mark, Ernst August 1913 – 1918
Mit Ehefrau Victoria Luise von Preußen, zum Regierungsantritt am 1.XI.1913; Titel geändert: Braunschweig und Lüneburg
Jaeger 57
1915 A 32T 120 200 230 300

5 Mark, Ernst August 1913 – 1918
Mit Ehefrau Victoria Luise von Preußen, zum Regierungsantritt am 1.XI.1913; Titel geändert: Braunschweig und Lüneburg
Jaeger 58
1915 A 8,6T 420 680 780 1200

Bremen, Freie Hansestadt

2 Mark, Stadtwappen
Vs. ohne Perlkreis
Jaeger 59
1904 J 0,10 60 95 120 180

5 Mark, Stadtwappen
Vs. mit Perlkreis
Jaeger 60
1906 J 41T 200 290 340 450 420

5 Mark, Stadtwappen
Vs. ohne Perlkreis
Jaeger 59 Anm.
1904 J LP
1905 J LP
Wurden bis auf wenige Exemplare eingeschmolzen.

Hamburg, Freie und Hansestadt

2 Mark, Stadtwappen
Jaeger 61
1876 J 3,96 20 35 180 275 550
1877 J 0,50 25 45 220 375 750
1878 J 0,35 25 60 240 390 800
1880 J 0,10 55 125 440 620 1500
1883 J 60T 60 140 450 500 1400
1888 J 0,10 55 90 220 400 1000

5 Mark, Stadtwappen
Jaeger 62
1875 J 0,29 25 45 450 800 2000
1876 J 0,93 25 45 380 680 1900
1888 J 40T 40 90 500 1000 2600

2 Mark, Stadtwappen
Jaeger 63
1892 J 0,14 40 90 160 470
1893 J 0,15 40 90 170 500
1896 J 0,29 35 80 140 450
1898 J 0,12 90 160 280 580
1899 J 0,29 35 70 110 290
1900 J 0,58 33 50 100 230
1901 J 0,48 33 55 100 230
1902 J 0,78 33 55 100 220
1903 J 0,82 33 55 100 210
1904 J 1,25 28 55 90 180
1905 J 0,20 70 180 325 500
1906 J 1,22 28 50 90 160
1907 J 1,23 25 50 90 160
1908 J 0,37 30 60 100 160
1911 J 0,20 30 60 100 160
1912 J 79T 45 100 180 330
1913 J 0,11 35 60 100 170
1914 J 0,33 30 50 85 150

3 Mark, Stadtwappen
Jaeger 64
1908 J 0,41 23 33 48 90

1909 J 1,39 23 33 45 80
1910 J 0,53 18 28 45 80
1911 J 0,92 18 28 45 80
1912 J 0,49 18 28 45 80
1913 J 0,34 18 28 45 80
1914 J 0,58 15 25 40 75

5 Mark, Stadtwappen
Jaeger 65
1891 J 59T 55 150 350 850
1893 J 55T 55 150 350 850
1894 J 82T 48 140 320 800
1895 J 82T 48 140 320 800
1896 J 16T 180 600 1300 3000
1898 J 0,18 45 100 225 540
1899 J 82T 50 120 220 750
1900 J 0,17 38 90 200 560
1901 J 0,17 38 90 200 560
1902 J 0,29 33 75 190 480
1903 J 0,59 33 75 190 420
1904 J 0,32 33 75 190 420
1907 J 0,33 33 75 140 300
1908 J 0,46 33 75 140 300
1913 J 0,33 33 70 110 220

Hessen, Großherzogtum

2 Mark, Ludwig III. 1848 – 1877
Jaeger 66
1876 H 0,20 130 270 3500 5500 14000
1877 H 0,34 110 250 3000 5000 12000

5 Mark, Ludwig III. 1848 – 1877
Jaeger 67
1875 H 0,15 70 150 2000 4000 8800
1876 H 0,29 65 120 1900 3700 8000

2 Mark, Ludwig IV. 1877 – 1892
Jaeger 68
1888 A 22T 400 1400 2650 3500 6000

5 Mark, Ludwig IV. 1877 – 1892
Jaeger 69
1888 A 9T 500 1500 4000 4700 6800

2 Mark, Ludwig IV. 1877 – 1892
Jaeger 70
1891 A 63T 550 1200 1700 3200

5 Mark, Ludwig IV. 1877 – 1892
Jaeger 71
1891 A 25T 600 2400 3600 7000

2 Mark, Ernst Ludwig 1892 – 1918
Jaeger 72
1895 A 54T 350 700 1000 2000
1896 A 9T 650 1200 2000 3300
1898 A 34T 350 650 1100 1800
1899 A 54T 350 650 1100 1800
1900 A 9T 630 1200 2000 3300

5 Mark, Ernst Ludwig 1892 – 1918
Jaeger 73
1895 A 39T 180 730 1050 2200
1898 A 37T 180 730 1050 2200
1899 A 18T 210 1100 2000 3200
1900 A 18T 210 1100 2000 3200

2 Mark, Ernst Ludwig 1892 – 1918
Mit Landgraf Philipp dem Großmütigen, zum 400. Geburtstag; ohne A (aber Berlin)
Jaeger 74
1904 0,10 45 65 80 110

5 Mark, Ernst Ludwig 1892 – 1918
Mit Landgraf Philipp dem Großmütigen, zum 400. Geburtstag; ohne A (aber Berlin)
Jaeger 75
1904 40T 110 170 200 280

3 Mark, Ernst Ludwig 1892 – 1918
Verändertes Kopfbild und Schreibweise: Grossherzog
Jaeger 76
1910 A 0,20 70 90 130 210
PP viele (ca. 500)

3 Mark, Ernst Ludwig 1892 – 1918
Zum 25jährigen Regierungsjubiläum; unten Lorbeerzweig und Regierungsdaten
Jaeger 77
1917 A 1,3T 2300 3500 4700 6500

Lippe, Fürstentum

2 Mark, Leopold IV. 1905 – 1918
Jaeger 78
1906 A 20T 270 400 480 580

3 Mark, Leopold IV. 1905 – 1918
Jaeger 79
1913 A 15T 350 450 530 600

Lübeck, Freie und Hansestadt

2 Mark, Stadtwappen
Kleine Form
Jaeger 80
1901 A 25T 200 320 420 500

2 Mark, Stadtwappen
Größere Form
Jaeger 81
1904 A 25T 115 150 170 300
1905 A 25T 115 150 170 300
1906 A 25T 110 140 160 280
1907 A 25T 110 140 160 270
1911 A 25T 110 140 160 270
1912 A 25T 110 140 160 270

3 Mark, Stadtwappen
Größere Form
Jaeger 82
1908 A 33T 100 150 150 240
1909 A 33T 100 150 170 240
1910 A 33T 100 150 170 240
1911 A 33T 100 150 170 240
1912 A 34T 100 140 160 220
1913 A 30T 100 140 160 220
1914 A 10T 130 180 210 300

5 Mark, Stadtwappen
Größere Form
Jaeger 83
1904 A 10T 370 500 550 750
1907 A 10T 370 500 550 750
1908 A 10T 370 500 550 750
1913 A 6T 400 580 650 900

Mecklenburg-Schwerin, Großherzogtum

2 Mark, Friedrich Franz II. 1842 – 1883
Jaeger 84
1876 A 0,30 150 260 1000 1500 3000

2 Mark, Friedrich Franz IV. 1901 – 1918
1897 (unter Vormundschaft)
Zur Volljährigkeit und zum Amtsantritt
Jaeger 85
1901 A 50T 350 700 850 1200

2 Mark, Friedrich Franz IV. 1901 – 1918
1897 (unter Vormundschaft)
Mit Ehefrau Alexandra von Braunschweig-Lüneburg, zur Hochzeit
Jaeger 86
1904 A 0,10 40 70 85 110

5 Mark, Friedrich Franz IV. 1901 – 1918
1897 (unter Vormundschaft)
Mit Ehefrau Alexandra von Braunschweig-Lüneburg, zur Hochzeit
Jaeger 87
1904 A 40T 125 180 210 320

3 Mark, Friedrich Franz IV. 1901 – 1918
1897 (unter Vormundschaft)
Mit Friedrich Franz I., zur 100-Jahrfeier des Großherzogtums
Jaeger 88
1915 A 33T 120 175 200 300

5 Mark, Friedrich Franz IV. 1901 – 1918
1897 (unter Vormundschaft)
Mit Friedrich Franz I., zur 100-Jahrfeier des Großherzogtums
Jaeger 89
1915 A 10T 400 600 750 1100

Mecklenburg-Strelitz, Großherzogtum

2 Mark, Friedrich Wilhelm 1860 – 1904
Jaeger 90
1877 A 0,10 220 400 2000 2600 4500

2 Mark, Adolf Friedrich V. 1904 – 1914
Jaeger 91
1905 A 10T 380 650 750 1300
PP 2500 Ex.

3 Mark, Friedrich Wilhelm 1860 – 1904
Ohne Kinnbart, zum 65. Geburtstag
Jaeger 92
1913 A 7T 750 1250 1550 2000
PP in größerer Zahl

Oldenburg, Großherzogtum

2 Mark, Nicolaus Friedrich Peter 1853 – 1900
Jaeger 93
1891 A 0,10 260 650 760 1250

2 Mark, Friedrich August 1900 – 1918
Jaeger 94
1900 A 0,10 220 410 630 1200
1901 A 75T 230 430 650 1250
PP 260 Ex.

5 Mark, Friedrich August 1900 – 1918
Jaeger 95
1900 A 20T 480 1600 2000 3800
1901 A 10T 600 1700 2400 4200
PP 170 Ex.

Preußen, Königreich

2 Mark, Wilhelm I. 1861 – 1888
Deutscher Kaiser ab 18.1.1871
Jaeger 96
1876 A 13,37 12 25 250 400 700
B 3,99 15 30 250 450 780
C 5,23 15 30 250 400 780
1877 A 3,63 15 33 260 400 850
B 1,30 20 35 280 500 1250
C 1,31 20 33 280 550 1250
1879 A 29T 150 270 1000 2000 7200
1880 A 0,66 50 110 340 700 1350
1883 A 0,16 60 140 350 500 1200
1884 A 0,14 70 150 500 670 1400

5 Mark, Wilhelm I. 1861 – 1888
Deutscher Kaiser ab 18.1.1871
Jaeger 97
1874 A 0,84 17 30 280 550 1250
1875 A 0,85 20 50 430 1000 2800
B 0,92 20 40 420 680 2200
1876 A 2,04 15 30 230 350 1100
B 2,10 15 30 230 350 1100
C 0,81 25 40 300 800 2200

2 Mark, Friedrich III. 9.3. – 15.6.1888
99-Tage-Kaiser
Jaeger 98
1888 A 0,50 15 35 55 65 110

5 Mark, Friedrich III. 9.3. – 15.6.1888
99-Tage-Kaiser
Jaeger 99
1888 A 0,20 40 100 140 160 230

2 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Jaeger 100
1888 A 0,14 150 300 410 530 700

5 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Jaeger 101
1888 A 56T 220 480 750 925 1600

2 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Jaeger 102
1891 A 0,54 25 60 100 310
1892 A 0,18 170 320 700 1600
1893 A 0,95 22 60 100 300
1896 A 1,77 20 40 80 180
1898 A 1,05 22 55 125 280
1899 A 2,35 15 30 75 170
1900 A 2,58 15 30 70 140
1901 A 0,40 90 170 290 620
1902 A 3,95 15 25 45 120
1903 A 4,08 15 25 45 110
1904 A 9,98 15 22 40 90
1905 A 6,49 15 25 40 90
PP 620 Ex.
1906 A 4,02 15 25 40 100
PP 85 Ex.
1907 A 8,11 12 20 35 90
1908 A 2,39 12 20 35 100

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
1911 A	1,18	15	28	50	100
1912 A	0,73	18	35	70	150

3 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Jaeger 103

1908 A	2,68	9	16	23	55
1909 A	6,34	9	16	23	45
1910 A	5,59	9	16	23	45
1911 A	3,24	9	16	23	45
1912 A	4,63	9	16	23	40

5 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Jaeger 104

1891 A	0,13	25	160	500	1600
1892 A	0,22	25	160	600	1800
1893 A	0,22	25	190	350	950
1894 A	0,44	25	150	300	1000
1895 A	0,83	22	100	200	920
1896 A	46T	150	550	1500	3900
1898 A	1,13	20	90	175	680
1899 A	0,52	20	110	250	1050
1900 A	1,08	15	80	150	430
1901 A	0,67	15	80	175	450
1902 A	1,95	15	65	150	350
1903 A	3,86	15	65	150	350
1904 A	2,06	15	65	150	350
1906 A	0,23	22	110	300	900
PP 415 Ex.					
1907 A	2,90	15	30	65	220
1908 A	2,23	15	40	90	250

2 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Mit Friedrich I., zur 200-Jahrfeier des Königreichs ohne A (aber Berlin)
Jaeger 105

1901 A	2,60	10	15	20	30
--------	------	----	----	----	----

5 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Mit Friedrich I., zur 200-Jahrfeier des Königreichs ohne A (aber Berlin)
Jaeger 106

1901	0,46	35	50	80	110
------	------	----	----	----	-----

3 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Mit Friedrich Wilhelm III., zur 100-Jahrfeier der Eröffnung der Universität Berlin
Jaeger 107

1910 A	0,20	40	60	85	120
PP 2000 Ex.					

3 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Mit Friedrich Wilhelm III., zur 100-Jahrfeier der Eröffnung der Universität Breslau
Jaeger 108

1911 A	0,40	32	45	60	100
--------	------	----	----	----	-----

2 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
König Friedrich Wilhelm III. zu Pferd
Rs.: Adler schlägt Schlange (Allegorie des französischen „Erbfeinds“), zur 100-Jahrfeier des königlichen Auftritts (Breslau 17.3.1813) zum Befreiungskampf gegen Frankreich. Ohne A (aber Berlin)
Jaeger 109

1913	1,50	10	15	18	30
------	------	----	----	----	----

3 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
König Friedrich Wilhelm III. zu Pferd
Rs.: Adler schlägt Schlange (Allegorie des französischen „Erbfeinds“), zur 100-Jahrfeier des königlichen Auftritts (Breslau 17.3.1813) zum Befreiungskampf gegen Frankreich. Ohne A (aber Berlin)
Jaeger 110

1913	2,00	10	15	20	30
------	------	----	----	----	----

2 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Büste in Uniform,
zum 25jährigen Regierungsjubiläum
unten Lorbeerzweig mit Regierungsdaten
Jaeger 111

1913 A	1,50	10	15	20	30
PP 5000 Ex.					

3 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Büste in Uniform,
zum 25jährigen Regierungsjubiläum
unten Lorbeerzweig mit Regierungsdaten
Jaeger 112

1913 A	2,00	10	15	20	30
PP 6000 Ex.					

3 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Büste in Uniform
Jaeger 113

1914 A	2,56	14	20	35	70
--------	------	----	----	----	----

5 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
Büste in Uniform
Jaeger 114

1913 A	1,96	15	35	50	150
1914 A	1,59	15	35	50	150

3 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918
St. Georg im Kampf mit dem Drachen, zur 100-Jahrfeier der Erwerbung der Grafschaft Mansfeld
Jaeger 115

1915 A	30T	520	720	850	950
--------	-----	-----	-----	-----	-----

Reuß älterer Linie, Fürstentum

2 Mark, Heinrich XXII. 1867 – 1902
Seit 1859 unter Vormundschaft
Jaeger 116

1877 B	20T	180	440	1250	1700	3500
--------	-----	-----	-----	------	------	------

2 Mark, Heinrich XXII. 1867 – 1902
Seit 1859 unter Vormundschaft
Zum 25jährigen Regierungsjubiläum
Jaeger 117

2 Mark, Heinrich XXII. 1867 – 1902
Seit 1859 unter Vormundschaft
Jaeger 118

2 Mark, Heinrich XXII. 1867 – 1902
Seit 1859 unter Vormundschaft
Jaeger 118

3 Mark, Heinrich XXIV. 1902 – 1918
Unter Regentschaft
Jaeger 119

1909 A	10T	330	470	600	800
--------	-----	-----	-----	-----	-----

Reuß jüngerer Linie, Fürstentum

2 Mark, Heinrich XIV. 1867 – 1913
Jaeger 120

1884 A	0,10	160	280	800	1100	2000
--------	------	-----	-----	-----	------	------

Sachsen, Königreich

2 Mark, Albert 1873 – 1902
Jaeger 121

1876 E	1,61	30	85	650	900	1700
1877 E	0,80	40	110	800	1000	2000
1879 E	36T	110	270	1200	2500	6000
1880 E	58T	100	200	1100	2300	5500
1883 E	56T	100	200	1100	2100	4600
1888 E	91T	40	100	650	1000	2200

5 Mark, Albert 1873 – 1902
Jaeger 122

1875 E	0,49	35	60	850	1700	3600
1876 E	0,64	30	55	750	1600	3000
1889 E	36T	50	100	1450	2100	3600

Medaille, Albert 1873 – 1902
Silber
800-Jahrfeier des Hauses Wettin, 1089–1889
Jaeger 123

1889	706	1000	2200	2600	3500
------	-----	------	------	------	------

Medaille, Albert 1873 – 1902
Kupfer
800-Jahrfeier des Hauses Wettin, 1089–1889
Jaeger 123a

1889	4310	200	320	400	700
------	------	-----	-----	-----	-----

2 Mark, Albert 1873 – 1902
Jaeger 124

1891 E	0,13	60	120	230	600
1893 E	0,13	60	120	230	600
1895 E	0,12	65	140	260	750
1896 E	0,14	60	140	220	550
1898 E	0,11	70	150	240	900
1899 E	0,40	60	110	180	500
1900 E	0,38	40	80	150	400
1901 E	0,44	40	80	150	300
1902 E	0,54	40	80	140	270

5 Mark, Albert 1873 – 1902
Jaeger 125

1891 E	62T	60	350	800	2500
1893 E	52T	60	350	800	2700
1894 E	75T	55	320	700	2300
1895 E	89T	50	270	600	1800
1898 E	0,16	45	180	320	1300
1899 E	74T	60	340	850	2000
1900 E	0,16	40	140	275	1000
1901 E	0,16	40	140	275	1000
1902 E	0,17	40	110	275	950

Medaille, Albert 1873 – 1902
Münzbesuch König Alberts
Jaeger 126

1892	1004	600	1050	1200	1500
------	------	-----	------	------	------

2 Mark, Albert 1873 – 1902
Auf seinen Tod, unten Lebensdaten
Jaeger 127

1902 E	0,17	35	60	90	180
--------	------	----	----	----	-----

5 Mark, Albert 1873 – 1902
Auf seinen Tod, unten Lebensdaten
Jaeger 128

1902 E	0,10	85	140	190	270
PP 250 Ex.					

2 Mark, Georg 1902 – 1904
Jaeger 129

2 Mark, Georg 1902 – 1904
Jaeger 129

2 Mark, Georg 1902 – 1904
Jaeger 129

2 Mark, Georg 1902 – 1904
Jaeger 129

2 Mark, Georg 1902 – 1904
Jaeger 129

2 Mark, Georg 1902 – 1904
Auf seinen Tod, mit Lebensdaten
Jaeger 132

1904 E	0,15	40	60	80	120
PP 55 Ex.					

5 Mark, Georg 1902 – 1904
Auf seinen Tod, mit Lebensdaten
Jaeger 133

1904 E	37T	140	220	290	400
PP 70 Ex.					

2 Mark, Friedrich August III. 1904 – 1918
Jaeger 134

2 Mark, Friedrich August III. 1904 – 1918
Jaeger 134

3 Mark, Friedrich August III. 1904 – 1918
Jaeger 135

3 Mark, Friedrich August III. 1904 – 1918
Jaeger 135

5 Mark, Friedrich August III. 1904 – 1918
Jaeger 136

Medaille, Friedrich August III. 1904 – 1918
Münzbesuch König Friedrich Augusts III.
Jaeger 137

1905 E	1000	600	1100	1300	1700
PP 200 Ex.					

2 Mark, Friedrich August III. 1904 – 1918
Mit Markgraf Friedrich I., zur 500-Jahrfeier der Gründung der Universität Leipzig
ohne E (aber Muldenhütten)
Jaeger 138

1909	0,13	45	65	80	110
PP 300 Ex.					

5 Mark, Friedrich August III. 1904 – 1918
Mit Markgraf Friedrich I., zur 500-Jahrfeier der Gründung der Universität Leipzig
ohne E (aber Muldenhütten)
Jaeger 139

1909	50T	120	170	200	280
PP 300 Ex.					

3 Mark, Friedrich August III. 1904 – 1918
Völkerschlachtdenkmal, errichtet 1898–1913
zur 100-Jahrfeier der Völkerschlacht
bei Leipzig
Jaeger 140

1913 E	1,00	15	28	38	60
PP 177 Ex., mattierte Ex. RR					

3 Mark, Friedrich August III. 1904 – 1918
Friedrich der Weise (Beschützer Luthers),
zum 400jährigen Reformationsjubiläum
ohne E (aber Muldenhütten)
Jaeger 141

1917	100 Ex. alle PP	–	40000	50000	65000
------	-----------------	---	-------	-------	-------

Sachsen-Altenburg, Herzogtum

2 Mark, Ernst 1853 – 1908
Zum 75. Geburtstag
Jaeger 142

2 Mark, Ernst 1853 – 1908
Zum 75. Geburtstag
Jaeger 142

2 Mark, Ernst 1853 – 1908
Zum 75. Geburtstag
Jaeger 142

2 Mark, Ernst 1853 – 1908
Zum 75. Geburtstag
Jaeger 142

5 Mark, Ernst 1853 – 1908
Zum 75. Geburtstag
Jaeger 143

5 Mark, Ernst 1853 – 1908
Zum 50jährigen Regierungsjubiläum, unten Lorbeerzweig
und Regierungsdaten
Jaeger 144

5 Mark, Ernst 1853 – 1908
Zum 50jährigen Regierungsjubiläum, unten Lorbeerzweig
und Regierungsdaten
Jaeger 144

Sachsen-Coburg und Gotha, Herzogtümer

2 Mark, Alfred 1893 – 1900
Jaeger 145

5 Mark, Alfred 1893 – 1900
Jaeger 146

2 Mark, Carl Eduard 1905 – 1918
Seit 1900 unter Vormundschaft
1905 zur Volljährigkeit
1911 zur Taufe des Erbprinzen
Jaeger 147

5 Mark, Carl Eduard 1905 – 1918
Jaeger 148

Sachsen-Meiningen, Herzogtum

2 Mark, Georg II. 1866 – 1914
Zum 75. Geburtstag
Jaeger 149

5 Mark, Georg II. 1866 – 1914
Zum 75. Geburtstag
Jaeger 150

2 Mark, Georg II. 1866 – 1914
Bart berührt Perikreis
Jaeger 151a

2 Mark, Georg II. 1866 – 1914
Bart berührt Perikreis nicht
Jaeger 151b

3 Mark, Georg II. 1866 – 1914
Jaeger 152

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
5 Mark, Georg II. 1866 – 1914					
Bart berührt Perlkreis Jaeger 153a					
1902 D	20T	210	380	600	900
(Auflage mit Nr. 151b)					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
5 Mark, Georg II. 1866 – 1914					
Bart berührt Perlkreis nicht Jaeger 153b					
1902 D		200	370	850	1900
(Auflage in Nr. 153 a enthalten)					
1908 D	60T	160	350	450	720

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
2 Mark, Georg II. 1866 – 1914					
Auf seinen Tod, unten Lebensdaten, ohne D (aber München) Jaeger 154					
1915	30T	90	130	180	250

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
3 Mark, Georg II. 1866 – 1914					
Auf seinen Tod, unten Lebensdaten, ohne D (aber München) Jaeger 155					
1915	30T	100	160	190	270

**Sachsen-Weimar-Eisenach,
Großherzogtum**

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
2 Mark, Carl Alexander 1853 – 1901					
1892 zur Goldenen Hochzeit 1898 zum 80. Geburtstag Jaeger 156					
1892 A	50T	250	380	500	780
1898 A	0,10	220	340	440	700

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
2 Mark, Wilhelm Ernst 1901 – 1918					
Zum Regierungsantritt Jaeger 157					
1901 A	0,10	320	520	640	1000

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
2 Mark, Wilhelm Ernst 1901 – 1918					
Mit seiner Gemahlin Caroline von Reuß, älterer Linie, zur Hochzeit Jaeger 158					
1903 A	40T	65	100	125	160
PP über 1000 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
5 Mark, Wilhelm Ernst 1901 – 1918					
Mit seiner Gemahlin Caroline von Reuß, älterer Linie, zur Hochzeit Jaeger 159					
1903 A	24T	130	200	260	310
PP über 1000 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
2 Mark, Wilhelm Ernst 1901 – 1918					
Mit Kurfürst Johann Friedrich, zur 350-Jahrfeier der Eröffnung der Universität Jena, ohne A (aber Berlin) Jaeger 160					
1908	50T	70	110	130	160

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
5 Mark, Wilhelm Ernst 1901 – 1918					
Kurfürst Johann Friedrich, zur 350-Jahrfeier der Eröffnung der Universität Jena, ohne A (aber Berlin) Jaeger 161					
1908	40T	120	180	220	310

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
3 Mark, Wilhelm Ernst 1901 – 1918					
Mit Gemahlin Feodora von Sachsen-Meiningen, zur zweiten Hochzeit mit Stempelfehler WILHEIM Jaeger 162					
1910 A	0,13	40	65	95	120

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
3 Mark, Wilhelm Ernst 1901 – 1918					
mit Großherzog Carl August, zur 100-Jahrfeier des Großherzogtums Jaeger 163					
1915 A	50T	70	130	160	210

Schaumburg-Lippe, Fürstentum

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
2 Mark, Georg 1893 – 1911					
Jaeger 164					
1898 A	5T	580	800	1000	1200
PP 162 Ex.					
1904 A	5T	550	750	950	1200
PP 200 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
5 Mark, Georg 1893 – 1911					
Jaeger 165					
1898 A	3T	950	1400	1850	2600
PP 90 Ex.					
1904 A	3T	900	1250	1550	2500
PP 250 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
3 Mark, Georg 1893 – 1911					
Auf seinen Tod, unten Lebensdaten Jaeger 166					
1911 A	50T	70	110	130	200

Schwarzburg-Rudolstadt, Fürstentum

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
2 Mark, Günther Viktor 1890 – 1918					
Jaeger 167					
1898 A	0,10	270	430	580	880
PP 375 Ex.					

**Schwarzburg-Sondershausen,
Fürstentum**

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
2 Mark, Karl Günther 1880 – 1909					
Jaeger 168					
1896 A	50T	270	480	600	950
PP 190 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
2 Mark, Karl Günther 1880 – 1909					
Zum 25jährigen Regierungsjubiläum, unten Lorbeerzweig und Regierungsdaten, schmaler Randstab Jaeger 169a					
1905 A	62T	80	110	130	170
PP 5000 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
2 Mark, Karl Günther 1880 – 1909					
Zum 25jährigen Regierungsjubiläum, unten Lorbeerzweig und Regierungsdaten, breiter Randstab Jaeger 169b					
1905 A	12T	90	140	180	270
PP 5000 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
3 Mark, Karl Günther 1880 – 1909					
Auf seinen Tod, unten Lebensdaten Jaeger 170					
1909 A	70T	80	120	140	180
PP einige 100 Ex.					

Waldeck und Pyrmont, Fürstentümer

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
5 Mark, Friedrich 1893 – 1918					
Jaeger 171					
1903 A	2T	2500	3600	4000	4900
PP 300 Ex.					

Württemberg, Königreich

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
2 Mark, Karl 1864 – 1891					
Jaeger 172					
1876 F	1,56	30	75	220	700
1877 F	1,11	35	100	320	900
1880 F	0,13	90	180	800	2000
1883 F	74T	100	200	1000	2500
1888 F	0,12	50	120	400	800

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
5 Mark, Karl 1864 – 1891					
Jaeger 173					
1874 F	0,11	30	70	700	1600
1875 F	0,32	30	65	670	1500
1876 F	0,90	30	60	630	1200
1888 F	49T	45	95	900	1800

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
2 Mark, Wilhelm 1891 – 1918					
Jaeger 174					
1892 F	0,18	32	90	140	350
1893 F	0,17	32	90	150	350
1896 F	0,35	28	75	140	260
1898 F	0,14	37	110	145	300
1899 F	0,54	25	55	100	270
1900 F	0,52	25	40	85	150
1901 F	0,59	20	40	75	150
1902 F	0,82	20	35	70	140
1903 F	0,81	20	35	70	140
1904 F	1,99	18	30	65	120
1905 F	0,25	20	40	75	150
1906 F	1,50	18	35	65	125
PP 200 Ex.					
1907 F	1,50	18	35	65	110
1908 F	0,45	18	35	75	115
1912 F	0,25	25	43	85	135
1913 F	0,23	25	43	70	135
1914 F	0,32	18	40	60	100

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
3 Mark, Wilhelm 1891 – 1918					
Jaeger 175					
1908 F	0,30	18	30	50	100
1909 F	1,19	15	25	35	80
1910 F	0,84	18	27	35	80
1911 F	0,42	18	27	35	80
1912 F	0,85	18	27	35	80
1913 F	0,27	18	27	35	80
1914 F	0,73	15	25	33	75

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
5 Mark, Wilhelm 1891 – 1918					
Jaeger 176					
1892 F	69T	45	160	550	1900
1893 F	71T	45	160	600	2200
1894 F	20T	740	1600	2500	7000
1895 F	0,20	40	150	300	1200
1898 F	0,22	40	150	330	1200
1899 F	0,11	40	160	400	2000
1900 F	0,21	33	140	210	680
1901 F	0,21	33	140	230	950
1902 F	0,36	28	120	200	470
1903 F	0,72	25	80	150	400
1904 F	0,39	25	80	150	470
1906 F	64T	55	220	550	1600
PP 50 Ex.					
1907 F	0,42	25	60	150	350
1908 F	0,53	20	48	125	290
1913 F	0,40	20	45	90	200

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
3 Mark, Wilhelm 1891 – 1918					
Mit seiner Gemahlin Charlotte von Schaumburg-Lippe, zur Silbernen Hochzeit, Quertrich in der Mitte des Buchstabens H beim Wort CHARLOTTE Jaeger 177a					
1911 F	0,49	25	40	55	85

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
3 Mark, Wilhelm 1891 – 1918					
Mit seiner Gemahlin Charlotte von Schaumburg-Lippe, zur Silbernen Hochzeit, Quertrich oberhalb der Mitte des Buchstabens H beim Wort CHARLOTTE Jaeger 177b					
1911 F	7T	350	470	555	750

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
3 Mark, Wilhelm 1891 – 1918					
Zum 25jährigen Regierungsjubiläum, unten Lorbeerzweig und Regierungsdaten Jaeger 178					
1916 F	1T	3400	5000	6500	7800
alle PP/mattiert (nur noch teilweise ausgegeben: ca. 350 Ex.) Auch aus dem Brandschutt der Stuttgarter Münzstätte					

Die Goldmünzen zu 5, 10 und 20 Mark

Die technischen Parameter der Goldmünzen des Kaiserreichs zu 5, 10 und 20 Mark:

5 Mark
Gold 0.900 fein, Gewicht 1.991 g, Durchmesser 17 mm, glatter Rand

10 Mark
Gold 0.900 fein, Gewicht 3.982 g, Durchmesser 19,5 mm, Arabesken auf dem Rand

20 Mark
Gold 0.900 fein, Gewicht 7.965 g, Durchmesser 22,5 mm, Randschrift: GOTT MIT UNS

Anhalt, Herzogtum

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Friedrich I. 1871 – 1904					
Jaeger 179					
1875 A	25T	1650	2300	3000	4000

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
10 Mark, Friedrich I. 1871 – 1904					
1896 Zum 25jährigen Regierungsjubiläum 1901 Zum 70. Geburtstag Jaeger 180					
1896 A	20T	1600	2100	2400	2800
1901 A	20T	1450	1900	2200	2600
PP 200 Ex. pro Jahrgang					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Friedrich I. 1871 – 1904					
1896 Zum 25jährigen Regierungsjubiläum 1901 Zum 70. Geburtstag Jaeger 181					
1896 A	15T	1400	1900	2200	2900
1901 A	15T	1400	1900	2200	2900
PP 200 Ex. pro Jahrgang					

Jahr Mio. ss vz vz-st st

20 Mark, Ludwig II. 1864 – 1886
Jaeger 194

1872 D	1,56	180	260	400	800
1873 D	2,77	180	260	380	720

20 Mark, Ludwig II. 1864 – 1886
Jaeger 197

1874 D	0,61	200	300	400	800
1875 D	RR	1000	1700	2100	2800
1876 D	0,45	215	370	450	850
1878 D	50T	420	650	1000	1500

10 Mark, Otto 1886 – 1913
Unter Vormundschaft seines Onkels Luitpold Jaeger 198

1888 D	0,28	400	600	770	1200
--------	------	-----	-----	-----	------

10 Mark, Otto 1886 – 1913
Unter Vormundschaft seines Onkels Luitpold Jaeger 199

1890 D	0,42	180	280	360	700
1893 D	0,42	180	280	360	700
1896 D	0,28	180	280	360	700
1898 D	0,59	170	260	330	550
1900 D	0,14	215	350	480	800

10 Mark, Otto 1886 – 1913
Unter Vormundschaft seines Onkels Luitpold
Umschrift geteilt Jaeger 201

1900 D	in J. 199	170	230	325	550
1901 D	0,14	170	230	325	550
1902 D	68T	200	320	520	750
1903 D	0,53	150	200	240	380
1904 D	0,21	150	200	240	380
1905 D	0,28	150	200	240	380
1906 D	0,14	160	210	350	500
1907 D	0,21	150	200	240	380
1909 D	0,21	150	200	240	380
1910 D	0,14	150	210	290	420
1911 D	72T	170	220	330	480
1912 D	0,14	150	200	270	400

20 Mark, Otto 1886 – 1913
Unter Vormundschaft seines Onkels Luitpold Jaeger 200

1895 D	0,50	180	220	270	350
1900 D	0,50	180	220	270	350
1905 D	0,50	180	220	270	350
1913 D	0,31	13500	20000	LP	LP

Nur wenige Exemplare ausgegeben

20 Mark, Ludwig III. 1913 – 1918
Prinzregent, König ab 5. November 1913 Jaeger 202

1914 D	0,53	1900	2500	3000	4000
--------	------	------	------	------	------

Nicht mehr ausgegeben, jedoch hin und wieder angeboten

Braunschweig-Lüneburg, Herzogtum

20 Mark, Wilhelm 1831 – 1884 Jaeger 203

1875 A	0,10	900	1250	1600	3400
--------	------	-----	------	------	------

Der Jahrgang 1876 A existiert nicht.

Bremen, Freie Hansestadt

10 Mark, Stadtwappen
Vs. mit Perlkreis Jaeger 204

1907 J	20T	950	1600	1800	2100
--------	-----	-----	------	------	------

20 Mark, Stadtwappen
Vs. mit Perlkreis Jaeger 205

1906 J	20T	1000	1600	1800	2100
--------	-----	------	------	------	------

Hamburg, Freie und Hansestadt

5 Mark, Stadtwappen
Mit Schildhalter, unten spitz, Gold Jaeger 208

1877 J	0,44	400	550	650	950
--------	------	-----	-----	-----	-----

10 Mark, Stadtwappen
Ohne Schildhalter, unten rund Jaeger 206

1873 B	25T	2500	3600	4000	5000
--------	-----	------	------	------	------

10 Mark, Stadtwappen
Ohne Schildhalter, unten spitz Jaeger 207

1874 B	50T	1500	2300	2800	4000
--------	-----	------	------	------	------

10 Mark, Stadtwappen
Mit Schildhalter Jaeger 209

1875 J	0,61	100	340	460	700
1876 J	6T	550	1250	1500	2000
1877 J	0,22	170	270	300	550
1878 J	0,32	160	270	300	500
1879 J	0,26	170	350	420	580
1880 J	0,14	170	280	380	520
1888 J	0,16	160	240	320	500

Jahr Mio. ss vz vz-st st

20 Mark, Stadtwappen
Mit Schildhalter Jaeger 210

1875 J	0,31	180	215	260	330
1876 J	1,72	160	200	240	330
1877 J	1,32	160	200	240	330
1878 J	2,01	160	200	230	330
1879 J	0,10	300	580	800	1500
1880 J	0,12	215	320	380	420
1881 J	500 Ex.	15000	20000	LP	LP
1883 J	0,12	170	210	270	380
1884 J	0,64	160	190	230	330
1887 J	0,25	160	200	240	330
1889 J	14T	750	1400	1800	2300

10 Mark, Stadtwappen
Mit Schildhalter Jaeger 211

1890 J	0,24	140	220	260	380
1893 J	0,25	140	220	260	380
1896 J	0,16	160	240	360	450
1898 J	0,34	160	190	250	380
1900 J	82T	160	250	360	500
1901 J	82T	160	250	360	500
1902 J	41T	250	400	490	680
1903 J	0,31	140	220	260	380
1905 J	0,16	160	230	300	380
1906 J	0,16	160	230	300	380
1907 J	0,11	170	240	340	400
1908 J	32T	280	450	620	950
1909 J	0,12	160	230	340	400
1910 J	41T	230	350	440	600
1911 J	75T	150	220	260	350
1912 J	48T	200	340	430	550
1913 J	41T	170	280	380	550

20 Mark, Stadtwappen
Mit Schildhalter Jaeger 212

1893 J	0,81	160	210	250	300
1894 J	0,50	160	210	250	300
1895 J	0,50	160	210	250	300
1897 J	0,50	160	210	250	300
1899 J	1,00	160	190	230	280
1900 J	0,50	160	210	250	300
1908 J	14 Ex.				LP
1913 J	0,49	160	180	210	260

Hessen, Großherzogtum

5 Mark, Ludwig III. 1848 – 1877
Gold Jaeger 215

1877 H	0,10	1000	1500	1800	2600
--------	------	------	------	------	------

10 Mark, Ludwig III. 1848 – 1877
Jaeger 213

1872 H	30T	330	520	900	1500
1873 H	0,43	280	460	750	1400

20 Mark, Ludwig III. 1848 – 1877
Jaeger 214

1872 H	0,18	260	670	850	1300
1873 H	0,52	240	600	780	1200

10 Mark, Ludwig III. 1848 – 1877
Jaeger 216

1875 H	0,19	250	600	800	1650
1876 H	0,51	200	570	700	1450
1877 H	94T	260	620	830	1600

20 Mark, Ludwig III. 1848 – 1877
Jaeger 217

1874 H	0,13	450	900	1750	2600
--------	------	-----	-----	------	------

5 Mark, Ludwig IV. 1877 – 1892
Gold Jaeger 218

1877 H	79T	1000	1600	1900	2400
--------	-----	------	------	------	------

10 Mark, Ludwig IV. 1877 – 1892
Jaeger 219

1878 H	0,13	420	850	1100	2000
1879 H	0,44	420	820	1100	2000
1880 H	0,11	550	1100	1600	2400
1888 A	36T	650	1200	1900	2600

PP 500 Ex.

10 Mark, Ludwig IV. 1877 – 1892
Jaeger 220

1890 A	54T	1350	1750	2100	2600
--------	-----	------	------	------	------

20 Mark, Ludwig IV. 1877 – 1892
Jaeger 221

1892 A	25T	1750	2200	2700	3200
--------	-----	------	------	------	------

10 Mark, Ernst Ludwig 1892 – 1918
Halbprofil Jaeger 222

1893 A	54T	1100	1500	1800	2200
--------	-----	------	------	------	------

PP 450 Ex.

Jahr Mio. ss vz vz-st st

20 Mark, Ernst Ludwig 1892 – 1918
Halbprofil Jaeger 223

1893 A	25T	1350	1700	2200	3100
--------	-----	------	------	------	------

10 Mark, Ernst Ludwig 1892 – 1918
Jaeger 224

1896 A	36T	680	1000	1300	1800
1898 A	75T	620	900	1150	1700

PP 500 Ex.

20 Mark, Ernst Ludwig 1892 – 1918
Schreibweise: Großherzog Jaeger 225

1896 A	15T	450	900	1200	1600
	PP 230 Ex.				
1897 A	45T	280	400	650	1100
	PP 400 Ex.				
1898 A	70T	280	400	570	900
	PP 500 Ex.				
1899 A	40T	280	400	570	980
	PP 600 Ex.				
1900 A	40T	280	400	570	980
	PP 500 Ex.				
1901 A	80T	270	400	570	980
	PP 600 Ex.				
1903 A	40T	270	400	570	980
	PP 100 Ex.				

20 Mark, Ernst Ludwig 1892 – 1918
Schreibweise: Großherzog Jaeger 226

1905 A	45T	250	400	550	900
	PP 200 Ex.				
1906 A	85T	250	330	420	600
	PP 199 Ex.				
1908 A	40T	250	400	550	900
1911 A	0,15	230	320	420	530

Lübeck, Freie und Hansestadt

10 Mark, Stadtwappen
Kleine Form Jaeger 227

1901 A	10T	1150	1700	1900	2200
	PP 200 Ex.				
1904 A	10T	1150	1700	1900	2200
	PP 130 Ex.				

10 Mark, Stadtwappen
Größere Form Jaeger 228

1905 A	10T	1100	1600	1800	2200
	PP 247 Ex.				
1906 A	10T	1100	1600	1800	2200
	PP 216 Ex.				
1909 A	10T	1100	1600	1800	2200
1910 A	10T	1100	1600	1800	2200

Mecklenburg-Schwerin, Großherzogtum

10 Mark, Friedrich Franz II. 1842 – 1883
Jaeger 229

1872 A	16T	3500	5500	6300	LP
--------	-----	------	------	------	----

PP 100 Ex.

20 Mark, Friedrich Franz II. 1842 – 1883
Jaeger 230

1872 A	69T	1300	2200	2700	4800
--------	-----	------	------	------	------

PP in größerer Zahl

10 Mark, Friedrich Franz II. 1842 – 1883
Jaeger 231

1878 A	50T	1250	2200	2600	3500
--------	-----	------	------	------	------

10 Mark, Friedrich Franz III. 1883 – 1897
Jaeger 232

1890 A	10T	800	1400	1900	3200
--------	-----	-----	------	------	------

10 Mark, Friedrich Franz IV. 1897 – 1918
1897 – 1901 unter Vormundschaft
Zur Volljährigkeit und zum Regierungsantritt Jaeger 233

1901 A	10T	2200	3200	3800	5200
--------	-----	------	------	------	------

PP 200 Ex.

20 Mark, Friedrich Franz IV. 1897 – 1918
1897 – 1901 unter Vormundschaft
Zur Volljährigkeit und zum Regierungsantritt Jaeger 234

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Wilhelm I. 1861 – 1888					
Deutscher Kaiser ab 18.1.1871					
Jaeger 246					
1874 A	0,76	150	190	230	350
B	0,82	160	200	260	380
C	88T	160	220	270	400
1875 A	4,20	150	180	210	300
B	R	340	500	880	1700
1876 A	2,67	150	170	220	270
C	0,42	230	350	600	1100
1877 A	1,25	150	180	210	300
B	0,50	180	230	260	380
C	RR	2500	4000	4100	5500
1878 A	2,17	150	175	210	280
C	82T	270	320	470	1200
1879 A	1,02	150	180	210	330
1881 A	0,43	150	180	210	330
1882 A	0,66	150	180	210	330
1883 A	4,28	145	155	200	270
1884 A	2,24	150	180	220	300
1885 A	0,41	160	210	260	360
1886 A	1,76	150	180	220	300
1887 A	5,65	145	175	200	260
1888 A	0,53	170	225	290	370

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
10 Mark, Friedrich III. 9.3.1888 – 15.6.1888					
99-Tage-Kaiser					
Jaeger 247					
1888 A	0,88	110	140	180	250

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Friedrich III. 9.3.1888 – 15.6.1888					
99-Tage-Kaiser					
Jaeger 248					
1888 A	5,36	150	190	230	330

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
10 Mark, Wilhelm II. 1888-1918					
Jaeger 249					
1889 A	24T	4700	5600	6500	8800

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918					
Jaeger 250					
1888 A	0,76	180	230	280	450
1889 A	9,64	150	180	230	330

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
10 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918					
Jaeger 251					
1890 A	1,51	100	130	150	270
1892 A	35T	450	1000	1400	2700
1893 A	1,59	100	130	150	270
1894 A	18T	1100	1500	1850	2900
1895 A	29T	600	900	1400	2500
1896 A	1,08	90	130	150	260
1897 A	0,11	140	180	220	380
1898 A	2,28	100	130	150	260
1899 A	0,30	110	150	220	280
1900 A	0,74	90	130	160	250
1901 A	0,70	90	130	160	250
1902 A	0,27	90	130	160	250
1903 A	1,68	90	130	160	250
1904 A	1,18	90	130	160	250
1905 A	1,06	90	130	160	250
PP 117 Ex.					
1906 A	0,53	90	130	160	250
PP 150 Ex.					
1907 A	0,81	90	130	160	250
1909 A	0,53	90	130	160	250
1910 A	0,80	90	130	160	250
1911 A	0,27	100	140	200	260
1912 A	0,54	90	135	160	250

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918					
Jaeger 252					
1890 A	3,69	140	170	200	270
1891 A	2,75	140	170	200	270
1892 A	1,81	140	170	200	270
1893 A	3,17	140	170	200	270
1894 A	5,81	140	170	200	270
1895 A	4,13	140	170	200	270
1896 A	4,24	140	170	200	270
1897 A	5,39	140	170	200	270
1898 A	6,54	140	170	200	270
1899 A	5,87	140	170	200	270
1900 A	5,16	140	170	200	270
1901 A	5,19	140	170	200	270
1902 A	4,14	140	170	200	270
1903 A	2,87	140	170	200	270
1904 A	3,45	140	170	200	270
1905 A	4,18	140	170	200	270
PP 287 Ex.					
Gelbgold76T					
J	0,92	150	180	220	320
breiter Randstab bei A					
1906 A	7,79	140	180	210	250
PP 124 Ex.					
J	82T	350	430	500	750
1907 A	2,58	140	175	200	250

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
1908 A	3,27	140	175	200	250
1909 A	5,21	140	175	200	250
J	0,35	140	190	220	320
1910 A	8,65	140	175	200	250
J	0,75	140	190	200	300
1911 A	4,75	140	175	200	250
1912 A	5,57	140	175	200	250
J	0,50	160	200	230	330
1913 A	6,10	140	175	200	250

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Wilhelm II. 1888 – 1918					
Büste in Uniform					
Jaeger 253					
1913 A	1,50	190	220	250	250
1914 A	2,14	150	190	220	260
1915 A	1,27	1700	2300	2500	2800
Nicht mehr ausgegeben, jedoch in letzter Zeit öfter angeboten					

Reuß älterer Linie, Fürstentum

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Heinrich XXII. 1867 – 1902					
Seit 1859 unter Vormundschaft					
Jaeger 254					
1875 B	1,5T	17000	26000	LP	LP

Reuß jüngerer Linie, Fürstentum

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
10 Mark, Heinrich XVI. 1867 – 1913					
Jaeger 255					
1882 A	5T	6000	7500	9000	12000
PP 200 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Heinrich XVI. 1867 – 1913					
Jaeger 256					
1881 A	12,5T	3000	5500	6500	10000
PP 500 Ex.					

Sachsen, Königreich

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
10 Mark, Johann 1854 – 1873					
Jaeger 257					
1872 E	0,34	280	450	700	1500
1873 E	0,82	260	400	700	1400

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Johann 1854 – 1873					
Jaeger 258					
1872 E	0,89	190	320	500	1000

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Johann 1854 – 1873					
Größere Buchstaben					
Jaeger 259					
1873 E	1,20	180	280	450	900

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
5 Mark, Albert 1873 – 1902					
Jaeger 260					
Gold					
1877 E	0,40	470	680	780	1000

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
10 Mark, Albert 1873 – 1902					
Jaeger 261					
1874 E	48T	500	1300	1900	3200
1875 E	0,53	190	280	450	750
1877 E	0,20	190	280	450	600
1878 E	0,22	190	280	450	600
1879 E	0,18	190	280	450	680
1881 E	0,24	190	280	430	700
1888 E	0,15	190	300	620	1200

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Albert 1873 – 1902					
Jaeger 262					
1874 E	0,15	210	350	450	800
1876 E	0,48	190	320	400	680
1877 E	1181 Ex.	14000	18000	23000	LP
1878 E	1564 Ex.	14000	18000	23000	LP

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
10 Mark, Albert 1873 – 1902					
Jaeger 263					
1891 E	0,22	190	280	400	750
1893 E	0,22	190	280	400	750
1896 E	0,15	190	280	400	750
1898 E	0,31	210	300	440	800
1900 E	74T	230	320	450	800
1901 E	75T	230	320	450	800
1902 E	37T	230	380	520	800

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Albert 1873 – 1902					
Jaeger 264					
1894 E	0,64	190	280	380	500
1895 E	0,11	190	290	400	570

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
10 Mark, Georg 1902 – 1904					
Jaeger 265					
1903 E	0,28	270	380	520	680
PP 100 Ex.					
1904 E	0,15	240	380	520	680

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Georg 1902 – 1904					
Jaeger 266					
1903 E	0,25	220	380	440	630

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
10 Mark, Friedrich August III. 1904 – 1918					
Jaeger 267					
1905 E	0,11	280	420	520	680
PP 100 Ex.					
1906 E	75T	340	500	600	800
1907 E	0,11	280	430	520	680
1909 E	0,11	280	430	520	680
1910 E	75T	320	500	580	800
1911 E	38T	330	550	630	850
1912 E	75T	320	500	600	700

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
20 Mark, Friedrich August III. 190					

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1926-1936.

10 Reichspfennig 1924 - 1936

Kupfer/Aluminium, Gewicht 4.0 g, Durchmesser 21 mm, gekerbter Rand

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1924-1936.

50 Reichspfennig 1924 - 1925

Kupfer/Aluminium, Gewicht 5.0 g, Durchmesser 24 mm, gekerbter Rand

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1924-1925.

50 Reichspfennig 1927 - 1938

Nickel („fälschungssicherer“), Gewicht 3.5 g, Durchmesser 20 mm, gekerbter Rand

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1927-1938.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1927-1930.

1 Reichsmark 1925 - 1927

Silber 0.500, Gewicht 5.0 g (2.5 g fein), Durchmesser 22.6 mm, Rand: Arabesken

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1925-1927.

2 Reichsmark 1925 - 1931

Silber 0.500, Gewicht 10.0 g (5.0 g fein), Durchmesser 26 mm, gekerbter Rand

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1925-1931.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1925-1931.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1931-1936.

3 Reichsmark 1931 - 1933 Silber 0.500, Gewicht 15 g (7.5 g fein), Durchmesser 30 mm

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1931-1933.

5 Mark 1927 - 1933 „Eichbaum“

Silber 0.500, Gewicht 25 g (12.5 g fein), gekerbter Rand; gültig bis 31.3.1937

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1927-1933.

Gedenkprägungen 1925 - 1932

3 Reichsmark Silber 0.500, Gewicht 15 g (7.5 g fein), Durchmesser 30 mm

5 Reichsmark Silber 0.500, Gewicht 25 g (12.5 g fein), Durchmesser 36 mm

3 Reichsmark, Rheinlande Zur 1000-Jahrfeier

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1925-1932.

5 Reichsmark, Rheinlande Zur 1000-Jahrfeier

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1925-1932.

3 Reichsmark, Lüneburg 700 Jahre Reichsfreiheit

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1925-1932.

3 Reichsmark, Bremerhaven Zur 100-Jahrfeier

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1925-1932.

5 Reichsmark, Bremerhaven Zur 100-Jahrfeier

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1925-1932.

3 Reichsmark, Nordhausen 1000 Jahre Königspfalz

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for year 1927.

3 Reichsmark, Tübingen 450-Jahrfeier der Gründung der Universität durch Graf Eberhard V. von Württemberg

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1927-1928.

5 Reichsmark, Tübingen 400-Jahrfeier der Gründung der Universität durch Graf Eberhard V. von Württemberg

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1927-1928.

3 Reichsmark, Marburg 400-Jahrfeier der Gründung der Universität durch Landgraf Philipp I. von Hessen

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for year 1927.

3 Reichsmark, Albrecht Dürer Zum 400. Todestag

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for year 1928.

3 Reichsmark, Naumburg/Saale 900 Jahre Stadtrecht

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for year 1928.

3 Reichsmark, Dinkelsbühl 1000-Jahrfeier

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for year 1928.

3 Reichsmark, Gotthold Ephraim Lessing Zum 200. Geburtstag

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for year 1929.

5 Reichsmark, Gotthold Ephraim Lessing Zum 200. Geburtstag

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for year 1929.

3 Reichsmark, Waldeck Vereinigung mit Preußen (1.4.1929)

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for year 1929.

3 Reichsmark, Meißen 1000 Jahre Burg und Stadt

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for year 1929.

5 Reichsmark, Meißen 1000 Jahre Burg und Stadt

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for year 1929.

3 Reichsmark, „Schwurhand“ 10 Jahre Verfassung von Weimar

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for year 1929.

5 Reichsmark, „Schwurhand“ 10 Jahre Verfassung von Weimar

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for year 1929.

3 Reichsmark, Waldeck 700 Jahre Reichsfreiheit

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1929-1930.

5 Reichsmark, Waldeck 700 Jahre Reichsfreiheit

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1929-1930.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 3 Reichsmark, Zeppelin. Description: Luftschiff „Graf Zeppelin“ fliegt um die Welt (August/September 1929). Jaeger 342.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 5 Reichsmark, Zeppelin. Description: Luftschiff „Graf Zeppelin“ fliegt um die Welt (August/September 1929). Jaeger 343.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 3 Reichsmark, Walther v. d. Vogelweide. Description: Zum 700. Todestag. Jaeger 344.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 3 Reichsmark, Rheinlandräumung. Description: Rückzug der französischen Besatzungstruppen. Jaeger 345.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 5 Reichsmark, Rheinlandräumung. Description: Rückzug der französischen Besatzungstruppen. Jaeger 346.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 3 Reichsmark, Magdeburg. Description: Zerstörung vor 300 Jahren im 30jährigen Krieg. Jaeger 347.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 3 Reichsmark, Reichsfreiherr vom und zum Stein. Description: Zum 100. Todestag. Jaeger 348.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 3 Reichsmark, Johann Wolfgang von Goethe. Description: Zum 100. Todestag. Rand: ALLEN GEWALTEN ZUM TRUTZ SICH ERHALTEN. Jaeger 350.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 5 Reichsmark, Johann Wolfgang von Goethe. Description: Zum 100. Todestag. Rand: ALLEN GEWALTEN ZUM TRUTZ SICH ERHALTEN. Jaeger 351.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 2 Reichsmark. Description: Silber 0.625, Gewicht 8 g (5 g fein), Durchmesser 25 mm, Schrifttyp: Fraktur. Gültig bis 20.6.1948.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 5 Reichsmark. Description: Silber 0.900, Gewicht 13.89 g (12.5 g fein), Durchmesser 29 mm, Schrifttyp: Fraktur. Gültig bis 20.6.1948.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1 Reichsmark 1933 - 1939. Description: Nickel, Gewicht 4,8 g, Durchmesser 23 mm. Rand: Arabesken, Schrifttyp: Fraktur. Gültig bis 29.2.1940. Jaeger 354.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1933 D, E, F, G. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1934 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1935 A, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1936 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1937 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1938 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1939 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 2 Reichsmark, Martin Luther. Description: Zum 450. Geburtstag. Rand: Ein feste Burg ist unser Gott. Jaeger 352.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1933 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 2 Reichsmark, Garnisonskirche von Potsdam. Description: Mit dem Datum 21. März 1933. Zum Jahrestag der Verlegung des Reichstags nach dem Brand des Reichstagsgebäudes. Rand: Gemeinnutz geht vor Eigennutz. Jaeger 355.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1934 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 5 Reichsmark 1934 - 1939. Description: Garnisonskirche ohne Datum. Silber 0.900, Gewicht 13.88 g (12.5 g fein), Durchmesser 29 mm. Rand: Gemeinnutz geht vor Eigennutz. Gültig bis 20.6.1948 (in den Westzonen). Jaeger 357.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 2 Reichsmark, Friedrich von Schiller. Description: Zum 175. Geburtstag. Rand: Ans Vaterland ans teure schließ dich an. Jaeger 358.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 5 Reichsmark, Friedrich von Schiller. Description: Zum 175. Geburtstag. Rand: Ans Vaterland ans teure schließ dich an. Jaeger 359.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1934 F. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 5 Reichsmark 1934 - 1939. Description: Paul von Hindenburg. Silber 0.900, Gewicht 13.88 g (12.5 g fein), Durchmesser 29 mm. Rand: Gemeinnutz geht vor Eigennutz. Gültig bis 20.6.1948 (in den Westzonen). Jaeger 360.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1935 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1 Reichspfennig 1936 - 1940. Description: Adler über Hakenkreuz. Kupfer, Gewicht 2 g, Durchmesser 17.5 mm glatter Rand, gültig bis 28.2.1942. Jaeger 361.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1936 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1937 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 2 Reichspfennig 1936 - 1940. Description: Kupfer, Gewicht 3.33 g, Durchmesser 20 mm glatter Rand, gültig bis 28.2.1942. Jaeger 362.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1936 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1938 G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 5 Reichspfennig 1936 - 1939. Description: Kupfer-Aluminium, Gewicht 2.5 g, Durchmesser 18 mm, gekerbter Rand, gültig bis 31.8.1948 (in den Westzonen). Jaeger 363.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1936 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 10 Reichspfennig 1936 - 1939. Description: Kupfer-Aluminium, Gewicht 4 g, Durchmesser 21 mm gekerbter Rand, gültig bis 31.3.1949 (in den Westzonen). Jaeger 364.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1936 A, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 50 Reichspfennig 1938 - 1939. Description: Nickel, Gewicht 3.5 g, Durchmesser 20 mm gekerbter Rand, gültig bis 30.7.1940. Jaeger 365.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1938 A, B, D, E, F, G, J. Values for different denominations.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 2 Reichsmark 1936 - 1939. Description: Paul von Hindenburg, Hakenkreuz. Silber 0.625, Gewicht 8 g (5 g fein), Durchmesser 25 mm. Rand: Gemeinnutz geht vor Eigennutz. Gültig bis 20.6.1948 (in den Westzonen). Jaeger 366.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Section: 1936 D, E, G, J. Values for different denominations.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1938, 1939, 1936, 1937, 1938, 1939.

5 Reichsmark 1936 - 1939
Kopf rechts, Paul von Hindenburg, Rs. Hakenkreuz
Silber 0,900, Gewicht 13,88 g (12,5 g fein),
Durchmesser 29 mm, Rand: Gemeinnutz geht vor
Eigennutz, gültig bis 20.6.1948 (in den Westzonen)
Jaeger 367

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1936, 1937, 1938, 1939.

In der Münzstätte Berlin wurden 1942 Probemünzen mit dem Porträt Adolf Hitlers angefertigt. Kurt Jaeger berichtete über diese Probemünzen, die auch in Klippenform bekannt sind, ... daß diese Probe dem „Führer“ Adolf Hitler im Großen Hauptquartier Anfang 1943 vorgelegt worden ist. Hitler habe aber entschieden, daß Münzen mit seinem Bildnis „erst nach Erringung des Endsiegs“ geprägt werden sollen. „Münzen“ zu 20 und 100 RM mit dem Bildnis Hitlers auf der einen und dem Brandenburger Tor auf der anderen Seite sind private Anfertigungen der Nachkriegszeit, keine Probemünzen.

50 Reichspfennig 1935
Aluminium, Gewicht 1,33 g, Durchmesser 22,5 mm
gekerbter Rand
Gültig bis 31.3.1949 (in den Westzonen)
Jaeger 368

1 Reichspfennig 1940 - 1945
Adler, unten Hakenkreuz
Zink, Gewicht 1,8 g, Durchmesser 17 mm, glatter Rand
Gültig bis 31.8.1948 (in den Westzonen)
Jaeger 369

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1940, 1941, 1942, 1943, 1944.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1944, 1945.

5 Reichspfennig 1940 - 1944
Zink, Gewicht 2,5 g, Durchmesser 19 mm, gekerbter Rand
Gültig bis 31.8.1948 (in den Westzonen)
Jaeger 370

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1940, 1941, 1942, 1943, 1944.

10 Reichspfennig 1940 - 1945
Zink, Gewicht 3,5 g, Durchmesser 21 mm, glatter Rand
Gültig bis 31.3.1949 (in den Westzonen)
Jaeger 371

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945.

50 Reichspfennig 1939 - 1944
Aluminium, Gewicht 1,33 g, Durchmesser 22,5 mm
gekerbter Rand
Gültig bis 31.3.1949 (in den Westzonen)
Jaeger 372

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1943, 1944.

Deutschland unter alliierter Besetzung

1 Reichspfennig 1944 - 1946
Adler, Hakenkreuz im Stempel getilgt
Zink, Gewicht 1,8 g, Durchmesser 17 mm, glatter Rand
Gültig bis 31.8.1948 (in den Westzonen)
Jaeger 373a

1 Reichspfennig 1945 - 1946
Adler neu gestaltet
Zink, Gewicht 1,8 g, Durchmesser 17 mm, glatter Rand
Gültig bis 31.8.1948 (in den Westzonen)
Jaeger 373b

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1945, 1946.

5 Reichspfennig 1947 - 1948
Zink, Gewicht 2,5 g, Durchmesser 19 mm
gekerbter Rand
Gültig bis 20.6.1948, danach bis 1949 nur noch 1/10 des
Nennwerts (in den Westzonen)
Jaeger 374

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1945, 1947, 1948.

10 Reichspfennig 1945 - 1948
Zink, Gewicht 3,5 g, Durchmesser 21 mm, glatter Rand
Gültig bis 20.6.1948, danach bis 1949 nur noch 1/10 des
Nennwerts (in den Westzonen)
Jaeger 375

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1945, 1946, 1947, 1948.

Bundesrepublik Deutschland

1 Pfennig 1948 - 1949
Ausgabe Bank deutscher Länder
Stahl, kupferplattiert, Gewicht 2 g, Durchmesser 16,5 mm,
glatter Rand, gültig bis 28.2.2002
Jaeger 376

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1948, 1949.

5 Pfennig 1949
Ausgabe Bank deutscher Länder
Stahl, tombakplattiert, Gewicht 3 g,
Durchmesser 18,5 mm, glatter Rand
Gültig bis 28.2.2002
Jaeger 377

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1949.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Row for year 1940.

10 Pfennig 1949
Ausgabe Bank deutscher Länder
Stahl, tombakplattiert, Gewicht 4 g,
Durchmesser 21,5 mm, glatter Rand
Gültig bis 28.2.2002
Jaeger 378

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1949, 1950.

50 Pfennig 1949 - 1950
Ausgabe Bank deutscher Länder
Kupfer/Nickel, Gewicht 3,5 g, Durchmesser 20 mm,
gekerbter Rand
Gültig bis 28.2.2002
Jaeger 379

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1949, 1950.

1950 Bank deutscher Länder = falsche Stempelkopplung,
Unbefugt geprägte Exemplare („Karlsruher Münzskandal“)
unterschieden sich von den Originalen durch die Bildseite
– es wurde fälschlicherweise das neue Prägwerkzeug
benutzt.
Diese Stücke werden genauso hoch gehandelt.

1 Pfennig 1950 - 2001
Ausgabe Bundesrepublik Deutschland
Stahl, kupferplattiert, Gewicht 2 g,
Durchmesser 16,5 mm, glatter Rand
Gültig bis 28.2.2002
Jaeger 380

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows for years 1950, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979.

BESONDERHEITEN

Table with columns: Beschreibung, Preis, Beschreibung, Preis, Beschreibung, Preis. It lists various coins and medals with their descriptions and prices, including Pfennig, DM, Euro, and special commemorations.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. It provides a detailed breakdown of coin and medal quantities for each year from 1979 to 1999, including special issues and Jaeger 381.

Table titled '2 Pfennig 1950 – 1969' showing data for various issues, including the 'Jaeger 381' issue, with columns for year, quantity, and other details.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows include years 1959-1969 with various denominations and quantities.

2 Pfennig 1967 - 2001

Ausgabe Bundesrepublik Deutschland Stahl, kupferplattiert (magnetisch), Gewicht 2,9 g, Durchmesser 19,25 mm, glatter Rand Gültig bis 28.2.2002

Jaeger 381a

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows include years 1967-1999 with various denominations and quantities.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows include years 1963-1999 with various denominations and quantities.

5 Pfennig 1950 - 2001

Ausgabe Bundesrepublik Deutschland Stahl, tombakplattiert, Gewicht 3 g, Durchmesser 18,5 mm, glatter Rand Gültig bis 28.2.2002

Jaeger 382

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows include years 1950-1999 with various denominations and quantities.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows include years 1970-1999 with various denominations and quantities.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows include years 1995-1997 with various denominations and quantities.

10 Pfennig 1950 - 2001 Ausgabe Bundesrepublik Deutschland Stahl, tombakplattiert, Gewicht 4 g, Durchmesser 21,5 mm, glatter Rand Gültig bis 28.2.2002

Jaeger 383

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Rows include years 1950-1999 with various denominations and quantities.

Jahr Mio. ss vz vz-st st

2 Deutsche Mark 1951

Ahren, Weinblatt und Weintraube
Kupfer/Nickel, Gewicht 7 g, Durchmesser 25.5 mm
Rand: EINI~~GI~~KEIT UND RECHT UND FREIHEIT Jaeger 386

Table with 6 columns: Jahr, D, F, PP, G, J and values for ss, vz, vz-st, st.

2 Deutsche Mark 1957 - 1971

Max Planck
Kupfer/Nickel, Gewicht 7 g, Durchmesser 26.75 mm
Rand: EINI~~GI~~KEIT UND RECHT UND FREIHEIT
Gültig bis 31.7.1973. Jaeger 392

Large table with 6 columns: Jahr, D, F, PP, G, J and values for ss, vz, vz-st, st.

2 Deutsche Mark 1969 - 1987

Konrad Adenauer
Nickel, Kupfer/Nickel-plattiert, Gewicht 7 g, Durchmesser 26.75 mm, Rand: EINI~~GI~~KEIT UND RECHT UND FREIHEIT
Gültig bis 28.2.2002 Jaeger 406

Table with 6 columns: Jahr, D, F, G, J and values for ss, vz, vz-st, st.

KURSMÜNZENSÄTZE BRD

Main table with 9 columns: Jahr, Sätze, Wert. Includes sub-sections for 'Offizielle Kursmünzensätze', 'Spiegelglanz (Polierte Platte)', and 'ab 1974 in Hartfolie verpackt'.

Stempelglanz

ab 1974 in Hartfolie verpackt

Table with 5 columns: Jahr, D, F, G, J and values for Sätze, Wert.

Jahr	Mio.	vz	vz-st	st	PP
Reichsfreiherr vom Stein Jaeger 430					
1981	G 6,50			5	8
	PP 350T Ex.				
Umweltkonferenz der UN Jaeger 431					
1982	F 8,35			4	7
	PP 350T Ex.				
Johann Wolfgang von Goethe Jaeger 432					
1982	D 8,35			5	8
	PP 350T Ex.				
Karl Marx Jaeger 433					
1983	J 8,00			5	8
	PP 350T Ex.				
Martin Luther Jaeger 434					
1983	G 8,00			5	8
	PP 350T Ex.				
Deutscher Zollverein Jaeger 435					
1984	D 8,00			5	8
	PP 350T Ex.				
Felix Mendelssohn-Bartholdy Jaeger 436					
1984	J 8,00			5	8
	PP 350T Ex.				
Europäisches Jahr der Musik Jaeger 437					
1985	F 8,00			5	8
	PP 350T Ex.				
150 Jahre Eisenbahn Jaeger 438					
1985	G 8,00			5	8
	PP 350T Ex.				
Universität Heidelberg Jaeger 439					
1986	D 8,00			5	8
	PP 350T Ex.				
Friedrich der Große Jaeger 440					
1986	F 8,00			5	8
	PP 350T Ex.				

10 Deutsche Mark
Silber 0.625 fein, Gewicht 15,5 g (9.6875 g fein),
Durchmesser 32,5 mm,
(ab 1998 Silber 0.925 fein, 14.3375 g)
Rand: variierende Texte, gültig bis 28. 2. 2002

OLYMPISCHE SPIELE

Spirale, „in Deutschland“ Jaeger 401a					
1972	D 2,50			6	10 18
	F 2,50			6	10 18
	G 2,50			6	10 18
	J 2,50			6	10 18
	PP je 125T Ex.				
Spirale, „in München“ Jaeger 401b					
1972	D 2,50			6	10 18
	F 2,50			6	10 18
	G 2,50			6	10 18
	J 2,50			6	10 18
	PP je 125T Ex.				
Verschlungene Arme Jaeger 402					
1972	D 5,00		5,50	8	12
	F 5,00		5,50	8	12
	G 5,00		5,50	8	12
	J 5,00		5,50	8	12
	PP je 125T Ex.				
Sportler Jaeger 403					
1972	D 5,00		5,50	8	12
	F 5,00		5,50	8	12
	G 5,00		5,50	8	12
	J 5,00		5,50	8	12
	PP je 150T Ex.				

Jahr	Mio.	vz	vz-st	st	PP
Sportstätten Jaeger 404					
1972	D 5,00		5,50	8	12
	F 5,00		5,50	8	12
	G 5,00		5,50	8	12
	J 5,00		5,50	8	12
	PP je 150T Ex.				
Olympisches Feuer Jaeger 405					
1972	D 5,00		5,50	8	12
	F 5,00		5,50	8	12
	G 5,00		5,50	8	12
	J 5,00		5,50	8	12
	PP je 150T Ex.				
750 Jahre Berlin Jaeger 441					
1987	J 8,00		7,50	10	35
	PP 350T Ex.				
30 Jahre Römische Verträge Jaeger 442					
1987	G 8,00		7,50	10	25
	PP 350T Ex.				
Arthur Schopenhauer Jaeger 443					
1988	D 8,00		7,50	10	20
	PP 350T Ex.				
Carl Zeiss Jaeger 444					
1988	F 8,00		7,50	10	20
	PP 350T Ex.				
40 Jahre Bundesrepublik Jaeger 446					
1989	G 8,00		7,50	10	20
	PP 350T Ex.				
2000 Jahre Bonn Jaeger 447					
1989	D 8,00		7,50	10	20
	PP 350T Ex.				
800 Jahre Hamburger Hafen Jaeger 448					
1989	J 8,00		7,50	10	20
	PP 350T Ex.				
Kaiser Friedrich I. Barbarossa Jaeger 449					
1990	F 7,45		7,50	10	15
	PP 400T Ex.				
800 Jahre Deutscher Orden Jaeger 451					
1990	J 8,40		7,50	10	12
	PP 450T Ex.				

200 Jahre Brandenburger Tor Jaeger 452					
1991	A 8,40		7,50	10	15
	PP 450T Ex.				
Käthe Kollwitz Jaeger 453					
1992	G 8,00		7	9	11
	PP 450T Ex.				
Pour le Mérite Jaeger 454					
1992	D 8,00		7	9	11
	PP 450T Ex.				
1000 Jahre Potsdam Jaeger 455					
1993	F 8,00		7	9	11
	PP 450T Ex.				
Robert Koch Jaeger 456					
1993	J 7,00		7	9	11
	PP 450T Ex.				
Widerstand gegen NS Jaeger 457					
1994	A 7,00		7	9	11
	PP 450T Ex.				
Johann Gottfried Herder Jaeger 458					
1994	G 7,00		7	9	11
	PP 450T Ex.				

Jahr	Mio.	vz	vz-st	st	PP
Frauenkirche in Dresden Jaeger 460					
1995	J 7,00		7	9	11
	PP 450T Ex.				
Wilhelm Conrad Röntgen Jaeger 461					
1995	D 6,50		7	9	11
	PP 400T Ex.				
Heinrich der Löwe Jaeger 462					
1995	F 6,50		7	9	11
	PP 400T Ex.				
Adolf Kolping Jaeger 463					
1996	A 5,60		7	9	11
	PP 400T				
Philipp Melanchthon Jaeger 464					
1997	J 3,00		7,50	10	16
	PP je Mzst. A-J 150 T (A=20)				zus. 70
100 Jahre Dieselmotor Jaeger 465					
1997	F 3,00		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 150 T (A=18)				zus. 65
Heinrich Heine Jaeger 466					
1997	D 3,00		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 150 T (A=18)				zus. 65
350 Jahre Westfälischer Friede Jaeger 467					
1998	J 3,50		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 200 T				zus. 60

Hildegard von Bingen Jaeger 468					
1998	G 3,50		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 200 T				zus. 60
50 Jahre Deutsche Mark Jaeger 469					
1998	F 3,50		8,50	12	14
	PP je Mzst. A-J 200 T				zus. 70
300 Jahre Franckesche Stiftungen zu Halle Jaeger 470					
1998	A 3,50		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 200 T				zus. 60
50 Jahre Grundgesetz Jaeger 471					
1999	D 3,50		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 200 T				zus. 60
50 Jahre SOS-Kinderdörfer Jaeger 472					
1999	J 3,00		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 160 T				zus. 60
Weimar-Kulturstadt Europas/ 250. Geburtstag Goethes Jaeger 473					
1999	F 3,00		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 160 T				zus. 60
EXPO 2000 Jaeger 474					
2000	A 3,00		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 160 T				zus. 60
Karl d. Große/Dom zu Aachen Jaeger 475					
2000	G 3,00		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 160 T				zus. 60
250. Todestag J. S. Bach Jaeger 476					
2000	F 3,00		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 160 T				zus. 60
10 Jahre deutsche Einheit Jaeger 477					
2000	D 3,00		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 160 T				zus. 60
200. Geburtstag A. Lortzings Jaeger 478					
2001	J 2,50		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 160 T				zus. 60

Jahr	Mio.	vz	vz-st	st	PP
750 Jahre Katharinenkloster / 50 Jahre Meeresmuseum Stralsund Jaeger 479					
2001	A 2,50		7,50	10	12
	PP je Mzst. A-J 160 T				zus. 60
50 Jahre Bundesverfassungsgericht Jaeger 480					
2001	G 2,0		7,50	10	14
	PP je Mzst. A-J 160 T				zus. 70

1 Deutsche Mark (goldene Abschiedsmark) Jaeger 481					
Gold 999,9 fein, Gewicht 12 g, Durchmesser 23,5 mm, Rand Arabesken, „gültig“ bis 28. 2. 2002					
2001	A 0,2		260-270		
	D 0,2		250-260		
	F 0,2		250-260		
	G 0,2		250-260		
	J 0,2		250-260		

Wolfgang J. Mehlhausen

Handbuch zur Münzpflege

Die Behandlung von Münzen und Medaillen ist eine heikle Angelegenheit, bei der „gereinigte“ Stücke buchstäblich verdorben oder doch zumindestens deutlich im Wert verringert werden können, wenn, ja wenn diese Reinigung unsachgemäß durchgeführt wird. Jeder Sammler ist daher gut beraten, sich umfassend zu orientieren, Rat vom Fachmann einzuholen, bevor er unansehnliche Stücke seiner Sammlung „aufpolieren“ kann.

Der Autor dieses Handbuchs verfügt über langjährige Erfahrungen in der sachkundigen Reinigung und Pflege von Münzen. Seine Hinweise und Ratschläge in diesem Buch können den Anfänger vor groben Fehlern bewahren und auch den fortgeschrittenen Sammlern Tipps zum richtigen Umgang mit verschmutzten oder korrodierten Exemplaren ihrer Sammlung geben.

2. Auflage 2005, DIN A5, 184 Seiten, Broschur, ISBN 978-3-924861-99-5 Preis: 10,- EUR

Erhältlich im Buch- und Fachhandel oder direkt beim Verlag. Nutzen Sie die beigeheftete Buchbestellkarte.

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st matt
------	------	----	----	-------	------------

DDR 1948/49 – 1990

Kursmünzen von 1 Pfennig bis 2 Mark

1 Pfennig 1948 – 1950

Aluminium, Gewicht 0,75 g, Durchmesser 17 mm
glatter Rand, gültig bis 31.12.1970 **Jaeger 1501**

1948 A	1,50	10	18	35
1949 A	1	7	18	30
E	12	50	180	300
1950 A	1,50	8	12	45
E	5	18	30	90

Gesamtauflage:
A: 243 Millionen Ex., E: 55,2 Millionen Ex.

5 Pfennig 1948 – 1950

Aluminium, Gewicht 1,1 g, Durchmesser 19 mm
glatter Rand
Gültig bis 31.12.1970 **Jaeger 1502**

1948 A	2	12	25	110
1949 A	2	14	30	145
1950 A	2	8	20	80

Gesamtauflage: 205 Millionen Ex.

10 Pfennig 1948 – 1950

Aluminium, Gewicht 1,5 g, Durchmesser 21 mm
glatter Rand **Jaeger 1503**

1948 A	2	15	30	120
1949 A	2	15	30	120
1950 A	1,50	12	25	120
E	16,00	12	120	400
				700

Gesamtauflage A: 216,54 Millionen Ex.

50 Pfennig 1949 – 1950

Kupfer/Aluminium, Gewicht 3,3 g,
Durchmesser 20 mm, Rand: vertiefte Rauten und Ranken
Gültig bis 31.7.1958 **Jaeger 1504**

1949 A wenige Ex.				LP
1950 A	67,70	3	15	35
				60

1 Pfennig 1952 – 1953

Aluminium, Gewicht 0,75 g, Durchmesser 17 mm
glatter Rand, gültig bis 31.12.1970 **Jaeger 1505**

1952 A	287,21	1	5	6	15
E	49,30	2,50	12	22	45
1953 A	114,00	1	3	5	10
E	50,88	2,50	12	22	60

5 Pfennig 1952 – 1953

Aluminium, Gewicht 1,1 g, Durchmesser 19 mm
Hammer und Zirkel, glatter Rand
Gültig bis 31.12.1970 **Jaeger 1506**

1952 A	113,40	2	5	7,50	15
E	24,02	4	12	22	40
1953 A	40,99	3	6	7,50	18
E	28,67	5	20	40	140

10 Pfennig 1952 – 1953

Aluminium, Gewicht 1,5 g, Durchmesser 21 mm
glatter Rand, gültig bis 31.12.1970 **Jaeger 1507**

1952 A	70,43	2	10	25	100
E	21,50	5	25	150	400
1953 A	18,61	5	18	30	110
E	11,50	8	45	170	420

Jahr	Mio.	s	ss	vz	st matt	Exp.
------	------	---	----	----	------------	------

1 Pfennig 1960 – 1990

Aluminium, Gewicht 0,75 g, Durchmesser 17 mm
glatter Rand, gültig bis 30.6.1991 **Jaeger 1508**

1960 A	101,81	0,50	1	2	4
1961 A	101,78	0,50	1	1,50	4
1962 A	81,46	0,50	1	2,50	–
1963 A	101,40	0,50	1	2,50	–
1964 A	98,97	0,50	1	2,50	–
1965 A	38,58	2,50	10	55	–
1968 A	813,68				
					trotz Mz. A in Leningrad geprägt
1972 A	4,80	5	8	15	–
1973 A	5,52	4	8	15	–
1975 A	202,75			1,50	–

Blätter in neuer Zeichnung

1977 A	61,56	0,50	4	–
1978 A	200,05	0,50	1,50	–
1979 A	100,64	0,50	1,50	2,50
1980 A	153,00	0,50	1,50	2,50
1981 A	200,44	0,50	1,50	2,50

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st matt	Exp.
------	------	----	----	-------	------------	------

1982 A	99,20	0,50	1,50	2,50
1983 A	150,00	0,50	1,50	2,50
1984 A	137,60	0,50	1,50	2,50
1985 A	125,06	0,50	1,50	2,50
1986 A	73,90	0,50	1,50	2,50
1987 A	50,01	0,50	1,50	2,50
1988 A	75,45	0,50	1,50	2,50
1989 A	84,41		1,50	2,50
1990 A	15,67	5	14	15

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st matt	Exp.
------	------	----	----	-------	------------	------

5 Pfennig 1968 – 1990

Aluminium, Gewicht 1,1 g, Durchmesser 19 mm
glatter Rand, gültig bis 30.6.1991 **Jaeger 1509**

1968 A	282,30		1,50	15	
1972 A	51,46		2	LP	
1975 A	84,71		2	–	
1976 A	bisher 2 Ex. bekannt		LP	–	
1978 A	43,26		2,50	20	
1979 A	46,19		2,50	3	
1980 A	31,98		2,50	3	
1981 A	33,10		3	3	
1982 A	0,92	65	120	700	55
1983 A	100,89		3	3	
1984 A	–		–	40	
1985 A	1,01		2,50	8	12
1986 A	1,01		2,50	8	12
1987 A	0,03		6	35	14
1988 A	35,93		1,50	3	
1989 A	21,56		1	3	
1989 A	geänderte Jahreszahl		50	120	
1990 A	50,64		2,50	3	

10 Pfennig 1963 – 1990

Aluminium, Gewicht 1,5 g, Durchmesser 21 mm
glatter Rand, gültig bis 30.6.1991 **Jaeger 1510**

1963 A	21,06	10	30	75	–
1965 A	55,31	1,50	1,50	5	–
1967 A	96,99	0,50	1	4	–
1968 A	207,46	0,50	1	3	–
1970 A	13,39	1	1,50	7	–
1971 A	66,62	0,50	1	3	–
1972 A	5,70	0,50	2,50	6	–
1973 A	11,26	0,50	1,50	5	–
1978 A	40,00		1	3	–
1979 A	54,66		1	3	4,50
1980 A	20,66	0,50	1,50	5	12
1981 A	40,70		1	3	4
1982 A	40,21		1	5	4,50
1983 A	40,70		15	85	9
1984 A	aus Jahressatz		12	–	40
1985 A	1,02	1,50	4,50	10	16
1986 A	1,01	1,50	4	9	12
1987 A	0,03	3,50	8	30	12
1988 A	10,71		1	2,50	4
1989 A	37,63		1	2,50	3
1990 A	13600 Ex. im Jahressatz		–	–	30

20 Pfennig 1969, 1971

Kupfer/Zink (Messing), Gewicht 5,4 g,
Durchmesser 22,2 mm, glatter Rand
Ohne Münzstättenzeichen
Gültig bis 30.6.1991 **Jaeger 1511a**

1969	167,17	2	3,50	7	–
1971	24,56	2	3,50	6	–

20 Pfennig 1972 – 1990

Kupfer/Zink (Messing), Gewicht 5,4 g,
Durchmesser 22,2 mm, glatter Rand
Mit Münzstättenzeichen; gültig bis 30.6.1991 **Jaeger 1511 b**

1972 A	5,01	2,50	5	14	–
1973 A	2,52	2,50	5	14	–
1974 A	7,46	1	2	7	–
1979 A	0,29	1	4	7	13
1980 A	2,21	20	50	120	30
1981 A	0,98	2	6	13	15
1982 A	10,46	2	6	13	15
1983 A	25,81	1	2	5	7
1984 A	25,01	1	2	5	5
1985 A	1,56	3	7	20	15
1986 A	1,15	3	7	17	12
1987 A	0,03	5	7,50	22	12
1988 A	0,03	5	8	24	15
1989 A	14,69	0,50	1,50	3	4
1990 A	13600 Ex. im Jahressatz		–	–	25

50 Pfennig 1958 – 1990

Aluminium, Gewicht 2,0 g, Durchmesser 23 mm
gekerbter Rand, gültig bis 30.6.1991 **Jaeger 1512**

1958 A	101,61	2,50	5	10	–
1968 A	19,86	1,50	2,50	4	–
1971 A	35,83	1,50	2,50	5	–
1972 A	8,12	1,50	2,50	6	–
1973 A	6,53	2	4	9	–
1979 A	1,03	2	4	9	11
1980 A	1,12	60	85	130	23
1981 A	10,55	1,50	4	9	11
1982 A	79,83	1	2	3	5
1983 A	1,31	4	7,50	13	10
1984 A	aus Jahressatz		–	–	40
1985 A	1,56	4	7,50	13	14
1986 A	0,78	4	7,50	14	14
1987 A	32300 Ex.	6	12	22	12
1988 A	28750 Ex.	7	14	25	16
1989 A	28600 Ex.	5	10	16	16
1990 A	13600 Ex. im Jahressatz		–	–	28

Jahr	Mio.	vz	vz-st	st matt	Exp.
------	------	----	-------	------------	------

1 Deutsche Mark 1956 – 1963

Aluminium, Gewicht 2,5 g, Durchmesser 25 mm
Rand: vertiefte Sterne, gültig bis 31.7.1980 **Jaeger 1513**

1956 A	112,11	4	7,50	14	50
1962 A	45,92	3	6	10	40
1963 A	31,91	2	3,50	8	–

1 Mark 1972 – 1990

Aluminium, Gewicht 2,5 g, Durchmesser 25 mm
Rand: vertiefte Sterne, gültig bis 30.6.1990 **Jaeger 1514**

1972 A	30,29	2,50	5	9	–
1973 A	6,97	3	7	12	–
1975 A	32,09	2	5	7	–
1977 A	119,81	0,50	1,50	3	–
1978 A	18,82	0,50	1,50	3	–
1979 A	1,00	3	5	11	13
1980 A	1,07	70	120	250	25
1981 A	1,01	5	8,50	14	20
1982 A	51,62	1	1,50	3	5
1983 A	1,06	3	7,50	14	14
1984 A	aus Jahressatz		–	–	38
1985 A	1,13	3	5	9	16
1986 A	1,01	3	6	15	15
1987 A	32000 Ex.	8	12	22	16
1988 A	28750 Ex.			500	20
1989 A	30600 Ex.	8	12	18	18
1990 A	13600 Ex. im Jahressatz		–	–	28

2 Deutsche Mark 1957

Aluminium, Gewicht 3,0 g, Durchmesser 27 mm

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Thomaskirche Leipzig • Jaeger 1598						
1984	225.840		15	20	30	55
	PP 5500 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Adolf von Lützow Jaeger 1599						
1984	45.000		40	50	60	80
	PP 5000 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Brandenburger Tor Jaeger 1536						
1984	18.500		30	45	55	110
	PP 3015 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Frauenkirche Dresden • Jaeger 1601						
1985	225.100		15	20	35	55
	PP 8476 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Dresdener Zwinger • Jaeger 1602						
1985	219.520		15	20	35	55
	PP 5500 Ex.					

BESONDERHEITEN Kursmünzen DDR

Jahr Besonderheit Erhaltung Preis

Pfennig			
1948	Zink	vz	1750
1973	kopfstehend	vz	75
o. J. Mz. A. Zwitterprägung von J. 1508 (Vs.) mit J. 1505 (Rs.)			
			LP

5 Pfennig			
1968	Stahl, messingplattiert	st	LP
1972	Nickel, 3,25 g	vz	500
	Nickel, 3,77 g	st	500
	Nickel, 3,36 g	st	500
	Nickel, 2,63 g	st	500
	Nickel, 2,7425 g	st	500
	Kupfer/Nickel, 2,74 g	st	600
	Stahl, 2,71 g	st	750
1975	Nickel, 2,57 g	st	500
1978	Kupfer/Nickel 2,7 g	vz	425
1982	mit Riffelrand	vz	325
1983	Nickel mit Riffelrand	st	LP
		vz	400

10 Pfennig			
1949	Mz. A. mit Riffelrand		2500
1953	Mz. A. Eisen, 4,27 g	vz	2250
1965	Eisen, messingplattiert, 4,36 g	vz	650
1967	Messing, 4,55 g	vz	500
1968	Stahl, messingplattiert	vz	400
	Nickel, 3,31 g	vz	400
1979	Kupfer/Nickel	vz	500
	Messing	vz	500
1982	dünner Schrötling (des 5-Pfennig-Stücks), 1,1 g	LP	
1983	dünner Schrötling 1,1 g	LP	

20 Pfennig			
1971	Nickel	vz	500
	Aluminium	st	LP
1973	Nickel	vz	425
1982	Stahl, messingplattiert	vz	500
1984	Nickel	vz	500

50 Pfennig			
1950	Kupfer/Nickel, 3,5 g		7500
	Eisen	LP	
1968	Messing (20 Pfennig)	vz	450
1973	mit unvollständigem Riffelrand	vz	225

1 Mark			
1956	auf 2-Mark-Schrötling, mit Riffelrand	vz	375
	Rohling, mit Randprägung	vz	100
	Silber	st	2500
	Eisen, 7,7 g	vz	1750
1972	verschiedene Motivproben, Aluminium, je	st	500
1978	Kupfer/Nickel	st	1750
1986	Kupfer/Nickel, Zink (Neusilber), 7,5 g	st	1800

2 Mark			
1957	Kupfer/Nickel	st	LP
1957	Chromstahl, 10,3 g,	st	3000
1977	Kupfer/Nickel	st	1750
1978	Kupfer, 7,1 g	st	1750
1983	doppelte Rändelung: Sterne und Riffelrand	vz	LP
1986	Kupfer/Nickel/Zink (Neusilber), 9,37 g	st	1800

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Caroline Neuber Jaeger 1604						
1985	51.825		60	75	90	95
	PP 4000 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Brandenburger Tor Jaeger 1536						
1985	3000 Ex.					900

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Schloß Sanssouci • Jaeger 1609						
1986	294.340		6	10	15	55
	PP 4200 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Neues Palais Potsdam • Jaeger 1610						
1986	294.002		6	10	15	55
	PP 4204 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Heinrich von Kleist Jaeger 1611						
1986	46.700		90	135	150	165
	PP 4000 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Brandenburger Tor Jaeger 1536						
1986	15.780		50	75	90	160
	PP 2800 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Nikolaiviertel Berlin • Jaeger 1613						
1987	492.606		4	6	10	50
	PP 4200 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Rotes Rathaus Berlin • Jaeger 1614						
1987	495.110		4	6	10	50
	PP 4200 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Alexanderplatz Berlin • Jaeger 1615						
1987	496.202		4	6	10	50
	PP 4200 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Brandenburger Tor • Jaeger 1536						
1987	311.910		8	18	22	60
	PP 6424 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Ferneisenbahn „Saxonia“ • Jaeger 1618						
1988	401.800		5	9	12	95
	PP 3200 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Überseehafen Rostock • Jaeger 1619						
1988	392.801		5	9	12	90
	PP 3200 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Ernst Barlach Jaeger 1620						
1988	51.601		55	65	80	140
	PP 3000 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Brandenburger Tor • Jaeger 1536						
1988	27.650		12	18	22	160
	PP 2300 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Katharinenkirche Zwickau • Jaeger 1626						
1989	402.140		5	8	10	75
	PP 3200 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Marienkirche Mühlhausen • Jaeger 1627						
1989	401.900		5	8	10	75
	PP 3200 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Carl von Ossietzky Jaeger 1628						
1989	50.400		65	75	85	125
	PP 3066 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Brandenburger Tor Jaeger 1536						
1989	25.500		12	18	25	130
	PP 2405 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
500 Jahre Postwesen Jaeger 1631						
1990	400.000		5	8	10	60
	PP 4200 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Brandenburger Tor Jaeger 1536						
1990	50.500		12	20	28	

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Zeughaus Berlin Jaeger 1632						
1990	410.000		3	6	9	55
	PP 4200 Ex.					

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Kurt Tuchofsky Jaeger 1633						
1990	50.171		35	50	60	80
	PP 4000 Ex.					

5 Mark Meißner Dom
Es existiert auch eine Prägung mit dem Jahr 1981. Dieser Jahrgang gehört zu einem Jahressatz, dessen Münzen probeweise mit polierten Stempeln in einer Auflage von 40 Stück geprägt wurden. Die reguläre Produktion von Kursmünzensätzen in Polierter Platte wurde erst 1982 aufgenommen (siehe Jahressätze).

5 Mark Brandenburger Tor 1983 und 1985.
Anlässlich der 750-Jahrfeier der Stadt Berlin wurde ein Satz mit zehn verschiedenen Jahrgängen des 5 Mk. Brandenburger Tor (1971, 1979 – 1987) in einem Hartkunststoff-Behältnis mit dem Aufdruck „1971 Brandenburger Tor 1987“ ausgegeben. Wert des Satzes: ca. 1850.– Euro.

10 Mark 1966 – 1990

Si = Silber/Kupfer, Gewicht 17 g, Durchmesser 31 mm

• für den Zahlungsverkehr geprägt.
Kupfer/Zink/Nickel, Gewicht 12 g, Durchmesser 31 mm

• diese Sonderprägungen waren gelegentlich im Zahlungsverkehr anzutreffen. Sie wurden auch außerhalb des Kulturbunds verteilt.
Kupfer/Nickel/Zink, Gewicht 12 g, Durchmesser 31 mm

Gültig bis 30.6.1990

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Karl Friedrich Schinkel Si Jaeger 1517						
1966	48.883		230	250	280	LP

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Käthe Kollwitz Si Jaeger 1519						
1967	61.940		50	60	70	LP

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Johannes Gutenberg Si Jaeger 1523						
1968	66.526		45	50	60	

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Johann Friedrich Böttger Si Jaeger 1527						
1969	66.625		45	50	60	LP

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Ludwig van Beethoven Si Jaeger 1528						
1970	72.343		40	50	60	LP

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Albrecht Dürer Si Jaeger 1532						
1971	61.224		40	50	60	LP

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Mahnmal Buchenwald • Jaeger 1539						
						(Exp.)

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
1972	3,55 Mio.		3	5	15	25

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st	PP
Heinrich Heine Si Jaeger 1542						
1972						

Jahr	Mio.	vz	vz-st	st	PP
20 Jahre Warschauer Vertrag • Jaeger 1557					
1975	1,91 Mio.	3	6	12	(Exp.) 22
20 Jahre NVA • Jaeger 1560					
1976	593.765	4	6	15	(Exp.) 20
Carl Maria von Weber Si Jaeger 1562					
1976	45.042	60	70	80	100
PP 6037 Ex.					
Otto von Guericke Si Jaeger 1565					
1977	43.443	70	85	100	110
PP 6000 Ex.					
Justus von Liebig Si Jaeger 1567					
1978	40.058	65	80	90	110
PP 4500 Ex.					

Jahr	Mio.	vz	vz-st	st	PP
Weltraumflug • Jaeger 1568					
1978	591.165	10	15	30	400
PP 2.600 Ex.					
Ludwig Feuerbach Si Jaeger 1574					
1979	38.884	120	140	160	165
PP 4500 Ex.					
Gerhard von Scharnhorst Si Jaeger 1577					
1980	49.447	40	45	50	65
PP 5500 Ex.					
25 Jahre NVA • Jaeger 1578					
1981	626.200	8	12	20	55
PP 5500 Ex.					
G. W. Friedrich Hegel Si Jaeger 1581					
1981	49.500	40	45	50	60
PP 5500 Ex.					

Jahr	Mio.	vz	vz-st	st	PP
700 Jahre Münzprägung in Berlin • Jaeger 1582					
1981	54.540	35	40	50	65
PP 5500 Ex.					
Neues Gewandhaus Leipzig Si Jaeger 1583					
1982	49.165	35	40	50	60
PP 5500 Ex.					
Richard Wagner Si Jaeger 1589					
1983	393.980	35	40	50	60
PP 5500 Ex.					
30 Jahre Kampfgruppen • Jaeger 1593					
1983	393.980	6	12	25	50
PP 5000 Ex.					
Alfred Brehm Si Jaeger 1597					
1984	40.000	55	65	75	90
PP 5000 Ex.					
Semperoper Dresden Si Jaeger 1600					
1985	55.002	50	60	70	90
PP 5000 Ex.					
Sieg über Faschismus • Jaeger 1603					
1985	606.010	6	10	15	50
PP 5000 Ex.					
Humboldt-Universität Berlin Si Jaeger 1606					
1985	38.000	60	70	85	100
PP 4000 Ex.					
Ernst Thälmann • Jaeger 1608					
1986	581.640	5	10	15	50
PP 4002 Ex.					
Charité Si Jaeger 1612					
1986	38.000	55	65	75	90
PP 4101 Ex.					
Schauspielhaus Berlin Si Jaeger 1616					
1987	46.100	55	65	75	85
PP 4000 Ex.					
Ulrich von Hutten Si Jaeger 1622					
1988	37.000	75	85	95	220
PP 3000 Ex.					
40 Jahre DDR-Sportbund • Jaeger 1623					
1988	540.120	5	9	15	95
PP 3300 Ex.					
40 Jahre RGW • Jaeger 1625					
1989	97.000	30	40	50	220
PP 3000 Ex.					
Johann Gottfried Schadow Si Jaeger 1629					
1989	39.200	100	115	125	240
PP 3000 Ex.					
40 Jahre DDR • Jaeger 1630					
1989	588.900	7	12	18	160
PP 3080 Ex.					
Johann Gottlieb Fichte Si Jaeger 1636					
1990	40.564	75	85	95	145
PP 4200 Ex.					
100 Jahre 1. Mai • Jaeger 1637					
1990	589.457	3	5	7	70
PP 4367 Ex.					
20 Mark 1966 – 1990					
Si = Silber/Kupfer, Gewicht 20,9 g, Durchmesser 33 mm					
• für den Zahlungsverkehr geprägt. Kupfer/Zink/Nickel, Gewicht 15 g, Durchmesser 33 mm					
• diese Sonderprägungen waren gelegentlich im Zahlungsverkehr anzutreffen. Sie wurden auch außerhalb des Kulturbunds verteilt. Kupfer/Nickel/Zink, Gewicht 15 g, Durchmesser 33 mm					
Gültig bis 30.6.1990					
Gottfried Wilhelm Leibniz Si Jaeger 1518					
1966	48.581	140	155	200	LP
PP wenige Ex.					
Wilhelm von Humboldt Si Jaeger 1520					
1967	52.598	120	130	150	LP
PP wenige Ex.					

Jahr	Mio.	vz	vz-st	st	PP
					
Karl Marx Si Jaeger 1521					
1968	53.146	75	80	90	LP
PP wenige Ex.					
Johann Wolfgang von Goethe Si Jaeger 1525					
1969	53.222	115	125	140	LP
PP wenige Ex.					
Friedrich Engels Si Jaeger 1529					
1970	47.719	75	85	95	LP
PP wenige Ex.					
Heinrich Mann (Gewicht 16,5 g!) • Jaeger 1531					
1971	1,25 Mio.	5	10	15	(Exp.) 30
Luxemburg/Liebnecht Si Jaeger 1533					
1971	47.465	70	80	90	LP
Ernst Thälmann • Jaeger 1535					
1971	4,89 Mio.	4	7	12	(Exp.) 25
Friedrich von Schiller • Jaeger 1537					
1972	3,65 Mio.	5	8	20	(Exp.) 30
Lucas Cranach Si Jaeger 1538					
1972	47.548	60	70	80	LP
Wilhelm Pieck • Jaeger 1541					
1972	2,39 Mio.	5	8	15	(Exp.) 25
August Bebel Si Jaeger 1547					
1973	47.197	50	60	70	LP
Otto Grothwohl • Jaeger 1548					
1973	1,53 Mio.	4	7	12	(Exp.) 25
Immanuel Kant Si Jaeger 1549					
1974	44.465	55	65	75	125
PP 4284 Ex.					
Johann Sebastian Bach Si Jaeger 1555					
1975	49.497	70	80	90	LP
PP 3					
Wilhelm Liebknecht Si Jaeger 1561					
1976	43.160	55	65	75	150
PP 4020 Ex.					
Carl Friedrich Gauß Si Jaeger 1563					
1977	42.502	75	85	100	
Johann Gottfried Herder Si Jaeger 1570					
1978	36.550	85	95	110	110
PP 4500 Ex.					
Gotthold Ephraim Lessing Si Jaeger 1571					
1979	39.343	85	95	110	135
PP 4521 Ex.					
30 Jahre DDR • Jaeger 1573					
1979	642.075	8	10	20	(Exp.) 25
Ernst Abbe Si Jaeger 1575					
1980	39.500	65	75	85	95
PP 5503 Ex.					
Freiherr vom und zum Stein Si Jaeger 1579					
1981	39.264	55	65	75	80
PP 5500 Ex.					
Clara Zetkin Si Jaeger 1587					
1982	39.500	50	60	70	80
PP 5500 Ex.					
Martin Luther Si Jaeger 1591					
1983	40.500	430	470	520	550
PP 5500 Ex.					
Karl Marx • Jaeger 1592					
1983	655.614	6	9	20	48
PP 6000 Ex.					
Georg Friedrich Händel Si Jaeger 1595					
1984	35.900	140	150	165	190
PP 4500 Ex.					
Ernst Moritz Arndt Si Jaeger 1605					
1985	36.000	100	115	130	150
PP 4000 Ex.					

BESONDERHEITEN Gedenkmünzen DDR

Fehlprägungen • Materialvarianten • Motivänderungen • Produktionsproben und Schrötlingsverwechslungen

Jahr	Besonderheit	Exemplare	Preis	Jahr	Besonderheit	Exemplare	Preis
1966	10 MDN Karl Friedrich Schinkel Ohne Randschrift Abschlag in Kupfer, 15,3 g	wenige	LP	1971	5 Mark Johannes Kepler Ohne Randschrift	?	LP
1966	20 MDN G. W. Leibniz Mit Randschrift des 10 MDN Schinkel: 10 Mark der Deutschen Notenbank Abschlag in Kupfer, 18,6 g	wenige	LP	1971	20 Mark Luxemburg/Liebnecht Doppelte Randschrift	?	LP
1967	10 MDN Käthe Kollwitz Mit Randschrift des 10 Mark Guten- berg: * 10 Mark * 10 Mark * 10 Mark * ca. 5000	180		1972	Meißner Dom Ohne Randschrift	3	LP
o. J. Dr.-Theodor-Neubauer-Medaille Auf gerändeltem Schrötling der 10 MDN Kollwitz, mit Randschrift „10 Mark der Deutschen Notenbank“ Sinterwerkstoff, 17 g				30	6500		
1967	20 MDN 1967 von Humboldt Mit Randschrift des 20 Mark Karl Marx: * 20 Mark * 20 Mark * 20 Mark * ca. 5000	180		1972	20 Mark Wilhelm Pieck Auf ungerändeltem Schrötling von 10 Mark Buchenwald geprägt.	wenige	LP
	Doppelte Randschrift	wenige	LP	1973	10 Mark Weltjugendfestspiele Statt Riffelrand, Randschrift: * 10 Mark * 10 Mark * 10 Mark * ca. 800	600	600
1968	5 Mark Robert Koch Ohne Randschrift Dünner, untergewichtiger Schrötling	?	475	1973	20 Mark Otto Grothwohl Einseitige Produktionsprägung Nur Kopfseite Einseitige Motivprobe. Kopfbild im Schriftkreis	wenige	1250
		?	100			wenige	1750
1968	10 Mark Johannes Gutenberg Ohne Randschrift Mit doppelter Randschrift	?	750	1973	20 Mark August Bebel Randschrift doppelt geprägt	?	750
		?	LP	1974	10 Mark 25 Jahre DDR (Alles mit dem Volk). Statt Kupfer/Nickel/Zink und 12 g Silber (500er), 17 g	1500	950
1969	20 Mark J. W. v. Goethe Ohne Randschrift Doppelte Randschrift Mit Randschrift vom 20-Mark-Stück Bach	?	LP	1975	10 Mark Albert Schweitzer Mit neuer Wertseite (wie Warschauer Pakt, 20 Jahre NVA usw.)	8810	120
		?	LP	1975	20 Mark Johann Sebastian Bach Bildseite vertieft geprägt statt erhaben	10.257	135
1969	5 Mark Heinrich Hertz Ohne Randschrift Dünner, untergewichtiger Schrötling	wenige	LP	1977	10 Mark von Guericke Verändertes Motiv: Pferdegesspann mit den Magdeburger Halbkugeln. Mit Inschrift: Probe	6000	340
		?	225	1979	20 Mark 30 Jahre DDR Mit Wertseite des 20 Mark Otto Grothwohl (Jahreszahl 1973)	wenige	3500
1969	5 Mark XX Jahre DDR Ohne Randschrift Mit doppelter Randschrift Mit Randschrift in mongolischer Sprache wenige Nur Randschrift geprägt Mit verändertem Motiv: Staatswappen wie 2 DM 1957, ohne Randschrift Wie vorher, mit Randschrift Mit höherem Nickelanteil: Kupfer 75% / Nickel 25% 12.741 Ex. (= hellere Farbe), vz: 40, Stgl.: Aluminium, 2,75 g Aluminium/Bronze, 9,5 g Messing, 8,7 g Stahl, messingplattiert, 7,1 g Nickel, 10 g Nickel/Messing, 9,4 g Kupfer (620)/Nickel (180) / Zink (200) = Neusilber, 8,8 g Stahl, nickelplattiert, 6,4 g	?	150	1979	Verändertes Motiv: Blattähnliches Symbol	10.000	140
		?	40	1980	20 Mark Ernst Abbe Mit Gegenstempeln griechische Läufer, Citius Altitus Fortius und 1980 Moscow Games 1980. Private Stempelung durch eine Firma in den USA	1200	300
		?	550	1981	10 Mark 700 Jahre Münzprägung in Berlin Verändertes Motiv: Abbildung des um 1513 geprägten Goldguldens. Mit Inschrift: Probe, Silber (500er), 17 g Wie vorher, aber in PP	wenige	LP
		?	500			2250	1000
		?	500	1985	20 Mark Ernst Moritz Arndt Prägung auf Neusilber-Ronde von 10 Mark 40 Jahre Sieg über den Faschismus. 31 mm, 12 gr., mit Randschrift: * 10 Mark * 10 Mark * 10 Mark *	wenige	LP
		?	500				
		?	500	1988	10 Mark DDR Sport Statt Neusilber-Legierung: Silber (500er). Mit P unter Wertzahl. Nur in PP	1000	1000
		?	500	1988	20 Mark Carl Zeiss Mit größerer Randschrift	15	12000
1970	10 Mark Ludwig van Beethoven Ohne Randschrift	?	600				
1970	20 Mark Friedrich Engels Randschrift doppelt geprägt	?	750				
1971	5 Mark Brandenburger Tor Randschrift zweimal geprägt	2	LP				

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st, PP

Jacob und Wilhelm Grimm Si Jaeger 1607

Stadtsiegel Berlin Si Jaeger 1617

Carl Zeiss Si Jaeger 1621

Thomas Müntzer Si Jaeger 1624

Andreas Schlüter Si Jaeger 1634

Öffnung des Brandenburger Tors Si/• Jaeger 1635

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st, PP

Deutsche Nebengebiete

DEUTSCH NEU-GUINEA Neu-Guinea Compagnie

100 Neu-Guinea Pfennig = 1 Neu-Guinea Mark

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

1 Neu-Guinea Pfennig

2 Neu-Guinea Pfennig

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

10 Neu-Guinea Pfennig

1/2 Neu-Guinea Mark

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

1 Neu-Guinea Mark

2 Neu-Guinea Mark

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

5 Neu-Guinea Mark

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

10 Neu-Guinea Mark

20 Neu-Guinea Mark

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

DEUTSCH OSTAFRIKA Deutsch-Ostafrikanische Gesellschaft

Seit 1.1.1897: 64 Pesa = 1 Rupie

1 Pesa

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

1/4 Rupie

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

1/2 Rupie

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

100 Neu-Guinea Pfennig = 1 Neu-Guinea Mark

1 Rupie

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

2 Rupien

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Deutsch Ostafrika Prägungen für das Auswärtige Amt

1/2 Heller

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

1 Heller

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

1906 A 3,0 PP 15 Ex.

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

5 Heller

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

5 Heller

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

10 Heller

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

1/4 Rupie

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

1/2 Rupie

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

1 Rupie

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st

Notmünzen aus Tabora

5 Heller

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

5 Heller

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Von den Münzen zu 20 Heller (alle Varianten zusammen)

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

20 Heller

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

20 Heller

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with columns: Jahr, Mio., vz, vz-st, st

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 15 Rupien (Gold 0.750, Gewicht 7.10 g, Durchmesser 22.5 mm, glatter Rand, große Arabeske unter T von OSTAFRIKA) Jaeger 728b.

KIAUTSCHOU

100 Cent = 1 Dollar Nach der Münzverordnung vom 11.10.1909

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 5 Cent (Kupfer/Nickel, Gewicht 3.0 g, Durchmesser 18.5 mm, glatter Rand) Jaeger 729.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 10 Cent (Kupfer/Nickel, Gewicht 4.0 g, Durchmesser 21.5 mm, glatter Rand) Jaeger 730.

BESETZTE GEBIETE IM 1. WELTKRIEG 1914 - 1918 GEBIET DES OBERBEFEHLSHABERS OST

100 Kopeken = 1 Rubel Umrechnungskurs 1 Rubel = 2 Mark

1 Kopeke Eisen, Gewicht 2.89 g, Durchmesser 21.5 mm Glatter Rand Jaeger 601

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1916 A and J.

2 Kopeken Eisen, Gewicht 5.83 g, Durchmesser 24 mm Glatter Rand Jaeger 602

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1916 A and J.

3 Kopeken Eisen, Gewicht 8.75 g, Durchmesser 27.5 mm Glatter Rand Jaeger 603

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1916 A and J.

GEPLANTES KÖNIGREICH POLEN 1916 - 1918

100 Pfennig (Fenigów) = 1 Polnische Mark (Marka Polska) Nach der Münzverordnung vom 16.2.1917 Außer Kurs seit 1.7.1924

1 Fenig Eisen (sheradisiert), Gewicht 1.75 g, Durchmesser 15 mm, glatter Rand Jaeger 604

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1917 F and 1918 F.

Der Jahrgang 1917 F kam nicht in den Zahlungsverkehr. Vorkommende Stücke in Normalprägung stammen aus dem Brandschutt der Stuttgarter Münze. Eine Münze zu 2 Fenigi war geplant, wurde aber nicht geprägt.

5 Fenigów Eisen (sheradisiert), Gewicht 2.5 g, Durchmesser 21.5 mm, glatter Rand Jaeger 605

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1917 F and 1918 F.

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1918 F.

10 Fenigów Eisen (sheradisiert), Gewicht 3.57 g, Durchmesser 21 mm, glatter Rand Schrift vom Randstab entfernt Jaeger 606a

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1917 F.

1918 F 15.0 (ca. 20) 8 22 40 70 F Wertseite vom 10 Pfennig Deutsches Reich (Jaeger 298), RR

10 Fenigów Eisen (sheradisiert), Gewicht 3.57 g, Durchmesser 21 mm, glatter Rand Schrift berührt den Randstab Jaeger 606b

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1917 F.

10 Fenigów Zink, Gewicht 3.57 g, Durchmesser 23 mm, glatter Rand Jaeger 606Z

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1917 F.

20 Fenigów Eisen (sheradisiert), Gewicht 4.0 g, Durchmesser 23 mm, glatter Rand Jaeger 607

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1917 F and 1918 F.

20 Fenigów Zink, Gewicht 3.57 g, Durchmesser 23 mm, glatter Rand Jaeger 607Z

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1917 F.

KÖNIGREICH BELGIEN 1914 - 1918

100 Centimes (Centiemien) = 1 Franc (Frank) Nach der Anordnung vom 7.8.1915 Außer Kurs seit 1922 Münzstätte: Brüssel

5 Centimes Zink, Gewicht 2.5 g, Durchmesser 18.5 mm Glatter Rand Jaeger 608

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1915 and 1916.

10 Centimes Zink, Gewicht 4.0 g, Durchmesser 22 mm Glatter Rand Jaeger 609

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1915, 1916, and 1917.

25 Centimes Zink, Gewicht 6.4 g, Durchmesser 26 mm Glatter Rand Jaeger 610

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1915, 1916, 1917, and 1918.

50 Centimes Zink, Gewicht 5.0 g, Durchmesser 24 mm Glatter Rand, mit Loch Jaeger 611

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1918.

STADT GENT

Prägeanstalt Geeraert, Gent

50 Centiemien Eisen mit Kupfer/Zink (Wappenseite) und Kupfer (Wertseite) plattiert, Gewicht 2.0 g, Durchmesser 16 mm, glatter Rand, viereckig Schmale Wertziffern mit Zwischenraum Jaeger 612a

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1915.

50 Centiemien Eisen mit Kupfer/Zink (Wappenseite) und Kupfer (Wertseite) plattiert, Gewicht 2.0 g, Durchmesser 16 mm, glatter Rand, viereckig Breite Wertziffern ohne Zwischenraum Jaeger 612b

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1915.

50 Centiemien Eisen mit Kupfer/Zink (Wappenseite) und Kupfer (Wertseite) plattiert, Gewicht 2.0 g, Durchmesser 16 mm, glatter Rand, viereckig Kehrlprägung Jaeger 612c

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1915.

50 Centiemien Eisen mit Messing (beidseitig) plattiert, Gewicht 2.0 g, Durchmesser 16 mm Glatter Rand, viereckig Breite Wertziffern ohne Zwischenraum Jaeger 612d

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1915.

1 Frank Eisen mit Kupfer/Zink (Wappenseite) und Kupfer (Wertseite) plattiert, Gewicht 3.8 g, Durchmesser 22 mm, glatter Rand, rund Jaeger 613

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1915.

1 Frank Kupfer (vergoldet), Gewicht 4.1 g, Durchmesser 20 mm Glatter Rand, viereckig Jaeger 617 I

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1915.

2 Frank Eisen mit Kupfer/Zink und Kupfer plattiert, Gewicht 7.1 g, Durchmesser 23 mm Glatter Rand, viereckig Jaeger 614

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1915.

2 Frank Kupfer (vergoldet), Gewicht 6.8 g, Durchmesser 28 mm, glatter Rand, rund Jaeger 617 II

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1918.

5 Francs / Franken Eisen mit Kupfer/Zink und Kupfer plattiert, Gewicht 16.2 g, Durchmesser 39 mm Glatter Rand Jaeger 615

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1917.

5 Frank Eisen mit Kupfer/Zink und Kupfer plattiert, Gewicht 16.2 g, Durchmesser 39 mm Glatter Rand Jaeger 616

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1918.

BESETZTE GEBIETE IM 2. WELTKRIEG 1939 - 1945

Ausgaben der Reichskreditkassen

Nach den Verordnungen vom 15./20.5.1940

5 Reichspfennig Zink, Gewicht 2.5 g, Durchmesser 19 mm Glatter Rand, mit Loch Jaeger 618

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1940 A, B, D, E, F, G, J, and 1941 A.

10 Reichspfennig Zink, Gewicht 3.33 g, Durchmesser 21 mm Glatter Rand mit Loch Jaeger 619

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1940 A, B, D, E, F, G, J, and 1941 A.

PROTEKTORAT BÖHMEN UND MÄHREN

100 Heller = 1 Krone Umrechnungskurs 10 Kronen = 1 Reichsmark Münzstätte: Firma Vichr a. s., Lysá

10 Heller Zink, Gewicht 1.886 g, Durchmesser 17 mm glatter Rand Jaeger 620

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1940, 1941, 1942, 1943, and 1944.

Gesamtauflage: 82,1 Mio. Ausgegeben am 25.11.1940 Außer Kurs seit 1.1.1952 Einlösbar bis 31.1.1952

20 Heller Zink, Gewicht 2.63 g, Durchmesser 20 mm Glatter Rand Jaeger 621

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1940, 1941, 1942, 1943, and 1944.

Gesamtauflage: 105,6 Mio. Ausgegeben am 6.7.1940 Außer Kurs seit 1.6.1948 Einlösbar bis 30.6.1948

50 Heller Zink, Gewicht 3.7 g, Durchmesser 22 mm Riffelrand (100 Kerben) Jaeger 622

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1940, 1941, 1942, 1943, and 1944.

Gesamtauflage: 53,3 Mio. Ausgegeben am 13.8.1940 Außer Kurs seit 1.3.1948 Einlösbar bis 31.3.1948

1 Krone Zink, Gewicht 4.48 g, Durchmesser 23 mm Riffelrand (86 Kerben) Jaeger 623

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entries for 1941, 1942, 1943, and 1944.

Gesamtauflage: 102,8 Millionen Ausgegeben am 15.12.1941 Außer Kurs seit 1.1.1952 Einlösbar bis 31.1.1952

GENERALGOVERNEMENT (BESETZTE POLNISCHE GEBIETE 1941 - 1944)

100 Groszy = 1 Zloty Münzstätte: Warschau (Münzzeichen: Pfeil) Ausgabe mit Bekanntmachung vom 23.4.1940

1 Groszy Zink, Gewicht 1.17 g, Durchmesser 14.7 mm Glatter Rand Jaeger 624

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1939 Pfeil.

Mit alten Stempeln in den Jahren 1941 - 1944 geprägt Für 2 Grosze 1939 in Zink existieren zwei Proben

5 Groszy Zink, Gewicht 1.72 g, Durchmesser 16 mm Glatter Rand, mit Loch (Durchmesser 4 mm) Jaeger 628

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1939 Pfeil.

In den Jahren 1941 - 1944 geprägt. Auch als Probe mit verkleinertem Motiv ohne Loch

10 Groszy Zink, Gewicht 2.0 g, Durchmesser 17.6 mm Glatter Rand Jaeger 625

Table with 5 columns: Jahr, Mio., ss, vz, vz-st, st. Entry for 1923 Pfeil.

Jahr Mio. ss vz vz-st st

20 Groszy
Zink, Gewicht 2,97 g, Durchmesser 20 mm
glatter Rand **Jaeger 626**

1923 Pfeil	40,0	3	6	10	25
------------	------	---	---	----	----

Mit alten Stempeln in den Jahren 1941 – 1944 geprägt. Proben zu 20 Groszy 1938 in vernickeltem Eisen stammen aus der Zeit vor der Besetzung

50 Groszy
Eisen, vernickelt, Gewicht 5,0 g, Durchmesser 23 mm
glatter Rand **Jaeger 627**

1938 Pfeil	32,0	8	18	25	45
------------	------	---	----	----	----

Eisen, Gewicht 5,0 g, Durchmesser 23 mm
glatter Rand

Bereits 1938 geprägt und vereinzelt seit Frühjahr 1939 ausgegeben. Proben in verschiedenen Motiven in Eisen, vernickeltem Eisen, Kupfer/Zinn und Aluminium wurden 1938 angefertigt.

GETTO LITZMANNSTADT

Münzstätte: Getto Litzmannstadt (Lodz)
Ausgaben des Ältesten der Juden in Litzmannstadt

10 Pfennig
Magnesium, Gewicht 0,94 g, Durchmesser 21,2 mm
glatter Rand
Wertzahl 10 und Eichenblätter **Jaeger L 1**

1942	0,1	600	820	LP	–
------	-----	-----	-----	----	---

10 Pfennig
Magnesium, Gewicht 0,76 g, Durchmesser 19,1 mm
glatter Rand
„Quittung über 10 Pfennig“ **Jaeger L 2**

1942	1,0	350	900	LP	–
------	-----	-----	-----	----	---

Auch als Abschlag in Silber (1 Ex.) sowie als Fantasieprägung in den verschiedensten Metallen

5 Mark
Magnesium, Gewicht 1,0 g, Durchmesser 22,7 mm
glatter Rand **Jaeger L 3a**

1943	0,8	290	400	LP	–
------	-----	-----	-----	----	---

5 Mark
Aluminium, Gewicht 1,57 g, Durchmesser 22,5 mm
glatter Rand **Jaeger L 3b**

1943	in Mg enthalten	100	150	180	LP
------	-----------------	-----	-----	-----	----

Auch als Abschlag in Silber

10 Mark
Magnesium, Gewicht 1,75 g, Durchmesser 28,4 mm
glatter Rand **Jaeger L 4a**

1943	0,1	370	500	LP	–
------	-----	-----	-----	----	---

10 Mark
Aluminium, Gewicht 2,6 g bis 3,4 g, Durchmesser 28,3 mm, glatter Rand **Jaeger L 4b**

1943	in Mg enthalten	75	100	180	–
------	-----------------	----	-----	-----	---

ein Ag-Abschlag mit Riffelrand bekannt.

20 Mark
Aluminium, Gewicht 7,0 g, Durchmesser 33,45 mm
glatter Rand **Jaeger L 5**

1943	600 Ex.	800	1200	LP	–
------	---------	-----	------	----	---

Von allen Nominalen existieren mehr Fälschungen als Originale. Vorsicht vor Gußfälschungen bei den Magnesiumstücken!
Literatur: G. Franquinet/P. Hammer/H. u. L. Schoenawa, Litzmannstadt ... ein Kapitel deutscher Geldgeschichte, Craillsheim 1994

FREIE STADT DANZIG

Städtische Notmünzen

100 Pfennig = 1 Mark
Münzstätte: Gewehrfabrik Danzig

10 Pfennig
Zink, Gewicht 1,94 g, Durchmesser 22 mm
glatter Rand, Kleine Wertzahl in Einfassung **Jaeger D 1a**

1920	876T	50	100	130	200
------	------	----	-----	-----	-----

Messingabschlag
Silberabschlag, 4,65 g (27 Ex.)
Einseitiger Silberabschlag der Wappenseite
LP

Die Zinkmünzen kommen in zahlreichen Varianten vor. In Messing existiert eine Probe (moderne Fantasieprägung?) mit abweichender Wappenseite.

10 Pfennig
Zink, Gewicht 2,23 g, Durchmesser 22 mm
glatter Rand, große Wertzahl **Jaeger D 1b**

1920	124T	650	900	1100	LP
------	------	-----	-----	------	----

Jahr Mio. ss vz vz-st st

Ausgaben des Freistaates

Seit 20. 10. 1923: 100 Pfennig = 1 Danziger Gulden
Währungsparität: 25 Gulden = 1 £ Sterling
Münzstätten: Berlin und Utrecht

1 Pfennig
Kupfer/Zinn/Zink, Gewicht 1,667 g, Durchmesser 17 mm, glatter Rand **Jaeger D 2**

1923	4,0	4	12	15	25
1926	1,5	5	12	17	28
1929	1,0	7	18	25	40
1930	2,0	5	12	17	30
1937	3,0	5	12	17	30

Ausgegeben am 18.12.1923
Außer Kurs seit 1.11.1940

2 Pfennige
Kupfer/Zinn/Zink, Gewicht 2,5 g, Durchmesser 19,5 mm
glatter Rand **Jaeger D 3**

1923	1,0	5	12	17	30
1926	1,8	5	12	17	30
1937	500T	8	18	28	40

beidseitig Wertseite
Ausgegeben am 18.12.1923
Außer Kurs seit 1.11.1940
Probe in Kupfer/Zinn von 1927 in abweichender Zeichnung vorkommend (Durchmesser 21,5 mm)

5 Pfennige
Kupfer/Nickel, Gewicht 2,0 g, Durchmesser 17,5 mm
glatter Rand **Jaeger D 4**

1923	3,0	6	20	25	30
------	-----	---	----	----	----

Bronzeabschlag
1928 1,0 12 25 33 45

Ausgegeben am 28.12.1923
Außer Kurs seit 1.10.1932

5 Pfennig
Kupfer/Aluminium, Gewicht 2,0 g, Durchmesser 17,5 mm
glatter Rand **Jaeger D 12**

1932	4,0	5	10	16	25
------	-----	---	----	----	----

Ausgegeben am 12.7.1932
Außer Kurs seit 1.11.1940

10 Pfennige
Kupfer/Nickel, Gewicht 4,0 g, Durchmesser 21,5 mm
glatter Rand **Jaeger D 5**

1923	5,0	6	15	20	30
------	-----	---	----	----	----

Bronzeabschlag
Ausgegeben am 18.12.1923
Außer Kurs seit 1.11.1940

10 Pfennig
Kupfer/Aluminium, Gewicht 3,5 g, Durchmesser 21,5 mm
glatter Rand **Jaeger D 13**

1932	5,0	5	10	16	25
------	-----	---	----	----	----

Ausgegeben am 12.7.1932
Außer Kurs seit 1.11.1940

½ Gulden
Silber 0,750, Gewicht 2,5 g, Durchmesser 19,5 mm
Riffelrand (100 Kerben) **Jaeger D 6**

1923	1,0	40	65	75	90
1927	400T	60	90	110	140

Ausgegeben am 18.12.1923
Außer Kurs seit 1.4.1932

½ Gulden
Nickel, Gewicht 3 g, Durchmesser 19,5 mm
Riffelrand (100 Kerben) **Jaeger D 14**

1932	1,4	40	60	75	100
------	-----	----	----	----	-----

Ausgegeben am 12.12.1932
Außer Kurs seit 25.6.1940

1 Gulden
Silber 5,0 g, Gewicht 5,0 g, Durchmesser 23,5 mm
Riffelrand (100 Kerben) **Jaeger D 7**

1923	3,5	40	60	80	100
------	-----	----	----	----	-----

Goldabschlag (20 Ex.)
Ausgegeben am 18.12.1923
Außer Kurs seit 1.4.1932

Für die Prägung der ½ Gulden und 5 Gulden 1927 wurden 1,0 Millionen Ex. der 1 Gulden eingeschmolzen.

1 Gulden
Nickel, Gewicht 5,0 g, Durchmesser 23,5 mm
Riffelrand (160 Kerben) **Jaeger D 15**

1932	2,5	40	70	85	130
------	-----	----	----	----	-----

Ausgegeben am 12.7.1932
Außer Kurs seit 25.6.1940

Jahr Mio. ss vz vz-st st

2 Gulden
Silber 0,750, Gewicht 10,0 g, Durchmesser 26,5 mm
Schrifttrand mit Wahlspruch **Jaeger D 8**

1923	1,3	100	175	220	350
------	-----	-----	-----	-----	-----

Ausgegeben am 18.12.1923
Außer Kurs seit 1.4.1932

2 Gulden
Silber 0,500, Gewicht 10,0 g, Durchmesser 26 mm
Schrifttrand mit Wahlspruch **Jaeger D 16**

1932	1,3	400	550	650	900
------	-----	-----	-----	-----	-----

Ausgegeben am 12.7.1932
Außer Kurs seit 1.10.1935

5 Gulden
Silber 0,750, Gewicht 25,0 g, Durchmesser 35 mm
Schrifttrand mit Wahlspruch **Jaeger D 9**

1923	700T	250	380	500	650
1927	160T	450	700	900	1400

Ausgegeben am 18.12.1923
Außer Kurs seit 1.4.1932

5 Gulden
Silber 0,500, Gewicht 15,0 g, Durchmesser 30 mm
Marienkirche; Schrifttrand mit Wahlspruch **Jaeger D 17**

1932	430T	850	1000	1300	1800
------	------	-----	------	------	------

Außer Kurs seit 1.10.1935

5 Gulden
Silber 0,500, Gewicht 15,0 g, Durchmesser 30 mm
Krantor; Schrifttrand mit Wahlspruch **Jaeger D 18**

1932	430T	1500	3200	3700	4500
------	------	------	------	------	------

Ausgegeben am 12.7.1932
Außer Kurs seit 1.10.1935

5 Gulden
Nickel, Gewicht 11,0 g, Durchmesser 29 mm
Arabeskenrand **Jaeger D 19**

1935	800T	470	750	900	1500
------	------	-----	-----	-----	------

Ausgegeben am 15.7.1935
Außer Kurs seit 1.10.1939
Auch als Vorlagestück mit Punze „Probe“

10 Gulden
Nickel, Gewicht 17,0 g, Durchmesser 34 mm
Arabeskenrand **Jaeger D 20**

1935	380T	1700	2500	3000	3600
------	------	------	------	------	------

Ausgegeben am 15.7.1935
Außer Kurs seit 1.10.1939
Auch als Vorlagestück mit Punze „Probe“

25 Gulden
Gold 0,9167, Gewicht 7,9881 g, Durchmesser 22 mm
Wappenbild zwischen Säulen
Schrifttrand mit Wahlspruch **Jaeger D 10**

1923	1000	4400	5500	6000	7000
------	------	------	------	------	------

Außer Kurs seit 1.10.1939

Jahr Mio. ss vz vz-st st

25 Gulden
Gold 0,9167, Gewicht 7,9881 g, Durchmesser 22 mm
Wappenbild in Schildrahmen
Schrifttrand mit Wahlspruch **Jaeger D 11**

1930	4000	–	2300	2600	3800
------	------	---	------	------	------

Außer Kurs seit 2.5.1935

SAARLAND

10 Franken
Kupfer/Aluminium, Gewicht 3 g, Durchmesser 20 mm
glatter Rand **Jaeger 801**

1954	11,00	3,50	6	7,50	14
------	-------	------	---	------	----

20 Franken
Kupfer/Aluminium, Gewicht 4 g, Durchmesser 23,5 mm,
glatter Rand **Jaeger 802**

1954	12,95	3,50	6	7,50	14
------	-------	------	---	------	----

50 Franken
Kupfer/Aluminium, Gewicht 8 g, Durchmesser 27 mm
glatter Rand **Jaeger 803**

1954	5,30	20	28	32	45
------	------	----	----	----	----

100 Franken
Kupfer/Nickel, Gewicht 6 g, Durchmesser 24 mm
Rand: 166 Kerben **Jaeger 804**

1955	11,00	7	12	17	25
------	-------	---	----	----	----

Rohlinge: 50 Franken 50 €, 10 und 20 Franken je 25 €

STAATLICHE NOTMÜNZEN

1918 – 1923

Zitate nach Funck und Jaeger
Münzstätten Lauer, Nürnberg (L) und Pfalzler, Stuttgart (P)

HERZOGTUM ANHALT

25 Pfennig
Eisen, Gewicht 3,6 g, Durchmesser 24 mm
Riffelrand **Jaeger N 1**

o.J. (L)	20	35	50	70
----------	----	----	----	----

Zink, Gewicht 3,0 g

o.J. (L)	60	170	320	470
----------	----	-----	-----	-----

HERZOGTUM BRAUNSCHWEIG

5 Pfennig
Eisen, Gewicht 1,9 g, Durchmesser 17,5 mm
Riffelrand **Jaeger N 2**

1918 (L)	8	15	25	50
----------	---	----	----	----

10 Pfennig
Eisen, Gewicht 2,4 g, Durchmesser 20 mm
Riffelrand **Jaeger N 3a**

1918 (L)	7	12	20	50
1920 (L)	7	12	20	50

10 Pfennig
Zink, Gewicht 2,1 g, Durchmesser 20 mm
Riffelrand **Jaeger N 3b**

1918 (L)	10	18	30	60
----------	----	----	----	----

50 Pfennig
Eisen, Gewicht 4,0 g, Durchmesser 25,5 mm
Riffelrand **Jaeger N 4**

1918 (L)	10	20	35	60
1920 (L)	10	20	35	60

Prägungen der 5, 10, 50 Pfennig 1918 mit erhobenerm Roßschweif sind Proben

STAATSBANK BRAUNSCHWEIG

10 Pfennig
Zink, Gewicht 2,1 g, Durchmesser 20 mm
Riffelrand **Jaeger N 5**

1920 (P)	10	17	30	60
1921 (P)	10	17	30	60

50 Pfennig
Eisen, Gewicht 4,0 g, Durchmesser 25,5 mm
Riffelrand
„Kriegsnotgeld“ **Jaeger N 6**

1920 (L)	10	15	25	50
----------	----	----	----	----

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
50 Pfennig Eisen, Gewicht 4.0 g, Durchmesser 25.5 mm Riffelrand „Notgeld“ Jaeger N 6a					
1921 (L)		18	30	40	60

FÜRSTENTUM SCHWARZBURG-SONDERSHAUSEN

10 Pfennig Eisen, Gewicht 2.6 g, Durchmesser 21 mm glatter, achteckiger Rand Jaeger N 7					
o.J. (L)		18	30	40	60

20 Pfennig Eisen, Gewicht 3.4 g, Durchmesser 24 mm glatter, achteckiger Rand Jaeger N 8					
o.J. (L)		18	30	40	60

FREISTAAT SACHSEN

Notmünzen aus braunem Böttger-Steinzeug, mit Stahlstempeln hergestellt; Hersteller: Staatliche Porzellanmanufaktur Meißen
Zitate nach Jaeger

20 Pfennig Durchmesser 20 mm Jaeger N 53					
1920	4200				60
1921	641T				5

50 Pfennig Durchmesser 23 mm Jaeger N 54					
1920	4200				55
1921	493T				5

1 Mark Durchmesser 26 mm Jaeger N 55					
1920	4200				65
1921	546T				6

2 Mark Durchmesser 29 mm Jaeger N 56					
1920	4200				70
1921	576T				6

5 Mark mit Golddekor, Durchmesser 25 mm Jaeger N 57					
1920	4000				75
1921	72T				20

10 Mark mit Golddekor, Durchmesser 28 mm Jaeger N 58					
1920	3900				75
1921	74T				20

20 Mark mit Golddekor, Durchmesser 32 mm Jaeger N 59					
1920	5000				80
1921	67T				25

PROVINZ WESTFALEN

Landesbank der Provinz Westfalen
(keine Zahlungsmittel), Münzstätten:
(A) Staatliche Münze Berlin
(d) Deumer, Lüdenscheid
(K) Kissing Menden (auch alle Vergoldungen)
(L) Lauer, Nürnberg
(S) Schulte, Menden
Alle Prägungen von 1921 wurden mit mattierter Oberfläche hergestellt.

50 Pfennig vom Stein Aluminium, Gewicht 1.5 g, Durchmesser 24 mm glatter Rand Jaeger N 9					
1921 (K)	258T		5	12	15 20

1 Mark vom Stein Aluminium, Gewicht 1.8 g, Durchmesser 26 mm glatter Rand Jaeger N 10					
1932 (K)	173T		5	12	15 20

5 Mark vom Stein Aluminium, Gewicht 3.5 g, Durchmesser 32 mm glatter Rand Jaeger N 11					
1921 (K)	121T		5	12	17 22

5 Mark vom Stein Kupfer/Zinn, Gewicht 19 g, Durchmesser 38 mm glatter Rand Jaeger N 12					
1921 (K)	4035	275	400	540	800
Auch als Abschlag in Silber					

10 Mark vom Stein Kupfer/Zinn, Gewicht 19 g, Durchmesser 38 mm glatter Rand Jaeger N 13					
1921 (K)	116T		12	20	25 32

50 Mark Droste-Hülshoff Aluminium, Gewicht 1.8 g, Durchmesser 28 mm glatter Rand Jaeger N 16					
1923 (S)	93T		6	14	20 25
Auch als Abschlag in Silber					

100 Mark vom Stein Kupfer/Zinn, vergoldet, Gewicht 11 g, Durchmesser 26 mm glatter Rand Jaeger N 14					
1922 (K)	97T		10	20	28 30
Auch als Abschlag in Silber					

100 Mark Droste-Hülshoff Kupfer/Zinn, Gewicht 11 g, Durchmesser 26 mm glatter Rand Jaeger N 18					
1923 (S)	95T		7	19	23 30
Auch als Abschlag in Neusilber					

100 Mark Aluminium, Gewicht 5.2 g, Durchmesser 38 mm glatter Rand Jaeger N 17					
1923 (S)	95T		5	14	17 23

500 Mark vom Stein Kupfer/Zinn, vergoldet, Gewicht 19 g, Durchmesser 38 mm, glatter Rand Jaeger N 15					
1922 (K)	58T		12	23	32 40
Auch als Abschlag in Silber.					

500 Mark Droste-Hülshoff Kupfer/Zinn, Gewicht 19 g, Durchmesser 38 mm glatter Rand Jaeger N 19					
1923 (S)	65T		15	28	37 50

10 000 Mark vom Stein Kupfer/Zinn, vergoldet, Gewicht 31.5 g, Durchmesser 44.5 mm, glatter Rand Kopf in hohem Relief, breiter Randstab Jaeger N 20a					
1923 (K)	316T		12	20	28 35

10 000 Mark vom Stein Kupfer/Zinn, vergoldet, Gewicht 33.5 g, Durchmesser 44 mm, glatter Rand Kopf in flachem Relief, schmaler Randstab Jaeger N 20b					
1923	200T		12	20	28 35
Fehlende Vergoldung Auch als Abschlag in Silber					

¼ Million Mark vom Stein Aluminium, Gewicht 1.4 g, Durchmesser 24 mm glatter Rand Jaeger N 24					
1923 (K)	220T		8	14	18 23
Auch als Abschlag in Silber					

2 Millionen Mark vom Stein Aluminium, Gewicht 1.65 g, Durchmesser 26 mm glatter Rand Jaeger N 25					
1923 (K)	249T				
	(d) 47T		10	15	25 33
	(L) 94T				
Auch als Abschlag in Silber					

5 Millionen Mark vom Stein, Wert zweizeilig mit „Mark“ Kupfer, vergoldet, Gewicht 33.5 g, Durchmesser 44 mm, glatter Rand Jaeger N 22					
1923	115T		12	25	30 45
Auch als Probe in Aluminium, 7.0 g, und als Abschlag in Silber					

5 Millionen Mark vom Stein, Wert dreizeilig mit „Mk.“ Kupfer/Zinn, vergoldet, Gewicht 33 g, Durchmesser 44 mm, glatter Rand Jaeger N 21					
1923 (K)	8095	200	300	370	470

50 Millionen Mark Kupfer/Zinn, vergoldet, Gewicht 31.5 g, Durchmesser 44.5 mm, glatter Rand, breiter Randstab Jaeger N 23a					
1923 (K)	106T		14	28	35 48

50 Millionen Mark vom Stein Kupfer, vergoldet, Gewicht 33.5 g, Durchmesser 44 mm, glatter Rand, schmaler Randstab Jaeger N 23b					
1923 (A)	38T		85	125	150 200

50 Millionen Mark Aluminium, Gewicht 5.5 g, Durchmesser 38 mm glatter Rand Jaeger N 26					
1923 (A)	995T		8	15	20 25
Auch als Abschlag in Silber					

50 Millionen Mark Aluminium, Gewicht 7.2 g, Durchmesser 44 mm glatter Rand Jaeger N 27					
1923	78T		12	25	32 45

1 Billion Mark vom Stein Kupfer/Nickel/Zinn, vergoldet, Durchmesser 60 mm glatter Rand Jaeger N 28 Anm.					
1923 (K)	500	325	500	900	1500
Bronzeprobe					

1 Billion Mark Kupfer/Nickel/Zinn, versilbert, Gewicht 80.0 g, Durchmesser 60 mm glatter Rand Jaeger N 28					
1923 (K)	11T		325	500	600 850
Erst nach der Inflation 1924 geprägt					

1 Billion Mark Medaille mit den gekoppelten Rückseiten vom Stein und Droste-Hülshoff Kupfer/Nickel/Zinn, versilbert, Durchmesser 44 mm glatter Rand Jaeger N 29					
o.J. (K)	10T		160	220	250 300

FREIE UND HANSESTADT HAMBURG

Prägungen zu ¼, 1, 3, 5 Mark 1922 J in verschiedenen Metallen sind Proben

200 000 Mark Aluminium, Gewicht 1.0 g, Durchmesser 23 mm glatter Rand Jaeger N 33					
1923 J	2.5		5	9	13 18

½ Million Mark Aluminium, Gewicht 2.0 g, Durchmesser 28 mm glatter Rand Jaeger N 34					
1923 J	2.0		5	9	13 18

Hamburgische Bank von 1923 A.G.

¼¹⁰⁰ Verrechnungsmarke Aluminium, Gewicht 0.8 g, Durchmesser 20.5 mm Riffelrand Jaeger N 35					
(1923)(J)	9,1		5	10	18 18
Auch als Probe in Kupfer/Nickel/Zinn mit zwei Wappenseiten					

¼¹⁰⁰ Verrechnungsmarke Aluminium, Gewicht 1.0 g, Durchmesser 23 mm Riffelrand Jaeger N 36					
(1923)(J)	8,1		5	10	18 18
Auch als Probe in Kupfer/Nickel/Zinn mit zwei Wappenseiten					

Anmerkungen zu den Euro-Preisen in den Bewertungslisten

Die einzelnen Preise pro Münze richten sich nach dem Erhaltungsgrad der Münze, woraus oftmals erhebliche Preisabstufungen resultieren. Erst die richtige Einstufung des Erhaltungsgrads einer Münze (siehe die erste Seite der Bewertungsliste) führt zur richtigen Einschätzung des Werts einer Münze.

Die hier angegebenen Preise sind Verkaufspreise, d. h. Preise, die die einzelnen Münzen erzielt haben beim Verkauf in Auktionen, in Händlerangeboten, Händlerpreislisten und auf Börsen und Messen. Veränderungen in der Bewertung einer Münze erfolgen erst nach mehrmaligem Bekanntwerden eines sich verändernden Preises.

Wenn Sie eine Münze verkaufen wollen, müssen Sie sowohl die üblichen Handelsspannen des Münzhandels in Abzug bringen als auch das Verhandlungsgeschick von Käufer und Verkäufer berücksichtigen.

Wir bemühen uns, die Listen auf aktuellem Stand zu halten, doch keine Bewertungsliste ist perfekt. Deshalb freuen wir uns über jede Leserreaktion, die uns auf eventuelle Unstimmigkeiten in den Listen hinweist.

¼¹⁰⁰ Verrechnungsmarke Aluminium, Gewicht 1.6 g, Durchmesser 26.5 mm glatter Rand Jaeger N 37					
(1923)(J)	8,6		5	10	15 18
Auch als Probe in Kupfer/Nickel/Zinn mit zwei Wappenseiten					

PROVINZ SCHLESWIG-HOLSTEIN

**Gold-Girobank
Schleswig-Holstein A.-G.**

5 Hundertstel Gutschriftsmarke Aluminium, Durchmesser 23 mm glatter Rand Jaeger N 38					
1923 (J)	3,3		5	10	15 20
Abschlag auf dickem Schrötting 140					
Einseitiger Abschlag der Vorderseite 370					
Einseitiger Abschlag der Rückseite 370					

10 Hundertstel Gutschriftsmarke Aluminium, Durchmesser 27 mm, glatter Rand Jaeger N 39					
1923 (J)	4,5		5	10	15 20

FREIE HANSESTADT BREMEN

Nach der Bekanntmachung vom 16.3.1924
Ausgegeben ab 18.3.1924
Außer Kurs seit 30.9.1924
Münzstätten:
(J) Hamburgische Münze
(K) Kissing, Menden
(L) Lauer, Nürnberg

2 Bremer Verrechnung-Pfennig Kupfer/Zinn, Gewicht 2.85 g, Durchmesser 20.5 mm glatter Rand Jaeger N 40					
(1924)(L)	501T		35	50	60 80
(J) Silberabschlag LP					

5 Bremer Verrechnung-Pfennig Aluminium, Gewicht 0.65 g, Durchmesser 18 mm glatter Rand Jaeger N 41					
(1924)(L)	669T		28	45	55 75
(J) Silberabschlag LP					

10 Bremer Verrechnung-Pfennig Aluminium, Gewicht 0.95 g, Durchmesser 20.5 mm glatter Rand Jaeger N 42					
(1924)(L)	695T		33	45	55 80
(J) Silberabschlag LP					

20 Bremer Verrechnung-Pfennig Aluminium, Gewicht 1.2 g, Durchmesser 24 mm glatter Rand Jaeger N 43					
(1924)(L)	382T		40	50	70 90
(J) Silberabschlag LP					

50 Bremer Verrechnung-Pfennig Aluminium, Gewicht 1.65 g, Durchmesser 27 mm glatter Rand Jaeger N 44					
(1924)J	483T		140	200	240 280
J Silberabschlag, 6,9 g LP					

1 Bremer Verrechnung-Mark Aluminium mit Eisenkern, Gewicht 4.9 g, Durchmesser 29 mm Riffelrand Jaeger N 45					
(1924)K	496T		300	450	520 650
J Silberabschlag 1930 ca. 4000					

Bewertungen der Euro-Münzen

Aktuelle Marktpreise für die Euro-Umlauf-, Sonder- und Gedenkmünzen aus allen Euro-Staaten

Jahr	Auflage	Preis	Jahr	Auflage	Preis	Jahr	Auflage	Preis	Jahr	Auflage	Preis
Belgien											
Euro-Startbeutel („Starter-Kits“)											
	5.300.000	27-30									
Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)											
1999		85-90									
2000		60-65									
2001		80-85									
2002		16-18									
2003		15-17									
2004		8-10									
2005		18-20									
2006		18-20									
2007		18-20									
2008		22-24									
Euro-Kursmünzensätze											
1999											
2000											
2001											
1999											
2000											
2001											
2002 (Sporenschlacht)	100.000 (Stgl.)	18-20									
2002	15.000 (PP)	65-70									
2002 Adieu Frank	20.000 (Stgl.)	27-30									
2002 Rad-WM	20.000 (Stgl.)	27-30									
2003 (50 Jahre TV)	100.000 (Stgl.)	14-16									
2003	15.000 (PP)	65-70									
2003 (mit Ford-Oldtimermedaille)											
	15.000 (Stgl.)	27-30									
2003 BeNeLux	50.000 (Stgl.)	25-28									
2004 BeNeLux	20.000 (Stgl.)	38-43									
2004 mit Med. „Rotes Kreuz“											
	80.000 (Stgl.)	15-17									
2004 mit Farbmedaille	2.000 (Stgl.)	65-68									
2004	10.000 (PP)	80-85									
2005 BeNeLux	15.000 (Stgl.)	52-55									
2005 Großer Markt	40.000 (Stgl.)	20-22									
2005	3.000 (PP)	90-95									
2005 mit Farbmedaille	2.000 (Stgl.)	50-55									
2006 BeNeLux	15.000 (Stgl.)	52-55									
2006 Weltkulturerbe	40.000 (Stgl.)	17-19									
2006	3.000 (PP)	85-90									
2006 mit Farbmedaille	2.000 (Stgl.)	50-55									
2007 Zentrumskanal	40.000 (Stgl.)	17-19									
2007 BeNeLux (numer.)	15.000 (Stgl.)	48-52									
2007	3.000 (PP)	75-80									
2007 mit Farbmedaille	2.000 (Stgl.)	50-55									
2008 De Belforten	25.000 (Stgl.)	22-25									
Gedenkmünzen											
Technische Daten Gedenkmünzen											
Nominal	Metall / Feingehalt	Gewicht	Ø								
10 €	Silber 925/1000	18,75 g	33,00 mm								
12 1/2 €	Gold 999/1000	1,25 g	14,00 mm								
20 €	Silber 999/1000	22,85 g	37,00 mm								
50 €	Gold 999/1000	6,22 g	21,00 mm								
100 €	Gold 999/1000	15,55 g	29,00 mm								
10 Euro, 50 Jahre Nord-Süd-Verbindung in Brüssel											
2002	50.000 (PP)	32-35									
100 Euro, „Väter Europas“ Adenauer, Schuman, Spaak (Gold)											
2002	5000 (PP)	600-640									
10 Euro, 100. Geburtstag von Georges Simenon											
2003	50.000 (PP)	28-30									
100 Euro, 200. Jahrestag des Französischen Franken (Gold)											
2003	5000 (PP)	320-360									
10 Euro, 75 Jahre „Tintin“											
2004	50.000 (PP)	60-65									
10 Euro, EU-Erweiterung											
2004	50.000 (PP)	38-40									
100 Euro, EU-Erweiterung (Gold)											
2004	5000 (PP)	420-440									
50 Euro, 70. Geburtstag Alberts II. (Gold)											
2004	10.000 (PP)	170-190									
2 Euro, Belgien-Luxemburg											
2005	5.977.000 (Stgl.)	5-6									
2005	20.000 (im Blister)	18-20									
2005	3.000 (PP)	100-110									
10 Euro, 75 Jahre Heizelstadion											
2005	50.000 (PP)	30-35									
10 Euro, 60 Jahre Frieden und Freiheit											
2005	50.000 (PP)	33-36									
100 Euro, 175 Jahre Unabhängigkeit (Gold)											
2005	5000 (PP)	430-460									
20 Euro, Fußball-WM 2006											
2005	25.000 (PP)	45-50									
											
2 Euro, Atomium											
2006	4.977.000 (Stgl.)	3-4									
2006	20.000 (Blister)	18-20									
2006 (im KMS)	3.000 (PP)	75-80									
10 Euro, 400. Todestag Justus Lipsius											
2006	50.000 (PP)	35-38									
50 Euro, 400. Todestag Justus Lipsius (Gold)											
2006	2500 (PP)	270-280									
10 Euro, Grubenunglück Marcinelle											
2006	50.000 (PP)	33-37									
2006 mit Farbe	2.000 (PP)	55-60									
100 Euro, Haus Sachsen-Coburg-Gotha (Gold)											
2006	5000 (PP)	430-460									
12 1/2 Euro, Leopold II. (Gold)											
2006	15.000 (PP)	55-60									
2 Euro, 50 Jahre Römische Verträge											
2007	4.960.000 (Stgl.)	3-4									
2007	20.000 (Stgl., im Blister)	15-17									
2007	15.000 (Stgl., im BeNeLux-Satz)	40-45									
2007	10.000 (PP)	40-45									
10 Euro, 50 Jahre Römische Verträge											
2007	40.000 (PP)	35-38									
50 Euro, 50 Jahre Römische Verträge (Gold)											
2007	2500 (PP)	285-295									
20 Euro, Tim und Struppi (Hergé)											
2007	50.000 (PP)	55-60									
10 Euro, Polarjahr											
2007	40.000 (PP)	35-38									
100 Euro, 175 Jahre Münzprägung (Gold)											
2007	5000 (PP)	360-370									
12 1/2 Euro, Leopold II. (Gold)											
2007	15.000 (PP)	40-45									
2 Euro, 60 Jahre Menschenrechte											
2008	5.000.000 (Stgl.)	3-4									
10 Euro, Maurice Maeterlinck											
2008	(PP)										
Deutschland											
Euro-Startbeutel („Starter-Kits“)											
Mzz. A	12.142.150	18-20									
Mzz. D	11.600.000	18-20									
Mzz. F	12.120.000	18-20									
Mzz. G	8.080.000	18-20									
Mzz. J	9.600.000	18-20									
Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)											
je Münzzeichen 2002		8-9									
2003		10-11									
2004		12-13									
2005		14-15									
2006		14-15									
2007		14-15									
2008		14-15									
Euro-Kursmünzensätze											
2002 Mzz. A – J	je 135.000 (Stgl.)	zus. 45-50									
2002 Mzz. A – J	je 100.000 (PP)	zus. 50-55									
2003 Mzz. A – J	je 180.000 (Stgl.)	zus. 47-57									
2003 Mzz. A – J	je 120.000 (PP)	zus. 50-55									
2003 Elysee-Vertrag Deutschland/Frankreich											
	67.342 (Stgl.)	18-22									
2004 Mzz. A – J	je 140.000 (Stgl.)	zus. 38-43									
2004 Mzz. A – J	je 106.000 (PP)	zus. 52-58									
2005 Mzz. A – J	je 100.000 (Stgl.)	zus. 40-45									
2005 Mzz. A – J	je 85.000 (PP)	zus. 60-70									
2006 Mzz. A – J	je 100.000 (Stgl.)	zus. 50-55									
2006 Mzz. A – J	je 75.000 (PP)	zus. 100-110									
2007 Mzz. A – J	je 90.000 (Stgl.)	zus. 75-80									
2007 Mzz. A – J	je 75.000 (PP)	zus. 140-145									
2008 Mzz. A – J	je 70.000 (Stgl.)	zus. 70-75									
2008 Mzz. A – J	je 50.000 (PP)	zus. 120-130									
Gedenkmünzen											
Technische Daten Gedenkmünzen											
Nominal	Metall / Feingehalt	Gewicht	Ø								
10 €	Silber 925/1000	18,00 g	32,50 mm								
100 €	Gold 999,9/1000	15,55 g	28,00 mm								
200 €	Gold 999,9/1000	31,10 g	32,50 mm								
10 Euro, Einführung des Euro											
2002 F	2.000.000 (Stgl.)	15-16									
2002 F	400.000 (PP)	20-22									
10 Euro, 100 J. U-Bahn in Deutschland											
2002 D	2.000.000 (Stgl.)	14-15									
2002 D	400.000 (PP)	19-20									
10 Euro, Documenta in Kassel											
2002 J	2.000.000 (Stgl.)	14-15									
2002 J	300.000 (PP)	19-20									
100 Euro, Einführung des Euro – Übergang zur Währungsunion (Gold)											
2002 A	100.000 (Stgl.)	350-360									
2002 D, F, G, J	je 100.000 (Stgl.)	je 340-350									
200 Euro, Einführung des Euro – Übergang zur Währungsunion (Gold)											
2002 A	20.000 (Stgl.)	1250-1300									
2002 D, F, G, J	je 20.000 (Stgl.)	je 1200-1250									
10 Euro, Museumsinsel in Berlin											
2002 A	2.000.000 (Stgl.)	15-16									
2002 A	280.000 (PP)	19-20									
10 Euro, 50 J. Deutsches Fernsehen											
2002 G	2.000.000 (Stgl.)	14-15									
2002 G	290.000 (PP)	19-20									
Blister mit den fünf 10-€-Stücken 2002											
2002 A-J	60.000 (PP)	110									
10 Euro, 100 Jahre Deutsches Museum in München											
2003 D	2.050.000 (Stgl.)	14-15									
2003 D	350.000 (PP)	19-20									
											
10 Euro, 200. Geburtstag des Chemikers Justus von Liebig											
2003 J	2.050.000 (Stgl.)	14-15									
2003 J	350.000 (PP)	19-20									
10 Euro, Fußball-WM 2006											
2003 A, D, F, G, J	3.500.000 (Stgl.)	je 15-17									
2003 A, D, F, G, J	400.000 (PP)	je 22-24									
10 Euro, 50 Jahre Volksaufstand vom 17. Juni 1953 in der DDR											
2003 A	2.050.000 (Stgl.)	14-15									
2003 A	350.000 (PP)	19-20									
10 Euro, Ruhrgebiet											
2003 F	2.050.000 (Stgl.)	14-15									
2003 F	350.000 (PP)	19-20									
100 Euro, UNESCO-Weltkulturerbe – Quedlinburg (Gold)											
2003 A	80.000 (Stgl.)	350-360									
2003 D, F, G, J	je 80.000 (Stgl.)	je 340-350									
10 Euro, 200. Geb. von Gottfried Semper											
2003 G	2.050.000 (Stgl.)	14-15									
2003 G	350.000 (PP)	19-20									
Blister mit den sechs 10-€-Stücken 2003											
2003 A-J	80.000 (PP)	120									
10 Euro, Fußball-WM 2006											
2004 A, D, F, G, J	4.000.000 (Stgl.)	15-16									
2004 A, D, F, G, J	400.000 (PP)	21-23									
10 Euro, Bauhaus Dessau											
2004 A	1.800.000 (Stgl.)	14-15									
2004 A	300.000 (PP)	19-20									
10 Euro, Erweiterung der EU											
2004 G	1.800.000 (Stgl.)	14-15									
2004 G	300.000 (PP)	19-20									

Jahr	Auflage	Preis
10 Euro, Nationalparke Wattenmeer J. 507		
2004 J	1.800.000 (Stgl.)	14-15
2004 J	300.000 (PP)	19-20
10 Euro, 200. Geb. von Eduard Mörike J. 508		
2004 F	1.800.000 (Stgl.)	14-15
2004 F	300.000 (PP)	19-20
100 Euro, UNESCO-Weltkulturerbe – Bamberg (Gold) J. 509		
2004 A	80.000 (Stgl.)	350-360
2004 D, F, G, J	je 80.000 (Stgl.)	je 340-350
10 Euro, Raumstation ISS J. 510		
2004 D	1.800.000 (Stgl.)	14-15
2004 D	300.000 (PP)	19-20
Blister mit den sechs 10-€-Stücken 2004		
2004 A – J	80.000 (PP)	130-135
10 Euro, Fußball-WM 2006 J. 511		
2005 A, D, F, G, J	4.000.000 (Stgl.)	14-15
2005 A, D, F, G, J	400.000 (PP)	19-20
10 Euro, Nationalpark Bayer. Wald J. 512		
2005 D	1.800.000 (Stgl.)	13-14
2005 D	300.000 (PP)	19-20
10 Euro, 200. Todestag F. v. Schiller J. 513		
2005 G	1.800.000 (Stgl.)	13-14
2005 G	300.000 (PP)	19-20
10 Euro, Albert Einstein – 100 Jahre Relativitätstheorie J. 514		
2005 J	1.800.000 (Stgl.)	13-14
2005 J	300.000 (PP)	19-20
10 Euro, 1200 Jahre Magdeburg J. 515		
2005 A	1.800.000 (Stgl.)	13-14
2005 A	300.000 (PP)	19-20
100 Euro, Fußball-WM 2006 (Gold) J. 516		
2005 A	70.000 (Stgl.)	400-420
2005 D-J	je 70.000 (Stgl.)	je 400-410

Jahr	Auflage	Preis
10 Euro, Rückkehr des Saarlands J. 525		
2007 G	1.600.000 (Stgl.)	13-14
2007 G	300.000 (PP)	18-20
2 Euro, Schweriner Schloß J. 526		
2007 A	1.040.000 (Stgl.)	
D	11.840.000 (Stgl.)	
F	11.850.000 (Stgl.)	
G	4.200.000 (Stgl.)	
J	1.070.000 (Stgl.)	
A – J		lose zus. 14-15
A – J im Blister 80.000 (Stgl.)		19-22
A – J im Blister 70.000 (PP)		30-35
10 Euro, 50 Jahre Römische Verträge J. 527		
2007 F	1.600.000 (Stgl.)	13-14
2007 F	300.000 (PP)	18-20
2 Euro, 50 Jahre Römische Verträge J. 528		
2007 A	1.000.000 (Stgl.)	
D	14.500.000 (Stgl.)	
F	8.000.000 (Stgl.)	
G	5.000.000 (Stgl.)	
J	1.500.000 (Stgl.)	
A – J		lose zus. 14-15
A – J im Blister 50.000 (PP)		30-35
10 Euro, 175. Geb. Wilhelm Busch J. 529		
2007	1.600.000 (Stgl.)	13-14
2007	300.000 (PP)	18-20
10 Euro, 50 Jahre Dt. Bundesbank J. 530		
2007	1.600.000 (Stgl.)	13-14
2007	300.000 (PP)	18-20
100 Euro, Lübeck (Gold) J. 531		
2007 A	66.000 (Stgl.)	350-360
2007 D – J	je 66.000 (Stgl.)	je 340-350
10 Euro, 800. Geb. der hl. Elisabeth J. 532		
2007 A – J	1.600.000 (Stgl.)	13-14
2007 D – J	300.000 (PP)	18-20
Blister mit den fünf 10-€-Stücken 2007		
2007 A – J	80.000 (PP)	95-105
2 Euro, Hamburg J. 534		
2008 A	1.000.000 (Stgl.)	
D	8.900.000 (Stgl.)	
F	9.600.000 (Stgl.)	
G	4.200.000 (Stgl.)	
J	6.300.000 (Stgl.)	
A – J		lose zus. 14-16
A – J im Blister 80.000 (Stgl.)		25-28
A – J im Blister 70.000 (PP)		38-43
10 Euro, Carl Spitzweg J. 533		
2008 A – J	1.600.000 (Stgl.)	13-14
2008 A – J	300.000 (PP)	18-20
10 Euro, Max Planck J. 535		
2008 A – J	1.600.000 (Stgl.)	13-14
2008 A – J	300.000 (PP)	18-20

Geplant für 2008
 10 Euro „Franz Kafka“; 10 Euro „Gorch Fock“; 10 Euro „Himmelscheibe von Nebra“; 100 Euro „Goslar“
 Die Reihe „Bundesländer“ wird mit jährlich einem 2-Euro-Stück fortgesetzt: 2009 Saarland, 2010 Bremen

Finland		
Euro-Startbeutel („Starter-Kits“)		
	500.000	68-72
Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)		
1999		14-17
2000		18-20
2001		20-22
2002		40-44
2003		17-20
2004		8-10
2005		8-10
2006		8-10
2007		8-10
2008		9-10
Euro-Kursmünzensätze		
1999		
2000	je 70.000 (Stgl.)	zus. 40-45
2001		
1999		
2000	je 15.000 (PP)	zus. 155-160
2001		
2002 (mit Kupfermedaille)	130.000 (Stgl.)	50-55
2002 (mit Silbermedaille)	8000 (PP)	80-85
2002 (mit Goldmedaille)	5000 (PP)	380-390
2003 (Lappland)	170.000 (Stgl.)	23-25
2003 (H. Gietl Verlag)	5000 (Stgl.)	30-35
2003 (Eishockey)	15.000 (Stgl.)	36-40
2003 (DP-Qualität, mit Silbermedaille)	1000 (PP)	265-280
2003 (DP-Qualität, mit Goldmedaille)	500 (PP)	530-580
2003 (mit Silbermedaille)	8000 (PP)	75-80

Jahr	Auflage	Preis
2003 (mit Goldmedaille)	5000 (PP)	380-390
2004 (EU-Erweiterung)	55.000 (Stgl.)	25-27
2004 (Mumins, 3 versch. Jetons je Silbermedaille)	18.000 (Stgl.)	je 25-28
2004 (mit Silbermedaille)	5000 (PP)	120-130
2005 (mit 2 Euro, 20 Euro und 50 Mark 1983)	40.000 (Stgl.)	27-29
2005 (mit 5-Euro-Stück)	2005 (PP)	140-150
2005 (mit 5-Euro-Stück)	30.000 (Stgl.)	32-35
2005 (mit 5-Euro-Stück)	3000 (PP)	100-110
2006 (mit 2 Euro UNO)	55.000 (Stgl.)	25-28
2006 (mit 2 Euro „Parlamentsreform“)	20.000 (Stgl.)	23-27
2006 (mit Silbermedaille)	3300 (PP)	90-95
2007 (Leuchtturm von Utö)	30.000 (Stgl.)	20-23
2007 (Eurovision)	20.000 (Stgl.)	25-29
2007 (mit 2 Euro Röm. Verträge + Medaille)	2.500 (PP)	
2007 (mit 5-Euro-Stück)	20.000 (Stgl.)	25-29
2008 (Leuchtturm Kallbadan)	30.000 (Stgl.)	25-29
Gedenkmünzen		
Technische Daten Gedenkmünzen		
Nominal	Metall / Feingehalt	Gewicht Ø
5 €	Bimetall-Münze, Ring „Nordisches Gold“ Pille Kupfernickel	20,20 g 35,00 mm
5 €	Bimetall-Münze, Ring Kupfernickel, Pille „Nordisches Gold“	19,80 g 35,00 mm
5 €	Nordisches Gold	18,70 g 35,00 mm
5 €	Bimetall-Münze, Ring „Nordisches Gold“, Pille Kupfernickel	9,81 g 27,25 mm
10 €	Silber 925/1000	27,40 g 38,60 mm
Seit 2005: 10 €	Silber 925/1000	25,50 g 38,60 mm
20 €	Gold 900/1000	1,73 g 13,90 mm
50 €	Bimetall-Münze, Ring Ag 925 fein, Pille Au 750 fein	6,3 g 6,9 g 27,25 mm
100 €	Gold 900/1000	8,64 g 22,00 mm
10 Euro, 200. Geburtstag von Elias Lönnrot		
2002	40.000 (Stgl.)	40-43
2002	40.000 (PP)	50-55
10 Euro, 50 Jahre Olympische Sommerspiele in Helsinki		
2002	10.000 (Stgl.)	40-45
2002	40.000 (PP)	50-55
100 Euro, Lappland „Mitternachtssonne“ (Gold)		
2002	25.000 (PP)	340-355
10 Euro, 200. Todestag von Anders Chydenius		
2003	30.000 (Stgl.)	28-30
2003	30.000 (PP)	28-30
5 Euro, Eishockey-Weltmeisterschaft		
2003	150.000 (Stgl.)	42-45
10 Euro, Karl Gustaf Freiherr von Mannerheim / 300 Jahre St. Petersburg		
2003	6.000 (Stgl.)	40-42
2003	29.000 (PP)	45-48
50 Euro, 125 Jahre Goldmünzen in Finnland		
2003	10.600 (PP)	250-260
10 Euro, 200. Geburtstag von J. L. Runeberg		
2004	6.400 (Stgl.)	40-42
2004	23.600 (PP)	42-45
10 Euro, 90. Geburtstag von Tove Jansson		
2004	20.000 (Stgl.)	35-37
2004	50.000 (PP)	40-45
2 Euro, EU-Erweiterung		
2004	955.000 (Stgl.)	27-30
2004 im KMS	5.000 (PP)	
100 Euro, 150. Geburtstag von Albert Edelfelt (Gold)		
2004	8.500 (PP)	280-300
10 Euro, 60 Jahre Frieden		
2005	5.000 (Stgl.)	37-40
2005	55.000 (PP)	42-45

Jahr	Auflage	Preis
5 Euro, Leichtathletik-WM		
2005	175.000 (Stgl.)	14-16
2005 (nur im Satz)	5.005 (PP)	
20 Euro, Leichtathletik-WM (Gold)		
2005	30.000 (PP)	75-80
10 Euro, Unbekannter Soldat		
2005	25.000 (Stgl.)	37-40
2005	15.000 (PP)	40-45
2 Euro, 60 Jahre UNO		
2005	1.500.000 (Stgl.)	4-5
10 Euro, J. V. Snellman		
2006	7.000 (Stgl.)	36-38
2006	48.000 (PP)	40-42
5 Euro, 150 Jahre Demilitarisierung der Åland-Inseln		
2006	55.000 (Stgl.)	16-18
10 Euro, 100. Jahrestag der Parlamentsreform		
2006	10.000 (Stgl.)	30-35
2006	20.000 (PP)	35-40
2 Euro, 100. Jahrestag der Parlamentsreform		
2006	2.500.000 (Stgl.)	3-4
2006 (nur in KMS)	3.300 (PP)	62-68
5 Euro, EU-Präsidentschaft		
2006	100.000 (Stgl.)	12-14
50 Euro, EU-Präsidentschaft (Silber/Gold)		
2006	8000 (PP)	280-290
2 Euro, Römische Verträge		
2007	1.400.000 (Stgl.)	3-4
10 Euro, Nordenskjöld		
2007	8.000 (Stgl.)	34-36
2007	25.000 (PP)	38-40
10 Euro, Mikael Agricola		
2007	6.000 (Stgl.)	34-36
2007	24.000 (PP)	38-40
5 Euro, 90 Jahre Unabhängigkeit		
2007	130.000 (Stgl.)	12-14
2007	20.000 (PP)	20-24
10 Euro, 90 Jahre Unabhängigkeit (Gold)		
2007	9000 (PP)	290-300
2 Euro, 90 Jahre Unabhängigkeit		
2007	2.000.000 (Stgl.)	3-4
2007	20.000 (PP)	
Frankreich		
Euro-Startbeutel („Starter-Kits“)		
	53.000.000	27-30
Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)		
1999		15-17
2000		17-19
2001		20-22
2002		27-30
2003		28-30
2004		30-33
2005		28-30
2006		28-30
2007		29-32
2008		30-32
Euro-Kursmünzensätze		
1999		
2000	je 35.000 (Stgl.)	zus. 120-130
2001		
1999		
2000	je 15.000 (PP)	zus. 140-160
2001		
2002	100.000 (Stgl.)	26-28
2002	21.453 (PP)	48-55
2002 mit „Kleiner Prinz“	25.000 (Stgl.)	37-40
2003	120.000 (Stgl.)	30-32
2003	40.000 (PP)	60-65

Jahr	Auflage	Preis
2003 mit „Kleiner Prinz“	35.000 (Stgl.)	30-32
2003 mit Farbmedaille „Eiffelturm“	25.000 (Stgl.)	33-35
2003 Elysee-Vertrag Deutschland/Frankreich	67.342 (Stgl.)	28-30
2004	120.000 (Stgl.)	30-33
2004 mit 5-Euro-Stück	20.000 (PP)	95-100
2004 mit „Kleiner Prinz“	20.000 (Stgl.)	30-33
2004 mit Farbmedaille	20.000 (Stgl.)	34-36
2005	70.000 (Stgl.)	30-33
2005 mit Medaille „Wein-Klassifizierung“	10.000 (Stgl.)	38-40
2005 mit Medaille La Rafale	40.000 (Stgl.)	35-37
2005 mit 5 Euro „Pantheon“	10.000 (PP)	95-100
2006	50.000 (Stgl.)	27-30
2006 mit 5 Euro „Pantheon“	10.000 (PP)	95-98
2007	50.000 (Stgl.)	28-30
2007 mit 15 Euro „Pantheon“	7.500 (PP)	90-95
2008	50.000 (Stgl.)	30-33
2008	7.500 (PP)	

Gedenkmünzen

Technische Daten Gedenkmünzen

Nominal	Metall / Feingehalt	Gewicht	Ø
1/4 €	Cu92/Al6/Ni2	12,50 g	30,00 mm
1/4 €	Silber 900/1000	13,00 g	30,00 mm
1/4 €	Silber 900/1000	22,20 g	37,00 mm
1/4 €	Silber 900/1000	13,00 g	30x21 mm
1 1/2 €	Silber 900/1000	22,20 g	37,00 mm
5 €	Bimetall	24,90 g	37,00 mm
	(Silber 900/1000 + Gold 750/1000) + 2,70 g)		
5 €	Silber 900/1000	12,00 g	29,00 mm
5 €	Silber 900/1000	22,00 g	37,00 mm
5 €	Silber 925/1000	155,50 g	50,00 mm
15 €	Silber 900/1000	31,00 g	31,00 mm
20 €	Silber 950/1000	155,55 g	50,00 mm
50 €	Silber 950/1000	1000,00 g	100,00 mm
50 €	oval, Silber 950/1000	1000,00 g	220,00 mm
1/4 €	Gold 999/1000	3,11 g	15,00 mm
5 €	Gold 999/1000	1,24 g	13,92 mm
5 €	Gold 920/1000	17,00 g	31,00 mm
10 €	Gold 920/1000	8,45 g	22,00 mm
10 €	Gold 900/1000	6,41 g	21,00 mm
20 €	Gold 920/1000	17,00 g	31,00 mm
20 €	Gold 920/1000	17,00 g	30x21 mm
50 €	Gold 999/1000	31,10 g	37,00 mm
100 €	Gold 999/1000	155,55 g	50,00 mm
500 €	Gold 999/1000	1000,00 g	85,00 mm

1/2 Euro, Kinder-Euro (Kupfernickel)	2002	1.000.000 (Stgl.)	5-7
--------------------------------------	------	-------------------	-----

1/2 Euro, Kinder-Euro (Silber)	2002	10.000 (PP)	20-22
--------------------------------	------	-------------	-------

1/2 Euro, Kinder-Euro (Gold)	2002	5000 (PP)	90-100
------------------------------	------	-----------	--------

1/2 Euro, Europäische Währungsunion 3. Ausgabe (Silber)	2002	20.000 (Stgl.)	20-22
--	------	----------------	-------

1 1/2 Euro, Europäische Währungsunion 3. Ausgabe (Silber)	2002	50.000 (PP)	43-45
--	------	-------------	-------

10 Euro, Europäische Währungsunion 3. Ausgabe (Gold)	2002	3000 (PP)	270-290
---	------	-----------	---------

20 Euro, Europäische Währungsunion 3. Ausgabe (Gold)	2002	3000 (PP)	370-380
---	------	-----------	---------

50 Euro, Europäische Währungsunion 3. Ausgabe (Gold)	2002	2000 (PP)	800-820
---	------	-----------	---------

100 Euro, Europäische Währungsunion 3. Ausgabe (Gold)	2002	99 (PP)	LP
--	------	---------	----

1/2 Euro, Fußball-WM in Japan und Korea 2002	2002	9033 (Stgl.)	23-25
--	------	--------------	-------

1 1/2 Euro, 75. Jahrestag des ersten Transatlantikflugs von Charles Lindbergh	2002	10.000 (PP)	40-44
---	------	-------------	-------

20 Euro, 75. Jahrestag des ersten Transatlantikflugs von Charles Lindbergh (Gold)	2002	1000 (PP)	380-400
---	------	-----------	---------

100 Euro, 75. Jahrestag des ersten Transatlantikflugs von Charles Lindbergh (Gold)	2002	99 (PP)	LP
--	------	---------	----

1 1/2 Euro, 200. Geburtstag von Victor Hugo (Silber)	2002	10.000 (PP)	42-45
--	------	-------------	-------

20 Euro, 200. Geburtstag von Victor Hugo (Silber)	2002	500 (PP)	1050-1100
---	------	----------	-----------

Jahr	Auflage	Preis
2002	2000 (PP)	370-380

1 1/2 Euro, „Bedeutende Bauwerke“, 2. Ausgabe – Montmartre	2002	10.000 (PP)	38-40
--	------	-------------	-------

20 Euro, „Bedeutende Bauwerke“, 2. Ausgabe – Montmartre (Gold)	2002	1000 (PP)	380-400
--	------	-----------	---------

1 1/2 Euro, „Bedeutende Bauwerke“, 2. Ausgabe – Mont-Saint-Michel	2002	10.000 (PP)	38-40
---	------	-------------	-------

20 Euro, „Bedeutende Bauwerke“, 2. Ausgabe – Mont-Saint-Michel (Gold)	2002	1000 (PP)	380-400
---	------	-----------	---------

1 1/2 Euro, Europäische Märchen, 1. Ausgabe – Schneewittchen	2002	10.000 (PP)	35-38
--	------	-------------	-------

20 Euro, Europäische Märchen, 1. Ausgabe – Schneewittchen (Gold)	2002	1000 (PP)	340-360
--	------	-----------	---------

1 1/2 Euro, Europäische Märchen, 1. Ausgabe – Aschenbrödel	2002	10.000 (PP)	35-38
--	------	-------------	-------

20 Euro, Europäische Märchen, 1. Ausgabe – Aschenbrödel (Gold)	2002	1000 (PP)	340-360
--	------	-----------	---------

1 1/2 Euro, Europäische Märchen, 1. Ausgabe – Pinocchio	2002	10.000 (PP)	35-38
---	------	-------------	-------

20 Euro, Europäische Märchen, 1. Ausgabe – Pinocchio (Gold)	2002	1000 (PP)	340-360
---	------	-----------	---------

5 Euro, Abschied vom Franken (Säerin), 2. Ausgabe (Bimetall)	2002	8408 (PP)	95-100
--	------	-----------	--------

20 Euro, Abschied vom Franken (Säerin), 2. Ausgabe (Gold)	2002	4182 (PP)	310-330
---	------	-----------	---------

1/2 Euro, 100 Jahre Tour de France 2003 – Radrennfahrer (Silber)	2003	71.257 (Stgl.)	17-19
--	------	----------------	-------

1 1/2 Euro, 100 Jahre Tour de France 2003 – Radrennfahrer (Silber)	2003	22.905 (PP)	35-37
--	------	-------------	-------

10 Euro, 100 Jahre Tour de France 2003 – Radrennfahrer (Gold)	2003	4364 (PP)	200-220
---	------	-----------	---------

20 Euro, 100 Jahre Tour de France 2003 – Radrennfahrer (Gold)	2003	3057 (PP)	320-340
---	------	-----------	---------

50 Euro, 100 Jahre Tour de France 2003 – Radrennfahrer (Gold)	2003	2002 (PP)	600-630
---	------	-----------	---------

1 1/2 Euro, 100 Jahre Tour de France 2003 – Zeitfahren (Silber)	2003	16.063 (PP)	33-35
---	------	-------------	-------

20 Euro, 100 Jahre Tour de France 2003 – Zeitfahren (Gold)	2003	2107 (PP)	320-340
--	------	-----------	---------

1 1/2 Euro, 100 Jahre Tour de France 2003 – Bergetappe (Silber)	2003	16.317 (PP)	33-35
---	------	-------------	-------

Jahr	Auflage	Preis
2003	2103 (PP)	320-340

1 1/2 Euro, 100 Jahre Tour de France 2003 – Sprint (Silber)	2003	15.934 (PP)	33-35
---	------	-------------	-------

20 Euro, 100 Jahre Tour de France 2003 – Sprint (Gold)	2003	2100 (PP)	320-340
--	------	-----------	---------

1 1/2 Euro, 100 Jahre Tour de France 2003 – Zielankunft Champs-Elysées (Silber)	2003	16.532 (PP)	33-35
---	------	-------------	-------

20 Euro, 100 Jahre Tour de France 2003 – Zielankunft Champs-Elysées (Gold)	2003	2127 (PP)	320-340
--	------	-----------	---------

1/2 Euro, Europäische Währungsunion, 4. Ausgabe – 1. Jahrestag des Euro	2003	16.035 (Stgl.)	19-21
---	------	----------------	-------

1 1/2 Euro, Europäische Währungsunion, 4. Ausgabe – 1. Jahrestag des Euro	2003	24.501 (PP)	37-40
---	------	-------------	-------

10 Euro, Europäische Währungsunion, 4. Ausgabe – 1. Jahrestag des Euro (Gold)	2003	7000 (PP)	200-215
---	------	-----------	---------

20 Euro, Europäische Währungsunion, 4. Ausgabe – 1. Jahrestag des Euro (Gold)	2003	2322 (PP)	330-350
---	------	-----------	---------

50 Euro, Europäische Währungsunion, 4. Ausgabe – 1. Jahrestag des Euro (Silber)	2003	6000 (PP)	480-520 (Kilogramm-Münze)
---	------	-----------	---------------------------

50 Euro, Europäische Währungsunion, 4. Ausgabe – 1. Jahrestag des Euro (Gold)	2003	2000 (PP)	680-700
---	------	-----------	---------

100 Euro, Europäische Währungsunion, 4. Ausgabe – 1. Jahrestag des Euro (Gold)	2003	99 (PP)	ca. 7000
--	------	---------	----------

1 1/2 Euro, IX. Leichtathletik-WM in Paris 2003 – Schneller/Citius/Courir (Silber)	2003	4425 (PP)	38-40
--	------	-----------	-------

20 Euro, IX. Leichtathletik-WM in Paris 2003 – Schneller/Citius/Courir (Gold)	2003	1165 (PP)	340-360
---	------	-----------	---------

100 Euro, IX. Leichtathletik-WM in Paris 2003 – Schneller/Citius/Courir (Gold)	2003	369 (PP)	LP
--	------	----------	----

1 1/2 Euro, IX. Leichtathletik-WM in Paris 2003 – Höher/Altius/Sauter (Silber)	2003	4169 (PP)	38-40
--	------	-----------	-------

20 Euro, IX. Leichtathletik-WM in Paris 2003 – Höher/Altius/Sauter (Gold)	2003	863 (PP)	380-400
---	------	----------	---------

1 1/2 Euro, IX. Leichtathletik-WM in Paris 2003 – Stärker/Fortius/Lancer (Silber)	2003	4195 (PP)	38-40
---	------	-----------	-------

20 Euro, IX. Leichtathletik-WM in Paris 2003 – Stärker/Fortius/Lancer (Gold)	2003	867 (PP)	380-400
--	------	----------	---------

1/2 Euro, Von Athen 1896 nach Athen 2004 (Silber)	2003	21.788 (PP)	32-35
---	------	-------------	-------

10 Euro, Von Athen 1896 nach Athen 2004 (Gold)	2003	1635 (PP)	200-220
--	------	-----------	---------

20 Euro, Von Athen 1896 nach Athen 2004 (Gold)	2003	334 (PP)	850-880
--	------	----------	---------

1 1/2 Euro, Abschied vom Franken (Säerin), 3. Ausgabe (Silber)	2003	6100 (PP)	42-45
--	------	-----------	-------

Jahr	Auflage	Preis
2003	2504 (PP)	100-110

10 Euro, Abschied vom Franken (Säerin), 3. Ausgabe (Gold)	2003	5779 (PP)	200-220
---	------	-----------	---------

20 Euro, Abschied vom Franken (Säerin), 3. Ausgabe (Gold)	2003	1666 (PP)	350-370
---	------	-----------	---------

1 1/2 Euro, 200. Jahrestag des Verkaufs von Louisiana an die USA (Silber)	2003	10.000 (PP)	35-37
---	------	-------------	-------

20 Euro, 200. Jahrestag des Verkaufs von Louisiana an die USA (Gold)	2003	1000 (PP)	420-450
--	------	-----------	---------

100 Euro, 200. Jahrestag des Verkaufs von Louisiana an die USA (Gold)	2003	99 (PP)	LP
---	------	---------	----

1 1/2 Euro, Bedeutende Bauwerke – 3. Ausgabe – Schloß Chambord (Silber)	2003	10.000 (PP)	35-37
---	------	-------------	-------

20 Euro, Bedeutende Bauwerke – 3. Ausgabe – Schloß Chambord (Gold)	2003	1000 (PP)	350-370
--	------	-----------	---------

1 1/2 Euro, 100. Todestag von Paul Gauguin (Silber)	2003	3198 (PP)	85-95
---	------	-----------	-------

20 Euro, 100. Todestag von Paul Gauguin (Gold)	2003	628 (PP)	700-750
--	------	----------	---------

1 1/2 Euro, 500 Jahre Mona Lisa (Silber)	2003	8139 (PP)	35-37
--	------	-----------	-------

20 Euro, 500 Jahre Mona Lisa (Silber)	2003	999 (PP)	280-300
---------------------------------------	------	----------	---------

20 Euro, 500 Jahre Mona Lisa (Gold)	2003	808 (PP)	380-400
-------------------------------------	------	----------	---------

100 Euro, 500 Jahre Mona Lisa (Gold)	2003	99 (PP)	LP
--------------------------------------	------	---------	----

1 1/2 Euro, Reisen in Frankreich 2003 – Orient-Expres (Silber)	2003	15.000 (PP)	42-45
--	------	-------------	-------

20 Euro, Reisen in Frankreich 2003 – Orient-Expres (Gold)	2003	1000 (PP)	350-370
---	------	-----------	---------

1 1/2 Euro, Reisen in Frankreich 2003 – Ankunft der Normandie (Silber)	2003	15.000 (PP)	42-45
--	------	-------------	-------

20 Euro, Reisen in Frankreich 2003 – Ankunft der Normandie (Gold)	2003	1000 (PP)	350-370
---	------	-----------	---------

1 1/2 Euro, Europäische Märchen, 2. Ausgabe – Dornröschen (Silber)	2003	10.000 (PP)	35-38
--	------	-------------	-------

20 Euro, Europäische Märchen, 2. Ausgabe – Dornröschen (Gold)	2003	1000 (PP)	360-380
---	------	-----------	---------

Jahr	Auflage	Preis	Jahr	Auflage	Preis	Jahr	Auflage	Preis	Jahr	Auflage	Preis
1 ½ Euro, Europäische Märchen, 2. Ausgabe – Alice im Wunderland (Silber)			20 Euro, Bedeutende Bauwerke – 4. Ausgabe – Avignon (Gold)			¼ Euro, China-Jahr			1 ½ Euro, Frédéric Chopin		
2003	10.000 (PP)	35-38	2004	1000 (PP)	350-370	2004	10.000 (Stgl.) 9800 Ex. nach China geliefert	120-130	2005	3000 (PP)	250-280
20 Euro, Europäische Märchen, 2. Ausgabe – Alice im Wunderland (Gold)			1 ½ Euro, 60. Jahrestag des D-Day			1 Euro, Europa-Fahne			20 Euro, Frédéric Chopin (Gold)		
2003	1000 (PP)	360-380	2004	15.000 (PP)	33-35	2005	15.000 (PP)	32-35	2005	500 (PP)	1450-1500
1 ½ Euro, Europäische Märchen, 2. Ausgabe – Hänsel und Gretel (Silber)			20 Euro, 60. Jahrestag des D-Day (Gold)			10 Euro, Europa-Fahne (Gold)			¼ Euro, „Schanghai“		
2003	10.000 (PP)	35-38	2004	2000 (PP)	370-390	2005	3000 (PP)	240-250	2005	10.000 (Stgl.)	30-33
20 Euro, Europäische Märchen, 2. Ausgabe – Hänsel und Gretel (Gold)			100 Euro, 60. Jahrestag des D-Day (Gold)			50 Euro, Europa-Fahne (Gold)			¼ Euro, La Fontaine		
2003	1000 (PP)	360-380	2004	99 (PP)	LP	2005	500 (PP)	1200-1250	2006	10.000 (Stgl.)	19-22
¼ Euro, 200. Jahrestag des dezimal unterteilten französischen Frankens (Gold)			1 ½ Euro, Krönung Napoleons (Silber)			100 Euro, Europa-Fahne (Gold)			¼ Euro, 300. Geburtstag Benjamin Franklin		
2003	5000 (PP)	100-120	2004	20.000 (PP)	37-40	2005	99 (PP)	LP	2006	15.000 (Stgl.)	20-22
1 ½ Euro, 200. Jahrestag des dezimal unterteilten französischen Frankens (Silber)			10 Euro, Krönung Napoleons (Gold)			1 Euro, Biathlon			10 Euro, 300. Geb. Benjamin Franklin (Gold)		
2003	15.000 (PP)	32-35	2004	5000 (PP)	240-260	2005	30.000 (PP)	33-35	2006	1000 (PP)	380-400
10 Euro, 200. Jahrestag des dezimal unterteilten französischen Frankens (Gold)			50 Euro, Krönung Napoleons (Gold)			10 Euro, Biathlon (Gold)			20 Euro, 300. Geburtstag Benjamin Franklin		
2003	10.000 (PP)	200-220	2004	2000 (PP)	700-740	2005	3000 (PP)	240-250	2006	500 (PP)	360-370
¼ Euro, Europäische Währungsunion 5. Ausgabe (Silber)			100 Euro, Krönung Napoleons (Gold)						100 Euro, 300. Geb. Benjamin Franklin (Gold)		
2004	20.000 (Stgl.)	17-19	2004	99 (PP)	LP				2006	99 (PP)	LP
1 ½ Euro, Europäische Währungsunion 5. Ausgabe (Silber)			¼ Euro, Samuel de Champlain						½ Euro, Hello Kitty (3 Münzen)		
2004	40.000 (PP)	48-53	2004	15.105 (Stgl.)	22-24				2006	je 4000 (PP)	je 50-55
10 Euro, Europäische Währungsunion 5. Ausgabe (Gold)			1 ½ Euro, Entente cordiale (Silber)						10 Euro, Hello Kitty (Gold)		
2004	5000 (PP)	200-220	2004	4022 (PP)	80-90				2006	1000 (PP)	340-360
20 Euro, Europäische Währungsunion 5. Ausgabe (Gold)			20 Euro, Entente cordiale (Gold)						50 Euro, Hello Kitty (Gold)		
2004	3000 (PP)	370-390	2004	339 (PP)	1750-1850				2006	1000 (PP)	900-950
50 Euro, Europäische Währungsunion 5. Ausgabe (Gold)			1 ½ Euro, Europäische Märchen 3. Ausgabe – Peter Pan						1 ½ Euro, 120. Geburtstag Robert Schuman		
2004	2000 (PP)	680-700	2004	10.000 (PP)	35-38				2006	40.000 (PP)	30-33
100 Euro, Europäische Währungsunion 5. Ausgabe (Gold)			20 Euro, Europäische Märchen 3. Ausgabe – Peter Pan (Gold)						10 Euro, 120. Geb. Robert Schuman (Gold)		
2004	99 (PP)	LP	2004	1000 (PP)	360-380				2006	3000 (PP)	340-360
500 Euro, Europäische Währungsunion 5. Ausgabe (Gold)			1 ½ Euro, Europäische Märchen 3. Ausgabe – Aladin und die Wunderlampe						50 Euro, 120. Geb. Robert Schuman (Gold)		
2004	200 (PP)	LP	2004	10.000 (PP)	35-38				2006	500 (PP)	1000-1080
1 ½ Euro, 100 Jahre FIFA			20 Euro, Europäische Märchen, 3. Ausgabe – Aladin und die Wunderlampe (Gold)						100 Euro, 120. Geb. Robert Schuman (Gold)		
2004	25.000 (PP)	40-43	2004	1000 (Stgl.)	360-380				2006	99 (PP)	LP
10 Euro, 100 Jahre FIFA (Gold)			1 ½ Euro, Reisen in Frankreich 2004 – Schiffsreisen nach Fernost						1 ½ Euro, Renault F1		
2004	10.000 (PP)	200-220	2004	10.000 (PP)	37-39				2006	10.000 (PP)	65-70
5 Euro, Pantheon			20 Euro, Reisen in Frankreich 2004 – Schiffsreisen nach Fernost (Gold)						1 ½ Euro, Olymp. Spiele Peking (Fechten)		
2004	20.000 (PP) (nur im KMS enthalten)	33-35	2004	1000 (PP)	350-370				2006	10.000 (PP)	30-32
			1 ½ Euro, Reisen in Frankreich 2004 – Transsibirische Eisenbahn						10 Euro, Olymp. Spiele Peking (Fechten) (Gold)		
			2004	10.000 (PP)	37-39				2006	1000 (PP)	360-380
			20 Euro, Reisen in Frankreich 2004 – Transsibirische Eisenbahn (Gold)						1 ½ Euro, 100. Todestag Paul Cézanne		
			2004	1000 (PP)	350-370				2006	5000 (PP)	50-55
			1 ½ Euro, Reisen in Frankreich 2004 – Fluglinie Paris – London						20 Euro, 100. Todestag Paul Cézanne		
			2004	10.000 (PP)	37-39				2006	500 (PP)	320-350
			20 Euro, Reisen in Frankreich 2004 – Fluglinie Paris – London (Gold)						20 Euro, 100. Todestag Paul Cézanne (Gold)		
			2004	1000 (PP)	350-370				2006	500 (PP)	700-750
			1 ½ Euro, Reisen in Frankreich 2004 – Autofahrt Beirut – Peking						100 Euro, 100. Todestag Paul Cézanne (Gold)		
			2004	10.000 (PP)	37-39				2006	99 (PP)	LP
			20 Euro, Reisen in Frankreich 2004 – Autofahrt Beirut – Peking (Gold)						¼ Euro, Bernadotte		
			2004	1000 (PP)	350-370				2006	10.000 (Stgl.)	20-23
			1 ½ Euro, F. A. Bartholdi						10 Euro, Bernadotte (Gold)		
			2004	15.000 (PP)	35-38				2006	1000 (PP)	340-350
			20 Euro, F. A. Bartholdi (Silber)						1 ½ Euro, Jules Verne (3 verschiedene)		
			2004	999 (PP)	220-240				2006	je 5000 (PP)	je 30-33
			20 Euro, F. A. Bartholdi (Gold)						10 Euro, Jules Verne (3 verschiedene) (Gold)		
			2004	2000 (PP)	350-370				2006	je 2000 (PP)	je 350-370
			100 Euro, F. A. Bartholdi (Gold)						20 Euro, Jules Verne (3 verschiedene)		
			2004	99 (PP)	ca. 5000				2005	je 500 (PP)	je 370-390
									100 Euro, Jules Verne (3 verschiedene) (Gold)		
									2005	je 99 (PP)	LP
									1 ½ Euro, Bordeaux-Weine		
									2005	5000 (PP)	35-37
									10 Euro, Bordeaux-Weine (Gold)		
									2005	500 (PP)	330-350
									1 Euro, Trennung von Kirche und Staat		
									2005	15.000 (PP)	33-35
									20 Euro, Trennung von Kirche und Staat (Gold)		
									2005	1500 (PP)	330-350

Jahr	Auflage	Preis
		
2006	5000 (PP)	30-33
10 Euro, 100 Jahre Formel 1 - Großer Preis von Frankreich		
2006	500 (PP)	360-380
1 1/2 Euro, 500 Jahre Petersdom		
2006	5000 (PP)	32-36
10 Euro, 500 Jahre Petersdom (Gold)		
2006	1000 (PP)	380-400
50 Euro, 500 Jahre Petersdom (Gold)		
2006	500 (PP)	1300-1350
100 Euro, 500 Jahre Petersdom (Gold)		
2006	99 (PP)	LP
1/4 Euro, 250. Geburtstag W. A. Mozart		
2006	5000 (Stgl.)	50-60
10 Euro, 250. Geburtstag W. A. Mozart (Gold)		
2006	1000 (PP)	360-380
20 Euro, 250. Geburtstag W. A. Mozart		
2006	500 (PP)	280-300
1/4 Euro, 10 Jahre TGV-Spende/Hôpitaux de France		
2006	50.000 (Stgl.)	20-22
20 Euro, Marie Curie-Sklodowska		
2006	500 (PP)	300-320
20 Euro, Marie Curie-Sklodowska (Gold)		
2006	500 (PP)	470-490
1 1/2 Euro, Abschaffung der Todesstrafe		
2006	10.000 (PP)	30-33
20 Euro, Abschaffung der Todesstrafe (Gold)		
2006	1000 (PP)	480-500
50 Euro, Abschaffung der Todesstrafe (Gold)		
2006	500 (PP)	950-1000
100 Euro, Abschaffung der Todesstrafe (Gold)		
2006	99 (PP)	LP
1 1/2 Euro, Invalidendom		
2006	10.000 (PP)	30-33
10 Euro, Invalidendom (Gold)		
2006	500 (PP)	280-300
1 1/2 Euro, Amélie d'Orleans		
2006	3000 (PP)	140-160
10 Euro, Amélie d'Orleans (Gold)		
2006	500 (PP)	500-550
1 1/2 Euro, Arc de Triomphe		
2007	10.000 (PP)	30-33
10 Euro, Arc de Triomphe (Gold)		
2007	500 (PP)	360-380
20 Euro, Arc de Triomphe		
2007	500 (PP)	260-270
1/4 Euro, Jahr des Schweins/de La Fontaine		
2007	10.000 (Stgl.)	23-26
10 Euro, Jahr des Schweins/de La Fontaine (Gold)		
2007	500 (PP)	330-340
2 Euro, 50 Jahre Römische Verträge		
2007	9.600.000 (Stgl.)	3-4
1/4 Euro, Vauban		
2007	5000 (PP)	24-28

Jahr	Auflage	Preis
1 1/2 Euro, Vauban		
2007	30.000 (PP)	44-48
10 Euro, Vauban (Gold)		
2007	3000 (PP)	300-325
20 Euro, Vauban		
2007	500 (PP)	280-295
20 Euro, König Artus		
2007	500 (PP)	275-290
20 Euro, König Artus (Gold)		
2007	500 (PP)	630-650
		
1 1/2 Euro, Der Kleine Prinz (3 verschiedene)		
2007	je 3000 (PP)	je 40-50
20 Euro, Der Kleine Prinz (2 versch., Gold)		
2007	je 2000 (PP)	je 550-580
50 Euro, Der Kleine Prinz (Gold)		
2007	2000 (PP)	950-980
1 1/2 Euro, Polarjahr / P. E. Victor		
2007	5000 (PP)	52-57
10 Euro, Polarjahr / P. E. Victor (Gold)		
2007	500 (PP)	430-450
1 1/2 Euro, Renault F1-Weltmeister		
2007	5000 (PP)	33-38
10 Euro, Renault F1-Weltmeister (Gold)		
2007	500 (PP)	370-380
1 1/2 Euro, Olympische Spiele Peking - Reiten		
2007	10.000 (PP)	40-45
10 Euro, Olympische Spiele Peking - Reiten (Gold)		
2007	500 (PP)	340-350
1/4 Euro, Edgar Degas		
2007	5000 (PP)	40-45
20 Euro, Edgar Degas (Gold)		
2007	500 (PP)	720-740
1/4 Euro, Rugby-WM		
2007	5000 (Stgl.)	22-26
1 1/2 Euro, Rugby-WM		
2007	5000 (PP)	35-38
10 Euro, Rugby-WM (Gold)		
2007	500 (PP)	320-330
20 Euro, Rugby-WM (Gold)		
2007	500 (PP)	630-650
50 Euro, Rugby-WM (ovale Form)		
2007	299 (PP)	1700-1800
1 1/2 Euro, Pont Neuf		
2007	3000 (PP)	60-65
10 Euro, Pont Neuf (Gold)		
2007	500 (PP)	340-350
20 Euro, Pont Neuf		
2007	500 (PP)	250-270
1/4 Euro, 250. Geburtstag De la Fayette		
2007	5000 (PP)	35-38
10 Euro, 250. Geb. De la Fayette (Gold)		
2007	500 (PP)	280-300
1 1/2 Euro, Europa-Serie (Airbus A380)		
2007	5000 (PP)	100-110

Jahr	Auflage	Preis
10 Euro, Europa-Serie (Airbus A380) (Gold)		
2007	1000 (PP)	240-260
50 Euro, Europa-Serie (Airbus A380) (Gold)		
2007	500 (PP)	1050-1100
100 Euro, Europa-Serie (Airbus A380) (Gold)		
2007	99 (PP)	LP
1 1/2 Euro, 50. Todestag Christian Dior		
2007	3000 (PP)	70-75
10 Euro, 50. Todestag Chr. Dior (Gold)		
2007	500 (PP)	280-300
15 Euro, Panthéon		
2007 im KMS	7500 (PP)	
10 Euro, Filmfestspiele Cannes (Gold)		
2007	500 (PP)	330-350
20 Euro, Filmfestspiele Cannes		
2007	500 (PP)	250-270
100 Euro, Filmfestspiele Cannes (Gold)		
2007	99 (PP)	LP
1 1/2 Euro, 100. Geburtstag von Hergé (3 verschiedene)		
2007	je 10.000 (PP)	je 50-60
10 Euro, 100. Geburtstag von Hergé (Gold)		
2007	1000 (PP)	380-400
20 Euro, 100. Geburtstag von Hergé		
2007	500 (PP)	350-370
50 Euro, 100. Geburtstag von Hergé (Gold)		
2007	500 (PP)	1050-1100
5 Euro, 5. Jahrestag des Euro, 37 mm		
2007	5000 (PP)	70-75
5 Euro, 5. Jahrestag des Euro, 50 mm		
2007	500 (PP)	250-260
5 Euro, 5. Jahrestag des Euro, 13,92 mm (Gold)		
2007	20.000 (PP)	60-65
5 Euro, 5. Jahrestag des Euro, 31 mm (Gold)		
2007	500 (PP)	630-645
1 1/2 Euro, Asterix (3 verschiedene)		
2007	je 3000 (PP)	je 75-80
10 Euro, Asterix (Gold)		
2007	500 (PP)	390-410
20 Euro, Asterix (Gold)		
2007	500 (PP)	700-730
50 Euro, Asterix (Gold)		
2007	500 (PP)	1100-1200
20 Euro, Leszcynski		
2007	500 (PP)	320-330
20 Euro, Leszcynski (Gold)		
2007	500 (PP)	780-800
1 1/2 Euro, Chinesische Mauer		
2007	5000 (PP)	45-48
10 Euro, Chinesische Mauer (Gold)		
2007	500 (PP)	360-380
1 1/2 Euro, Pompidou		
2007	5000 (PP)	33-36
10 Euro, Pompidou (Gold)		
2007	500 (PP)	285-300
1/4 Euro, Jahr der Ratte		
2008	10.000 (Stgl.)	25-28
10 Euro, Jahr der Ratte (Gold)		
2008	500 (PP)	330-340
1 1/2 Euro, A. de Sousa Mendes		
2007	3000 (PP)	120-130
10 Euro, A. de Sousa Mendes (Gold)		
2007	500 (PP)	360-370
1 1/2 Euro, 50 Jahre Europa-Parlament in Straßburg		
2008	30.000 (PP)	

Jahr	Auflage	Preis	
10 Euro, 50 Jahre Europa-Parlament in Straßburg (Gold)			
2008	3000 (PP)		
1 1/2 Euro, Beziehungen Frankreich - Japan (3 verschiedene)			
2008	je 5000 (PP)		
10 Euro, Beziehungen Frankreich - Japan (2 verschiedene) (Gold)			
2008	je 3000 (PP)		
Griechenland			
Euro-Startbeutel („Starter-Kits“)			
	3.000.000	35-38	
Lose Euro-Serien 1 Cent - 2 Euro (acht Münzen)			
2002		8-10	
2002 im Ausland geprägte Münzen		15-17	
2003		14-16	
2004		8-10	
2005		8-10	
2006		8-10	
2007		75-80	
2008			
Euro-Kursmünzensätze			
2002	5.000 (Stgl.)	200-220	
2002	50.000 (Stgl.)	25-27	
2003	50.000 (Stgl.)	26-28	
2003	Präsidentenschatz 50.000 (Stgl.)	60-65	
2004	30.000 (Stgl.)	75-80	
2005	25.000 (Stgl.)	24-27	
2005 mit 10-€-Münze	25.000 (Stgl.)	50-55	
2006	25.000 (Stgl.)	27-30	
2006 mit 10-€-Münze	25.000 (Stgl.)	50-55	
2007	15.000 (Stgl.)	90-95	
2007 mit 10 € Callas	5.000 (Stgl.)	90-95	
2007 mit 10 € Kazantzakis	5.000 (Stgl.)	80-85	
2008			
Gedenkmünzen			
Technische Daten Gedenkmünzen			
Nominal	Metall / Feingehalt	Gewicht	Ø
2 €	wie Kursmünze		
10 €	Silber 925/1000	9,75 g	28,25 mm
10 €	Silber 925/1000	34,00 g	40,00 mm
20 €	Silber 925/1000	24,00 g	37,00 mm
100 €	Gold 999/1000	10,00 g	25,00 mm
200 €	Gold 916/1000	17,00 g	28,00 mm
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, I. Serie - Diskuswurf			
2003	68.000 (PP)	65-70	
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, I. Serie - Sprint			
2003	68.000 (PP)	55-60	
100 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, I. Serie - Palast von Knossos (Gold)			
2003	28.000 (PP)	380-400	
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, II. Serie - Speerwurf			
2003	68.000 (PP)	45-50	
			
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, II. Serie - Weitsprung			
2003	68.000 (PP)	45-50	
100 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, II. Serie - Krypta (Gold)			
2003	28.000 (PP)	380-400	
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, III. Serie - Staffellauf			
2003	68.000 (PP)	45-50	

Jahr	Auflage	Preis
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, III. Serie – Reiten		
2003	68.000 (PP)	45-50
100 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, III. Serie – Panathenaikon-Stadion (Gold)		
2003	28.000 (PP)	380-400
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, IV. Serie – Rhythmische Gymnastik		
2003	68.000 (PP)	45-50
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, IV. Serie – Schwimmen		
2003	68.000 (PP)	45-50
100 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, IV. Serie – Olympisches Dorf 1896 (Gold)		
2003	28.000 (PP)	430-440
10 Euro, EU-Ratspräsidentschaft		
2003 (im Satz)	50.000 (PP)	46-50
2003	25.000 (PP)	35-40
20 Euro, Nationalbank		
2003	15.000 (PP)	LP
200 Euro, Nationalbank (Gold)		
2003	1000 (PP)	LP
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, V. Serie – Gewichtheben		
2004	68.000 (PP)	45-50
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, V. Serie – Ringen		
2004	68.000 (PP)	45-50
100 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, V. Serie – Akropolis (Gold)		
2004	28.000 (PP)	430-440
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, VI. Serie – Handball		
2004	68.000 (PP)	45-50
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, VI. Serie – Fußball		
2004	68.000 (PP)	45-50
100 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004, VI. Serie – Akademie in Athen (Gold)		
2004	28.000 (PP)	430-440
2 Euro, Olympische Sommerspiele Athen 2004		
2004	49.500.000 (Stgl.)	3-4
2004	500.000 (im Blister)	10-12
Olympische Sommerspiele Athen 2004, Fackelläufersatz 4 x 10 Euro in Silber, 2 x 100 Euro in Gold		
Komplettsatz		10.000 (PP) 1100-1150
10 Euro, Titanenkampf		
2005 (lose aus KMS)	25.000 (Stgl.)	45-50
10 Euro, Patras		
2006 (lose aus KMS)	25.000 (Stgl.)	45-50
10 Euro, Olimpos-Nationalpark (2 versch.)		
2006	je 5000 (PP)	je 65-70
2 Euro, 50 Jahre Römische Verträge		
2007	4.000.000 (Stgl.)	3-4
2007	15.000 (Stgl. im Blister)	17-19
10 Euro, 30. Todestag Maria Callas		
2007 (lose aus KMS)	5000 (Stgl.)	55-60
10 Euro, 50. Todestag Nikos Kazantzakis		
2007 (lose aus KMS)	5000 (Stgl.)	28-32
10 Euro, Pindos-Gebirge (2 verschiedene)		
2007	je 5000 (Stgl.)	je 60-65

Jahr	Auflage	Preis	
Irland			
Euro-Startbeutel („Starter-Kits“)			
	750.000	17-18	
Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)			
2002		9-10	
2003		9-10	
2004		9-10	
2005		8-9	
2006		8-9	
2007		18-20	
2008		25-28	
Euro-Kursmünzensätze			
2002	20.000 (Stgl.)	125-130	
2002 (NL-Verpackung)	5.000 (Stgl.)	140-150	
2003	30.000 (Stgl.)	47-50	
2003 Special Olympics	35.000 (Stgl.)	42-45	
2004	40.000 (Stgl.)	28-30	
2004 (Coin Fair, Beutel)	4.000 (Stgl.)	40-45	
2005	50.000 (Stgl.)	28-30	
2005 (Coin Fair, Beutel)	5.000 (Stgl.)	37-40	
2006	40.000 (Stgl.)	28-30	
2006 (Coin Fair, Blister)	5000 (Stgl.)	25-27	
2006	5000 (PP)	155-165	
2007	20.000 (Stgl.)	30-33	
2007 mit 2 € „Röm. Verträge“	20.000 (Stgl.)	22-25	
2007 mit 2 € „Röm. Verträge“	10.000 (PP)	100-105	
2007 (Coin Fair, Blister)	5.000 (Stgl.)	27-30	
2008	30.000 (Stgl.)	28-30	
2008 (Coin Fair, Blister)	5.000 (Stgl.)	27-30	
Gedenkmünzen			
Technische Daten Gedenkmünzen			
Nominal	Metall / Feingehalt	Gewicht	Ø
5 €	Kupfernickel	14,19 g	28,40 mm
10 €	Silber 925/1000	28,28 g	38,61 mm
15 €	Silber 925/1000	24,00 g	37,00 mm
20 €	Gold 999/1000	1,24 g	13,92 mm
5 Euro, Special Olympics – Irland 2003			
2003	35.000 (Stgl. integriert in den KMS)	40-45	
2003	25.000 (Stgl. einzeln verpackt)	14-16	
10 Euro, Special Olympics – Irland 2003			
2003	30.000 (PP)	47-50	
10 Euro, EU-Präsidentschaft / Erweiterung			
2004	50.000 (PP)	40-43	
10 Euro, 200. Geburtstag von Sir Rowan Hamilton			
2005	30.000 (PP)	32-35	
10 Euro, 100. Geburtstag S. Beckett			
2006	35.000 (PP)	32-35	
20 Euro, 100. Geburtstag S. Beckett (Gold)			
2006	20.000 (PP)	55-60	
2 Euro, 50 Jahre Römische Verträge			
2007	4.850.000 (Stgl.)	3-4	
2007 im Blister	15.000 (Stgl.)	17-19	
15 Euro, I. Mestrovic			
2007	10.000 (Stgl.)	50-55	
10 Euro, Keltische Kultur			
2007	35.000 (PP)	37-40	
20 Euro, Keltische Kultur (Gold)			
2007	20.000 (PP)	55-60	
50 Euro, Kunst Norwegens (Gold)			
2007	2000 (PP)		
10 Euro, 250. Geburtstag A. Canova			
2007	8000 (PP)		

Jahr	Auflage	Preis	
Italien			
Euro-Startbeutel („Starter-Kits“)			
	30.000.000	22-24	
Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)			
2002		9-10	
2003		20-23	
2004		25-30	
2005		15-18	
2006		25-28	
2007		28-30	
2008			
Euro-Kursmünzensätze			
2002	45.000 (Stgl.)	15-17	
2003	100.000 (Stgl.)	25-27	
2003 mit 5-Euro-Stück	50.000 (Stgl.)	50-55	
2003 mit 5-Euro-Stück	12.000 (PP)	85-90	
2004	40.000 (Stgl.)	40-45	
2004 mit 5-Euro-Stück	40.000 (Stgl.)	50-55	
2004 mit 5-Euro-Stück	12.000 (PP)	90-100	
2005	35.000 (Stgl.)	25-28	
2005 mit 5-Euro-Stück	50.000 (Stgl.)	55-60	
2005 mit 5-Euro-Stück	12.000 (PP)	90-100	
2006	25.000 (Stgl.)	24-27	
2006 mit 5-Euro-Stück	25.000 (Stgl.)	33-36	
2006 mit 5-Euro-Stück	12.000 (PP)	90-100	
2007	20.000 (Stgl.)	22-25	
2007 mit 5-Euro-Stück	20.000 (Stgl.)	33-36	
2007 mit 5-Euro-Stück	7.000 (PP)	95-100	
2008 mit 5-Euro-Stück	20.000 (Stgl.)		
2008	20.000 (Stgl.)		
Gedenkmünzen			
Technische Daten Gedenkmünzen			
Nominal	Metall / Feingehalt	Gewicht	Ø
5 €	Silber 925/1000	18,00 g	32,00 mm
10 €	Silber 925/1000	22,00 g	34,00 mm
20 €	Gold 900/1000	6,45 g	21,00 mm
50 €	Gold 900/1000	16,13 g	28,00 mm
5 Euro, Wissenschaft und Arbeit			
2003 (lose aus KMS)	(Stgl.)		
2003 (lose aus KMS)	(PP)		
5 Euro, Europa des Volkes			
2003	40.000 (Stgl.)	25-30	
2003	8.000 (PP)	35-40	
10 Euro, Europa des Volkes			
2003	50.000 (Stgl.)	35-40	
2003	8.000 (PP)	55-60	
10 Euro, Italienische EU-Ratspräsidentschaft			
2003	40.000 (Stgl.)	30-33	
2003	8.000 (PP)	140-160	
20 Euro, Europa der Künste (Gold)			
2003	6000 (PP)	340-360	
2004	6000 (PP)	340-360	
50 Euro, Europa der Künste (Gold)			
2003	6000 (PP)	380-420	
2004	6000 (PP)	380-420	
10 Euro, Europa – Stadt Genua			
2004	30.000 (Stgl.)	45-47	
2004	12.000 (PP)	62-65	
5 Euro „50 Jahre Fernsehen in Italien“			
2004	40.000 (Stgl.)	25-27	
2004	12.000 (PP)	35-40	
5 Euro, Fußball-WM 2006			
2004	35.000 (PP)	65-68	
20 Euro, Fußball-WM 2006 (Gold)			
2004	7500 (PP)	290-300	
5 Euro, „Madam Butterfly“			
2004	30.000 (Stgl.)	22-25	
2004	10.000 (PP)	30-35	
10 Euro, „Puccini“			
2004	30.000 (Stgl.)	42-45	
2004	10.000 (PP)	50-55	
2 Euro, Welternährungsprogramm			
2004	16.000.000 (unz.)	4-5	
2004	im Blister (Stgl.)	32-35	
5 Euro, Olympische Winterspiele, I. Serie (Eiskunlauf)			
2005	40.000 (PP)	40-43	
10 Euro, Olympische Winterspiele, I. Serie (Abfahrtslauf)			
2005	40.000 (PP)	60-65	

Jahr	Auflage	Preis
20 Euro, Olymp. Winterspiele, I. Serie (Gold)		
2005	10.000 (PP)	250-260
5 Euro, Olympische Winterspiele, II. Serie (Langlauf)		
2005	35.000 (PP)	40-43
10 Euro, Olympische Winterspiele, II. Serie (Eishockey)		
2005	35.000 (PP)	60-65
20 Euro, Olymp. Winterspiele, II. Serie (Gold)		
2005	10.000 (PP)	250-260
10 Euro, 60. Jahrestag des Kriegsendes		
2005	20.000 (PP)	75-78
10 Euro, Vereinte Nationen		
2005	25.000 (Stgl.)	42-45
2 Euro, EU-Verfassung		
2005	18 Mio. (Stgl.)	3-4
20 Euro, Europa der Künste, Aalto (Gold)		
2005	5000 (PP)	250-260
50 Euro, Europa der Künste, Degas (Gold)		
2005	5000 (PP)	480-500
5 Euro, Olympische Winterspiele III. Serie (Skispringen)		
2005	35.000 (PP)	40-43
10 Euro, Olympische Winterspiele III. Serie (Eisschnelllauf)		
2005	35.000 (PP)	58-62
10 Euro, Olympische Winterspiele (Gold) III. Serie (Jagdschloß)		
2005	10.000 (PP)	250-260
50 Euro, Olympische Winterspiele (Gold) III. Serie (Reiterdenkmal)		
2005	6000 (PP)	520-535
5 Euro, Federico Fellini		
2005	40.000 (Stgl.)	25-30
2005	12.000 (PP)	35-40
50 Euro, Olympische Fackel (Gold)		
2006	6000 (PP)	520-535
2 Euro, Olympische Spiele Turin		
2006	40.000.000 (Stgl.)	3-4
5 Euro, Fußball-WM 2006		
2006	25.000 (PP)	45-48
20 Euro, Fußball-WM 2006 (Gold)		
2006	8000 (PP)	250-270
5 Euro, 60 Jahre Republik		
2006 (im KMS)	25.000 (Stgl.)	
20 Euro, Europa der Künste, Einstein-Turm (Gold)		
2006	4000 (PP)	250-270
50 Euro, Europa der Künste, Parthenon (Gold)		
2006	3000 (PP)	
10 Euro, Leonardo da Vinci		
2006	25.000 (PP)	60-63
10 Euro, Andrea Mantegna		
2006	8000 (PP)	90-100
10 Euro, 60 Jahre UNICEF		
2006	15.000 (PP)	45-48
10 Euro, „Italien ist Weltmeister“		
2006	20.000 (PP)	45-48
2 Euro, 50 Jahre Römische Verträge		
2007	5.000.000 (Stgl.)	3-4
10 Euro, Römische Verträge		
2007	22.000 (PP)	57-60
20 Euro, Römische Verträge (Gold)		
2007	4000 (PP)	200-220
5 Euro, Kyoto-Protokoll		
2007	lose aus KMS 20.000 (Stgl.)	
5 Euro, Giuseppe Garibaldi		
2007	8000 (Stgl.)	100-110

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Altiero Spinelli		
2007	7000 (Stgl.)	90-95
5 Euro, 50. Todestag A. Toscanini		
2007	7000 (PP)	110-115
20 Euro, Europa der Künste, Kelten (Gold)		
2007	3500 (PP)	250-270
50 Euro, Europa der Künste (Gold)		
2007	3500 (PP)	
5 Euro, Tod von L. Pavarotti		
2007	10.000 (PP)	75-80
10 Euro, 100 Jahre „Schule f. Med.-kunst“		
2007	8000 (PP)	
5 Euro, 30 Jahre IFAD		
2008 (im KMS)	20.000 (Stgl.)	

Luxemburg

Euro-Startbeutel („Starter-Kit“)

600.000 26-29

Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)

2002	9-10
2003	9-10
2004	9-10
2005	9-10
2006	9-10
2007	9-10
2008	11-13

Euro-Kursmünzensätze

2002	35.000 (Stgl.)	36-40
2002 (NL-Verpackung)	1.500 (PP)	300-320
2002 (NL-Verpackung)	5.000 (Stgl.)	90-100
2003	50.000 (Stgl.)	18-22
2003	1.500 (PP)	300-320
2003 BeNeLux	50.000 (Stgl.)	25-28
2004 BeNeLux	35.000 (Stgl.)	38-43
2004	40.000 (Stgl.)	32-34
2004	1.500 (PP)	300-320
2005 BeNeLux	20.000 (Stgl.)	52-55
2005	20.000 (Stgl.)	30-33
2005	1.500 (PP)	330-340
2006 BeNeLux	15.000 (Stgl.)	52-55
2006	15.000 (Stgl.)	25-30
2006	2.000 (PP)	175-180
2007 (3 x 2 €)	15.000 (Stgl.)	32-36
2007 BeNeLux (numer.)	15.000 (Stgl.)	48-52
2007 (3 x 2 €)	2.500 (PP)	150-160
2008	15.000 (Stgl.)	
2008	2.500 (PP)	

Gedenkmünzen

Technische Daten Gedenkmünzen

Nominal	Metall / Feingehalt	Gewicht	Ø
2 €	wie Kursmünze		
25 €	Silber 925/1000	22,85 g	37,00 mm
5 €	Gold 999/1000	6,22 g	20,00 mm
10 €	Gold 999/1000	3,11 g	16,00 mm
10 €	Bimetall	8,00 g	26,00 mm
	(Silber 925/1000	5,90 g	
	+ Titan 999/1000	2,10 g)	
20 €	Bimetall	13,50 g	
	(Silber 925/1000	9,90 g	
	+ Titan 999/1000	3,60 g)	

25 Euro, 50 Jahre Europäischer Gerichtshof, 1952 – 2002

2002	20.000 (PP)	85-90
------	-------------	-------

5 Euro, 5 Jahre Europäische Zentralbank und 5 Jahre Luxemburgische Zentralbank (Gold)

2003	20.000 (PP)	210-225
------	-------------	---------

2 Euro, Gedenkmünze, Porträt und Monogramm des Großherzogs

2004	2.400.000 (Stgl.)	3-4
2004	10.000 (Stgl., im Blister)	25-30
2004	1.500 (PP, nur im 3er Satz)	280-300

25 Euro, EU-Parlament

2004	10.000 (PP)	80-85
------	-------------	-------

10 Euro, Maske von Hellange (Gold)

2004	5000 (PP)	100-115
------	-----------	---------

2 Euro, Heinrich und Adolph

2005	2.607.000 (Stgl.)	3-4
2005	10.000 (Stgl., im Blister)	75-80
2005	1.500 (PP)	180-200

25 Euro, EU-Präsidentschaft

2005	10.000 (PP)	80-85
------	-------------	-------

Jahr	Auflage	Preis in Euro
2 Euro, 25. Geburtstag des Thronfolgers		
2006	1.052.000 (Stgl.)	3-4
2006	15.000 (Stgl., im Blister)	18-20
2006	2.000 (PP)	175-180
10 Euro, 150 Jahre Banque ... (Silber/Titan)		
2006	7500 (Stgl.)	120-125
25 Euro, Europäische Kommission		
2006	5000 (PP)	80-85
10 Euro, Wildschwein vom Titelberg (Gold)		
2006	5000 (PP)	105-115
20 Euro, 150 Jahre Staatsrat (Silber/Titan)		
2006	4000 (Stgl.)	85-90

Jahr	Auflage	Preis in Euro
2 Euro, 50 Jahre Römische Verträge		
2007	2.047.000 (Stgl.)	3-4
2007	15.000 (Stgl., im Blister)	17-19

2 Euro, Palast des Großherzogs

2007	ca. 1 Mio. (Stgl.)	3-4
2007	15.000 (Stgl., im Blister)	15-17

25 Euro, Europäischer Rechnungshof

2007	3000 (PP)	85-90
------	-----------	-------

25 Euro, 50 Jahre Europ. Investitionsbank

2008	4000 (PP)	85-90
------	-----------	-------

2 Euro, Schloß Berg

2008	1.000.000 (Stgl.)	3-4
2008	15.000 (Stgl., im Blister)	18-20
2008	5.000 (PP)	

Malta

Euro-Startbeutel („Starter-Kit“)

2008	22-25
------	-------

Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)

2008	5-7
------	-----

Euro-Kursmünzensätze

2008 mit Messingplakette	40.000 (Stgl.)	60-70
--------------------------	----------------	-------

Monaco

Euro-Startbeutel („Starter-Kit“)

51.000 800-850

Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)

2001	175-185
2002	280-290
2003 (5 Münzen)	50-55
2004	260-270
2007 (1 Euro)	64.286 (Stgl.)

Euro-Kursmünzensätze

2001	20.000 (Stgl.)	275-290
2001	3.500 (PP)	490-520
2002	40.000 (Stgl.)	290-300
2004 (mit 5€-Stück)	14.999 (PP)	290-310
2005 Minisatz		
(1, 2 und 5 Cent)	35.000 (PP)	65-70
2006	11.180 (PP)	300-330

Gedenkmünzen

Technische Daten Gedenkmünzen

Nominal	Metall / Feingehalt	Gewicht	Ø
5 €	Silber 900/1000	12,0 g	29,00 mm
10 €	Silber 900/1000	25,0 g	37,00 mm
10 €	Gold 900/1000	3,22 g	18,00 mm
20 €	Gold 900/1000	6,45 g	21,00 mm
100 €	Gold 900/1000	32,0 g	35,00 mm

20 Euro, Fürst Rainer III. (Gold)

2002	3500 (PP)	540-570
------	-----------	---------

10 Euro, Rainer III. und Albert

2003	4000 (PP)	230-250
------	-----------	---------

100 Euro, Rainer III. (Gold)

2003	1000 (PP)	2400-2500
------	-----------	-----------

5 Euro, St. Dévote

2004	14.999 (PP)	50-55
im PP-Kursmünzensatz 2004 enthalten		

Jahr	Auflage	Preis in Euro
10 Euro, Tod Rainers III. (Gold)		
2005	3313 (PP)	270-280

2 Euro, 25. Todestag von Gracia Patricia

2007	20.000 (Stgl.)	450-480
------	----------------	---------

20 Euro, Albert II. (Gold)

2007		
------	--	--

Niederlande

Euro-Startbeutel („Starter-Kit“)

16.000.000 9-11
8.800.000 25-28

Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)

1999	12-14
2000	10-11
2001	12-14
2002	20-22
2003	9-10
2004	23-26
2005	10-11
2006	10-11
2007	10-11

Euro-Kursmünzensätze

1999	je 75.000 (Stgl.)	zus. 45-48
2000		
2001	je 20.000 (PP)	zus. 120-130
1999		
2000	je 65.000 (Stgl.)	20-23
2001		
2002	20.000 (PP)	35-38
2002 VOC (Satz I – V)	je 10.000 (Stgl.)	je 25-30
2002 VOC (Satz VI)	10.000 (Stgl.)	55
2002 Dag van de Munt	2.002 (Stgl.)	200-220
2003	75.000 (Stgl.)	10-12
2003	20.000 (PP)	38-42
2003 Geb. d. Prinzessin	20.000 (Stgl.)	20-22
2003 Dag van de Munt	2.003 (Stgl.)	130-140
2003 BeNeLux	50.000 (Stgl.)	25-28
2004 BeNeLux	35.000 (Stgl.)	38-43
2004	50.000 (Stgl.)	25-28
2004	10.000 (PP)	130-140
2004 Dag van de Munt	2.004 (Stgl.)	100-110
2005	55.000 (Stgl.)	14-17
2005	10.000 (PP)	90-95
2005 BeNeLux	20.000 (Stgl.)	52-55
2005 Befreiungssatz	15.000 (Stgl.)	25-28
2005 Dag van de Munt	2.005 (Stgl.)	80-90
2006 BeNeLux	15.000 (Stgl.)	52-55
2006	45.000 (Stgl.)	15-18
2006 Rembrandt, 5 Serien	je 5.000	
2006 Rembrandt, mit 5-E-Stück	5.000	
2006 Dag van de Munt	2.006 (Stgl.)	80-90
2006	3.500 (PP)	80-85
2007 BeNeLux (numer.)	15.000 (Stgl.)	48-52
2007 National Collectie	40.000 (Stgl.)	15-17
2007 mit 2 € Röm. Vertr.	10.000 (PP)	60-65
2008 National Collectie	10.000 (PP)	55-60
2008	40.000 (Stgl.)	16-18

Gedenkmünzen

Technische Daten Gedenkmünzen

Nominal	Metall / Feingehalt	Gewicht	Ø
5 €	Silber 925/1000	11,99 g	29,00 mm
10 €	Silber 925/1000	17,80 g	33,00 mm
10 €	Gold 900/1000	6,72 g	22,50 mm
20 €	Gold 900/1000	8,5 g	25,00 mm
50 €	Gold 900/1000	13,44 g	27,00 mm

10 Euro, Hochzeit des Kronprinzen (Silber)

2002	1.000.000 (N.P.)	20-23
2002	100.000 (Stgl., im Blister)	35-38
2002	80.000 (PP)	40-45

10 Euro, Hochzeit des Kronprinzen (Gold)

2002	33.000 (PP)	190-200
------	-------------	---------

Satz NL-101 und NL-102, 10 Euro Silber + 10 Euro Gold (Hochzeit des Kronprinzen)

2002	(PP)	230-250
------	------	---------

5 Euro, 150. Geburtstag des Malers Vincent van Gogh

2003	1.000.000 (Stgl.)	9-11
2003	100.000 (PP)	22-27

10 Euro, 150. Geburtstag des Malers Vincent van Gogh (Gold)

2003	20.000 (PP)	140-150
------	-------------	---------

Satz NL-103 und F-168, 5 Euro Silber + 1 1/2 Euro Silber (Van Gogh und Paul Gauguin)

2003	500 (PP)	70-80
------	----------	-------

10 Euro, Geburt von Catharina Amalia

2004	2.000.000 (Stgl.)	15-18
2004	50.000 (PP)	32-37

Jahr	Auflage	Preis in Euro
20 Euro, Geburt von Catharina Amalia (Gold)		
2004	7000 (PP)	250-260

50 Euro, Geburt von Catharina Amalia (Gold)

2004	3500 (PP)	420-430
------	-----------	---------

5 Euro, EU-Erweiterung

2004	1.000.000 (Stgl.)	13-15
2004	55.000 (PP)	60-65

10 Euro, EU-Erweiterung (Gold)

2004	6000 (PP)	380-400
------	-----------	---------

5 Euro, 50 Jahre Koninkrijksstatuut

2004	600.000 (Stgl.)	10-12
2004	55.000 (PP)	35-37

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
1918 A	RR	2500	4000	LP	LP
D	0,3	200	33	60	90
F	RR	3000	5000	LP	LP
aus Brandschutt 1918 A und F wurden nicht mehr ausgegeben.					
5 Pfennig 1915 – 1922					
Eisen (sherardisiert), Gewicht 2,5 g, Durchmesser 18 mm, gekerbter Rand, Adler in feinem Kordelkreis, zweimal Münzzeichen Jaeger 297					
1915 A	34,6	1,50	5	9	18
D	2,0	12	20	32	75
E	4,7	5	14	24	45
F	3,5	3,50	10	20	40
G	3,7	2,50	8	18	40
J	2,1	6	14	30	55
1916 A	51,0	1	3	6	18
D	19,6	1,50	5	14	25
E	7,3	6	12	30	55
F	10,5	1,50	7	12	25
G	5,6	3,50	10	20	35
J	10,3	1	4	16	30
1917 A	87,3	0,50	2	7	14
D	19,6	1	3	8	15
E	11,1	2	5	10	25
F	10,9	1,50	4,50	12	25
G	6,7	3	6	12	25
J	11,7	2	5	12	25
1918 A	223,5	0,50	2	5	15
D	29,1	1,50	3,50	3,50	15
E	23,6	1,50	3,50	6	15
F	24,6	1	3	6	15
G	12,7	1	3	6	15
J	20,2	1	3	6	15
1919 A	112,1	0,50	2	4	15
D	41,2	0,50	2	6	15
E	20,6	0,50	2	6	15
F	32,7	0,50	2	6	15
G	13,9	2	5	12	23
J	16,2	1	3,50	12	23
1920 A	80,3	0,50	2	4	10
D	25,5	0,50	2	4	12
E	11,6	2	5	14	25
F	24,3	0,50	2	5	12
G	10,2	2	4	9	20
J	16,9	1	3	6	15
1921 A	143,4	0,50	2	5	10
D	38,1	0,50	2	5	12
E	21,1	1,50	4	10	23
F	24,8	0,50	2	6	12
G	21,3	0,50	2	6	12
J	28,9	0,50	2	6	12
1922 A	89,1	0,50	2	6	15
D	31,2	0,50	2	6	15
E	19,2	2	5	12	35
F	16,4	0,50	3	6	17
G	19,7	0,50	2,50	6	17
J	16,8	1,50	4	8	22

Jahrgang 1922 nur noch teilweise ausgegeben

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
10 Pfennig 1916 – 1922					
Eisen (sherardisiert), Gewicht 3,57 g, Durchmesser 21 mm, glatter Rand, Adler in großen Randerlen Jaeger 298					
1915 A	PROBE		LP		
1916 A	69,2	1	3	6	10
D	11,6	1,50	5	9	15
E	8,3	1,50	6	10	17
F	7,5	1,50	5	9	17
G	5,9	2	6	12	20
J	11,7	1,50	5	9	14
ohne Mzz.* 150 200 LP LP					
1917 A	53,2	1	3	6	10
D	16,4	1	2	5	12
E	9,2	1,50	3	8	15
F	11,3	1,50	3	8	15
G	7,1	2	6	13	25
J	9,2	1,50	6	13	25
1918 D	42T	1600	2200	LP	LP
1921 A	16,3	5	10	19	35
1922 D	E	8	14	25	40
E	2,2	33	55	95	150
PP 26 Ex. LP					
F	1,9	7	15	22	40
G	1,4	35	60	100	180
J	2,4	10	15	30	55
ohne Mzz.* 120 180 350 LP					
*andere Jahrgänge (außer 1916 und 1922) ohne Mzz. sind „Krüppelprägungen“, also nur schwach ausgeprägt.					
10 Pfennig 1917					
wie Jaeger 298, aber Material (Zink) wie Jaeger 299 Jaeger 298Z					
1917 A	ist eine Fälschung				
1917	ohne Mzz.	150	330	750	LP

Jahr	Mio.	s	ss	vz	vz-st	st
10 Pfennig 1916 – 1922						
Zink, Gewicht (Soll) 3,226 g, meist leichter, Durchmesser 21 mm, glatter Rand						
Adler in feinem Kordelkreis, ohne Mzz. Jaeger 299						
1917	75,1	0,50	2	4	10	
1918	202,0	0,50	1	3	8	
PP 28 Ex.						
1919	147,8	0,50	1	3	8	
PP 50 Ex.						
1920	223,0	0,50	1	3	8	
PP 40 Ex.						
1921	319,3	0,50	1	2,50	7	
PP 24 Ex.						
1922	247,5	0,50	1	3	8	
PP 12 Ex.						
Die offiziellen PP-Zahlen sind nur von E (Muldenhütten) bekannt.						

Die Münzen von 2 Mark bis 5 Mark

Die technischen Parameter der 2-, 3-, 5-Mark-Stücke des Kaiserreichs:

2 Mark						
Silber 0,900 fein, Gewicht 11,111 g, Durchmesser 28 mm, gekerbter Rand (Riffelrand)						
3 Mark						
Silber 0,900 fein, Gewicht 16,667 g, Durchmesser 33 mm, Randschrift: GOTT MIT UNS						
5 Mark						
Silber 0,900 fein, Gewicht 27,778 g, Durchmesser 38 mm, Randschrift: GOTT MIT UNS						
Anhalt, Herzogtum						
2 Mark, Friedrich I. 1871 – 1904						
Jaeger 19						
1876 A	0,2	130	260	900	1650	1800
2 Mark, Friedrich I. 1871 – 1904						
Zum 25jährigen Regierungsjubiläum Jaeger 20						
1896 A	50T	370	550	680	1000	
PP in größerer Anzahl						
5 Mark, Friedrich I. 1871 – 1904						
Zum 25jährigen Regierungsjubiläum Jaeger 21						
1896 A	10T	1200	1650	2200	3200	
PP in größerer Anzahl						
2 Mark, Friedrich II. 1904 – 1918						
Zum Regierungsantritt Jaeger 22						
1904 A	50T	350	530	750	900	
PP 150 Ex.						
3 Mark, Friedrich II. 1904 – 1918						
Jaeger 23						
1909 A	0,1	60	100	150	240	
1911 A	0,1	70	110	160	260	
3 Mark, Friedrich II. 1904 – 1918						
Mit Ehefrau Marie von Baden, zur Silbernen Hochzeit Jaeger 24						
1914 A	0,2	50	80	90	120	
PP 1000 Ex.						
5 Mark, Friedrich II. 1904 – 1918						
Mit Ehefrau Marie von Baden, zur Silbernen Hochzeit Jaeger 25						
1914 A	30T	150	230	320	420	
PP 1000 Ex.						

Jahr	Mio.	s	ss	vz	vz-st	st
Baden, Großherzogtum						
2 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907						
Jaeger 26						
1876 G	1,74	40	80	750	1000	2300
1877 G	0,76	45	100	950	1400	2500
1880 G	74T	100	220	1300	2950	9500
1883 G	45T	110	250	1400	3250	12000
1888 G	75T	70	140	1200	1600	3200
5 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907						
Jaeger 27, 27 F						
1874 G	2 Ex.					LP
1875 G	0,31	45	85	1300	2950	8000
G A=Λ 40 80 1250 2950 6800						
1876 G	0,47	35	85	1250	2500	6000
G A=Λ 40 80 1250 2900 6800						
1888 G	30T	350	1100	4200	8500	23000
G A=Λ 60 130 1400 3000 7200						

bedeutet, der Buchstabe A in

BADEN hat keinen Querstrich						
2 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907						
Jaeger 28						
1898 G	0,28	50	120	250	600	
1913 G	0,24	50	90	170	400	

1892 G	0,11	80	300	600	1200	
1894 G	0,11	80	300	630	1200	
1896 G	0,21	80	330	650	1250	
1898 G	87T	110	350	850	1700	
1899 G	0,33	75	300	600	1100	
1900 G	0,22	75	300	600	1100	
1901 G	0,45	60	220	500	800	
1902 G	5T	950	1750	2200	5000	

Jahr	Mio.	ss	vz	vz-st	st
5 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907					
Jaeger 29, 29 F					
1891 G	43T	100	550	1500	5000
G A=Λ 1893 G 550 3200 8800 21000					
100 550					
1500 3800					
1894 G	61T	90	450	1300	3000
1895 G	73T	80	500	1500	3500
1898 G	0,13	65	420	1200	2600
1899 G	61T	75	450	1300	3100
1900 G	0,13	65	380	1100	2500
1901 G	0,13	65	310	950	2000
1902 G	43T	85	330	1100	2200

2 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907					
Zum 50jährigen Regierungsjubiläum; unter Lorbeerzweig Regierungsdaten; ohne G (aber Karlsruhe) Jaeger 30					
1902	0,38	20	30	42	50

5 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907					
Zum 50jährigen Regierungsjubiläum; unter Lorbeerzweig Regierungsdaten; ohne G (aber Karlsruhe) Jaeger 31					
1902	50T	100	150	210	260

2 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907					
Jaeger 32					
1902 G	0,20	45	80	130	270
1903 G	0,49	40	70	110	250
1904 G	1,12	35	60	100	190
1905 G	0,61	40	70	110	200
1906 G	0,11	100	350	750	1900
1907 G	0,91	40	60	90	150

5 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907					
Jaeger 33					
1902 G	0,13	60	140	300	900
1903 G	0,44	45	120	250	650
1904 G	0,24	45	120	250	650
1907 G	0,24	45	120	230	600

2 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907					
Mit Ehefrau Luise von Preußen, zur Goldenen Hochzeit; ohne G (aber Karlsruhe) Jaeger 34					
1906	0,35	20	30	42	60

5 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907					
Mit Ehefrau Luise von Preußen, zur Goldenen Hochzeit; ohne G (aber Karlsruhe) Jaeger 35					
1906	60T	90	150	200	230

2 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907					
Auf den Tod des Großherzogs, unten Lebensdaten; ohne G (aber Karlsruhe) Jaeger 36					
1907	0,35	35	50	75	100

5 Mark, Friedrich I. 1852 – 1907					
Auf den Tod des Großherzogs, unten Lebensdaten; ohne G (aber Karlsruhe) Jaeger 37					
1907	60T	100	170	210	260

2 Mark, Friedrich II. 1907 – 1918					
Ab 1908 geänderte Schreibweise: Grossherzog Jaeger 38					
1911 G	77T	240	350	440	750
1913 G	0,29	220	310	400	670

3 Mark, Friedrich II. 1907 – 1918					
Ab 1908 geänderte Schreibweise: Grossherzog Jaeger 39					
1908 G					

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Papst Johannes XXI.		
2005	300.000 (Stgl.)	10-12
2005	15.000 (PP)	47-50

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Papst Johannes XXI. (Gold)		
2005	7500 (PP)	440-460

Jahr	Auflage	Preis in Euro
10 Euro, 20 Jahre EU-Mitgliedschaft		
2006	250.000 (Stgl.)	17-19
2006	12.000* (PP)	52-55
* Davon 4000 im Satz mit der spanischen Münze auf diesen Anlaß: 80-85		

Jahr	Auflage	Preis in Euro
10 Euro, Fußball-WM 2006		
2006	250.000 (Stgl.)	18-20
2006	25.000 (PP)	53-56

Jahr	Auflage	Preis in Euro
¼ Euro, Alfons I. (Gold)		
2006	30.000 (Stgl.)	40-45

Jahr	Auflage	Preis in Euro
8 Euro, Heinrich der Seefahrer		
2006	100.000 (Stgl.)	15-18
2006	21.000 (PP)	48-52

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Kloster Alcobaca		
2006	82.000 (Stgl.)	8-10
2006	6.000 (PP)	50-55

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, UNESCO-Welterbe Sintra		
2006	82.000 (Stgl.)	8-10
2006	6.000 (PP)	50-55

Jahr	Auflage	Preis in Euro
8 Euro, 150 Jahre Eisenbahn		
2006	82.000 (Stgl.)	14-16
2006	6.000 (PP)	50-55

Jahr	Auflage	Preis in Euro
2 Euro, 50 Jahre Römische Verträge		
2007	2.050.000 (Stgl.)	3-4
2007 im Blister	15.000 (Stgl.)	17-19
2007	5.000 (PP)	47-52

Jahr	Auflage	Preis in Euro
2 Euro, Portugiesische Ratspräsidentschaft		
2007	1.000.000 (Stgl.)	3-4
2007 im Blister	15.000 (Stgl.)	14-17
2007	5.000 (PP)	39-43

Jahr	Auflage	Preis in Euro
¼ Euro, Heiliger Antonius (Gold)		
2007	30.000 (PL)	63-68

Jahr	Auflage	Preis in Euro
8 Euro, Ballonflug de Gusmão		
2007	82.000 (Stgl.)	15-18
2007	25.000 (PP)	55-60

Jahr	Auflage	Preis in Euro
10 Euro, Marathon		
2007	82.000 (Stgl.)	14-17
2007	17.000 (PP)	65-70

Jahr	Auflage	Preis in Euro
10 Euro, Segel-WM		
2007	82.000 (Stgl.)	17-20
2007	7.500 (PP)	58-62

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, 100 Jahre Pfadfinder		
2007	82.000 (Stgl.)	9-10
2007	7.500 (PP)	50-54

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Chancengleichheit		
2007	70.000 (Stgl.)	9-10
2007	7.500 (PP)	

Jahr	Auflage	Preis in Euro
2 Euro, 60 Jahre Menschenrechte		
2008	1.000.000 (Stgl.)	
2008 im Blister	20.000 (Stgl.)	
2008	15.000 (PP)	

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, UNESCO-Welterbe, Lorbeerwald		
2007	75.000 (Stgl.)	9-10
2007	6.000 (PP)	47-50

San Marino

Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)

2002	135-140
2003	125-130
2004	120-125
2005	50-55
2006	60-65
2007	50-55

Euro-Kursmünzensätze

2002 (Komplettsatz)	120.000 (Stgl.)	140-150
2002 (Minisatz)	40.000 (Stgl.)	90-100
2003 (Komplettsatz + 5-Euro-Stück)	70.000 (Stgl.)	130-140
2003 (Minisatz)	140.000 (Stgl.)	18-20
2004 (mit 5-Euro-Stück)	70.000 (Stgl.)	130-140
2004 (Minisatz)	100.000 (Stgl.)	35-37
2005 (Komplettsatz + 5-Euro-Stück)	70.000 (Stgl.)	60-65
2005 (Minisatz)	150.000 (Stgl.)	20-23

Jahr	Auflage	Preis in Euro
2006 (Komplettsatz + 5-Euro-Stück)		
2006	65.000 (Stgl.)	70-75
2006 (Minisatz mit Rollen)	135.000 (Stgl.)	18-20
2006 (Minisatz)	15.000 (Stgl.)	12-15
2007 (Komplettsatz + 5-Euro-Stück)	70.000 (Stgl.)	55-60
2007 (Minisatz)	150.000 (Stgl.)	12-15
2008	50.000 (Stgl.)	
2008	13.000 (PP)	

Gedenkmünzen

Technische Daten Gedenkmünzen

Nominal	Metall / Feingehalt	Gewicht	Ø
5 €	Silber 925/1000	18,00 g	32,00 mm
10 €	Silber 925/1000	22,00 g	34,00 mm
20 €	Gold 900/1000	6,451 g	21,00 mm
50 €	Gold 900/1000	16,13 g	28,00 mm

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Willkommen Euro		
2002	37.000 (PP)	22-27

Jahr	Auflage	Preis in Euro
10 Euro, Willkommen Euro		
2002	37.000 (PP)	25-28

Jahr	Auflage	Preis in Euro
20 Euro, 1600. Jahrestag der Ausrufung Ravennas zur Hauptstadt des Weströmischen Reichs (Gold)		
2002	4550 (PP)	280-300

Jahr	Auflage	Preis in Euro
50 Euro, 1600. Jahrestag der Ausrufung Ravennas zur Hauptstadt des Weströmischen Reichs (Gold)		
2002	4550 (PP)	520-550

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Unabhängigkeit, Toleranz und Freiheit		
2003 (lose aus KMS)		20-25

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004		
2003	37.766 (PP)	20-22

Jahr	Auflage	Preis in Euro
10 Euro, Olympische Sommerspiele in Athen 2004		
2003	37.767 (PP)	32-35

Jahr	Auflage	Preis in Euro
20 Euro, Darbringung Christi im Tempel (Gold)		
2003	7300 (PP)	160-170

Jahr	Auflage	Preis in Euro
50 Euro, Das Pfingstfest (Gold)		
2003	7300 (PP)	270-280

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Fußball-WM 2006		
2004	30.000 (PP)	23-25

Jahr	Auflage	Preis in Euro
10 Euro, Fußball-WM 2006		
2004	30.000 (PP)	35-38

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Bartholomeo Borghesi		
2004 (lose aus KMS)		20-25

Jahr	Auflage	Preis in Euro
2 Euro, Bartholomeo Borghesi		
2004 (im Blister)	110.000 (Stgl.)	62-67

Jahr	Auflage	Preis in Euro
20 Euro, Marco Polo (Gold)		
2004	6000 (PP)	170-180

Jahr	Auflage	Preis in Euro
50 Euro, Marco Polo (Gold)		
2004	6000 (PP)	270-280

Jahr	Auflage	Preis in Euro
10 Euro, Uniformierte Miliz		
2005	22.000 (PP)	38-40

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Antonio Onofri		
2005 (lose aus KMS)		18-22

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Olympische Winterspiele 2006		
2005	26.800 (PP)	37-39

Jahr	Auflage	Preis in Euro
2 Euro, Jahr der Physik (Galilei)		
2005 (im Blister)	130.000 (Stgl.)	42-45

Jahr	Auflage	Preis in Euro
20 Euro, Int. Friedenstag (Gold)		
2005	5200 (PP)	170-180

Jahr	Auflage	Preis in Euro
50 Euro, Int. Friedenstag (Gold)		
2005	5200 (PP)	270-280

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Melchior Delfico		
2006 (lose aus KMS)		18-22

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Andrea Mantegna		
2006	19.000 (PP)	27-30

Jahr	Auflage	Preis in Euro
10 Euro, Antonio Canova		
2006	19.000 (PP)	38-40

Jahr	Auflage	Preis in Euro
2 Euro, Christoph Kolumbus		
2006 (im Blister)	120.000 (Stgl.)	45-50

Jahr	Auflage	Preis in Euro
20 Euro, 500. Geb. von G. B. Beluzzi (Gold)		
2006	4500 (PP)	240-260

Jahr	Auflage	Preis in Euro
50 Euro, 500. Geb. von G. B. Beluzzi (Gold)		
2006	4500 (PP)	330-350

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, Chancengleichheit		
2007 (lose aus KMS)		18-20

Jahr	Auflage	Preis in Euro
5 Euro, A. Toscanini		
2007	18.000 (PP)	37-40

Jahr	Auflage	Preis in Euro
10 Euro, G. Carducci		
2007	(PP)	38-42

Jahr	Auflage	Preis in Euro
2 Euro, Giuseppe Garibaldi		
2007 (im Blister)	130.000 (Stgl.)	34-38

Jahr	Auflage	Preis in Euro
20 Euro, Harmonie (Gold)		
2007	3000 (PP)	

Jahr	Auflage	Preis in Euro
50 Euro, Harmonie (Gold)		
2007	3000 (PP)	

Jahr	Auflage	Preis in Euro
2 Euro, Interkultureller Dialog		
2008 (im Blister)	130.000 (Stgl.)	

Slowenien

Euro-Startbeutel („Starter-Kits“)

150.000	25-28
---------	-------

Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)

2007	7-8
2008	

Euro-Kursmünzensätze

2007	100.000 (Stgl.)	26-30
2008	148.000 (Stgl.)	
2008	2.000 (PP)	

Gedenkmünzen

Technische Daten Gedenkmünzen

Nominal	Metall / Feingehalt	Gewicht	Ø
2 €	Wie Kursmünze	8,50 g	25,75 mm
3 €	Bimetall (Pille Cu/Ni, Ring Nord, Gold)	15,00 g	32,00 mm
30 €	Silber 925/1000	15,00 g	32,00 mm
100 €	Gold 900/1000	7,00 g	24,00 mm

Jahr	Auflage	Preis in Euro
2 Euro, 50 Jahre Römische Verträge		
2007	400.000 (Stgl.)	27-30

Jahr	Auflage	Preis in Euro
3 Euro, EU-Vorsitz		
2008	150.000 (unz.)	
2008	48.000 (Stgl.)</	

Jahr	Auflage	Preis in Euro	Jahr	Auflage	Preis in Euro	Jahr	Auflage	Preis in Euro	Jahr	Auflage	Preis in Euro
10 Euro, 25. Jahrestag der Verfassung			2 Euro, Don Quichotte			200 Euro, 700 Jahre „Gedicht vom Cid“ (Gold)			50 Euro, Am Wurzelgrund des Glaubens – Das Urteil Salomos (Gold)		
2003	30.000 (PP)	40-44	2005	8.000.000 (Stgl.)	4-5	2007	3500 (PP)	485-500	2004	3050 (PP)	600-650
200 Euro, 25. Jahrestag der Verfassung (Gold)			2005 (im Blister)	30.000 (Stgl.)	16-18	10 Euro, Internationales Polarjahr			5 Euro, 150. Jahrestag der Verkündigung der unbefleckten Empfängnis Mariae		
2003	(PP)	480-500	2005 (im KMS)	3.000 (PP)	52-58	2007	12.000 (PP)	45-48	2004	13.000 (PP)	75-80
10 Euro, Schwimm-WM 2003			2 Euro + 12 Euro, Don Quichotte			10 Euro, EXPO Saragossa 2008 (2 Münzen)			10 Euro, Weltfriedenstag		
2003	30.000 (PP)	40-44	2005 im Blister	30.000 (Stgl.)	26-28	2007	je 25.000 (PP)	je 48-52	2004	13.000 (PP)	85-90
10 Euro, Schulschiff „El Cano“			10 Euro, 60 Jahre Kriegsende			Vatikan			2 Euro, XX. Weltjugendtag		
2003	50.000 (PP)	39-43	2005	40.000 (PP)	44-48	Euro-Startbeutel („Starter-Kits“)			2005 (im Blister) 85.000 (Stgl., Blister) 70-80		
10 Euro, Miguel López de Legazpi			200 Euro, 60 Jahre Kriegsende (Gold)			5000 850-870			15.000 (Stgl., Numisbrief) 85-90		
2003	25.000 (PP)	40-44	2005	4000 (PP)	400-420	Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)			5 Euro, Sedisvakanz		
10 Euro, Fußball-WM 2006			10 Euro, Olympische Winterspiele Turin			2002 570-600			2005 13.440 (PP) 100-120		
2003	50.000 (PP)	45-50	2005	25.000 (PP)	40-44	2003 220-240	5 Euro, 60. Jahrestag des Kriegsendes				
100 Euro, Fußball-WM 2006 (Gold)			300 Euro, Fußball-WM 2006 (Silber/Gold)			2004 170-180	2005 13.000 (PP) 75-80				
2003	25.000 (PP)	240-260	2005	8000 (PP)	620-650	2005 170-180	10 Euro, Eucharistisches Jahr				
10 Euro, 100. Geburtstag von Salvador Dali Leda Atomica			10 Euro, 25 Jahre „Fürst-von-Asturien-Stiftung“			2006 160-170	2005 13.000 (PP) 85-90				
2003	25.000 (PP)	40-44	2005	20.000 (PP)	43-47	2007 130-140	20 Euro, Die Sakramente – Taufe (Gold)				
10 Euro, 100. Geburtstag von Salvador Dali Der Große Masturbator			200 Euro, 25 Jahre „Fürst-von-Asturien-Stiftung“ (Gold)			Euro-Kursmünzensätze			2005 3046 (PP) 380-400		
2003	25.000 (PP)	40-44	2005	3000 (PP)	400-420	2002 65.000 (Stgl.) 500-550	50 Euro, Die Sakramente – Taufe (Gold)				
10 Euro, 100. Geburtstag von Salvador Dali Weiches Selbstporträt mit gegrilltem Speck			10 Euro, VI. Iberoamerik. Serie – Architektur			2002 9.000 (PP) 1000-1050	2005 3044 (PP) 600-680				
2003	25.000 (PP)	40-44	2005	12.000 (PP)	90-95	2003 65.000 (Stgl.) 230-250	2 Euro, 500 Jahre „Schweizer Garde“				
50 Euro, 100. Geburtstag von Salvador Dali Traum ... (Silber)			10 Euro, 20 Jahre EU-Mitgliedschaft			2003 13.000 (PP) 350-370	2006 (im Blister) 85.000 (Stgl., Blister) 62-66				
2003	12.000 (PP)	155-170	2006	12.000* (PP)	42-45	2004 85.000 (Stgl.) 180-190	15.000 (Stgl., Numisbrief) 75-80				
400 Euro, 100. Geburtstag von Salvador Dali Frau am Fenster (Gold)			* Davon 4000 im Satz mit der portugiesischen Münze auf diesen Anlaß: 80-85			2004 16.000 (PP) 330-350	5 Euro, Weltfriedenstag				
2003	5000 (PP)	820-850	10 Euro, Kaiser Karl V.			2005 85.000 (Stgl.) 170-180	2006 14.160 (PP) 55-60				
10 Euro, EU-Erweiterung			2006 35.000 (PP) 45-48			2005 16.000 (PP) 270-290	10 Euro, 350 Jahre Kolonnenaden des Petersplatzes				
2004	50.000 (PP)	30-35	200 Euro, Kaiser Karl V. (Gold)			2005 Sedisvakanz 60.000 (Stgl.) 180-190	2006 14.160 (PP) 65-70				
200 Euro, EU-Erweiterung (Gold)			12 Euro, 500. Todestag C. Kolumbus			2006 85.000 (Stgl.) 160-170	20 Euro, Firmung (Gold)				
2004	5000 (PP)	420-450	2006	1.359.600 (Stgl.) 18-20	10 Euro, 500. Todestag Kolumbus (3 versch.)			2006 3326 (PP) 300-350			
10 Euro, Hochzeit des Kronprinzen			2006	20.000 (Blister)	2006 je 12.000 (PP) je 43-47			50 Euro, Firmung (Gold)			
2004	10.000 (PP)	40-44	10 Euro, 500. Todestag C. Kolumbus			2006 je 12.000 (PP) je 43-47			2006 3324 (PP) 550-600		
12 Euro, Hochzeit des Kronprinzen			400 Euro, 500. Todestag C. Kolumbus (Gold)			5 Euro, Europa ein Projekt des Friedens und der Brüderlichkeit			2 Euro, 80. Geburtstag des Papstes		
2004	4.000.000 (Stgl.)	18-20	2006	3000 (PP)	820-850	2002	10.000 (PP)	230-240	2007 im Blister 85.000 (Stgl., Blister) 75-80		
200 Euro, Hochzeit des Kronprinzen (Gold)			10 Euro, Basketball-WM			10 Euro, Kein Frieden ohne Gerechtigkeit ...			2007 15.000 (Stgl., Numisbrief)		
2004	30.000 (PP)	420-450	2006	15.000 (PP)	42-47	2002	10.000 (PP)	190-200	5 Euro, Weltfriedenstag		
10 Euro, Xacobeo – Jakobsjahr			300 Euro, Basketball-WM (Bimetall Gold/Silber)			20 Euro, Am Wurzelgrund des Glaubens – Arche Noah (Gold)			2007 13.694 (PP) 70-75		
2004	20.000 (PP)	40-44	2006	2006 (PP)	700-750	2002	2800 (PP)	900-950	10 Euro, 1. Weltmissionstag		
10 Euro, Olympische Sommerspiele Athen 2004			2 Euro, Römische Verträge			50 Euro, Am Wurzelgrund des Glaubens – Abrahams Opfer (Gold)			2007 13.693 (PP) 80-85		
2004	30.000 (PP)	40-44	2007	8.053.000 (Stgl.) 3-4	5 Euro, Am Wurzelgrund des Glaubens – Abrahams Opfer (Gold)			20 Euro, Die Sakramente – Eucharistie (Gold)			
10 Euro, 500. Todestag Isabellas I.			2007 (im Blister)	(Stgl.)	25-28	2002	2800 (PP)	1900-2000	2007 3426 (PP) 320-340		
2004	20.000 (PP)	40-44	2 Euro + 12 Euro, Römische Verträge			10 Euro, Am Wurzelgrund des Glaubens – Die Geburt Mose (Gold)			50 Euro, Die Sakramente – Eucharistie (Gold)		
12 Euro, 500. Todestag Isabellas I.			2007 im Blister	(Stgl.)	30-33	2002	2800 (PP)	1900-2000	2007 3424 (PP) 570-590		
2004	1.476.100 (Stgl.) 18-20		10 Euro, Römische Verträge			5 Euro, Rosenkranzjahr			100 Euro, Die Erschaffung Adams (Gold)		
2004	20.000 (Blister) 23-25		2007	30.000 (PP)	45-48	2003	10.000 (PP)	95-100	2008 (PP)		
50 Euro, 500. Todestag Isabellas I.			12 Euro, Römische Verträge			10 Euro, 25. Pontifikatsjahr von Papst Johannes Paul II.			2 Euro, Paulus-Jahr		
2004	8000 (PP)	165-170	2007	4.000.000 (PP)	18-20	2003	10.000 (PP)	100-110	2008 100.000 (Stgl.)		
200 Euro, 500. Todestag Isabellas I. (Gold)			200 Euro, Römische Verträge (Gold)			5 Euro, XXIII. Weltjugendtag Sydney			10 Euro, Weltfriedenstag		
2004	5000 (PP)	420-450	2007	3500 (PP)	570-585	2008 9600 (PP)			2008 (PP)		
10 Euro, Fußball-WM 2006			10 Euro, 5. Jahrestag des Euro (3 Münzen)			20 Euro, Am Wurzelgrund des Glaubens – Die Geburt Mose (Gold)			20 Euro, Torso von Belvedere (Gold)		
2004	50.000 (PP)	43-48	2007	je 12.000 (PP)	je 45-48	2003	2800 (PP)	320-340	2008 2930 (PP)		
100 Euro, Fußball-WM 2006 (Gold)			50 Euro, 5. Jahrestag des Euro			50 Euro, Am Wurzelgrund des Glaubens – Die Zehn Gebote an Mose (Gold)			50 Euro, Pietà (Gold)		
2004	25.000 (PP)	250-270	2007	5000 (PP)	170-175	2003	2800 (PP)	680-720	2008 2930 (PP)		
10 Euro, Don Quichotte, 3 versch. Münzen			400 Euro, 5. Jahrestag des Euro			2 Euro, 75. Jahrestag der Gründung des Staates der Vatikanstadt			Zypern		
2005	je 20.000 (PP)	je 40-44	2007	3000 (PP)	760-800	2004 (im Blister)	15.000 (Stgl.) 75-80	Euro-Startbeutel („Starter-Kit“)			
12 Euro, Don Quichotte			10 Euro, Spanisches Jahr in China			85.000 (Stgl., Blister) 80-85			2008 29-32		
2005	1.830.900 (Stgl.) 18-20		2007	20.000 (PP)	37-40	2 Euro, 75. Jahrestag der Gründung des Staates der Vatikanstadt			Lose Euro-Serien 1 Cent – 2 Euro (acht Münzen)		
2005	50.000 (Blister)		20 Euro, Spanisches Jahr in China (Gold)			2004 (im Blister)			2008 6-7		
50 Euro, Don Quichotte			2007	15.000 (PP)	55-60	2004 (im Blister)			Euro-Kursmünzensätze		
2005	8000 (PP)	160-170	10 Euro, 700 Jahre „Gedicht vom Cid“			2004 (im Blister)			2008 70.000 (Stgl.) 29-33		
400 Euro, Don Quichotte (Gold)			2007	12.000 (PP)	45-48	2004 (im Blister)					
2005	5000 (PP)	950-1000	50 Euro, 700 Jahre „Gedicht vom Cid“			2004 (im Blister)					
			2007	6000 (PP)	155-165	2004 (im Blister)					

Po stopách nositele jednoho řádu

Záhada výjimečně udělovaného řádu

Když vévodové Heinrich (Jindřich) von Anhalt-Köthen, Alexander Carl von Anhalt-Bernburg a Leopold IV. Friedrich (Bedřich) von Anhalt-Desau na konci února 1837 založili Řád anhaltského vévody Albrechta (Vojtěcha) a jeho ustavení datovali zpětně k 18. listopadu 1836, na údajný den 736. narozenin patrona řádu, měl tento dynastický řád pouze tři třídy, a sice velkokříž a dále velitelské a rytířské vyznamenání.

Předlohou pro toto dělení na třídy

byla Čestná legie, kterou založil 19. května 1802 Napoleon I. Podle tehdejších zvyklostí byly součástí řádu ještě jedna zlatá a stříbrná medaile za zásluhy.

Později byl řád rozšířen o další třídy: od roku 1864 se mohly za zásluhy v boji v každé třídě udělovat i meče, od roku 1901 pro případy zvláštních zásluh koruna. Od roku 1875 byl součástí řádu také nově vytvořený řád za zásluhy ve vědě a umění. Ke konci monarchie v roce 1918 existovalo asi

40 různých podob řádu medvěda, některé se udělovaly ve vysokém počtu, jiné naopak jen v několika exemplářích.

K výjimečně udělovaným úpravám „medvědího řádu“ patří dekorace ve všech třídách, včetně medailí za zásluhy, s kombinací koruny a mečů. Řádové odznaky s meči respektive meče k již předtím propůjčenému řádovému odznaku existovaly, jak již bylo zmíněno, až od roku 1864. Teprve od roku 1901 bylo možné propůjčení

Obr. 1: Vyznamenání komtura 2. třídy Řádu anhaltského vévody Albrechta s korunou a meči na originální stužce, lícová a rubová strana.

Drobná závlačka na úchytu mezi řádovým klenotem a dekorací mečů se zřejmě ztratila a nahradil ji kousek drátu.

Obr. 2: Spona s následujícími vyznamenáními za zásluhy na bitevním poli: Prusko: železný kříž II. třídy, rytířský kříž královského řádu rodu Hohenzollernů s meči, Řád Rudého orla 4. třídy, kříž za zásluhy důstojníků, medaile k 100. výročí; Bavorsko: řád za vojenské zásluhy 4. třídy s meči; Anhaltsko: Fridrichův kříž; Lübeck: Kříž hanzy; Anhaltsko: řád anhaltského vévody.

řádového odznaku s korunou resp. propůjčení koruny k odznaku řádu a dále propůjčení řádového odznaku s meči a korunou resp. koruny k řádovému odznaku s meči, popř. mečů k odznaku řádu s korunou. Po roce 1901 se sice důstojníci a vojáci z Anhaltska účastnili koloniálních válek říše v Africe a Číně a za jejich zásluhy je jejich panovník vyznamenal řádem; většinou rytířským vyznamenáním 2. třídy s meči nebo stříbrnou medailí za zásluhy s meči. Před 1. světovou válkou ovšem nebyla jmenovitá propůjčení řádového vyznamenání nebo medailí za zásluhy s korunou a meči známa. Je však znám případ daňového kontrolora Gottlieba Pullerta z Köthenu, který si v německo-francouzské válce 1870–71 jako nižší důstojník anhaltského dělostřeleckého pluku č. 93 vysloužil stříbrnou medaili řádu s meči. Není známo, jestli si obě dekorace nechal ke stříbrné medaili připojit.

Radost sběratelům bohužel již několik let kalí rostoucí aktivity celé řady padělatelů řádů. S tímto problémem se musí vypořádat také sběratelé mincí, bankovek, medailí i známek. Sběratelé se mohou před vsudypřítomnými padělateli a jejich pokaždé rafinovanými a perfektními produkty chránit pouze získanými odbornými znalostmi a také dlouholetou zkušeností ve svém hobby. Zdravá nedůvěra je proto při koupi cenností vždy na místě. Stará moudrost doktorů, že vzácné nemoci se vyskytují vzácně, platí i pro sběratele. Když se opakovaně objeví extrémně vzácné sběratelské objekty, které již několik let nebyly v nabídce obchodů, měl by rozumný sběratel potlačit zvědavost a spíše použít mozek. Nedávno měl jeden sběratel řádů možnost koupit od soukromé osoby an-

haltské vyznamenání komtura 2. třídy s korunou a meči (obr. 1), jednu z výše jmenovaných extrémně vzácných tříd Řádu Albrechta. Na aukcích ani v obchodě se dosud nenabízel dobový exemplář tohoto řádového vyznamenání, které bylo bezesporu propůjčeno. Zde je třeba uvést, že původní třída pro velitele byla v roce 1904 přejmenována na třídu pro komtury. Řádové vyznamenání údajně pocházelo z pozůstalosti, součástí které byly také devítidílná spona (obr. 2), jeden pruský korunní řád 2. třídy s meči a důstojnický kříž Řádu italské koruny. Komu mohly být propůjčeny: anhaltské vyznamenání, dva řádové kříže a další řády a vyznamenání na sponě pro vyznamenání za zásluhy na bitevním poli, jež se většinou propůjčovaly v době 1. světové války. Právě přiřazení vyznamenání určité osobě, tzn. doložení jeho původu, vnáší do sbírání řádů určité vzrušení, protože jen málokdy se k ocenění samotnému zachovaly také propůjčovací diplomy nebo obrázky a fotky nositelů.

Sběrateli se může s trochou štěstí nebo za pomoci speciálních vyhledávacích materiálů s jistotou nebo s velkou pravděpodobností podařit určit původ směsice vyznamenání, která patří jednomu nositeli. K těmto pomocným materiálům patří seznamy vojenských hodností, almanachy řádů, příručky dvora a státu, historie pluků a další dobové veřejné záznamy, které uvádí

Obr. 3: štábní velitel Faelligen, velitel anhaltského dělostřeleckého pluku č. 93 v době od 4. září 1914 do 17. prosince 1917 s anhaltským vyznamenáním komtura s korunou a meči. Reprodukce z knihy „Das Anhaltische Infanterie-Regiment Nr. 93 im Weltkrieg“, svazek 2.

Obr. 4: Princ Aribert Anhaltský, velitel Anhaltského dělostřeleckého pluku č. 93 od 1. března do 13. dubna 1917, nosí rovněž anhaltské vyznamenání komtura s korunou a meči. Reprodukce: jako obrázek 2

Obr. 5: Major Louis Sichart von Sichartshoff velel Anhaltskému dělostřeleckému pluku č. 93 od 17. prosince 1917 až do jeho rozpuštění dne 9. ledna 1919. Na krku má anhaltské vyznamenání komtura 2. třídy s meči, na podšívce pro knoflíky jsou připevněny další dva řády nošené na krku. Na jeho devítidílné Velké řádové sponě jsou dobře rozpoznatelné: Železný kříž II. třídy, rytířský kříž královského řádu Hohenzollernů s meči a Řád rudého orla, dále medaile ke stému výročí, meklenbursko-schwerinský vojenský kříž za zásluhy 2. třídy a anhaltský Fridrichův kříž.

civilní nebo vojenské osoby s jejich řády a čestnými vyznamenáními.

Hledání původu řádových vyznamenání se podobá práci kriminalisty a vyžaduje nejen vyvinutý cit pro věc, ale také vysokou úroveň znalosti historie a řádů. Jak to tedy bylo v případě vzácného vyznamenání z Anhaltska? Jeho propůjčení nejdříve pouze jako vyznamenání komtura nebo jako vyznamenání komtura s meči nebo od počátku v kombinaci s korunou a meči mohlo proběhnout jen v 1. světové válce a nositelem mohl být pouze vyšší důstojník, který řád získal za zásluhy v boji s nepřítelem (meče) a zároveň se jednalo o případ zvláštních zásluh (koruna).

Ve druhém svazku knihy „Das Anhaltische Infanterie-Regiment Nr. 93 im Weltkriege“ (Zerbst 1931) byl uveden první odkaz na možné nositele zvláštního anhaltského vyznamenání. Na zveřejněných dobových fotografiích v knize mají vyznamenání uvázané okolo krku tehdejší velitel pluku, štábní velitel Gustav Faelligen (obr. 3) a také princ Aribert Anhaltský (obr. 4), který tomuto pluku určitou dobu rovněž velel. Ostatní štábní důstojníci tohoto pluku a jeho poslední velitel jsou na obrázcích pouze s velitelským vyznamenáním 2. třídy s meči, ale bez koruny.

Při dalším sledování stopy Faelligena mimo jiné vyhodnocením pruského seznamu hodností a seznamu důstojníků, zdravotníků a úředníků anhaltského dělostřeleckého regimentu č. 93 z doby 1867–1919 od Feodora von Puttkamera (Magdeburg 1935, nezveřejněno) se ukázalo, že Faelligen vlastnil také Řád pruské koruny 2. třídy s meči, důstojnický kříž Řádu italské koruny a všech devět řádů a vyznamenání na sponě za zásluhy v boji. Pořadí dekorací na sponě za zásluhy na bitevním poli se liší od pořadí dekorací na sponě, kterou má Faelligen na výše uvedené fotce (obr. 3) a která asi pochází z let 1916–17. Na poslední sponě se ovšem nenachází všechna vyznamenání, která byla Faelligenovi propůjčena do konce 1. světové války, chybí např. Kříž hanzy Lübeck. Sponu na obrázku 2 si Faelligen zjevně nechal vytvořit teprve v době Výmarské republiky. Vyznamenání udělené

Obr. 6: vyznamenání komtura 2. třídy Řádu anhaltského vévody Albrechta Medvěda s meči na části dodatečně utkané stužky. Ke škodě sběratelů se zde jedná o jeden z padělků, které již desetiletí kolují ve velkém počtu.

nepřátelskými státy nesměli už během 1. světové války Němci na rozkaz císaře Viléma II. nosit. Na Faelligenově sponě proto není stuha Řádu Italské koruny.

I když se nezachovaly propůjčovací dekry z vlastnictví generálmajora Gustava Faelligeny, který se 24. února 1920 odešel do penze, dá se s velkou pravděpodobností předpokládat, že exemplář anhaltského kříže komtura 2. třídy s korunou a meči byl propůjčen právě jemu. Nezodpovězená zůstává otázka, kde zůstala Velká řádová spona (označovaná také jako spona rytířského kříže) s originály vyznamenání doloženými na vojenské sponě a jeho Železný kříž I. třídy. Faelligen mohl vlastnit i vyznamenání pro zraněné vytvořené v roce 1918, protože byl dvakrát zraněn. Další řád nošený okolo krku, Řád pruské koruny s meči, stejně jako důstojnický kříž Řádu italské koruny, které byly součástí zachované pozůstalosti s řády, byly prodány třetí osobě.

Gerd Scharfenberg

www.Abros.cz **Investiční zlato pro každého**

Kontakt
Naše nabídka
Napište nám
Košik

O nás Nákup a prodej Investiční zlato Světové trhy O zlatě Naše nabídka Hlavní stránka

Hlavní stránka

Přímé volby

- Naše nabídka
- Jak nakupovat
- Časté dotazy
- Rady kupujícím
- Slovníček
- Zajímavosti
- Užitečné odkazy
- Mapa stránek
- Nejprodávanější zboží za poslední měsíc

Hledáte originální dárek? - Darujte zlatý slítek!

Nová stříbrná pamětní mince
100. výročí založení Národního technického muzea.

Přejeme všem našim klientům krásné letní dny a příjemný odpočinek na dovolené!

TIP DNE:
Nugget 1/4 Oz Unc
Průměr: 20,1 mm
Hmotnost: 7,78 g
Ryzost: 999,9 /1000
Cena: 4 436 Kč
Dodání: **24h**

Při zakoupení dnes: **sleva 1%**

Investiční mince z ryzího zlata
Philharmoniker, Dukát, Krugerrand, Panda, Maple Leaf, Britannia, American Eagle, Nugget, 100 Korun, 20 Franků...
Osvobozeno od DPH

Stříbrné mince - svět
Maple Leaf, Silver Eagle, Kookabura, Tereziánský tolar, Panda, Čínský lunární kalendář

Stříbrné české pamětní mince
vydané ČNB
běžná kvalita i proof včetně certifikátu

Zlaté slítky
Švýcarské a rakouské, od 1 g až do 1 kg, do 10 g s hologramem a certifikátem
Osvobozeno od DPH

Zlaté české pamětní mince
vydané ČNB
běžná kvalita i proof.
Emise:
10 století architektury
Památky technického dědictví
Osvobozeno od DPH

Stříbrné slítky
Slítky z ryzího stříbra ze švýcarské mincovny Argor-Heraeus

Kompletní katalog >>>

www.abros.cz

kinebar™

MÜNZE
ÖSTERREICH

www.abros.cz

ABROS s.r.o. – Váš dodavatel investičního zlata

www.abros.cz, Zborovská 40, 150 00 Praha 5, tel. (+420) 257 320 810, 605 827 459, info@abros.cz

Ocenění německých řádů a čestných vyznamenání

Aktuální tržní ceny vyznamenání a řádů Německé demokratické republiky.

Veškeré ceny zde uvedené jsou v eurech.

Nr.	Beschreibung	Preis	Nr.	Beschreibung	Preis	Nr.	Beschreibung	Preis	Nr.	Beschreibung	Preis
Medaillen											
											
1276	wie vor, Leichtindustrie	230.–	1284	wie vor, Staatlicher Großhandel	230.–	1293	wie vor, Silber	700.–	1299	wie vor, ohne Verleihungsnummer	150.–
						1294	wie vor, Bronze	300.–	1300	wie vor, rund, neue Gestaltung	30.–
1277	wie vor, Maschinenbau	230.–	1285	wie vor, VEAB	230.–						
									1301	Leistungsabzeichen der Kasernierten Volkspolizei, 1954, mit Verleihungsnummer	250.–
1278	wie vor, Metallurgie, (Verleihung ungewiß, es könnte sich hierbei auch um ein Muster handeln)	1.000.–	1286	wie vor, Wasserwirtschaft	230.–	1295	Medaille für vorbildlichen Grenzdienst, 1954, Revers mit Verleihungsnummer	200.–	1302	wie vor, ohne Verleihungsnummer	120.–
						1296	wie vor, ohne Verleihungsnummer	80.–			
1279	wie vor, Pharmazie	750.–	1287	wie vor, Medaille an Stoffspange, einheitliches Motiv, 1964	5.–				1303	Medaille für treue Dienste in der Kasernierten Volkspolizei, 1954, mit Verleihungsnummer	100.–
									1304	wie vor, ohne Verleihungsnummer	500.–
1280	wie vor, Schifffahrt	250.–	1288	Clara-Zetkin-Medaille, 1954, Silber	300.–	1297	wie vor, Avers und Revers verändert	40.–			
			1289	wie vor, Revers verändert	250.–				1305	Rettungsmedaille, 1954, Silber, ovale Medaille am Stoffband	800.–
1281	wie vor, Schwerindustrie	230.–	1290	wie vor, Buntmetall versilbert	130.–	1298	Leistungsabzeichen der Deutschen Grenzpolizei, 1954, oval, mit Verleihungsnummer	300.–			
1282	wie vor, Staatliche Geologische Kommission	1.500.–	1291	wie vor, Revers verändert	100.–						
			1292	Carl-Friedrich-Wilhelm-Wander-Medaille, 1954, Silber, vergoldet	1.500.–						
1283	wie vor, Staatlicher Einzelhandel	230.–									

Nr.	Beschreibung	Preis	Nr.	Beschreibung	Preis	Nr.	Beschreibung	Preis	Nr.	Beschreibung	Preis
1306	wie vor, runde Medaille, rechteckige Spange,	800.-									
1307	wie vor, Buntmetall, versilbert oder vernickelt	700.-									
											
1308	Medaille für die Bekämpfung der Hochwasserkatastrophe im Juli 1954, 1954	350.-									
											
1309	Medaille „Für treue Dienste“ in der Deutschen Volkspolizei, 1955, Stufe II	700.-									
											
1310	wie vor, Stufe III	40.-									
											
1311	Hans-Beimler-Medaille, 1956, Silber	800.-									
1312	wie vor, Buntmetall, versilbert	600.-									
1313	Verdienstmedaille der Nationalen Volksarmee, 1956, Silber, vergoldet, mit Verleihungsnummer	550.-									
1314	wie vor, ohne Verleihungsnummer	150.-									
											
1315	wie vor, Buntmetall, vergoldet oder vermessingt	40.-									
1316	wie vor, Silber, mit Verleihungsnummer	200.-									
1317	wie vor, ohne Verleihungsnummer	60.-									
											
1318	wie vor, Buntmetall, versilbert oder vernickelt	20.-									
1319	wie vor, bronzefarben, mit Verleihungsnummer	80.-									
											
1320	wie vor, ohne Verleihungsnummer	10.-									
											
1321	Leistungsabzeichen der Nationalen Volksarmee, 1956, mit Verleihungsnummer, Fahne ohne Staatswappen	550.-									
											
1322	wie vor, Staatswappen nachträglich eingeschlagen	200.-									
1323	wie vor, mit Staatswappen	10.-									
1324	Medaille für treue Dienste in der Nationalen Volksarmee, 1956, für 20 Dienstjahre, Silber, vergoldet	200.-									
											
1325	wie vor, Buntmetall, vergoldet oder vermessingt	20.-									
1326	wie vor, für 15 Dienstjahre, Silber, vergoldet	40.-									
											
1327	wie vor, Buntmetall, vergoldet oder vermessingt	15.-									
											
1328	wie vor, für 10 Dienstjahre, Silber, Fahne ohne Staatswappen	700.-									
1329	wie vor, Fahne mit Staatswappen	25.-									
											
1330	wie vor, Buntmetall, versilbert oder vernickelt	10.-									
1331	wie vor, für 5 Dienstjahre, bronzefarben, Fahne ohne Staatswappen, mit Verleihungsnummer	100.-									
											
1332	wie vor, Fahne mit Staatswappen, ohne Verleihungsnummer	5.-									
1333	Nummer entfällt										
											
1334	Verdienstmedaille der Deutschen Reichsbahn, 1956, Stufe III, gebogene Stoffspange	50.-									
1335	Nummer entfällt										
1336	wie vor, Stufe II, gebogene Stoffspange	30.-									
											
1337	wie vor, Stufe I, flache Stoffspange	150.-									
1338	wie vor, gewölbte Stoffspange	20.-									
											
1339	Medaille für treue Dienste bei der Deutschen Reichsbahn, 1956, Ehrensange	30.-									
1340	wie vor, für 50/30 Dienstjahre, runde Medaille an flacher Bandsange, vergoldet	100.-									
1341	wie vor, gebogene Bandsange	60.-									
1342	wie vor, Revers verändert, vergoldet oder vermessingt	15.-									

Nr.	Beschreibung	Preis	Nr.	Beschreibung	Preis	Nr.	Beschreibung	Preis	Nr.	Beschreibung	Preis
1343	 <p>wie vor, für 40/20 Dienstjahre, flache Bandspange, versilbert</p>	50.–	1354	 <p>Medaille für Teilnahme an den bewaffneten Kämpfen der deutschen Arbeiterklasse in den Jahren 1918 – 1923, 1957</p>	80.–	1362	 <p>wie vor, für 20 Dienstjahre</p>	12.–	1369	 <p>Medaille für treue Dienste in der Freiwilligen Feuerwehr, 1959, für 40 Dienstjahre</p>	30.–
1344	 <p>wie vor, gebogene Bandspange</p>	40.–	1355	 <p>Medaille für Kämpfer gegen den Faschismus 1933 – 1945, 1958</p>	80.–	1363	 <p>wie vor, für 15 Dienstjahre, ohne Staatswappen</p>	15.–	1370	 <p>wie vor, für 40/30 Dienstjahre</p>	20.–
1345	 <p>wie vor, Revers verändert, versilbert oder vernickelt</p>	10.–	1356	 <p>Hufeland-Medaille, 1958, nur in einer Stufe, versilbert</p>	100.–	1364	 <p>wie vor, mit Staatswappen</p>	13.–	1371	 <p>wie vor, für 25/20 Dienstjahre</p>	15.–
1346	 <p>wie vor, für 25/10 Dienstjahre, flache Bandschleife, bronzefarben</p>	30.–	1357	 <p>wie vor, drei Stufen, vergoldet</p>	100.–	1365	 <p>wie vor, für 10 Dienstjahre, ohne Staatswappen</p>	13.–	1372	 <p>wie vor, für 10 Dienstjahre</p>	10.–
1347	 <p>wie vor, gebogene Bandschleife</p>	30.–	1358	 <p>wie vor, versilbert</p>	50.–	1366	 <p>wie vor, mit Staatswappen</p>	10.–	1373	 <p>Medaille für ausgezeichnete Leistungen in den landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaften, 1959</p>	10.–
1348	 <p>wie vor, Revers verändert</p>	5.–	1359	 <p>wie vor, bronzefarben</p>	40.–	1367	 <p>wie vor, für 5 Dienstjahre, ohne Staatswappen</p>	10.–	1374	 <p>Verdienstmedaille der DDR, 1959</p>	15.–
1349	 <p>Pestalozzi-Medaille für treue Dienste, 1956, für 40/30 Dienstjahre, Buntmetall oder Eisen, vergoldet oder vermessingt</p>	15.–	1360	 <p>Medaille für treue Dienste in den bewaffneten Organen des Ministeriums des Innern, 1959, für 30 Dienstjahre</p>	20.–	1368	 <p>wie vor, mit Staatswappen</p>	8.–	1375	 <p>Medaille für ausgezeichnete Leistungen in den bewaffneten Organen des Ministeriums des Innern, 1959, ohne Staatswappen</p>	20.–
1350	 <p>wie vor, für 25/20 Dienstjahre, versilbert oder vernickelt</p>	10.–	1361	 <p>wie vor, für 25 Dienstjahre</p>	15.–	1376	 <p>wie vor, mit Staatswappen</p>	15.–			
1351	 <p>wie vor, für 10 Dienstjahre, bronzefarben</p>	8.–									
1352	 <p>Medaille für selbstlosen Einsatz bei der Bekämpfung von Katastrophen, 1957</p>	75.–									
1353	 <p>wie vor, Avers und Revers verändert</p>	30.–									

Nr.	Beschreibung	Preis	Nr.	Beschreibung	Preis	Nr.	Beschreibung	Preis	Nr.	Beschreibung	Preis
1377	Dr.-Theodor-Neubauer-Medaille, 1959, vergoldet oder vermessingt	50.–							1420	wie vor, für 20 Dienstjahre, vergoldet oder vermessingt	10.–
1378	wie vor, versilbert oder vernickelt	30.–									
1379	wie vor, bronzefarben	20.–	1395	wie vor, Miniurnadel	60.–	1411	Erinnerungsmedaille 20. Jahrestag – demokratische Bodenreform, 1965	30.–			
1380	Treudienstmedaille der Deutschen Post, 1960, Ehrenspange (zwei verschiedene Formen)	30.–							1421	wie vor, für 15 Dienstjahre, versilbert oder vernickelt	8.–
1381	wie vor, für 45 (Frauen) oder 50 (Männer) Dienstjahre, Aluminium, goldfarben	100.–	1396	Medaille für treue Dienste in der zivilen Luftfahrt, 1962, Ehrenspange	250.–				1422	wie vor, für 10 Dienstjahre, bronzefarben	5.–
						1412	Medaille für Verdienste in der Rechtspflege, 1965, vergoldet rechteckige Spange	300.–			
1382	wie vor, für 40 Dienstjahre, Aluminium, silberfarben	60.–				1413	wie vor, pentagonale Spange	120.–			
1383	wie vor, für 25 Dienstjahre, Aluminium, bronzefarben	30.–	1397	wie vor, für 10 Dienstjahre, versilbert	80.–	1414	wie vor, versilbert, rechteckige Spange	200.–			
1384	wie vor, für 40/30 Dienstjahre, Buntmetall oder Eisen, vergoldet oder vermessingt	20.–	1398	wie vor, für 5 Dienstjahre, bronzefarben	50.–						
1385	wie vor, Revers verändert, Buntmetall, vergoldet	50.–							1423	Medaille der Waffenbrüderschaft, 1966, Buntmetall oder Eisen, vergoldet oder vermessingt	75.–
						1415	wie vor, pentagonale Spange	75.–	1424	wie vor, versilbert oder vernickelt	35.–
1386	wie vor, für 25/20 Dienstjahre, Buntmetall oder Eisen, versilbert oder vernickelt	20.–	1399	wie vor, für 30 Dienstjahre, vergoldet	80.–	1416	wie vor, bronzefarben, rechteckige Spange	150.–			
1387	wie vor, Revers verändert, Buntmetall, versilbert	40.–	1400	wie vor, für 20 Dienstjahre, vergoldet	70.–	1417	wie vor, pentagonale Spange	60.–			
1388	wie vor, für 10 Dienstjahre, Buntmetall oder Eisen, bronzefarben	10.–	1401	wie vor, für 15 Dienstjahre, vergoldet	60.–						
1389	wie vor, Revers verändert, Buntmetall, bronzefarben	30.–	1402	wie vor, für 10 Dienstjahre, versilbert	40.–						
			1403	wie vor, für 5 Dienstjahre, bronzefarben	25.–	1418	Medaille für ausgezeichnete Leistungen in den Kampfgruppen der Arbeiterklasse, 1965	15.–			
			1404	Verdienstmedaille der Seeverkehrswirtschaft, 1965, vergoldet	60.–						
1390	Verdienstmedaille der Kampfgruppen der Arbeiterklasse, 1961, nur in einer Stufe, bronzefarben	40.–	1405	wie vor, versilbert	40.–						
			1406	wie vor, bronzefarben	20.–	1419	Medaille für treue Dienste in den Kampfgruppen der Arbeiterklasse, 1965, vergoldet oder vermessingt	20.–	1425	wie vor, bronzefarben	10.–
									1426	Verdienstmedaille der Organe des Ministeriums des Innern, 1966, vergoldet oder vermessingt	25.–
1391	wie vor, drei Stufen, vergoldet oder vermessingt	40.–	1407	Medaille für treue Dienste in der Seeverkehrswirtschaft, 1965, Ehrenspange	25.–				1427	wie vor, versilbert oder vernickelt	15.–
1392	wie vor, versilbert oder vernickelt	25.–	1408	wie vor, für 40/30 Dienstjahre, vergoldet	20.–						
1393	wie vor, bronzefarben	10.–	1409	wie vor, für 25/20 Dienstjahre, versilbert	12.–						
1394	Leistungsabzeichen der Grenztruppen der DDR, 1962 (identisch mit Nr. 1300)	30.–	1410	wie vor, für 15/10 Dienstjahre, bronzefarben	8.–				1428	wie vor, bronzefarben	10.–
									1429	Verdienstmedaille der Zollverwaltung der DDR, 1967, vergoldet oder vermessingt	80.–
									1430	wie vor, versilbert oder vernickelt	40.–

ATLAS SVĚTOVÝCH BANKOVEK

Bolívie

Rozloha: 1 098 581 km²

Počet obyvatel: 9 119 000 (2007)

Hlavní město: Sucre (sídlo vlády La Paz)

Státní zřízení: prezidentská republika

Úřední řeč: španělština, kečujština, ajmarština

Měna: 1 boliviano = 100 centavos

Údolí Titicaca již dvě stě let př. Kr. obýval kulturní národ, který se ze svého hlavního města Tiahuanaco rozšířil a vytvořil říši, jež zaujímal velkou část andského pohoří a pobřeží Tichého oceánu. Teprve v roce 1438 popř. 1471 tuto říši podrobili Inkové. Ale jejich panování nemělo dlouhého trvání. Vysoce položené území dobyli v roce 1531 Španělé a jako „Horní Peru“ tvořilo část španělského království. Se Španěly přišli misionáři, kteří indiány obrátili na katolickou víru, a hledači zlata. Hledání zlata nebylo úspěšné, ale byla objevena velká naleziště stříbra, jež umožnila zakládání měst. Na začátku 19. století se obyvatelstvo

chtělo odtrhnout od Španělska. Vítězství generála Antonia de Sucre nad španělskými jednotkami umožnilo dne 6. 8. 1825 vyhlásit nezávislost. Bývalé „Alto Peru“ bylo po osvoboditeli Jižní Ameriky Simónu Bolívarovi pojmenováno Bolívie. Bolívar byl krátce také prvním prezidentem Bolívie, než jej vystřídal generál de Sucre. De Sucre byl o dva roky později svržen generálem de Santa Cruz, který usiloval o obnovení říše Inků, a proto v roce 1836 násilně vytvořil bolívijsko-peruánskou konfederaci, jež ale trvala pouze tři roky. V následujících letech zemi oslabovaly války (např. válka s Paraguají o přístup k moři) i vnitřní

nepokoje a občanské války.

V zemi se od nezávislosti vystřídalo více než 200 vlád, většinou se jednalo o vojenské puče.

V době politického neklidu v sedmdesátých letech vedl jednu guerillovou skupinu Ernesto Che Guevara po vzoru kubánské revoluce. „Che“ byl po zajištění bolívijskou armádou v roce 1967 zastřelen. Zatímco sedmdesátá léta byla stále ve znamení vojenské diktatury generála Huga Banzer Suarése, v roce 1982 skončila vojenská vláda první volbou vlády demokratické. První emisní banka Bolívie byla v roce 1867 Banco Boliviano, ze které se v roce 1871 stala Banco Nacional de Bolivia. Kromě toho existovala celá řada jiných cedulových bank, jež vydávaly boliviano. Do oběhu se dostaly také státní dluhopisy. Od roku 1914 již existovala pouze jedna emisní banka.

Přetrvávající inflace měla za následek, že v roce 1962 bylo zavedeno bolívijské peso. V roce 1986 vystřídal peso znovu boliviano.

Andreas Schöneck Notafilie

100 000 bolívijských pesos
z 5. 6. 1984

Bankovka na obrázku byla bankovkou s nejvyšší hodnotou v době bolívijské inflace. Na lícové straně je jihoamerický indián a na rubové straně obrázek se zemědělskou tematikou. V období další inflace následovaly v roce 1985 regionální bankovní šeky se jmenovitou hodnotou až 10 mil. bolívijských pesos. 1 boliviano odpovídá dnes asi 0,09 euro.

Speciální bankovka

Srbská reklamní bankovka ke 110. výročí automobilu

Státní tiskárna v Srbsku v roce 2006 vyhotovila reklamní bankovku k 110. výročí prvních motorových vozů z dílny Karla Benze, Gottlieba Daimlera a Wilhelma Maybacha.

Na lícové straně je podle fotografie z roku 1902 portrétována Adriana Manuela Ramona Jellinek, zvaná Mercedes. Její otec, obchodník Emil Jellinek, měl tehdy na starosti odbyt ještě neznámé automobilky Daimler. V roce 1899 přihlásil Jellinek jeden vůz společnosti Daimler-Motoren-Gesellschaft pod označením Mercedes na závody v Nice. Vůz vyhrál a přezdívku Jellinekovy dcery přes noc proslavil. V roce 1900 objednal Jellinek 36 vozů Daimler (tehdy ještě třetinu roční produkce). Kromě toho podpořil konstrukci nového vozu, který se měl jmenovat Mercedes a už v roce 1900 byl dodán. Po velkém úspěchu v týdenním závodě v Nice, byl název Mercedes v roce

1901 zaregistrován jako ochranná známka. Prodej byl tak velký, že se názvem Mercedes začaly označovat všechny modely Daimler-Benz. Na lícové straně bankovky je vlevo nahoře první motorový vůz od Karla Benze z roku 1886 a dole první nákladní vůz na světě od Gottlieba Daimlera z roku 1896.

Rubová strana obsahuje portréty obou průkopníků konstrukce automobilů. Na pozadí je bývalá budova firmy Daimler-Motoren-Gesellschaft v Berlíně. Logo firmy, třídílná hvězda, tvoří hologram. Hvězda souvisí s heslem vynálezců, které vyjadřovalo jejich zájem zhotovovat vozidla pro zemi, vodu a vzduch.

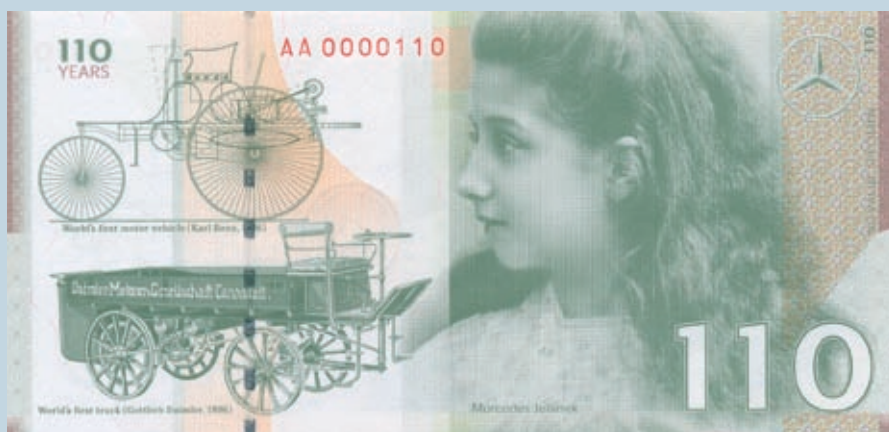
Obchodník a diplomat Emil Jellinek narozený v Sasku se sám účastnil mnoha automobilových závodů a byl díky vynikající technice vozů Mercedes v tehdejší době neporazitelný. V roce 1903 byla dokonce odsouhla-

Muzeum automobilové historie EFA, replika prvního patentovaného motorového vozu Karla Benze (1886)

sená změna jména na Emil-Jellinek-Mercedes. Jeho dcera Mercedes zemřela již čtyřicetiletá v roce 1929 na rakovinu. Nikdy nevlastnila auto. Rodina byla ve třetí říši pronásledována a zbavena majetku, Jellinekův syn spáchal sebevraždu. Vodoznak tvoří ozubené kolo. K jubileu se vztahuje i kontrolní číslo. Na bankovce je i přerušovaný a bezpečnostní proužek s popisem. Reklamní bankovky v první řadě demonstrují výrobní možnosti tiskárny v souvislosti s technikou tisku, bezpečnostními znaky a kvalitou.

Josef Gerber/Hans L. Grabowski

Srbská státní tiskárna: reklamní bankovka z roku 2006 k 110. výročí automobilu s portrétem třináctileté Mercedes Jellinekové

Peníze NDR

Padělky východoněmecké měny

Kromě několika padělků dvou a dvacetimarkových mincí nejsou známy jiné padělky ke škodě státu. I falešné dvacetimarkové bankovky byly spíše výjimkou. Padělek padesáti feniků z roku 1950 je spíše překvapením.

Co přimělo padělatele napodobit minci 50 feniků z roku 1950, není jasné. Přesto padělek z té doby existuje, nemá letopočet 1949, ale 1950, a písmeno ražby A (Berlin), Jaeger 1504. Jsou to ty známé východoněmecké padesátníky s popisem „Deutschland“ a na rubu s motivem pluhu před průmyslovým objektem. Originály mají průměr 20 mm, tloušťku od 1,61 do 1,66 mm, hmotnost 3,3 g (vyskytují se mince o hmotnosti 3,4 a 3,5 g) a jsou ze slitiny měď-hliník. Na hraně se opakují ornamenty. V souladu s nařízením ze 17. srpna 1950 mohly být od 1. září 1950 drobné východoněmecké mince 50 feniků ještě v oběhu, ale už k 1. prosinci 1958 byly neplatné. Ražba těchto

50 feniků 1950 A, As/Rs - pravé
50 feniků 1950 A, As/Rs - falešné

20 německých marek 1948, 1. vydání (tisk Gosnak v Moskvě), lícová strana, SBst. jednomístné, KN šestimístné (Ro. 344 a)

20 německých marek 1948, padělek, lícová strana, padělek 1. vydání, s razítkem

mincí činila skoro 68 mil. kusů. Ve kvalitě UNC se tyto mince skoro nevyskytují, jejich adekvátní tržní hodnota je 50,00 euro; ve „velmi pěkném“ stavu zachovalosti je možné je dostat už za 1 euro...

Co tedy padělatele přimělo falšovat východoněmecké oběhové peníze? Velký zisk jim jistě nebyl uštědřen. Na počátku šedesátých let bylo poštovné za normální dopis 24 feniků. Falešný padesátník má hmotnost jen 2,7 g, průměr rovněž 20 mm (tloušťku jen 1,43 mm) a již od pohledu je mince světlejší, a je zřetelně lehčí. Ražba je velmi přesná, přesto je možné zjistit menší nepřesnosti. Pruhy

kouře z vysoké pece napravo jsou méně ostré, také brázdy půdy pod pluhem nejsou tak podrobné. Nápadná je ražba hrany, u padělku je hlubší a méně pravidelná.

Představovaná mince je již více než 30 let ve sbírce vydavatele; padělek na škodu sběratelům je tak možné s velkou pravděpodobností vyloučit. Padělanou minci jako takovou označil obchodník, který ji tehdy dostal při platbě. Otázka možné zkušební ražby materiálu rovněž tedy nepřipadá v úvahu.

Kromě nevýznamných padělků mincí 2 a 20 marek (Schiller a Thälmann), které měly údajně pocházet z bývalé

M 1948, padělek. Rubová strana, stupeň zachovalosti lehce použitá, s razítkem

Polské lidové republiky, jsou padělky bankovek rovněž velmi vzácné. Jeden vedoucí oddělení Státní banky NDR napsal v roce 1975 vydavateli: „Padělky peněz NDR se kromě několika primitivních jednotlivých kusů, které nelze brát vážně, již dlouho nevyskytují. Padělek bankovky dvacet marek s číslicí psanou rukou, který zmiňujete, by mohl eventuálně pocházet z jediné skupiny padělků relativně většího rozměru. Tyto padělky se vyskytovaly na začátku padesátých let. Jejich výrobcem byl nějaký vyučený cukrář. Odpovědět Vám na otázky, zvláště ty, které se týkají výroby a padělků samozřejmě není z pochopitelných důvodů bohužel možné.“

Je s podivem, že dotaz byl svého času vůbec zodpovězen. Jde o více či méně známé falešné bankovky 20 M (východoněmecké). Na obrázku je představena bankovka, na které je kromě vícečetného razítka „Falsch!“

(na rubu i na lici) i registrační číslo „7856“. Existují i kousky s podrobnějším označením. U bankovky „4421“ bylo použito ještě klasifikační razítko: „třída padělků A 5, kontrolní číslo bankovek 2767“. Řádek „Berlín, dne...“ bohužel nebyl vyplněn. Padělky se vyznačují vynikající kvalitou, hlavně grafiky a tisku. Originály i padělky se vyráběly knihtiskem. Falzifikáty nemají vodoznak, jsou z trochu silnějšího papíru a mají o něco tmavší zabarvení. I nejdrobnější vláknité vložky byly napodobeny a i při číslování se padělatelé přibližovali originálu. Není divu, že padělky dlouhou dobu procházely bez povšimnutí, všechny jsou mírně použité, byly tedy v oběhu krátce. Třetí bankovka je vydavateli známa, má kontrolní číslo F 771209 s registračním číslem „7839“ psaným rukou.

Michael H. Schöne

Razítko registrace Německé cedulové banky

Německo – Katalog řády & vyznamenání

Z období 1800 – 1945 16. ročník 2007/2008 560 stran, 14,8 * 10,5 cm, 1340 barevných obrázků, brožura
Tato malá kniha v kapesním formátu představuje jak dílo citované na mnoha aukcích tak i užitečného rádce při návštěvě blešního trhu a sběratelských veletrhů. Evropské standardní dílo o německých řádech od roku 1800 až po třetí říši, osvědčené více než 30 lety existence. Katalog Jörga Nimmerguta v Německu známý jako „OEK“ je jediným katalogem od A po Z z období od roku 1800 po třetí říši. Obsahuje celkem 4100 čísel v aktuálním ocenění, z toho 615 čísel k třetí říši a 1340 barevných obrázků. Díky spolupráci významných sběratelů, aukčních domů a obchodníků už dlouho „OEK“ naplňuje požadavek „od sběratele pro sběratele“ a sleduje aktuální vývoj na trhu. Preis: 39,80 EUR

Cena pro Vás je 949,- Kč

Katalog si můžete objednat přes objednávací kupón na adrese redakce nebo na tel.: 261 214 379.

Budova banky dnes

Ve zvláštní čínské správní zóně Hongkongu odnepaměti nevydává bankovky centrální banka, ale soukromé banky. V průběhu staletí zde bylo zakládáno a později rušeno mnoho bank, dnes jsou zde Bank of China, Standard Chartered Bank a Hongkong Shanghai Banking Corporation (HSBC). Tento článek se zabývá bankovkami HSBC, přesněji řečeno budovami banky, které jsou na bankovkách vyobrazeny.

HSBC otevřela své brány v roce 1865 v Hongkongu. Zakladatelé této banky chtěli využít vlnu růstu asijského obchodu, a tak v nové královské kolonii Hongkong otevřeli banku. Banka se během let rozrůstala a velice se jí dařilo. Nedostatek prostoru v bankovní centrále, jež byla postavena v roce 1886 a brzy si našla cestu k bývalým bankovkám HSBC, během třicátých let stále znatelnější. Prostor byl a stále je nejcennějším statkem v Hongkongu. Není proto divu, že obyvatelé Hongkongu nikdy nebyli zvláště sentimentální nebo ohleduplní k historické zástavbě. Nejdůležitější byly peníze a principy Feng Shui. Budova radnice vybudovaná teprve v roce 1869 a stará budova banky byly strženy a na jejich místě postavena na tehdejší dobu obrovská správní budova ve stylu chicagské školy. Byla tak obrovská, že dlouhou dobu to byla nejvyšší budova mezi Káhirou a San Franciskem. Banka byla na svou centrálu tak pyšná, že její obrázek byl na všech bankovních vydáních od

Budovy Hongkong & Shanghai Bank na bankovkách

roku 1932 až do devadesátých let. Vše je pomíjivé a další rozvoj banky způsobil, že v osmdesátých letech byl prostor znovu nedostatkovým zbožím. Banka začala rozdělovat oddělení po celém ostrově. Tomuto stavu se rozhodla učinit konec v roce 1978 a původní budovu nechala zbourat. Musela se vytvořit nová centrální budova banky. Architektem nebyl nikdo menší nežli Sir Norman Foster. Při stavbě budovy nehrály peníze velkou roli. Když se v roce 1985 nová budova otvírala, jednalo se tehdy o nejdražší budovu na světě se stavebními náklady 5,2 mld. hongkongských dolarů čili 500 mil. euro. Vzhledem k velkému časovému tlaku při realizaci projektu byly velké části zhotoveny předem po celém světě. Ocelové konstrukce byly dodány z Velké Británie, hliníkové

obklady a stropní konstrukce z USA, zatímco velké díly vnitřního vybavení byly dodány z Japonska. Ale dnes budova opět praská ve švech...

Roku 1985, zároveň s otevřením nového objektu, byla dána do oběhu nová série bankovek s motivem nové budovy. Tato tradice platila do roku 2000. Dnes budova viditelně z bankovek HSBC zmizela, nahradily ji jiné významné stavební objekty v Hongkongu. Motiv bronzového lva, který již od roku 1930 budovu banky stráží, na bankovkách stále najdeme. Kdo se podívá pozorně, zjistí, že věž banky HSBC zcela z bankovky nezmizela, najdeme ji ve vodoznaku aktuálního vydání.

Sebastian Strobl

Budova banky na plakátu v době japonského obsazení za 2. světové války

Aktuální budova na bankovce z devadesátých let

Bankovní budova na bankovce ze sedmdesátých let

Krádež!

Spolková tiskárna v berlínské ulici Oranienstraße postavená na konci šedesátých let (foto autor)

Tiskárny bankovek, ať státní nebo soukromé, jen nerady připouští, že jim byly ukradeny cenné tiskoviny, neboť takové případy samozřejmě zrovna nepřispívají k jejich dobrému jménu. Kde existují bezpečnostní pravidla, jakkoliv přísná a promyšlená, existují také způsoby jak je obejít. Ovšem to se stává relativně zřídka. Přesto několik takových příkladů můžeme uvést. Sběratelé poštovních známek tak např. znají potištěné, zastřižené známky se zoubkováním nebo dokonce zcela bez zoubkování z proslulé série „stavby“ z doby po měnové reformě 1948, které jsou na trhu již několik desítek let. Zcizený tiskařský zmetek byl vystřižen nůžkami z archu nebo nejprimitivnějším způsobem šicím strojem vytvořeno zoubkování, aby se známky daly použít ke škodě pošty. Takové makulatury byly propašovány na sběratelský trh a dodnes se objevují na aukcích.

Na přelomu šedesátých a sedmdesá-

tých let se udály dva zcela netypické případy, a sice ve dvou tiskárnách s nejlepší pověstí na světě. V americké Státní tiskárně Bureau of Engraving and Printing ve Washingtonu, D.C. a ve Spolkové tiskárně v Berlíně.

James Landis, zloděj z Washingtonu, D.C.

Píše se rok 1953. Černoch James Landis, doposud bezúhonný občan a pilný zaměstnanec, pracuje ve Státní tiskárně ve Washingtonu. Čerstvě vytištěné dvacetidolarové bankovky nosí k balicímu stroji, ve kterém jsou svazky 4000 bankovek vázány lepenkovou páskou, přes níž se upevňuje pružná kovová páska. Tyto „cihličky“ se pak balí do pevného hnědého papíru a opatří se etiketou, která vedle údajů o počtu a celkové hodnotě ve výši 80 000 dolarů dále uvádí údaje o datu tisku, sériové označení „1950 A“, označení Federal Reserve Bank, do které jsou bankovky určeny a průběžná kontrolní čísla

obsažených bankovek. Balíčky peněz pak srovná do speciálního přepravního vozu a odveze je do meziskladu, kde zůstávají do té doby, než je na pokyn od příslušné Reserve Bank jiný zaměstnanec dopraví do trezoru k uskladnění.

James Landis již před několika týdny vymyslel plán. Neodolal svodům miliónových hodnot, které mu každý den procházeli pod rukama a pokusil se přes nejprísnejší bezpečnostní opatření ukrást dva cenné balíčky. rozhodl se, že svůj plán uskuteční v posledních dnech starého roku a ze svého úředního zaměstnání si udělá soukromý vedlejší byznys.

O víkendu nastříhal doma obyčejné bílé papíry v požadovaném množství ve formátu dolarových bankovek a vytvořil z nich dva balíčky, každý se 4000 kusy. Propašovat oba balíčky s atrapami do tiskárny byla první překážka, kterou musel zvládnout. Všechno, co si zaměstnanci státní tiskárny chtějí přinést nebo odnést,

musí být podle předpisů přísně zkontrolováno. Tiskárna Bureau of Engraving and Printing najala vlastní hlídače, kteří byli zodpovědní za kontrolu u vchodu a za bezpečnost v celém objektu tiskárny.

Landis kromě štěstí disponuje i notnou dávkou odstupu. Když ráno ve středu 30. prosince 1953 nastupuje do služby, jde ke strážní budce, jako by se chtěl nechat zkontrolovat. Pak předstírá, že čeká na nějakého kolegu a v nestřeženém okamžiku pokládá papírovou tašku s oběma balíčky za otevřené dveře strážnice. Čeká na vhodnou příležitost, a ta přichází dříve, než by čekal. Když strážník krátce hovoří se dvěma jinými zaměstnanci a kontroluje jejich tašky, Landis bere svou tašku a rychle se zařadí mezi ostatní zaměstnance a pracovníky, kteří již kontrolou prošli.

Tašku uloží nepozorovaně do nádoby na odpad, která stojí na chodbě, kde se nachází skříňky zaměstnanců. Landis se převleká do pracovního oděvu a přesně nastupuje do služby. Jeho první úkol toho dne je odvézt vozík se svázanými bankovkami k baličce. Ze zkušenosti ví, že proces balení dodaného množství bankovek bude trvat asi 20 minut, během kterých jej nikdo nebude postrádat. Landis přiváží do místnosti, jež slouží jako mezisklad, další vozík se zabalenými bankovkami. Z vozíku bere dva balíčky s dvacetidolarovými bankovkami a nepozorován odstraňuje etikety z těchto balíčků tak, aby mohl odstranit balicí papír a lepenkovou a kovovou pásku, které bude ještě potřebovat. Bankovky v celkové hodnotě 160 000 dolarů naskládá do dvou papírových tašek, jež za tímto účelem od začátku služby nosí u sebe. Tašky umístí do skříňky a tu zamkne. Má zase štěstí, protože si jej nikdo nepovšimne. 20 minut uběhlo a nastal čas pokračovat v práci. Jak předpokládal, jeho nepřítomnosti si nikdo nevšiml. Zbytek statisíců dolarů z dopoledne řádně vozík po vozíku přemisťuje ke stroji, který je balí do cihliček a následně je odváží do meziskladu. Nemůže se dočkat polední pauzy, protože ve vlastní věci potřebuje zařídit několik důležitých věcí. Okamžitě po začátku polední přestávky jde Landis ke kontejneru na odpadky,

Přepravní vozík v tiskárně Bureau of Engraving and Printing se zabalenými bankovkami. Z takového vozíku ukradl Landis zabalené dolarové bankovky. Snímek pochází shodou náhod přesně z doby krádeže v prosinci 1953.

ve které si ráno schoval nastříhaný, prázdný papír. Vyndá oba bezcenné balíčky, převáže je lepenkovou a kovovou páskou, zabalí je do papíru s nalepenou etiketou. Navenek se oba balíčky neliší od zabalených pravých dolarů. Podaří se mu oba balíčky s atrapami dát na plný vozík

s bankovkami, který odváží v rámci pracovního úkolu do meziskladu.

V 16:00 hodin toho dne končí James Landis službu. Jde ke své skříňce, převleče se, a aniž by si toho někdo všiml, vytahuje jednu ze dvou papírových tašek, které obsahují

Dvacet dolarů, série 1950 A. Dvě cihličky po 4000 kusů bankovek ukradl James Landis z americké státní tiskárny. Po jejich znovunalezení byly zničeny. Bankovky nesly podpisy Ivy Baker Priest (pokladní USA 1953–1961, úřad, který v USA od padesátých let tradičně obsazují ženy) a ministra financí George M. Humphreyho.

James Landis a jeho zoufalá manželka bezprostředně po oznámení rozsudku v květnu 1954.

bankovky. Taška obsahuje dvacetidolarové bankovky v hodnotě 128 000 dolarů. Landis věří, že takové množství bankovek pronese kontrolou najednou. Do tašky položí špinavou pracovní bundu a navrch své pracovní kalhoty. Druhá taška s 32 000 dolary zůstává prozatím ve skříňce. Nyní se blíží nejnebezpečnější část jeho plánu, musí pronést riskantní náklad ven. Podaří se to opět snáz než čekal. Krátce před kontrolou vytáhne špinavé kalhoty z tašky a spolu s otevřenou taškou, ve které je bunda, je ukazuje bez vyzvání hlídači, který jen souhlasně kývne, řekne „okay“ a mávne rukou. 120 000 tisíc zcizených dolarů pod bundou si nevšimne. Mezitím provádí příslušní úředníci v trezorové místnosti obvyklou bezpečnostní kontrolu po skončení směny. Počítají se všechny balíčky bankovek zhotovené ten den a ověřuje se jejich úplnost. Vše je v pořádku, žádný nechybí, není důvod k jediné reklamaci. Nikdo zatím netuší, že se mezi „cihličkami“ ve vícečetně zajištěné trezorové místnosti vyskytují dva balíčky se „slepými“ bankovkami. James Landis uvažoval správně, díky zdánlivě správnému počtu balíčků s penězi získává jistý časový náskok.

Následující pracovní den se Landisovi dokonce podaří propašovat z tiskárny

i druhou tašku se zbytkem ukradených peněz. A tak se oslavuje. Jeho žena Mamie, které o svém záměru nic neřekl, mu vše vyčítá a nařizuje mu, aby ukradené peníze z bytu okamžitě zmizely. Landis jde ale předtím dne 4. ledna 1954 jako vždy do práce do státní tiskárny. Toho dne jsou ale jeho papírové balíčky objeveny.

Dva Landisovi spolupracovníci zodpovědní za uskladnění v hlavním trezoru dávali balíčky peněz dodané v posledních dnech do regálů. Vtom Arnold Davis potězká v jedné ruce originální balíček a v druhé ruce Landisův balíček. Okamžitě si všimne, že balíček v pravé ruce je o něco lehčí než ten ve druhé ruce. Ve stejnou chvíli narazil také druhý zaměstnanec na balíček s nižší hmotností. Zavolají kontrolora, který obě cihličky otevře a při pohledu na bílý papír strne. Neprodleně je spuštěna pohotovost, nikdo nesmí ven ani dovnitř. Detektivové ze Secret Service a hlídka z ministerstva prohledávají veškeré prostory, vyslyšají všechny zaměstnance z příslušného oddělení. Jedná se o velký počet zaměstnanců, a jelikož Landis dnes nepřišel na řadu, může jít jako ostatní kolegové, kteří ještě také nebyli u výslechu, domů.

Ukradené bankovky naskládá do

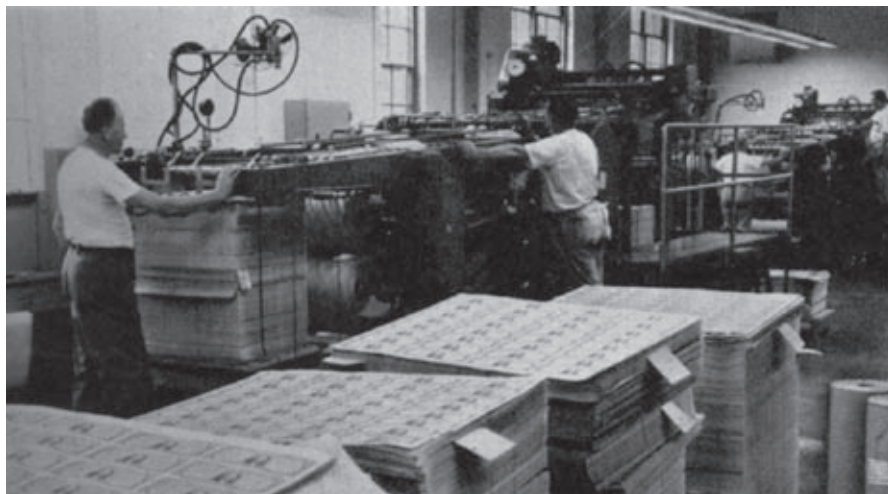
kovové krabice a odjíždí na farmu ke svému tchánovi Williamu Grantovi do Middleburghu ve Virginii. Požádá tchána, aby krabici ukryl, a když chce Grant znát důvod, řekne mu okolnostmi donucený Landis pravdu. Po delším zvažování tchán nakonec souhlasí, není to pro něj ale vůbec jednoduché. Celý život byl poctivým a čestným mužem a nemínil se v žádném případě do této události zaplést, i když se jedná o zetě. Také nechce, aby do toho byla zapletena jeho dcera. Po bezesné noci plné nej-různějších myšlenek je nakonec tak rozrušený, že se bojí, že má srdeční záchvat. Přivolaný lékař mu dává injekci na uklidnění, takže nyní může uvažovat jasněji. Zavolá známému policistovi Sergeant Secristovi z Policie státu Virginie, který okamžitě na farmu posílá hlídku. Ta krabici s penězi zajistí a informuje dále Secret Service ve Washingtonu.

James Landis je další den ráno zatčen ve svém bytě. Zprvu zapírá, ale když se dozví, že jej zradil tchán, přiznává se. Dne 3. května 1954 je odsouzen k osmi letům vězení a pokutě 10 000 dolarů.

Ukradené dvacetidolarové bankovky jsou bankovkami Federální rezervní banky v New Yorku s čísly B 90236001 A – B 90240000 A a B 90252001 A – B 90256000 A. Všechny se zajistí, neboť byly předmětem kriminálního činu, nevrací se zpátky do skladu, ale zlikvidují a nahradí se nově vytištěnými bankovkami s jiným číslováním.

Skandální krádež v berlínské čtvrti Kreuzberg

O deset let později dojde také v respektované Spolkové tiskárně, státní tiskárně bankovek a cenin Spolkové republiky v berlínské ulici Oranienstraße, ke krádeži. Začátkem října 1964 vychází na základě mnohých kontrol najevo, že zmizel kompletní arch se 24 bankovkami o hodnotě 50 DM. Na bankovkách ovšem chybí obě červená kontrolní čísla. Arch se tedy mohl ztratit pouze mezi posledním procesem tisku a nanášením čísel. Krádež ovšem nikdo nepovažuje vzhledem k perfektnímu bezpečnostnímu systému za pravděpodobnou. V tiskárně panuje rozruch, ale nedaří se vysvětlit, jak mohl zmizet celý

Tisk dolarových bankovek se v té době prováděl tzv. metodou wet-intaglio –, tzn. na navlhčeném papíru. Následně se bankovky zalisovaly. Na obrázku jsou naskládané čerstvě vytištěné archy jednodolarových stříbrných certifikátů.

Pokoušení bylo pro tiskaře příliš velké. V roce 1964 ukradl arch se 24 kusy padesátimarkových bankovek, které nově vyšly před dvěma roky

arch. Po marném hledání se má nakonec za to, že se arch nedopatřením dostal mezi makulatury a byl s nimi i spálen.

Dne 19. listopadu je v Berlínské zemské ústřední bance při kontrole bankovek nalezena zvláštní bankovka. Padesátimarková bankovka je sice zaručeně pravá, ale kontrolní čísla byla napsána rukou červeným inkoustem. V Německé spolkové bance samozřejmě vědí, že v tiskárně bankovek v Berlíně se před nedávnem ztratil arch s padesátkami. Je ale zřejmé, že nebyl nedopatřením zničen, jak se předpokládalo, ale ukraden! Zloděj opatřil první bankovku rukou psanými čísly a uvedl do oběhu. Tato zpráva ve spolkové tiskárně způsobí pozdvižení. Po krátkém ověřování se zjistí, že jde o bankovku vystřiženou nůžkami z chybějícího archu. Okamžitě se kontaktuje kriminální policie. První vyšetřování ukazuje, že

zloděj musí být zaměstnancem tiskárny, neboť cizí osoby nemají do úseku, kde se vyrábí bankovky, přístup a v uvedené době se ani neuskutečnila žádná oficiální, schválená návštěva. Další vyšetřování probíhají komplikovaně. Vyšetřování ze 7. prosince je bezvýsledné. Ani výsledky dotčených zaměstnanců nepřinášejí do práce vyšetřovatelů nějaký posun.

Mezitím se objevují další bankovky s namalovanými čísly. Jedny berlínské noviny informují, že exemplář jedné bankovky obdržel zákazník na poště, když si vybíral peníze ze spořitelni knížky. Z právního hlediska sice nejsou ukradené bankovky bankovkami, protože je Spolková banka nikdy nedala do oběhu, ale ani – bez ohledu na číslování – padělky, proto se majitelům podařilo vyměnit je za „úředně kompletní“ bankovky.

Ani několikátý denní tajně pozorová-

vání zaměstnanců na úseku výroby bankovek (o kterém ovšem většina dotčených věděla, protože na tomto relativně malém úseku se nedaří provádět jej tak, jak by to bylo nutné) nevede k výsledku. Teprve když se zhruba po roce objeví padesátimarková bankovka a podaří se vystopovat její cestu až po místo vzniku, je zloděj odhalen. Jde o zaměstnance u tiskařského stroje, který je okamžitě propuštěn. Vedení spolkové tiskárny upouští od trestního oznámení, neboť systém bezpečnostní kontroly měl krádež vlastně znemožnit, zde ale asi v důsledku nedostatečné kontroly selhal.

Nové a ještě přísnější kontrolní mechanismy do budoucna zamezí opakování podobného případu.

Karlheinz Walz

 ČESKÁ MINCOVNA

Výhradní
dodavatel
oběžných
a pamětních
mincí pro
Českou
národní banku.

www.mint.cz

tel: 483 513 111, 483 513 262

fax: 483 513 708

e-mail:

mince@jablonxgroup.com

Aktuální zprávy pro sběratele bankovek

Egypt

Bankovka 5 liber existuje také s datem 18. 2. 2007, prvním známým datem pro rok 2007 s tímto nominálem. Motiv ani signatura nebyly změněny, takže na lícové straně je jako v minulosti mešita Ibn a na rubové straně motiv každoroční velké vody v řece Nilu. Bankovku opatřil podpisem Faruk Abdel Báki el Okdah. Hodnota kurzu je 0,62 euro za 5 egyptských liber. *Ronny Hick*

Bermudy

Bermuda Monetary Authority uvedla do oběhu varianty bankovky 50 dolarů.

Tato bankovka s motivem shodným s WPM-54 z roku 2000 má v oběhu nahradit pamětní vydání z roku 2003 (WPM-56). Byly změněny tři detaily, zaprvé nové datum 7. 5. 2007, za druhé má bankovka novou kombinaci podpisů, kterou tvoří podpisy předsedy a ředitele a za třetí byla použita sériová předpona D/3.

Hodnota kurzu je 34,07 euro za 50 bermudských dolarů. *Ronny Hick*

Kostarika

Kromě již déle známé bankovky 10 000 kolonů s datem 14. 9. 2005 existují také hodnoty 2000 a 5000 kolonů stejného data.

Po srovnání s WPM-265 (2000 kolonů 1997) popř. WPM-266 (5000 kolonů 1996) nebyly zjištěny změny motivů. Standard Catalog of World Paper Money také neuvádí nejnovější údaje, neboť některé nové údaje zatím nebyly zpracovány.

Obě signatury jsou nové. Bankovka 2000 kolonů z roku 2005 používá písmeno série A, bankovka 5000 kolonů 2005 písmeno C.

Hodnota kurzu je 6,83 euro za 5000 kostarických kolonů.

Dánsko

Bankovky 50, 100 a 200 dánských korun existují i s novějšími daty než udává stále aktuální katalog.

Bankovky 50 korun z roku 2006, 100 korun z roku 2007 a 200 korun z roku 2004 byly podrobeny kontrole. Dánské bankovky mají na lícové straně dvě čísla. Vlevo nahoře na lícové straně je kontrolní číslo a nahoře ve střední části, rovněž na lícové straně je sériové číslo, ve kterém je zakódován rok vydání, třetí a čtvrtý znak šestimístné kombinace čísel a písmen jej udává jako desítkový nebo jednotkový rok. U padesátky je to např. „B0062A“,

z čehož lze rozpoznat rok 2006.

Grafické zpracování všech tří bankovek se nezměnilo, takže by se zařadily jako varianty WPM-60 (50 korun), WPM-61 (100 korun) a WPM-62 (200 korun).

Hodnota kurzu je 13,42 eur za 100 dánských korun.

Dominikánská republika

Nejvyšší nominál karibského státu je bankovka hodnoty 2000 pesos oro, která se vyskytuje nejen s letopočtem 2002, ale i 2003.

Motivy nebyly při srovnání s WPM-17 změněny. Jedna změna se týká pravé signatury „Secretario de Estado de Finanzas“, která byla použita i na jiných hodnotách z roku 2003. Levý podpis „Gobernador del Banco Central“ se nezměnil.

Hodnota kurzu je 40,23 euro za 2000 dominikánských pesos. *Ronny Hick*

Haiti

V roce 2004 dala Banque de la Republique d'Haiti do oběhu celou sérii bankovek od 10 do 500 gourde, které mají připomenout 200 let trvání haitského státu. Vedle známých osobností z historie ostrovního státu byly na rubových stranách zobrazeny různé pevnosti.

Kuriózně působilo dvojjazyčné provedení těchto bankovek, neboť texty byly napsány nejen ve francouzštině, ale také v kreolštině.

Velkým překvapením v loňském roce bylo, když se bankovka 10 gourde objevila také s letopočtem 2006. Překvapení se opakuje i letos, neboť bankovka 250 gourde, ze které se mezitím stala až třetí nejvyšší hodnota, byla spatřena i s letopočtem 2007 a někteří prodejci se již dokonce chystají ji prodávat.

Bankovka nebyla až na letopočet změněna, takže jako u vydání WPM-276 z roku 2004 najdeme na její lícové straně Jean-Jacques Dessalines a pevnost Decidé na rubové straně.

Hodnota kurzu je 4,66 euro za 250 haitských gourde. *Ronny Hick*

Honduras

Bankovka 10 lempir existuje také s datem 13. 7. 2006. Motivy bankovky jsou shodné jako u předchozích vydání od roku 2001, na lícové straně Kabanás a na rubové straně univerzitní město, v katalogu uvedeny pod WPM-86.

Hodnota kurzu činí 0,37 euro za 10 honduraských lempir.

Hongkong

Bankovka 20 dolarů z Bank of China existuje ve vydání s datem roku 2007, konkrétně 1. 1. 2007. Oproti vydáním z roku 2003 a 2005 se motivy ani podpisy nezměnily.

Hongkong and Shanghai Banking Corporation (další soukromá banka v Hongkongu s emisním právem) dala do oběhu bankovky 20 a 50 dolarů s datem 1. 1. 2007. Stejně jako u vydání z roku 2006 zní podpisový titul Executive Director. Motivy bankovky ani bezpečnostní znaky se nezměnily.

Hodnota kurzu činí 4,42 euro za 50 hongkongských dolarů.

Indie

Obě nejvyšší bankovky 500 a 1000 rupií obíhají v další, dosud neznámé variantě. Obě pocházejí z roku 2007 a hlubotisk kontrolního čísla neobsahuje dodatečné písmeno.

Stejně jako motivy zůstávají i podpisy (Y Venugopal Reddy) nezměněné.

Kurzová hodnota je 17,18 euro za 1000 indických rupií. *Ronny Hick*

Izrael

Bankovka 50 nových šekelů existuje také s ročníkem 2007.

Jako u varianty z roku 2006, která ještě není v „SCWPM“, je na této bankovce nová kombinace podpisů. Oba podpisy jsou nové. Ve srovnání s WPM-60 nebyly motivy bankovky změněny.

Hodnota kurzu je 9,48 euro za 50 izraelských šekel. *Ronny Hick*

Kolumbie

Oba nejvyšší nominály jihoamerické republiky, bankovky 20 000 a 50 000 pesos existují také s daty roku 2006: 20 000 pesos s datem 5. 2. 2006 a 50 000 pesos s datem 6. 2. 2006.

Ve srovnání s WPM-454 a WPM-455 nedošlo ke změně motivů.

Hodnota kurzu je 17,91 euro za 50 000 kolumbijských pesos. *Ronny Hick*

Severní Irsko

Dvě koncesované cedulové banky v Severním Irsku doplňují datumové varianty. Z Bank of Ireland pochází bankovka 50 liber s datem 5. 4. 2004 a z Ulster Bank Limited 10 liber s daty 6. 1. 2004 a 1. 1. 2006.

Ztvárnění bankovky z „BoI“ se neliší od WPM-77. Na lícové straně je stále bankovní pečť a sešití Hybernie se znaky šesti provincií Severního

Irska a na rubové straně Královská univerzita v Belfastu.

Ani zelená desetilibrovka z Ulster Bank nevykazuje žádné změny, co se týče motivů. Může být pokládána za variantu WPM-336.

Obě bankovky podepsal McCarthy ve funkci Group Chief Executive.

Hodnota kurzu je 13,24 euro za 10 britských liber.

Ronny Hick

Skotsko

Clydesdale Bank PLC jako jedna ze tří cedulových bank ve Skotsku dala do oběhu upravenou verzi své bankovky 50 liber. U bankovky s datem 9. 1. 2006 byla provedena změna v návrhu lícové strany, je zde navíc logo banky. Změnila se rovněž signatura, bankovku podepsal David Thornburn jako Chief Operating Officer.

První předponu tvoří „A/CC“, jež byly použity již u WPM-225b (vydání z 25. 4. 2003). Bank of Scotland dodatečně doplňuje vydání tří dosud nezmíněných variant. Jde o poslední kusy, které byly vydány ještě před vydáním nově vytvořené série ze 17. 9. 2007: bankovky 10, 50 a 100 liber s datem 1. 1. 2006. Bankovky s nezměněnými motivy podepsali Dennis Stevenson a Colin Matthew.

Poslední známé sériové předpony tak jsou „FX“ pro 10 liber, „AD“ pro 50 liber a „AB“ pro 100 liber.

Hodnota kurzu činí 13,24 euro za 10 liber.

USA

Peníze nebo život – Dáblova dílna

Padělatelské drama z koncentračního tábora Sachsenhausen vyznamenáno Oscarem!

Dostat Oscara je asi největší sen každého filmo-

vého tvůrce. Tento sen se na konci února 2008 splnil rakouskému scénáristovi a režisérovi Stefanu Ruzowitzkemu, hercům Karlu Markovicsovi a Augustu Diehlovi a všem ostatním, kteří se podíleli na tvorbě filmu Padělatelé (v českých kinech uvedený pod názvem Dáblova dílna).

Hollywood tak za sebou vyznamenal dva filmy o tmavých kapitolách novější německé historie nejprestižnější cenou v branži, v roce 2007 drama Život ostatních a nyní snímek Padělatelé. Tento film zastřešený světoznámou postavou o přísně tajném padělání peněz národních socialistů během 2. světové války v koncentračním táboře Sachsenhausen severně od Berlína vzbudil pozornost již na Berlinale 2007. Film vypráví o akci „Bernhard“, kterou během 2. světové války organizoval Říšský bezpečnostní úřad, pojmenovanou po veliteli hauptsturmführeru Bernhardu Krügerovi. Film produkovala společnost Wiener Aichholzer Film a točilo se v Postupimi – Babelsbergu, Vídní a jejím okolí a v Monte Carlu.

Scénář volně vychází z dokumentu „Dáblova dílna“, který po 2. světové válce vytvořil vězeň Adolf Burger, Slovák narozený v roce 1917, kterého nacisté donutili k padělání bankovek. V Praze žijící bývalý knihtiskař s vězeňským číslem 79161 loni v rozhovoru s vydavatelem uvedl, že scénář filmu Dáblova dílna se čtyřikrát přepracovával, než všechno sedělo. Nepřipustil nic, co by jakkoliv přispělo ke vzniku nějaké legendy. Nyní je potěšen tím, že se konečně s událostmi, jež se staly před více než 60 lety, seznámí širší publikum. Burger, jehož mladá žena byla v Osvětimi zavražděna, považuje za naprosto nezbytné brojit proti zapomenutí a pokusům o bagatelizování národního socialismu a jeho zločinů. Po válce akce

Koncentrační tábor Sachsenhausen, blok 18 v červnu 1945 s deskou na stolní tenis, která je zachycena ve filmu. (snímek sovětského fotografa).

„Bernhard“ nikoho kromě historiků a sběratelů bankovek a známek nezajímala, to je ale již minulost, nyní se stala námětem pro film.

Burger popisuje, že grafici, tiskaři, rytci, specialisté na výrobu papíru a jiní odborníci dovezení do Sachsenhausenu byli v neustálé obavě ze smrti donuceni k padělání obrovského množství britských liber v nerozeznání od pravých. „Byli jsme postaveni před volbu – peníze nebo život, proto jsme se snažili prodlužovat pokusy s barvami a papíry, rytí tiskařských desek, tisk a ostatní práce, nic jsme také neopomenuli, abychom si zachránili život.“

Vězni v blocích 18 a 19 se zvláštním bezpečnostním zajištěním byly dříve zaměstnáni v oboru grafiky nebo měli profesně jako bankéři nebo směnárníci něco společného s penězi. Podle Burgera byl mezi donucenými politickými vězni pouze jeden kriminálník, a sice člověk, který ještě před válkou neslavně proslul jako padělatel a v posledních měsících války byl nasazen na padělání dolarových bankovek. Falešné librové bankovky k nerozeznání

Velký počet vězňů, kteří museli projít bránou s cynickým heslem „Arbeit macht frei“, přišlo do Sachsenhausenu o život.

Adolf Burger 1992 s falešnou librovou bankovkou před baráky pamětního místa Sachsenhausen.

od pravých, s dokonalým vzhledem použitých a starých bankovek, měly poškodit britské hospodářství. Kromě toho disponovali padělky němečtí agenti ve Velké Británii a uskutečňovali s nimi zbrojařské obchody.

Jak vyplývá z Burgerovi knihy i filmu, chovali se dozorcí k vězňům převeleným na padělatelskou práci jinak než k ostatním vězňům. Ubytovaní v barácích 18 a 19 dostávali lepší jídlo než ostatní vězni mimo padělatelskou dílnu. Když se šlo jednou týdně pod sprchu, byli všichni ostatní vězni v táboře zavření, protože nikdo neměl vidět, že tam existovala privilegovaná skupina pověřená tajným úkolem. Vězňům z akce „Bernhard“, jak je vidět i ve filmu, nebyly stříhány vlasy, a dozorcí je příležitostně

oslovili „pane“ nebo „Vy“. Někdy dokonce byly za přítomnosti dozorců pořádány kabaretní večery.

I přes jistá ulehčení bylo vězňům jasné, že jako zasvěcení do tajemství přijdou o život, jakmile splní úkol, a tak se cítili mizerně. Krátce před osvobozením tábora byly práce zastaveny, stroje rozebrány a stopy po akci „Bernhard“ zahlazeny. Adolf Burger a jeho kamarádi měli štěstí, protože přežili přeložení v posledních dnech války ze Sachsenhausenu do Mauthausenu a odtud do Ebensee.

Po válce mnoho vězňů z koncentračních táborů o svých zážitcích vypovídalo nebo o nich psalo, jedním z nich byl Adolf Burger. „Přežil jsem proto, abych jako svědek především mladé generaci vysvětloval nesčetné zločiny na-

cistů. To byl impuls k napsání knihy, a proto také vítám, že byl podle ní natočen tento film. Zločiny národních socialistů se nesmí nikdy opakovat, každé jejich zamlčení a bagatelizování je nemorální. Varuji lidstvo před ideologií zločinného vraždění, která se ještě nebo již opět v této nebo jiné formě a v tom či jiném regionu naší zeměkoule objevuje. Nesu odpovědnost za to, abych o tom hovořil a proto žij,“ řekl Burger.

V Sachsenhausenu se nepadělaly jen librové a dolarové bankovky, ale také pasy (a jiné dokumenty) a peníze, které měli poškodit ekonomiku osvobozené Jugoslávie. Dále zde byly vytvořeny především filatelisty vyhledávané poštovní propagandistické známky, s nimiž se nacisté v Anglii a jiných nepřátelských státech pokoušeli vytvořit náladu proti antihitlerovské koalici a údajnému židovsko-bolševickému světovému spiknutí. S malým úspěchem, neboť známky shozené na nepřátelské vojáky a do velkých měst v nepřátelských zemích s vyobrazením krále Jiřího VI. pod korunou ozdobenou Davidovou hvězdou nebo s portrétem Stalina namísto královny nesplnily propagandistický záměr, zaujaly ale sběratele známek, kteří o tyto kuriozity usilují a jimiž se zabývají některé historické průzkumy.

V pamětním místě Sachsenhausen u Oranienburgu, které bylo otevřeno v roce 1961 a před několika lety nově zrestaurováno, jsou vystaveny vedle mnoha jiných dokladů o nacistických zločinech také dokumenty o akci Bernhard, kromě jiných také ony padělky, které i experti jen těžko rozeznávají od pravých bankovek.

Helmut Caspar

Poznámky redakce

Rakousko-německý film Padělatelé vytvořený v Babelsbergu je ostatně vhodný nejen pro zájemce o historii a sběratele bankovek. To, že další film z temnější kapitoly německé historie obdržel Oskara, ačkoliv třeba „Zánik“ vyšel naprázdno, pravděpodobně souvisí v neposlední řadě také s americkým pohledem na věc. Pro členy Akademie muselo být více než lichotivé, že film opakovaně rozehrává výjimečnou roli amerického dolaru a jeho obtížného padělání. Nejen sběratelé bankovek ale vědí, že to má málo společného s realitou. Dolar je stále měnou, která se falšuje nejvíce na světě. Jaký div, když za 100 let nebyl vybaven důslednou ochranou. Bankovky ze zemí třetího světa jsou dnes lépe chráněny před paděláním než dolarové bankovky z USA.

Dnes jednadvadesátiletý Adolf Burger, který přežil nejen národní socialismus a jeho tábory, ale po válce také našel odvahu připomenout ve „Zprávě proti zapomenutí“ největší padě-

Falešná pětilibrová bankovka z Bank of England z koncentračního tábora Sachsenhausen s podpisem Adolfa Burgera a s letopočtem 1944 (sbírka Haney).

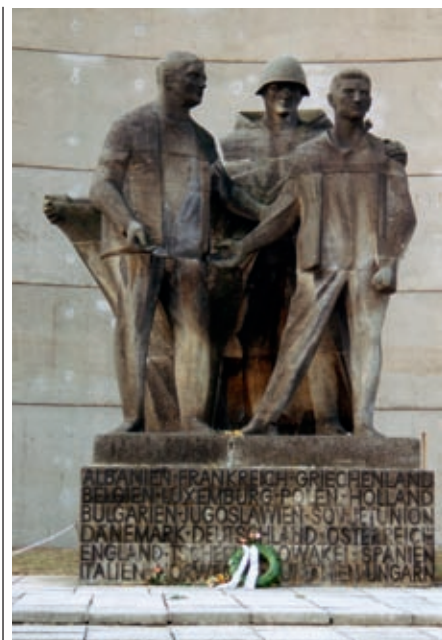
Adolf Burger dne 21. 1. 2008 v Paříži.
(foto: Thierry Caro)

latelskou akci na světě, si zaslouží vyslovení velkého uznání.

„Ideologie brutálního vraždění“ (A. Burger) bohužel tzv. osvobozením tábora Rudou armádou neskončila. Byl by to jen jednostranný pohled na historii, varování při vzpomínce obětí jen vlašné a vytvořená polopravda nako- nec zneužitelná pro manipulaci, kdybychom historii – stejně jako si numismatik prohlíží me- daili – nehodnotili i z druhé strany, abychom ji skutečně pochopili. Faktem je, že koncent- rační tábor Sachsenhausen osvobodili vojáci země, ve které zahynulo v táborech více lidí než kdekoli jinde na světě. Stalinistickému teroru se dnes připisuje více než 30 mil. obětí v koncentračních táborech, při čistkách nebo monstrprocesech.

Faktem je, že nemálo vězňů patřilo v kon- centračních táborech ke skupinám, které byly pronásledovány jak nacisty tak stalinisty, a i po osvobození byli vězněni.

Zbývá jen dodat, že kniha Ďáblova dílna je k dispozici i v češtině.

Památník postavený v roce 1961 k osvobození tábora Sachsenhausen sovětskou armádou.

Mince z římské mincovny v Alexandrii

Nový katalog autorů Kampmann/Ganschow

V egyptském peněžnictví se používala vlastní měna. To zna- mená, že v tamním peněžním oběhu směla být výhradně

místní měna. Tento systém převzali také Římané. Tzv. „alexandrijské mince“ pojmenované podle místa ražby byly jako jediné platidlo v provincii vydávány stejně pravidelně jako mince v Římské mincovně.

Ursula Kampmann a Thomas Ganschow, autoři mnoha od- borných článků na téma antické mince v renomovaných odborných časopisech, v tomto katalogu představují celé spektrum mincí z římské mincovny v Alexandrii, od počátků za Augusta od roku 30 př. Kr. až po ražby za Domitia Domitiana (297 – 298 n. Chr.). Zabývají se zvláštnostmi a hodnotí mince podle běžných stupňů zachovalosti. Nový standardní katalog o alexandrijských mincích obsahuje 440 stran, má formát 17 x 24 cm, pevná vazba, kvalitně šitá, cena 49,90 Euro.

Cena pro Vás je 1099,- Kč

Katalog si můžete objednat přes objednávací kupón na adrese redakce nebo na tel.: 261 214 379.

2008 standardní katalog světových mincí

3 DVD, od roku 1801 - dnes, Verze 2008, 3760 stran, 13,5 x 19 cm, 82750 obrázků

Známe a celosvětově citované katalo- gy „Krause World Coins“ na 3 DVD. Všechny stránky a obrázky ze tří katalogů jsou nyní v dostupném formátu PDF. V souborech formátu PDF jsou všechny světové mince

od roku 1801 po současnost. V aktuálním ocenění v několika stupních zachovalosti a s obrázky, které jsou většinou v originální velikosti. Pdf soubory je také možné tisknout. Práci s tímto obsáhlým dílem na tech DVD usnadňuje funkce vyhledávání.

Preis: 85,00 EUR

Cena pro Vás je 1989,- Kč

Katalog si můžete objednat přes objednávací kupón na adrese redakce nebo na tel.: 261 214 379.

LISTÁRNA

Dobrý den.

Reaguji na článek ohledně přehledu variant, odchylek, chybořeb 1918–2008. Myslím si, že není důvod se tímto, rádoby problémem do hloubky zabývat, musí dostačit práce ve Sběratelských zprávách nebo v čas. MINCE A BANKOVKY. Tím by numismatika, která je i tak drahým koníčkem, klesla na úroveň filatelie. Tím také chápu p. Novotného, že odmítá umístit tyto mince do katalogu ČEKOSLOVENSKA. Naopak bych uvítal vydání pravdivého katalogu mincí, které byly skutečně platné na území Protektorátu.

Název katalogu by mohl např. znít:

MINCE OBĚHOVÉ A PAMĚTNÍ

1. ČESKOSLOVENSKA 1918–1945
2. PROTEKTORÁTU Č+M a III. ŘÍŠE 1939–1945
3. ČESKOSLOVENSKA 1945–1992
4. ČESKÉ REPUBLIKY 1993–200?

S pozdravem J. Vybíral

Vážený pane Vybírale,
děkujeme za Váš dopis. V těchto dnech vychází v naší redakci další katalog a to Mince České a Slovenské republiky 1993–2008. Jsou zde upřednostněny ceny, za které se mince běžně prodávají na internetu. Další katalogy připravujeme, takže můžete se těšit a doufáme že budete vy i ostatní numismatici s jejím obsahem spokojeni.

Dobrý den, v čísle číslo tři jste mě otiskli můj dopis, za což Vám děkuji, bohužel však požadujete k 10 haléři více informací. Již v prvním dopise bylo vše obsaženo, asi se vloudil nějaký šotek.

Posílám tedy vše ještě jednou.

Cuper Miroslav

Vážený přátelé numismatiky,

Velmi rád využívám možnosti rubriky listárna v časopise Mince&Bankovky a obracím se tedy na širokou numismatickou veřejnost s prosbou o radu.

Ve své nikterak ohromující sbírce Československo mám zajímavou variantu 10 Haléře ročník 1932. Do sbírky jsem minci získal jako součást konvolutu „Co půda dala“ od mého známého. Rozdílu jsem si všiml až při řazení této běžné mince do alba.

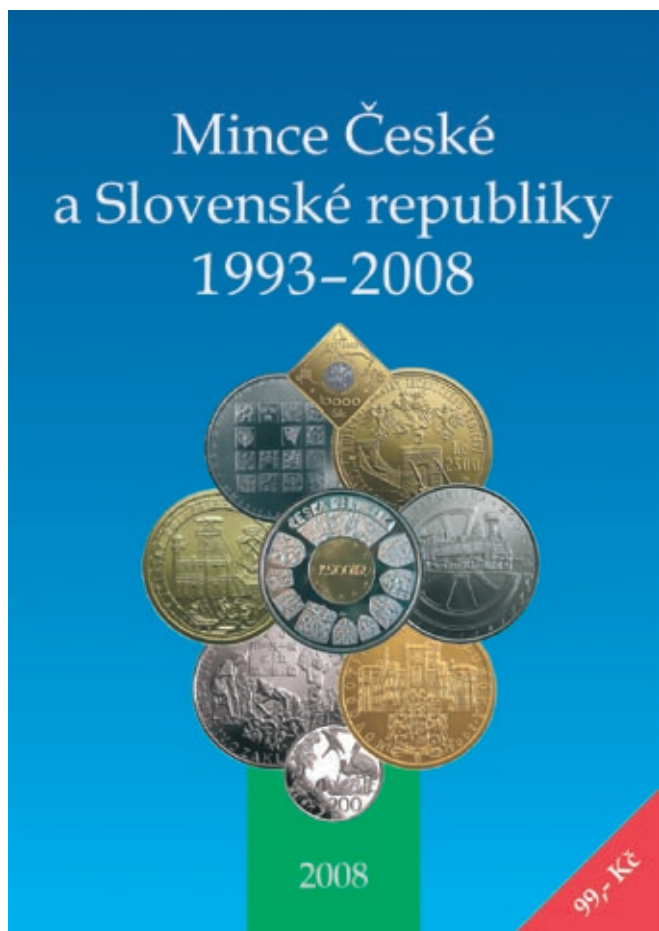
Již jsem se pokoušel zjistit, o co se jedná u několika numismatiků a numismatických společností, bohužel však bezvýsledně. Dovoluji si připojit foto a popis mince a uvítám jakékoli podmínky. Mechanické zploštění v lisu apod., již několik kolegů vyloučilo.

Popis varianty

Běžný 10 hal.
průměr 18,05 mm
váha 1,99 g
tloušťka 1,02 mm

Větší varianta 10 hal.
průměr 19,37 mm
váha 2,02 g
tloušťka 0,95 mm

Děkuji, Cuper Miroslav, Dobruška

Vážený pane Cupere,
Šotek se někam vloudil, ale nevádí, vše se dá napravit.
Děkujeme moc za Vámi zasláný příspěvek a rádi jej zveřej-
ňujeme celý.

Dobrý den,
dnes mi přišel další časopis děkuji. Mám však problém
s poštou, pokaždé mi časopis do schránky rvou a ničí mi ho
a měl jsem ho i rozbalený. Chci Vás tedy poprosit, jestli bys-
te mi ho neposílali do vlastních rukou, chci si ho vyzvedávat
osobně.

Děkuji a s pozdravem

Michal Čonka

Vážený pane Čonko,
s tímto problémem jsme se setkali již ve více případech.
Nezbývá nám nic jiného než si stěžovat na místní poštu
a doufat že se dodání našeho časopisu zlepší. Co se týče za-
slání do vlastních rukou, s tím bude asi problém. Časopis
rozesílá firma SEND a zaslání do vlastních rukou nezajiš-
tuje.

Proto prosím mějte trpělivost a poproste doručovatelku na
Vaší poštu o šetrnější zacházení. A všem ostatním pokud
Vám dojde časopis v katastrofickém stavu zašlete nám jej
nazpět, rádi Vám zašleme nový nepoškozený výtisk.

A co nového pro nás připravila Česká Národní banka?

Národní kulturní památka řetězový most ve Stálcích

Česká národní banka vydává dnem 14. května 2008 do
oběhu pátou zlatou 2500 Kč minci z cyklu Kulturní památky
technického dědictví, jejímž tématem je národní kulturní pa-
mátka řetězový most ve Stálcích. Mince se vydává ve dvojím
provedení ražby, lišícím se povrchovou úpravou a hranou.
Klasické běžné provedení má stejný lesk mincovního pole

i reliéfu a vroubkovanou hranu. Mince ve zvláštním špič-
kovém provedení (tzv. proof) má mincovní pole leštěné do vy-
sokého lesku a reliéf je matován. Hrana mince ve zvláštním
provedení je hladká. Mince v běžném i špičkovém provedení
jsou raženy ze zlata o ryzosti 999,9. Hmotnost mincí je 7,78
g, průměr je 22 mm a síla 1,6 mm. Stejně jako u každé ražby
mincí jsou povoleny odchylky v průměru 0,1 mm a v síle
0,15 mm. V hmotnosti je povolena odchylka nahoru 0,062 g
a v obsahu zlata odchylka nahoru 0,01 %.

Na lící straně mince je zobrazen boční pohled na řetězo-
vý most ve Stálcích a nad ním jsou stylizovaná heraldická
zvířata z velkého státního znaku. Při levém, horním a pra-
vém okraji mince je název cyklu „KULTURNÍ PAMÁTKY
TECHNICKÉHO DĚDICTVÍ“. Při levém a spodním okraji
mince se nachází název státu „ČESKÁ REPUBLIKA“ a při
pravém okraji mince je umístěno označení nominální hod-
noty se zkratkou peněžní jednotky „2500 Kč“. Značka České
mincovny je umístěna pod zkratkou peněžní jednotky. Celý
obvod lící strany mince je lemován perlovcem.

Na rubové straně mince je čelní pohled na řetězový most ve
Stálcích. Nad předním pylonem mostu je uveden římskými
číslicemi letopočet dokončení mostu „MDCCCXLVIII“. Při
horním a spodním okraji mince je neuzavřený opis „ŘE-
TĚZOVÝ MOST VE STÁDLCI“. Letopočet ražby „2008“ se
nachází při spodním okraji mince nad slovy „VE STÁDLCI“.
Autorem výtvarného návrhu mince je pan Luboš Charvát.
Jeho iniciály, stylizovaná spojená písmena „LCH“, jsou
umístěny vedle levého okraje pylonu.

Ke každé minci se zdarma přikládá tzv. katalogová karta
pohlednicového formátu, zhotovená na polokartónu červené
barvy. Mince je vyobrazena zlatě s plastickým reliéfem,
technikou tzv. suché pečeti. Text je dvojjazyčný v češtině
a angličtině. Karta pro obě provedení mince je společná.
Prodej pamětních mincí Česká národní banka uskutečňuje
prostřednictvím subjektů oprávněných obchodovat s numis-
matickým materiálem a v omezené míře i na svých mimo-
pražských pobočkách.

150. výročí narození Viktora Ponrepa

Dnem 28. května 2008 vydává Česká národní banka do
oběhu pamětní stříbrnou dvousetkorunu ke 150. výročí na-
rození Viktora Ponrepa. Dvousetkoruna je ražena ze slitiny
obsahující 900 dílů stříbra a 100 dílů mědi a vydává se ve

dvojím provedení, v běžném a špičkovém (proof), které se
liší povrchovou úpravou a provedením hrany. U mincí špič-
kové kvality je pole mince vysoce leštěné a reliéf je matován,
hrana je hladká s vlysem „ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA * Ag
0.900 * 13 g *“. Mince běžné kvality mají hranu vroubko-
vanou. Průměr mince je 31 mm, hmotnost 13 g a síla je 2,2
mm. Stejně jako u každé ražby mincí jsou i u těchto mincí
povoleny odchylky v průměru 0,1 mm a v síle 0,15 mm.
V hmotnosti je povolena odchylka nahoru 0,26 g a v obsahu
stříbra odchylka nahoru 1%.

Na lící straně dvousetkoruny je zobrazen promítací přístroj,
ze kterého vycházejí stylizované paprsky světla. Mezi nimi
je umístěn secesně stylizovaným písmem název státu „ČES-
KÁ REPUBLIKA“ a označení nominální hodnoty mince se
zkratkou peněžní jednotky „200 Kč“. Značka České min-
covny je umístěna při spodním okraji dvousetkoruny mezi
nohama stojanu promítacího přístroje. Na rubové straně
dvousetkoruny jsou symbolické znaky Viktora Ponrepa
- klobouk a knír. Při levém a pravém okraji dvousetkoruny je
neuzavřený opis „VIKTOR PONREPO“ a při jejím spodním
okraji jsou letopočty „1858-2008“. Autorem návrhu dvou-
setkoruny je pan Jan Smrž. Jeho iniciály tvořené spojenými
písmeny „JS“ jsou umístěny při levém okraji dvousetkoruny
u písmene „O“ ve jménu „VIKTOR“ mezi tímto písmenem
a kloboukem.

Ke každé minci se zdarma přikládá tzv. katalogová karta
pohlednicového formátu, zhotovená na polokartónu růžové
barvy. Mince je vyobrazena stříbrně s plastickým reliéfem,

technikou tzv. suché pečeti. Text je dvojjazyčný v češtině a angličtině. Karta pro obě provedení mince je společná. Prodej pamětních mincí Česká národní banka uskutečňuje prostřednictvím subjektů oprávněných obchodovat s numismatickým materiálem a v omezené míře i na svých mimopražských pobočkách.

100. výročí založení Národního technického muzea

Dnem 18. června 2008 vydává Česká národní banka do oběhu pamětní stříbrnou dvousetkorunu ke 100. výročí založení Národního technického muzea. Dvousetkoruna je ražena ze slitiny obsahující 900 dílů stříbra a 100 dílů mědi a vydává se ve dvojnásobném provedení, v běžném a špičkovém (proof), které se liší povrchovou úpravou a provedením hrany. U mincí špičkové kvality je pole mince vysoce leštěné a reliéf je matován, hrana je hladká s vlysem „ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA * Ag 0.900 * 13 g *“. Mince běžné kvality mají hranu vroubkovanou. Průměr mince je 31 mm, hmotnost 13 g a síla je 2,25 mm. Stejně jako u každé ražby mincí

jsou i u těchto mincí povoleny odchylky v průměru 0,1 mm a v síle 0,15 mm. V hmotnosti je povolena odchylka nahoru 0,26 g a v obsahu stříbra odchylka nahoru 1%.

Na lící straně je na výseči železničního kola znázorněna jedna z prvních na území České republiky vyrobených lokomotiv, která je součástí sbírek Národního technického muzea. Na obvodu horní poloviny dvousetkoruny je v neuzavřeném opisu název státu „ČESKÁ REPUBLIKA“, označení nominální hodnoty mince se zkratkou peněžní jednotky „200 Kč“ a značka mincovny, která dvousetkorunu razila. Na obvodu dolní poloviny dvousetkoruny je znázorněna část ozubeného kola. Na rubové straně dvousetkoruny je v horní části na výseči hodinového ciferníku znázorněno průčelí budovy Národního technického muzea. Pod levou částí budovy Národního technického muzea je zobrazena část astrolábu. Na obvodu horní poloviny dvousetkoruny je neuzavřený opis „NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM“. Při pravém okraji dvousetkoruny jsou dole letopočty „1908–2008“. Při spodním okraji dvousetkoruny jsou umístěny iniciály autora dvousetkoruny, akademického sochaře Zbyňka Fojtů, které jsou tvořeny spojenými písmeny „FZ“. Ke každé minci se zdarma přikládá tzv. katalogová karta pohlednicového formátu, zhotovená na polokartónu tyrkysové barvy. Mince je vyobrazena stříbrně s plastickým reliéfem, technikou tzv. suché pečeti. Text je dvojjazyčný v češtině a angličtině. Karta pro obě provedení mince je společná. Prodej pamětních mincí Česká národní banka uskutečňuje prostřednictvím subjektů oprávněných obchodovat s numismatickým materiálem a v omezené míře i na svých mimopražských pobočkách.

Vyhlášení cen pamětních mincí

V souladu s metodikou stanovování cen pamětních mincí z drahých kovů vyhláší ČNB ceny pamětních stříbrných mincí nominální hodnoty 200 Kč (dále PSM) a pamětních zlatých mincí cyklu Kulturní památky technického dědictví nominální hodnoty 2500 Kč (dále PZM KpTd).

Pro období 1. 7.–31. 8. 2008 se ceny PZM snižují o 21,268 Kč/1 g na:

Stanovená cena PZM

běžná kvalita		špičková kvalita	
velkoodběr	maloodběr	velkoodběr	maloodběr
4408	4937	4808	5385

a ceny PSM zůstávají nezměněny:

Stanovená cena PSM

běžná kvalita		špičková kvalita	
velkoodběr	maloodběr	velkoodběr	maloodběr
285	319	385	524

Rabi Jehuda Löw – technická příprava plátidla

Česká národní banka vyhlásila v únoru 2008 celostátní neomezenou anonymní soutěž na umělecký návrh pamětní stříbrné mince u příležitosti 400. výročí úmrtí rabiho Jehudy Löwa ben Becalel, významného představitele židovské komunity v našich zemích a legendárního tvůrce postavy Golema. Uzávěrka soutěže se uskutečnila dne 23. května 2008. Vyhlášení soutěže bylo veřejné, prostřednictvím ČTK a internetu. Členům Asociace umělců medailérů, uměleckým školám a výtvarníkům, kteří se již účastnili některé soutěže na české pamětní mince a mají o ně nadále zájem, jsou soutěžní podmínky zaslány přímo.

Soutěže se zúčastnilo 29 výtvarníků, kteří zaslali celkem 40 sádrových modelů. Předložené návrhy hodnotila Komise pro posuzování návrhů na české peníze dne 3. června 2008 v České národní bance. Odbornou poradkyní byla PhDr. Eva Kosáková z Židovského muzea v Praze.

V prvním kole bylo vyřazeno 22 návrhů, a to zejména pro výtvarné nedostatky v kompozici, písmu a modelaci, případně též z důvodu tematických nepřesností. Ve druhém kole získalo základní odměnu 11 návrhů, jež byly tematicky výstižnější a výtvarně na vyšší úrovni. Zvýšenou odměnu ve druhém kole získaly návrhy akademického sochaře Ludka Havelky za zajímavé epické zpracování příběhu Golema

a návrhy MgA. Josefa Oplištila a akademického sochaře Jiřího Věnečka za komplexní zpracování tématu a kvalitní portréty rabiho Jehudy Löwa.

Do třetího kola postoupily čtyři návrhy. První cenu a doporučení k realizaci komise udělila návrhu MgA. Josefa Šafaříka za současné zpracování obou stran mince a komplexní řešení zadaného tématu s přesahem do současnosti, které je vyjádřeno nadčasovými symboly. Komise dále ocenila ztvárnění myšlenky připomenout minci k výročí rabiho

Löwa historii židovské komunity v zemích Koruny české. Druhou cenu získal návrh akademické sochařky Majky Wichnerové za výtvarně poetické pojetí a krásně zpracovaný reliéf. Komise dále udělila dvě snížené třetí ceny. První z nich získal akademický sochař Michal Vitanovský za naprostou jednodušlost lícní a rubové strany a vysokou úroveň zpracování reliéfu. Druhá byla udělena návrhu pana Jana Smrže za esteticky čisté výtvarné provedení.

Bankovní rada na svém zasedání dne 18. června 2008 podpořila rozhodnutí komise a schválila realizaci mince podle návrhu MgA. Josefa Šafaříka. Realizace mince se předpokládá ve druhém čtvrtletí příštího roku.

Zdroj: www.cnb.cz

A to je z naší redakce prozatím vše. Přejeme Vám krásnou dovolenou a slunečné léto.

J. Doležal

Dopisy čtenářů

Připomínky, názory a reakce

Bankovka z doby inflace ze Stuttgartu

Vážený pane Grabowski, mohl byste mi prosím poradit?

Stuttgart, nouzová bankovka hodnoty 3 mil. marek z 1. 8. 1923

Mám již více knih, které jste napsal. Bankovku na obrázku ale nemohu nikde najít.

W. Stielow/Berlín

Odpověď redakce

Váš městský pokladní lístek hodnoty 3 mil. marek z 1. 8. 1923 ze Stuttgartu patří k penězům v době tzv. vrcholné inflace. Aktuální katalog není, čerpám proto většinou z tzv. Kellerova katalogu, který byl několik let velmi nedostatkový a k sehnání jen v antikvariátech.

V rámci katalogové řady „Deutsches Notgeld“ naše vydavatelství nově dotisklo v roce 2004 tento katalog pod názvem „Deutsches Notgeld“, svazek 7 a 8: „Das Notgeld der deutschen Inflation 1923“, aby si jej sběratelé mohli opatřit.

Váš lístek ze Stuttgartu je ve svazku 8 uveden pod katalogovým číslem 4922 b. Není ale nijak zvlášť výjimečný. Nezměněný dotisk originálního vydání z roku 1958 bohužel obsahuje pouze lístky, které tehdy byly známé Dr. Kellerovi. Velký počet později doložených vydání je, jestli vůbec, zaznamenán jen v regionálních katalozích. Co

se týče Württembergu, chtěl bych upozornit na obsáhlou práci Klause Karau.

Nové vydání období vrcholné inflace pro celé Německo není v dohledu.

Hans L. Grabowski

Ilegální reklamní bankovky

Těžko si lze představit dnešní společnost bez reklamy, která pokud informuje seriózně, má ve společnosti jistě i své oprávněné místo. Dnešní všudypřítomná, dryáčnická reklama, bez jakýchkoliv zábran, jež stále častěji postrádá úroveň (i sama je příčinou ztráty úrovně viz soukromé televize) je obchodem, ve kterém se točí miliardy. Miliardy, které by se raději měly investovat do kvality tak hlasitě a naléhavě nabízených produktů, a které na jiném místě dokonce likvidují pracovní místa. Vypadá to, že se všechno musí vyrábět stále levněji, aby se to mohlo o něco později a dražší nabídnout prostřednictvím reklamy. Tak to ale nebylo myšleno, že?

Není divu, že povedené reklamní prostředky používají stále více i menší firmy, i když tím dokonce porušují zákon.

Obr.: Al Hay Döner Oldenburg, reklamní bankovka se vzhledem desetieurové bankovky

Redakci již několikrát informoval rozhořčený čtenář pan Walter Peters z Oldenburgu o vlastně ilegální reklamě jednoho tureckého obchodníka, který využívá motiv platných eurobankovek jako návnady na procházející na pěších zónách a nádražích. I přes veškerou shovívavost k zahraničním spoluobčanům s ohledem na historické souvislosti nemělo by se z práva stát zvláštní právo. Používání motivů aktuálních platebních prostředků je povoleno jen, pokud si výsledek nelze, co se týče formátu (proto jen poloviční nebo dvakrát tak veliký) a grafického návrhu, splést s opravdovými penězi. Přesně takový je ale záměr rozdáváných reklamních letáků Al-Hay. Kdo si mylně myslí, že našel peníze, si pak na rubové straně přečte, že

jeden Döner je zdarma nebo o automatech, ve kterých si lze Döner zakoupit.

Obr.: Al Hay Döner Oldenburg, další reklamní bankovky se vzhledem bankovek 20 a 50 euro.

Závěr: takže některé reklamy by se měly zakázat. Reklama tureckého obchodníka Al Hay určitě!

Hans L. Grabowski

Odborná literatura

Objednávejte pomocí
objednacího lístku „Akce
Mince&Bankovky“,
který je součástí časopisu.

**Literaturu si můžete vyzvednout
osobně na adrese:**

Mince & Bankovky
Na Dolinách 44, 147 00 Praha 4
Tel./Fax: 261 214 379
Mobil.: 777 832 672
www.mince-bankovky.cz
mince.bankovky@atlas.cz

Obj.č.38
Standard Catalog of World Coins
1801 – 1900
Colin R. Bruce II, Thomas Michael
5. Vydání 2007
Cena: 2240,- Kč
Cena pro předplatitele: 1999,- Kč

Obj.č.33
Standard Catalog of World Paper
Money, Vol. 1 -
George S. Cuhaj
10. Vydání 2006
Cena: 2576,- Kč
Cena pro předplatitele: 2299,- Kč

Obj.č.37
2007 Standard Catalog of World
Coins 1901 – 2000
Bruce / Michael
35. Vydání 2007
Cena: 2240,- Kč
Cena pro předplatitele: 1999,- Kč

Obj.č.34
Standard Catalog of World Paper
Money, Vol. 2
George S. Cuhaj
11. Vydání 2007
Cena: 2380,- Kč
Cena pro předplatitele: 2199,- Kč

Obj.č.36
2007 Standard Catalog of World
Coins 2001 – Date
Colin R. Bruce / Thomas Michael
Vydání 2007
Cena: 1120,- Kč
Cena pro předplatitele: 999,- Kč

Obj.č.35
Standard Catalog of World Paper
Money, Vol. 3
George S. Cuhaj
13. Vydání 2007
Cena: 1820,- Kč
Cena pro předplatitele: 1699,- Kč

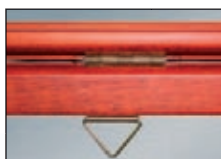
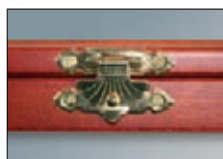
Ušlechtilý rám pro Eurosady mincí

- Vysoce kvalitní dřevěné zpracování
- Dřevěný prosklený rám
- Celý otvírací mosazně zbarvený zaklapávací zámek
- Solidní kování pro připevnění na zeď
- Královsky modré sametové vyložení
- Zaoblená prohlubeň pro označení mincí
- Mince zůstávají na místech i při zavěšení na zeď

Rozměry 375 x 260 x 30 mm

č. 5868	Vitrína pro 40 kusů 2eur	753,- Kč
č. 5869	Vitrína pro 35 kusů 2eur včetně dóz	753,- Kč
č. 5869	Vitrína pro 35 mincí 10eur	753,- Kč
č. 5867	Vitrína pro 24 mincí 10eur včetně dóz	753,- Kč

č. 5903	Vitrína se 40 přihrádkami 30 x 30 mm	753,- Kč
č. 5904	Vitrína s 28 přihrádkami 40 x 40 mm	753,- Kč
č. 5905	Vitrína s 15 přihrádkami 55 x 55 mm	753,- Kč

č. 5888	Vitrína pro 10 eurosad (1cent až 2eura)	753,- Kč
---------	---	-----------------

č. 5887	Vitrína pro 13 2eur „Římská smlouva“	753,- Kč
---------	--------------------------------------	-----------------

Mincovní kazeta „ELEGANCE“

Rozměr:
255 x 210 x 40 mm

- Vysoce kvalitní dřevěné zpracování
- Každá kazeta se třemi tably
- Zaklapovací zámek mosazné barvy

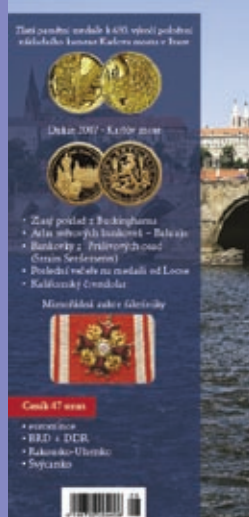
Rozměr: 255 x 210 x 40 mm

č. 5883	Kazeta MIX
	1 tablo pro 35 mincí do průměru 27 mm
	1 tablo pro 24 mincí do průměru 33 mm
	1 tablo pro 20 mincí do průměru 41 mm
č. 5892	Kazeta pro 15 kompletních Eurosad
č. 5893	Kazeta pro 15 kompletních Eurosad v dózách
č. 5894	Kazeta pro 2Euro mince
č. 5895	Kazeta pro 2Euro mince v dózách
č. 5896	Kazeta pro 10Euro mince
č. 5897	Kazeta pro 10Euro mince v dózách
č. 5883A	Kazeta pro České pamětní mince v dózách

Cena: 698,- Kč

Objednejte si ještě dnes předplatné časopisu Mince & Bankovky...

Více se dozvíte na stránkách www.mince-bankovky.cz